EBU HANZALA

GÜNCEL İTİKAD MESELELERİ

FURKAN

3. baskı

Güncel İtikad Meseleleri

Halis BAYANCUK

Teknik Hazırlık:
Dizgi: Tevhid Basım Yayın,
Düzeltmeler: Tevhid Basım Yayın

Baskı: Mavi Ay Ofset, Litros yolu
2. Mat. Sit. Giriş kat 1BF2
Topkapı/İstanbul
0 (212) 613 47 65

ISBN: XXX
XXX

İletişim:
E-posta: tevhiddergisi@gmail.com

Telefon: +90 545 762 15 15
Posta: P.K. 51 Güneşli Merkez PTT
Bağcılar/İstanbul
Merkez: Kirazlı Mh. Mahmutbey cd.
No:120/A Bağcılar/İstanbul

MUKADDİME

Kitaplar ve Rasûller göndererek insanları başıboşluktan ve dalaletten kurtaran Allah'a *(cc)* hamd olsun. Salât ve selam; bu dini fiil ve sözleriyle en güzel şekilde beyan edip, bizleri gecesi dahi gündüz gibi apaçık bir yol üzere kılan rahmet Peygamberine, onun âline, ashabına ve onlara ihsan üzere tabi olanlara olsun.

İnsanlar cahiliye ve şirk karanlığında tüm ahlaki değerlerden yoksun, başıboş ve hayvanlar gibi yüzerken, Allah *(cc)* onları karanlıklardan aydınlığa çıkaracak bir Peygamber gönderdi. Kısa süre içerisinde samimi ve sebatkâr sahabelerin de çabasıyla Allah *(cc)* nurunu tamamladı ve bu aydınlık din, yeryüzünde yayıldı.

Şüphesiz sahabe döneminde Rasûlullah'ın *(sav)* hayatta olması onlar için çok büyük bir rahmetti. Müslümanlar arasında çıkan ihtilaflarda o tek merci idi. İlk ve son söz sahibi o *(sav)* idi. Sürekli vahiy alan Rasûl *(sav)*, Allah'ın *(cc)* emirlerini onlara ulaştırıyor ve bu şekilde sorunlar çözülüyordu.

Nitekim Rasûlullah'ın *(sav)* vefatıyla beraber vahiy de kesildi. Yani mutlak olarak tasdik edilebilecek canlı bir merci kalmadı. Yine de bu durum onun terbiyesinde yetişen, kitabı ve sünneti direkt olarak ondan alan sahabe döneminde de bazı küçük istisnai sorunlar olmakla beraber devam etti.

Nihayet bir dönem sonra onun terbiyesinde yetişen insanların vefatı, İslam düşmanlarının Müslümanlık kisvesi altında dine soktukları fitneler, sahabe arasında cereyan eden olaylar ümmeti çok farklı bir döneme sokmuştu. Aslında Rasûlullah *(sav)* birçok hadisinde ayrılık ve tefrikadan, ayrıca bunun sebeplerinden de haber vermişti. Gelişen olaylar ve ümmetin kaydığı durum, Rasûl'ün *(sav)* haber verdiği yönde oldu.

Her gelen nesil bir sonrakinden daha kötü bir hal aldı. En hayırlı zamanın ehli vefat ettikçe, şer de baş göstermeye başladı. Dünya sevgisi, heva ve arzular, şehvetler, bir de bunun yanına itikadi ihtilaflar eklendikçe durum içinden çıkılmaz bir hal aldı.

Fakat Allah ve Rasûlü hangi zaman ve mekânda olursa olsun, hidayetin ve mutluluğun Kur'ân ve Sünnet'e ittiba ve itaatte olduğunu beyan etmişlerdi. Her dönemde azınlık da olsa, bir grup mutlaka bu iki temel esasa sarılıp hak üzere yaşarken, çoğunluk günümüzde olduğu gibi ya küfre ya da bidatlere saptı.

26 Zilhicce 1429 (24 Aralık 2008) tarihinde elime bir risale geçti. Bu risale bazı insanların belli bir fikre karşı kaleme aldığı ve özellikle muayyen tekfir, tekfirin engelleri, kimin tekfire müstehak olduğu; tağutÎ düzenlerde askerlik, okul ve

memurluk gibi günümüzde çok tartışılan meseleler hususunda, muasır âlimlerin görüşlerini beyan etmekteydi.

Yazarın risalede temel vurgusu: Bir grup gencin, muasır ve mücahid âlimlerin kitaplarını ve sözlerini yanlış anladığı yönündedir. Nitekim yazar, bu konular üzerinde durmuş, kendince bunu beyan etmiş ve risalede sözü edilen konulara değinmeye çalışmış ve kapasitesi ölçüsünde nakiller aktarmıştır.

Risaleyi baştan sona okudum, önemli olabilecek yerleri defalarca tekrar tekrar okudum. İlk etapta bu risaleye bir cevap vermeyi düşünmüyordum. Bunun sebebi ise: Risalenin içindeki konuların çoğunu internet ortamında mevcut olan sesli derslerde anlatmış olmamdı.

Fakat risale henüz elime ulaşmadan birçok kardeşin, bu risaleyi okuyup kendilerine bazı noktalarda ayrıntılı bilgi vermemi talep etmesi, herkesin bilgi istediği noktanın farklı oluşu ve ayrı ayrı yazıldığı zaman çok vakit alacağını düşündüğümden baştan sona ve herkesin faydalanacağı bir reddiye yazmayı düşündüm. Rabbimden yardım dileyip, O'na sığınarak bu risaleye başladım.

Nihayet bu risalemizde hem benim açımdan (zaman olarak) hem de okuyucu kardeşlerim açısından şöyle bir üslubun uygun olacağını düşündüm. Risale içinde çok defa geçecek olan ve aramızdaki ihtilafın asıl sebebi olarak gördüğüm birkaç noktayı, risale içinde ihtiyaç duyuldukça, göz atmak ve müracaat etmek için risalenin girişinde ele alarak müstakil bir şekilde yazdım.

Öncelikle ele aldığım husus, biraz önce de belirttiğim gibi aramızdaki ihtilafın asıl sebebi olarak gördüğümüz meselelerdir. Daha sonra da yazarın risalesini kısım kısım ele alarak, cevap verilmesine gerek gördüğüm yanlışlara dikkat çekeceğim. (inşallah)

Okuyucu kardeşlerimizden bu risaleyi okurken bazı ricalarımız ve özürlerimiz olacaktır:

Red mahiyetindeki olan bu risaleyi okumadan önce *'Ebu Seleme Eş-Şami'* isimli yazarın risalesini okumalarını[1], risaleyi yazdığımız ortamı ve imkânsızlıkları göz önüne alıp risaleyi öyle okumalarını rica ederim. (Bu benim için geçerli olduğu gibi, diğer risale ve sahibi için de geçerlidir. Çünkü her iki risale de cezaevinde kaleme alınmıştır. Özellikle kitap ve ulaşım noktasındaki sıkıntıyı ancak yaşayan bilir.)

Nakillerde (kaynak belirtirken) normal kitaplarda olanın dışında bir metod görülebilir. Nitekim bunun sebebi de şudur: Çoğu nakil önceden alınmış ders

notlarından ibarettir. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki, bir kitabın her bir cildinin bir hafta arayla elimize geçtiği zamanlar olmuştur. Mesela; beşinci ciltten nakiller yapılmış, daha ileriki sayfalarda kitabın birinci cildinden nakil yapılmıştır. Yukarıda belirttiğim kıstlılık şartlarından ötürü okuyucunun bu durmu anlayışla karşılayacağını ümid ederim.

Her halükârda beşer olmanın verdiği acziyet, bulunduğumuz ortamdaki imkânsızlık, iletişim ve ulaşım sıkıntısı ile ilmimizin eksikliği muhtemelen bizi hatalara sevk etmiş olabilir. Tüm güzellikler Allah'tan *(cc)*, yanlışlar ise benden ve şeytandandır.

. İnternet ortamında mevcuttur, bkz. www.tevhiddersleri.com

1. Bölüm: Bazı Genel Meselelerin Aydınlatılması

1. Bir İnsan Nasıl Müslüman Olur ve Ne ile İslam'ına Hükmedilir?

Bu konuyu Allah *(cc)* Kur'ân'da şöyle açıklamıştır:

"Haram aylar çıktığında müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün. Onları yakalayın, onları kuşatın ve her gözetleme yerine onlar için oturup (onları gözetleyin). Şayet (şirkten) tevbe eder, namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verirlerse yollarını açın/onları serbest bırakın. Şüphesiz Allah, (günahları bağışlayan, örten ve günahların kötü akıbetinden kulu koruyan) Ğafûr, (kullarına karşı merhametli olan) Rahîm'dir." [1]

Allah *(cc)* ayetin girişinde müşrikleri öldürmeyi emretmiştir. Ayetin devamında ise bazı şartlar çerçevesinde bunun durdurulmasını istemiştir. İlk olarak *"Eğer tevbe ederler..."* ifadesini kullanmıştır. Tüm tefsir kitaplarında burada tevbeden kasıt *'şirkten tevbe etmektir'* şeklinde açıklanmıştır. Ayrıca âlimler bu ayeti açıklarken, sahiheyn[2] başta olmak üzere birçok hadis imamının kitaplarında naklettiği şu hadisi zikretmişlerdir:

"Ben insanlar La ilahe illallah diyerek namazı kılıp zekâtı verinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum." [3]

Sözgelimi İmam Kurtubi *(r.h)* bu ayetin tefsirinde: *'Tevbe, şirkten dolayı yapılır ve öldürme onun yok olmasıyla ortadan kalkar'* demiştir.

Müfessir İbni Arabî de *(r.h)*: *'Bu ayet ve hadisin her ikisi de aynı manaya gelir'* [4] demiştir.

Ayrıca Allah *(cc)* şöyle buyurmuştur:

"Şayet (şirkten) tevbe eder, namazı kılar, zekâtı da verirlerse dinde kardeşlerinizdirler. Bilen bir topluluk için ayetleri böyle detaylı bir şekilde açıklarız." [5]

Bu iki ayetin tefsiri; Taberi, Kurtubi, İbni Kesir gibi sağlam kaynakların tümünde, bu şekilde açıklanmıştır. Kişinin İslam dinine girmesi, Müslümanlarla kardeş olması ve öldürülmemesi yani malının ve canının koruma altına alınması için temel şart; kişinin şirkten tevbe etmesidir.

Yine şu ayetler konumuza delildir:

"Fitne/şirk sonlanıncaya ve din/otorite Allah'a ait oluncaya dek onlarla savaşın. Yaptıklarına son verirlerse zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur." [6]

"Fitne/şirk sonlanıncaya ve dinin/otoritenin tamamı Allah'ın oluncaya dek onlarla savaşın. Şayet (şirkten) vazgeçerlerse, şüphesiz ki Allah, yaptıklarını

görendir." [7]

Yukarıda verdiğimiz diğer kaynaklara bakıldığında da görülecektir ki, bu ayetlerde fitnenin son bulması şirkin son bulması demektir.

Dikkat edilirse Allah *(cc)* müşriğe İslam sıfatı vermek için şirkten tevbeyi şart koştuğu gibi, Müslümanların onlarla olan muamelelerinde yine bu noktayı esas almalarını emretmiştir. Nitekim fitne kalmayıncaya dek onlarla savaşmanın manası da budur.

Kuşkusuz meselenin asıl noktası ise; şüphesiz Allah Rasûlü *(sav)* hiçbir zaman Kur'ân'a muhalefet etmez. Bilakis Rasûlullah *(sav)* Kur'ân'ın hem sözlü ve hem de fiili olarak en güzel açıklayıcısıdır. Zaten onun görevlerinden biri de budur.

"(Peygamberleri) apaçık deliller ve Kitaplarla (yolladık). Sana da bu zikri/Kur'ân'ı indirdik ki insanlara indirileni onlara açıklayasın. Umulur ki düşünürler." [8]

"Hakkında anlaşmazlığa düştükleri hususları onlara açıklaman, iman eden bir topluluğa hidayet ve rahmet olması için bu Kitab'ı sana indirdik." [9]

Rasûlullah *(sav)* bu manayı ifade etmek için şöyle demiştir:

"Ben, insanlar 'La ilahe illallah' deyip, namazı kılıp zekâtı verinceye kadar onlarla savaşmakla emir olundum. Eğer bunu yaparlarsa canlarını ve mallarını benden korumuş olurlar." [10]

Şimdi şu soruyu sormak istiyoruz: Acaba Allah *(cc)* can ve mal emniyeti için şirkten tevbeyi şart koşarken, Rasûlullah *(sav)* farklı bir şart mı belirlemiştir? Asla! Kuşkusuz o dönemde bir insanın düşmüş olduğu şirklerden teberri ettiğini ve onlardan pişmanlık duyduğunu Kelime-i Tevhid net olarak ifade ettiği için Rasûlullah *(sav)* böyle buyurmuştur.

Ayrıca o dönemde bütün müşrikler bu kelimenin ne manaya geldiğini, bu kelimeyi söylemekle neleri ellerinin tersiyle itip reddettiklerini ve kabul etmediklerini çok iyi biliyorlardı. Bundan dolayı da şirkten teberrinin ve İslam'a girişin sembolü *'Kelime-i Tevhid'* idi.

Nitekim Allah *(cc)* müşriklerin:

"İlahları tek bir ilah mı yaptı? Gerçekten bu çok ilginç/şaşılacak bir şeydir." [11] dediklerini bildirmektedir.

Şimdi şöyle bir düşünün. Müşrikler Lat, Menat putlarını bırakmayacak hem de Kelime-i Tevhid'i söyleyecek olsalardı, acaba canlarını ve mallarını Allah

Rasûlü'nden kurtarmış olurlar mıydı? Bu büyük bir tezat değil midir? Kimsenin böyle bir soruya evet diyeceğini zannetmiyorum. Öyleyse Kelime-i Tevhid; şirki terk etmenin sembolü olduğu müddetçe, ikrar eden kişiye İslam hükmü verilmesini sağlar.

Nasıl ki Mekkeliler veya o gün yaşayanlar, putlarına ibadet etmekle beraber bu sözü söyleseler onlara fayda vermeyeceği gibi, işte bugün de durum aynen böyledir. Kişi bugünün var olan şirklerine açıktan düşüyor ve bir yandan da bu kelimeyi söylüyorsa, bu kelime ona ne hükmi İslam anlamında ne de hakiki İslam anlamında bir fayda sağlamayacaktır. Zira bunun sebebi de, bu kelimenin şirkten tevbe özelliğini yitirmiş olmasıdır.

İslam âlimleri bu noktaya önceki dönemlerde dikkat çekmişler ve üzerinde hassasiyetle durmuşlardır. Kelime-i Tevhid'in her toplumda, sahibine İslam hükmü vermek için yeterli olmadığını, ancak şirkten tevbe edildiğine veya sahih İslam'a delalet ettiği toplumlarda sahibini Müslüman kılacağını belirtmişlerdir. Burada, konuyla ilgili nakillerde bulunmamız faydalı olacaktır.

Yukarıda delil olarak kaydettiğimiz Tevbe Suresi'nin 5 ve 11. ayetlerinde müfessirlerin geneli *"İnsanlar Kelime-i Tevhid'i söyleyip… savaşmakla emrolundum"* hadisini, ayetin tefsiri olarak zikretmişlerdir. Bazıları açık şekilde hadisin ayetle aynı manaya delalet ettiğini ifade etmişlerdir.

İmam Buhari *(r.h)* Sahihi'nde, İman Bölümü 17. Bab'ı Tevbe suresi 5. ayetiyle açmış ve ardından İbni Ömer'den *(r.a)* rivayet olunan mezkur hadisi (25 no'lu hadis) zikretmiştir. İbni Hacer *(r.h)* Fethu'l Bari'de, zikredilen hadisi, ayete tefsir saymıştır. Çünkü ayetteki *"tevbeden"* murad küfürden tevhide dönmesidir. Bunu da hadisteki *"...insanlar Kelime-i Tevhid' i söyleyinceye kadar… savaşmakla emrolundum"* kısmı açıklamıştır.

İmam Buhari *(r.h)* bu hadisi *'İstitabetu'l Mürteddin'* (Mürtedlerin tevbe ettirilmesi) bölümü, üçüncü bab, 6924 no'lu rivayette şöyle ele alır:

'Rasûlullah'ın vefatından sonra Ebu Bekir halife olup, Araplardan kâfir olanlar çıkınca Ömer, Ebu Bekir'e Rasûlullah: "Ben insanlar La ilahe illallah diyene kadar onlarla savaşmakla emrolundum. Kim de onu söylerse malını ve kanını korumuş olur. İslam'ın hakkı müstesna, hesapları da Allah'a aittir" dediği halde mi savaşacaksın?' dediğini nakleder.

Rasûlullah *(sav)* vefat edince farklı gruplar ortaya çıkmış ve bunlara riddet taifesi denmiştir. Bunlardan bir grup da Ebu Bekir'e *(r.a)* zekât vermek istemeyenlerdir.

Ebu Bekir *(r.a)* onlarla savaşmak isteyince, Ömer *(r.a)* ile aralarında bu münazara geçmiştir. Kıssa ile ilgili geniş bilgi isteyenler konu ile ilgili rivayetleri inceleyebilir. Hafız İbni Hacer *(r.h)* hadisin açıklamasında: *'…bu hadisten anlaşılan bir diğer hüküm ise La ilahe illallah diyen bir kimsenin öldürülmemesidir velev ki fazlasını yapmasa da… Fakat mücerred bu kelimeyi söylemekle Müslüman olunur mu? Racih olan görüş Müslüman olunamayacağıdır. Bilakis öldürülmekten vazgeçilir ve sonra imtihan edilir, şayet risaleti kabul edip İslam ahkâmını iltizam ederse bunun İslam'ına hükmedilir. Hadisteki "İslam'ın hakkı müstesna" kısmıyla da buna işaret edilmiştir.'* demiştir.

İmam Beğavi *(r.h)*: *'Şayet kâfir putperest ise ve tevhidi ikrâr etmiyorsa La ilahe illallah demesiyle İslam'ına hüküm olunur, sonra da İslamın tüm ahkâmını kabul edip, İslam'a muhalif tüm dinlerden beri olmaya zorlanır. Eğer tevhidi ikrar edip risaleti inkâr ediyorsa La ilahe illallah sözüyle İslam'ına hüküm olunmaz yani Müslüman kabul edilmez. Ta ki Muhammedun Rasûlullah deyinceye kadar… Eğer Muhammed'in (sav) risaletinin 'Araplara has' olduğuna inanıyorsa, İslam'ına hüküm olunması için 'tüm insanlığa'demesi gerekir. Eğer bir vacibi inkâr etmiş veya haramı mübah saymışsa o itikadından dönmesi gerekir (İslam'ına hüküm edilmesi için).'*

Allah sana rahmet etsin kardeşim. İmam Beğavi'nin *(r.h)* getirdiği şu tafsilata bak! İşte fıkıh budur. Risale yazarının tabiriyle *'iki günlük civcivler'* bunu anlayamaz. La ilahe illallah'ı söylemeyi mutlak olarak kişiye İslam hükmü vermede yeterli görmemiş, bilakis kişilerin durumuna göre tafsilata gitmiştir. İçinde bulunduğu şirkten sıyrılmaya alamet olmayan Kelime-i Tevhid'i, İslam hükmü için yeterli saymamıştır.

İmam Buhari *(r.h)* bu hadisi Cihad Bölümü, 102. Bab, 2948 no'lu rivayette Ebu Hureyre'den *(r.a)* nakletmiştir. Bu rivayetin şerhinde İbni Hacer *(r.h)*: *'…Bu hadis bazen farklı ziyadelerle varid olmuştur. Ebu Hureyre'nin rivayetinde La ilahe illallah ile yetinilmiştir.'* der.

İmam Müslim'in Ebu Hureyre'den *(r.a)* başka vecihle rivayet ettiği bir lafızda: *"...ta ki Allah'tan başka ilah olmayıp Muhammed'in (sav) Allah'ın elçisi olduğuna şehadet edinceye kadar savaşmakla emrolundum"* şeklinde gelmiş, Kıble Babında geçen Enes *(r.a)* hadisinde: *"Kim namazımızı kılar, kıblemize yönelir, kestiğimizi yerse..."* ziyadesiyle gelmiştir. Taberi ve başkaları şöyle demiştir:

Birinci: (La ilahe illallah), Kelime-i Tevhid'i ikrar etmeyen putperestler,

İkinci: (La ilahe illallah, Muhammedun Rasûlullah) Kelime-i Tevhid'i ikrar edip,

nübüvveti inkâr edenler,

Üçüncü de: (...kim namazımızı kılar, kıblemize yönelir ise…) İslam'a girip de itaat etmeyenler ve amel etmeyenler için söylenmiştir.

Dikkat edilirse burada da İmam Taberi *(r.h)* ve diğer âlimler, kişilerin durumuna göre İslamlarına hükmedilecek şeyin değişeceğini belirtmişlerdir. Yine bu ifadelere benzer açıklamalar için Fethu'l-Bari'de 392 no'lu hadisin şerhine bakılabilir.

İmam Muhammed *(r.h)*, Siyeru'l Kebir'de[12] *'Bir Kişi Nasıl Müslüman Olur'* başlığında bir konu açmıştır. Burada İmam Serahsi'nin *(r.h)* açıklamalarıyla beraber bazı alıntıları özetleyerek sunuyorum:

İmam Muhammed *(r.h)* der ki: *'Bir kâfir, üzerinde bulunduğu şeyin hilafına bir şeyi açığa vurursa, onun İslam'ına hükmedilir. Bu konunun temel delili ise "İnsanlar La ilahe illallah deyinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum" hadisidir. Rasûlullah bunu söylemeyen putperestlerle savaştı. Ayrıca Medine'de yahudileri İslam'a davet ettiğinde ise "Peygamberliğinin kabulünü" imanlarına alamet saymıştı.'*

İmam Serahsi *(r.h)* şerhinde: *'Çünkü yahudiler onun Peygamberliğini kabul etmiyorlardı. Nihayet onlar bunu ikrar edince, imanlarına alamet saymıştı'* der.

İmam Muhammed *(r.h)*: *'Bir Müslüman, bir müşriği öldürmek istediği zaman (ona saldırınca) müşrik, Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ederse, şayet o müşrik bunu söylemeyen (kabul etmeyen) bir topluluktan ise Müslüman onu öldürmekten vazgeçmelidir.'*

İmam Muhammed *(r.h)* der ki: *'Bugün Müslümanlar arasında yaşayan Yahudi ve Hristiyanlardan biri Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in (sav) O'nun elçisi olduğuna şahitlik edecek olsa yalnızca bu şehadeti ile Müslüman kabul edilmez.'*

Yani bir Yahudi ve Hristiyanın: *'Ben Allahın varlığını ve birliğini ayrıca Muhammed'in (sav) Allah'ın elçisi olduğunu kabul ediyorum'* demesi ama bunun yanında da İsa veya Üzeyr'i *(as)* Allah'ın oğlu olarak kabul etmesi kendisine hiçbir fayda sağlamaz ve bu onun Müslüman olması için yeterli değildir.

Aynı şekilde günümüzde de bir kişi şehadet getirse ve bunun yanında bir şirk fiili işliyor olsa, bu kişiyi de bu söylediği kelime Müslüman yapmaz ve kendisine fayda vermez.

İmam Serahsi *(r.h)* bu cümlenin açıklamasında şöyle der: *'Çünkü herkes bilir ki aramızda yaşayan her Yahudi ve Hristiyan bunu söylemektedir. Kendisinden bu şehadetle ilgili açıklama istendiğinde ise 'Muhammed (sav) size gönderilmiştir, bize değil' derler.'*

O halde onlardan birinden Kelime-i Şehadet'i işitirsek İslam'ına hükmedebilmemiz için bu söze ilave olarak eski dininden teberri ettiğini işitmemiz gerekir. Kendi inancına muhalif olan bu sözü eklerse, ancak İslam'ına hükmederiz.

Daha sonra Serahsi hocası olan Abdulaziz el-Helevani'den: *'Bizim burada, Mecusiler dışında herkes Müslüman olduğunu söylüyor. Bu nedenle ancak Mecusilerden biri ben Müslüman'ım derse onun İslam'ına hükmedilir. Nitekim onlar kendileri için bu vasfı kabul etmezler. Zira onlar çocuklarına kızdıklarında: 'Be hey Müslüman!' derler, dediğini aktarır.'*

Evet, kardeşim! Dikkat edersen İslam uleması, mücerret bir Kelime-i Şehadet'i; insanlara, Müslüman vasfı vermede yeterli saymamışlardır. Çünkü konu girişinde beyan ettiğimiz gibi bu kelime, içerdiği harflerin söylenmesiyle değil, şirkten tevbe etmeye sembol oluşuyla İslam'a alamettir. Nitekim şirkten tevbe, şirki terketme alameti olmadığı yerlerde, kişinin İslam'ına hükmolunmasına yetmez.[13]

İmam Müslim *(r.h)*, Sahih'inin İman bölümünde *"...insanlarla savaşmakla emrolundum"* hadisini rivayet eder.

İmam Nevevi, Hattabi'nin: *'Malumdur ki burada kastedilen ehli kitap değil putperestlerdir. Çünkü ehli kitap zaten La ilahe illallah diyor. Buna rağmen onlarla savaşılır ve başlarından kılıç kalkmaz'* dediğini naklettikten sonra şöyle der: 'Kadı İyad, Hattabi'nin sözünü zikretti, ayrıca üstüne şunları ekledi ve meseleyi açıklığa kavuşturdu: *'Can ve malın korunma altına alınmasının La ilahe illallah'a has olması, bu imanı kabul etmenin bir göstergesidir. Bundan kasıt Arap müşrikler ve tevhid ehli olmayan putperestlerdir. Çünkü onlar ilk olarak İslam'a çağırılıp, bunun üzerine kendileriyle savaşılanlardır. Ama onların dışındakilerden, tevhidi ikrar edenlere gelince, mallarının ve canlarının korunmasında 'La ilahe illallah' yeterli değildir. Zira onlar küfür halinde de bu sözü söylemektedirler ve ayrıca bu onların itikadındandır. Bundan dolayı başka bir hadiste '...ve benim Rasûl olduğuma şehadet edip, namazı kılıp, zekâtı verinceye dek' denmiştir.'*

İmam Nevevi *(r.h)* der ki: *'Bu Kadı İyad'ın sözüdür. Ben de derim ki: 'Hadiste geldiği gibi bununla beraber tüm Rasûl'ün getirdiğinin tümüne iman da*

olmalıdır…' '[14]

Evet, kardeşim, bu üç büyük imamın hadis anlayışlarına bir bak. Bir kimsenin küfür halinde *'La ilahe illallah'* demesi, İslam hükmü için yeterli değildir. İslam'ın ilk döneminde İslam'a girmek için bu kelimenin yeterli olmasının sebebi; bu kelimeyi -Kelime-i Tevhid- söylemelerinin, daha önce üzerinde bulundukları itikadın değiştiğine dair bir sembol ve alamet olmasıydı. Yani bu kelime putperestliğin terkine semboldü. Nitekim ehli kitap şirkle beraber bu kelimeyi söylediğinden dolayı, onların İslam'ına hükmedilmezdi.

İmam Müslim *(r.h)* bu hadisi zikrettiği konudan sonra şu hadise yer vermiştir: *"Kim La ilahe illallah der ve Allah'tan başka ibadet edilenleri inkâr ederse, kanı, malı haram olur."*[15] Bu imamın fıkhından ve derin anlayışındandır. Çünkü sadece Kelime-i Tevhid her yer ve zamanda İslam hükmü için yeterli değildir.

Evet kardeşim! Bunlarla birlikte sayılabilecek birçok delil vardır. Fakat bunların geneli; İslam hükmü vermeden ziyade, hakiki İslam ile alakalı olduğundan dolayı bunları zikretmeye gerek duymuyoruz. (İlim ehlinin Kelime-i Tevhid için söylediği şartlar gibi…) Yalnız bunlardan biri vardır ki yine mal ve can emniyeti, yani dünyada insana İslam hükmü verme hususunda söylendiği için zikredelim. İmam Müslim *(r.h)* Sahih'inde şu hadisi kaydeder: *"Kim La ilahe illallah der ve Allah'ın dışında ibadet edilenleri inkâr ederse malını ve canını korumuş olur. Hesabı ise Allah'a aittir."* [16]

Aynı konuda *"Kim Allah'ı birler ve Allah'ın dışında ibadet edilenleri inkâr ederse…"* hadisinin benzerini zikreder.

Dikkat edilirse bu hadiste mal ve can emniyeti Kelime-i Tevhid ile birlikte onun içindeki en belirgin mana olan ve aynı anda vurgulanan *"Allah dışında ibadet edilenleri inkâra"* bağlanmıştır. Ancak bu niyet ve kasıt üzere söylenirse kişiye dünya ve ahirette fayda sağlayabilir. Şüphesiz bir konu, bu konu hakkında gelen bütün delillerin bir araya getirilerek değerlendirilmesi sonucu sağlıklı anlaşılabilir ve açıklık kazanabilir. Bir konuda tek bir delili veya sadece bazı âlimlerin açıklamalarını göz önünde bulundurmak ise; olayın anlaşılmamasına veya yanlış anlaşılmasına sebep olur.

Şimdi konunun başından beri ispat etmek istediğimiz aslı ve meselenin özü olan hususu tekrar ediyoruz ve diyoruz ki: İnsan ancak İslam'a muhalif olan şirkten teberri[17] etmekle İslam dinine girer.

Allah *(cc)*, İslam hükmü için kitabında bunu şart koşmuştur[18]. Rasûlullah'ın *(sav)*

"İnsanlar Kelime-i Tevhid'i söyleyinceye dek onlarla savaşmakla emrolundum…" mealindeki hadisi de bu anlamın sembolü ve alametidir. İslam âlimlerinden yapmış olduğumuz nakillerden de anlaşıldığı üzere: Kelime-i Tevhid, şirkten ve İslam'a aykırı itikadlardan teberriyi ifade ettiği yerlerde insana İslam hükmü kazandırır. Şirk halinde olan insanların da, ancak üzerinde bulundukları şirkten teberri ederlerse veya işlemekte oldukları şirki terk ettiklerini bir şekilde izhar ederlerse işte o vakit İslamlarına hükmolunur. Yani kendilerine Müslüman denilir.

Şimdi kardeşim, 70 milyon nüfusu olan bir toplumu ele alalım ve düşünelim:

Bunların 40 milyonu hâkimiyet hakkını Allah'tan *(cc)* başkasına veriyor. Demokrasi dininin en temel ilkesi olan seçimlere katılıyor ve bunu yaparken de La ilahe illallah'ı ağzından düşürmüyor. Hatta bazısı elinde tespih günlük virdi olan La ilahe illallah'ı çeke çeke oy kullanmaya gidiyor.

Bunların içinde çok az bir kısmı müstesna hepsi askerlik görevini yapıyor; ancak risale sahibinin iddia ettiği ikrah halinde veya başka bir tevile sığınarak değil. Yani bu kişilerin tekfirine engel teşkil edecek hiçbir şey yok. Bilakis bu vazifeyi gönüllü bir vatandaşlık görevi olarak ifa ediyorlar. Aynı zamanda ta ilkokuldan başlamak üzere askerin neden var olduğunu bilerek bu görevi yapıyor. Bunu yaparken de La ilahe illallah diyorlar.

Bunların birçoğu putların önünde saygı duruşunda bulunuyor ve müşriklerin büyüklerini ta'zim etmek için düzenledikleri bayramlara katılıyor. La ilahe illallah da sürekli olarak birçoğunun dilindedir.

Ayrıca bu toplumun bazı bölgelerinde marifetmiş gibi Allah'a sövülüyor ve Allah ile, din ile dalga geçiliyor, dine hakaret ediliyor. Bunu da yeri geldiğinde La ilahe illallah diyen densizler yapıyor.

Bunların çoğu kabirperest olduğu gibi olmayanlar da kabir şirkini yanlış gördüğünden değil, o seviyeye kendilerini layık görmediklerinden dolayı bu işten uzak duruyorlar. Bunların da Allah'tan *(cc)* başkasına dua ederken, taşlardan fayda ve zarar beklerken günlük bin defalık virdleri *'La İlahe İllallah'*tır.

Bu toplum televizyonkoliktir. İzledikleri görüntülerde hemen her gün (istisnasız) Allah'ın dini, dinin şiarları ile dalga geçiliyor; onlar da katıla katıla gülüyorlar. Aynı zamanda La ilahe illallah diyorlar. Hatta hocalara son zamanlarda sorulan yaygın sorulardan biri *'Tespih çekerken televizyon izlenir mi?'* sorusudur.

Toplumun günlük şakalarının, fıkralarının ve alaylarının yarısından fazlası din ve dindarlar üzerinedir. Ama bu şakaları yapanların hepsi de *'La ilahe illallah'*ı diyor.

Şimdi kardeşim, böyle bir toplum La ilahe illallah dediği için onları Müslüman sayacak ve bu kelimeyi de şirkten teberri ettiklerine dair delil mi alacağız? Sonra da bunlar için aslolan İslam'dır mı diyeceğiz? Rabbim basiretimizi köreltmesin, Allahümme âmin.

Şunu da hatırlatmak isterim ki: Risaleyi kaleme alan yazarın düşüncesinde olanlarla her konuşmamızda şu soruyu sordum:

'Biriniz 20 yıl, diğeriniz 30 yıldır bu toplumda yaşıyorsunuz. Kelime-i Tevhid'i söylemesine güvenerek İslam hükmü uyguladığınız kaç kişinin şirkten uzak, gerçek bir muvahhid olduğunu gördünüz?'

Bu soruyu hemen hemen hepsine sordum. Kimi yeni tevhidle tanışmış ve kimi de çok eski. Allah şahittir ki birinden dahi *'Ben bu kişinin Kelime-i Tevhid'ine güvenerek İslam hükmü verdim ve gördümki gerçekten bir muvahhidmiş'* dediğine rastlayamadım. Bir kişiden bile böyle bir cevap alamadım. Soru sorduğum kişilerin hepsinden olumsuz cevap aldım. Kimi yanlışını anlayıp döndü, kimi ise fikrinde ısrar etti. Öyleyse bu soruyu bu satırları okuyan herkese soruyorum. Böyle bir şeyle karşılaşanınız oldu mu? Kardeşler şunu ifade edeyim ki; emin olun olumlu cevap sayısı parmaklarınızın sayısını geçmeyecektir.

Nasların ışığında, görüyoruz ki; bu insanlar Kelime-i Tevhid'i söylemesine rağmen hangisiyle konuşursanız konuşun, şirk ve küfür itikadı üzeredir. Hatta daha da ötesi, bizimle yakalanan arkadaşların da şehadetiyle, kendisine kâfir denilince en çok kızan demokratik laik sistemin muhafızları olan TEM polisleridir. Buna rağmen, yakini bir şey olmasına rağmen Kelime-i Tevhid'i bunların İslam'ına alamet saymak, fıkıhsızlık değildir de nedir?

Bu toplumun ekseriyetle yaşadığı sorun; bu kelimenin inkârı veya ilahın inkârı değildir ki, bu kelimeyi onlara İslam hükmü vermede esas sayalım. Bu toplumun küfrü; bu kelimeyle beraber yukarıda da zikrettiğimiz Allah'ın kitabında açıklamak suretiyle beyan ettiği apaçık küfürlerdir. Bunun yanında bu düşüncede olan bizlerin amacı, her önümüze gelene ayniyle kâfir demek değil; günlük insani muamelelerimizin dini boyutunda ihtiyatlı davranmaktır. Aklı başında hiçbir Müslüman da bu görüşü vesile yapıp, elimize mühür alıp yoldan geçeni tekfir edelim demez. Nasıl ki yazarın geniş tuttuğu tekfir engellerini alıp, tağutları tekfir etmeyen, onlardan ictinap etmeyenler çıktığında yazar bunlardan mesul

olmayacaksa aynı şekilde bizim anlattığımız gayeyle zıt davranıp, tekfirle oyun oynayan insanlardan da mesul olmamız mümkün değildir.

2. Bu Söylediğimiz[19] Diğer İslam Alametleri için de Geçerlidir

İki risalede de bu konuda bazı alıntılar yapılmıştır. Meselenin özeti şudur: İslam alameti olan; Kelime-i Tevhid ve namaz bunun hilafına (küfür ameli olan) bir şey izhar edilmediği müddetçe kişiye İslam vasfı kazandırır.

Önceki başlıkta ifade ettiğimizi burada da söylüyoruz: Bir şeyin İslam alameti olması, sahibine İslam hükmü verdirebilmesi için onun, İslam ümmetine has ve Müslümanları diğer milletlerden ayıran belirgin bir şey olması gerekmektedir.

Rasûlullah *(sav)* döneminde Müslümanların kıldığı şekliyle namaz, sadece onlara has olduğundan Rasûlullah *(sav)* namazı İslam alameti saymıştır. *"Kim bizim namazımızı kılar, kıblemize yönelir, kestiğimizi yerse o Müslüman'dır…"* manasında başta sahiheyn[20] olmak üzere birçok kaynakta hadisler vardır.

Yalnız muasır ilim adamları bu alametleri müctehid imamların anladığı gibi anlamamışlar ve sonraki zamanlarda bunlar alamet sayılmamıştır. Çünkü Rasûl döneminde bilinen şekliyle namaz, sadece Müslümanlara ait olduğundan Rasûlullah *(sav)* onu alamet saymıştı. Daha ileriki zaman içerisinde namaz bu vasfını yitirip, hem Müslüman hem de başkaları tarafından kılınmaya başlayınca yani Müslümanları diğer milletlerden ayırma özelliğini yitirince âlimler, Kelime-i Tevhid'de olduğu gibi namazda da tafsilata gitmişlerdir.

Bununla ilgili olarak nakillere geçmeden önce şu noktaya dikkat çekmek inşallah faydalı olacaktır: Rasûlullah *(sav)* döneminde hac, zekât vb. ameller İslam'ın temellerinden olmasına rağmen İslam'ın alametlerinden sayılmamıştır. Bunun aksine Kelime-i Tevhid ve namaz İslam alameti olarak kabul edilmiştir. Bunun sebebi şudur: O dönemde Kelime-i Tevhid ve namaz, sadece Müslümanlara has olup, onları diğer dinlere mensup olanlardan ayırıyordu. Hac, zekât, sadaka gibi ameller ise hem müşrikler hem de Müslümanlar tarafından icra edildiğinden İslam alameti sayılmamıştır.

Zaten alametin manası da, bir şeyi başkalarından temyiz eden, ayıran şeydir. Öyleyse İslam alameti olup, sahibine İslam hükmü verecek amel, sadece Müslümanlara ait olmalıdır. Bugün namaz, hem Müslümanlar hem de müşrikler tarafından icra edildiği için alametlik vasfını yitirmiştir. İslam ümmetinin birçok âlimi de bunu böyle anlamıştır.

İmam Nevevi *(r.h)* Mecmu'da[21] şöyle der: *'Daha önce de zikrettik ki bizim*

mezhebimizde meşhur olan mücerred namazla bir kimsenin İslam'ına hükmolunmaz ve nitekim bu Evzai'nin, İmam Malik'in, Ebu Sevr'in ve Davud'un mezhebidir.'

Ebu Hanife *(r.h)* ise şöyle demiştir: *'İster cemaatle kılsın ister kendi başına kılsın eğer mescidde namaz kılarsa ya da mescit dışında cemaatle namaz kılarsa İslam'ına hükmolunur.'* [22]

İmam Ahmed *(r.h)* ise: *'İster cemaatle kılsın ister münferid kılsın İslam'ına hükmedilir'* demiştir. Sonra da delillerini zikretmiştir.

Dikkat edersen kardeşim cumhur, mücerred namazı İslam hükmü için yeterli saymamıştır. Mücerred namazı yeterli gören sadece İmam Ahmed'dir. O da yukarıda geçen hadisi delil almıştır. (Kim bizim namazımızı kılar…)

İmam Kurtubi *(r.h)* Nisa Suresi 94. ayetin tefsirinde şöyle demektedir: *'7. Mesele: Eğer namaz kılar veya İslam dinine ait olan bir fiili yaparsa, âlimlerimiz ihtilaf etti. Tefsirci İbni Arabî dedi ki: 'Biz onun bu namazla Müslüman olmayacağını düşünürüz. Nitekim namaz kılan kimseye: 'Bu namazdan kastın nedir?' diye sorarız. Eğer derse ki: 'Bu kıldığım Müslüman namazıdır!' denir ki: 'Öyleyse Kelime-i Tevhid'i söyle!' Eğer söylerse doğru olduğu açığa çıkar. Şayet söylemezse biliriz ki oyun oynuyordur…' '*

Bizler buna muhalif âlimlerin olduğunu biliyoruz. Anlamadığımız şey; keseden uydurma icmalarla muhaliflerini cehalet, aşırılık ve taassupla suçlamalarıdır. İnsan cahil oldu mu dünyaya kendi penceresinden bakar. Bir konuda tahkik[23] ehli olmayan, sayılı birkaç muasır âlimin kitabını okuyup dünyada başka görüş yok zanneden, bununla beraber muhaliflerini her ortamda, her yazıda taassupla suçlayanları ise Allah'a *(cc)* havale ediyoruz.

Evet, böyle bir dönemde İslam alameti olur.[24] Âlimler de onu yapanın İslam'ına hükmedileceğini bildirirler. Fakat zamanın değişmesi ve fiilin alametlikten çıkıp müşriklerle Müslümanlar arasında ortak olması halinde artık sadece onunla İslam'a hükmedilemez.

Bu konu üzerinde görüş bildiren muasır âlimler[25] çelişki içerisindedirler. Burada yeri gelmişken şunu da ifade etmek isteriz; biz onları severiz, sözleri bizim için kıymetli ve değerlidir. İlim talep ettiğimiz ilk dönemlerde –Allah'ın lûtfuyla- rabbimiz bizlere bu âlimlerin kitaplarını, birçok şeyleri görmemize ve anlamamıza vesile kılmıştır. Ama asla yanlışlarında ve çelişkilerinde onlara tabi olmayız. Risalenin yazarının[26] bizlere yaptığı gibi en çirkin vasıfları aklımızdan

dahi geçirmeyiz. Çok açıktır ki her ihtilaf zıtlığı gerektirmez. Özellikle bize muhalif olan kimse, sözlerinde ve amellerinde şirkten kaçınmış bir muvahhidse.

Bu konuda El-Cami'i kitabında Şeyh Abdulkadir bin Abdulaziz *(r.h)* (2/625-630) bizim gibi düşünen kardeşleri eleştirdikten sonra şöyle der: *'Bir kimseye İslam hükmü vermemizi gerektiren alametler: Bu alametler öyle alametlerdir ki bir şahıstan sadır olduğunda İslam'ına hükmedilir. Yalnız bu alametlerin İslam hasletlerinden olması gerekir. Öyle ki başka milletlerden kimse, o fiillerde Müslümanlara iştirak etmemelidir. Sadaka, anne babaya iyilik, zorda olana yardım… Bunlar hep İslam şubelerindendir. Fakat Müslümanlara has fiiller değildir, kafirlerde yapar, Müslümanlar da yapar.'* (Bu sebepten dolayı şeyh; bu fiilleri İslam hükmü için alamet saymaz.)

İslam alametini böyle tarif ettikten sonra; bir kimsenin şehadet kelimesini söylemesi, ben Müslüman'ım demesi, mücerret olarak namaz kılması gibi şeyleri örnek olarak verir ve konu içinde geçen delilleri sayar.

Şimdi diyoruz ki: Allah *(cc)* şeyhimizi korusun, onu sabit kılsın alameti tarif etmesi doğrudur. Fakat verdiği örnekler bu zaman için doğru değildir. Evet, namaz, Kelime-i Şehadet'in söylenmesi, Rasûlullah *(sav)* zamanında Müslümanları diğer milletlerden ayırıp onlara has fiiller olduğundan dolayı, Rasûlullah *(sav)* bunu İslam alameti olarak saymıştır. Fakat bu fiiller bugün şeyhin de örnekte belirttiği gibi hem Müslüman hem de kâfirin yaptığı, sadece Müslümanlara has olmayan fiiller haline gelmiştir. Nasıl ki o dönemde sadaka, anne babaya iyilik, şirk ve İslam ehlinin ortak fiili olduğundan -Şeyhin de ifadesiyle- İslam alameti olmamıştır ve sayılmamıştır, işte bugün de hem tevhid ehlinin hem de şirk ehlinin söylediği Kelime-i Tevhid ve kıldığı namaz İslam alameti olamaz. Çünkü şirk ve küfrü ortada olan ve hiçbir şekilde İslam'a girmemesine rağmen kendini Müslüman zanneden herkes namaz kılıyor ve Kelime-i Şehadet getiriyor. Bunun gibi bir durum Risale-i Selasiniyye'de[27] Şeyh Ebu Muhammed El-Makdisi için de geçerlidir. Üçüncü hatanın beyanında (121-122): *'İslam hasletleri Müslümanlara has olan ve sair milletlerde olmayan şeylerdir'* diye tarif eder. *'Sadaka, bazı hayır amelleri, güzel ahlak… Bunlar tek başına İslam'a hükmetmeye yeterli değildir. Her ne kadar İslam olduğuna işaret eden ve gösteren fakat araştırma gerektiren şeyler olsa da…'*

Daha sonra Şeyh, İslam alametine (günümüz için): Kelime-i Şehadet'i söylemeyi; ben Müslümanım demeyi, namazı delilleriyle zikreder. Şeyh bu alametlerin görüldüğü insanlara Müslüman muamelesi yapmayanların da, hatalı olduklarını uzunca anlatır.

Yukarda söylediğimiz şeyi burada da söylüyoruz. Şeyh'in yaptığı tanım ve getirdiği örnekler tamamen; bunların İslam alameti ve Müslümanlara has olan ameller olduğu dönemler için geçerlidir. Nitekim günümüzde bu zikredilenler sadece Müslümanlara has olup, onları diğer milletlerden ayıran alametler değildir.

Hanbelîler, namazı mutlak olarak İslam alameti sayarlar dedik. Fakat Hanbelîlerin namazın İslam alameti oluşuna dair zikrettikleri sebep ve suret dahi günümüze uymamaktadır.

İbni Kudame *(r.h)* El-Muğni, Kitabu'l Mürted de: *'Kâfir namaz kıldığında İslam'ına hükmedilir, ister daru'l harpte olsun, ister daru'l İslam'da olsun.'* der ve sözlerine şöyle devam eder; *'Çünkü namaz, Müslümanlara has olup kâfirlerin fiillerinden temeyyüz eden fiillerdendir. İslam'ına hükmedilmesi için kâfirlerin namazından farklı olarak içinde kıbleye yönelme, rükû, secde olan namaz kılması gerekir.'* [28]

Dikkat edilirse İbni Kudame *(r.h)* kâfirlerde olmayıp sadece Müslümanlarda olan namazı İslam hükmü için alamet saymıştır. Kâfirlerde olduğu takdirde, mutlaka onlarınkinden farklı özelliğe sahip bir namaz olması gerektiğine dikkat çekmiştir.

Yine Hanbelîler namazın İslam alameti olmasını, içinde Kelime-i Şehadet'i barındırmasına bağlamışlardır. İlk konuda ispat ettiğimiz gibi bu toplumun Kelime-i Şehadet'i sahih değildir ki, şirkten teberriye ve İslam'a girişe alamet olma vasfı yoktur ki, Kelime-i Şehadet'in içinde geçtiği namaz, alamet olsun.

İslam alametinin tanımını yaptıktan sonra şunu deriz; Belirli bir dönemde İslam alameti olan bir şey, başka bir dönemde İslam alameti olma özelliğini yitirdiği için İslam alameti olmayabilir. Allah *(cc)* İslam alameti olmayan oruç, hac, sadaka vb. amellerden daha basit olan, mertebe olarak daha düşük olan selamı İslam alameti saymıştır:

"Ey iman edenler! Allah yolunda sefere çıktığınız zaman (emin olmak için) meseleleri açıklığa kavuşturun. Size selam veren kimseye, dünya hayatının malını isteyerek: "Sen mümin değilsin." demeyin. (Oysa) Allah'ın yanında çok fazla ganimet vardır. Siz de bundan önce böyleydiniz. Allah size (hidayet edip küfürden kurtararak) iyilikte bulundu. (Emin olmak için) meseleleri açıklığa kavuşturun. Şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır." [29]

Bu ayetin nüzul sebebi olarak birden fazla olay rivayet edilmiştir.

İmam Buhari *(r.h)*, İbni Abbas'tan *(r.a)* şöyle nakleder:

"Bir adam hayvan sürüsü ile gelirken sahabeden birilerine rastladı. Adam onlara 'Es-selamu aleykum' dedi. Sahabeler buna rağmen adamı öldürdüler ve adamın sürüsünü ganimet olarak aldılar. Bu olayın sonrasında bu ayet indi." [30]

Ayetin meşhur olan nüzul sebebi bu olmakla beraber, bazı rivayetlerde ise şöyle geçer: *'Savaşta malı olan bir adam La ilahe illallah dediği halde sahabe onu öldürmüştür ve bu ayet inmiştir.'*

Bazı rivayetlerde ise: Usame bin Zeyd'in *(r.a)* meşhur kıssası[31] üzerine indiği zikredilmiştir.

Başka bir rivayete göre bu olay, cahiliyede aralarında düşmanlık bulunan iki kişi arasında cereyan etmiştir. İki kişiden biri selam verdiği halde, diğeri aralarındaki eski düşmanlıktan dolayı diğer kimseyi saldırıp öldürmüştür. Bunun üzerine ayet inmiştir.

İmam Kurtubi *(r.h)*: *'Olabilir ki bu vakıalar yakın zamanda cereyan etmiş, ayet hepsi için inmiştir'* değerlendirmesini yapar.[32]

İbni Hacer *(r.h)*, Fethu'l Bari'de (4591 nolu hadisin şerhinde) farklı rivayetleri zikrettikten sonra: *'Ayetin farklı iki olay hakkında inmesine mani (engel) yoktur'* der.

Yalnız İmam Buhari'nin *(r.h)*, İbni Abbas'tan *(r.a)*naklettiği rivayet, ayetin zahirine de uygundur. Çünkü cahiliyede insanların selamlaşma şekli farklıydı. Müslümanların selamı ise sadece onlara ait olan ve onunla tanındıkları için "Es-selamu aleykum" şeklindeydi. Daha sonra Ehl-i Kitap da Müslümanlara bu şekilde selam vermeye başlayınca bu selam, alametlik vasfını yitirmiştir.[33]

Hafız İbni Hacer *(r.h)* hadisin şerhinde: *'Ayette; kim İslam alametlerinden bir şey izhar etti mi onun kanı ve malı, imtihan edilmeden helal olmaz. Çünkü selam lafzının Es-selam olarak denmesi halinde, ne manaya geldiği ihtilaflı olmakla beraber boyunduruk altına girmek manası muhtemeldir. Bu da İslam alametidir, çünkü İslam'ın lugat manası da boyunduruk altına girmedir. Bu zikrettiğimiz sebepten dolayı sadece selam verene İslam hükmü uygulanması ve İslam hükmü verilmesi lazım gelmez. Bilakis bu kimsenin Kelime-i Şehadet'i telaffuz etmesi lazımdır. Bunda (Kelime-i Şehadet telaffuzun da) ehli kitap ve dışındakiler de ise tafsilat gözetilmesi gerektiğinin'* delilinin olduğunu söyler.

İmamın yapmış olduğu bu açıklamada, selam veren kimse, Yahudi ise; Peygamberimizin *(as)* getirmiş olduğu dini kabul etmesi de gerekir. Ayrıca bunun dışında bir dindense o dinden teberri etmesi gerekir.[34]

Ayrıca şu nokta bu konunun açıklığa kavuşmasında yardımcı olacaktır. İbni Kudame *(r.h)*, Muğni adlı eserinde, namazla insanın İslam'ına hükmedilmesini açıklarken *'Kâfir hac yapsa da onun İslam'ına hükmedilmez. Çünkü müşrikler de hac yapıyordu.'* der.

Şeyh Makdisi: *'Hac İslam alametidir. İbni Kudame'nin, Muğni'de zikrettiğine iltifat edilmez. Evet, ilk başta hac ibadeti hem müşrikler hem Müslümanlar yaptığı için İslam alameti değildi. Fakat sonra Allah Tevbe Suresi 28. ayet ile müşriklere haccı yasakladı. Rasûl de: "Bu yıldan sonra müşrik hac yapamaz" dedi. O günden sonra hac, İslam alameti oldu. Çünkü sadece Müslümanlar hac ibadeti yapar oldu"* [35] demiştir.

Bak kardeşim! Rasûl *(sav)* zamanında alamet olmayan bir şeyi Şeyh, Müslümanlara has olma illetiyle alamet saymıştır. Biz de aynı şekilde bunun çelişki olduğunu ve bu amellerin bugün vasfını yitirdiğini söylüyoruz.

Şöyle bir misalle bu konuyu kapatmak istiyorum; 22 Temmuz 2007, Pazar günü demokratik seçimler yapıldı. Siz bir caminin önünden geçiyorsunuz. Günlerden Cuma (seçimlerden bir hafta sonra) ve cami tıklım tıklım, herkes namaz kılıyor. Sizce o camide bulunan kaç kişinin parmağında mürekkep yoktur. Akıllı olan ve insaf sahibi olan bir kimse, % 1 bile diyemez. Çünkü bu toplumla iç içe yaşayan bizler çok iyi biliyoruz ki: halkın büyük çoğunluğu oy kullanmıştır. Hem de hiçbir seçim afişinde *'çözüm İslam'dır'* [36] yazmayan partilere! Neye, kime ve ne için oy verdiğini ta ilkokuldan beri herkesin bildiği bir ülkede…[37]

Hatta hilafetin kaldırılıp cumhuriyetin kuruluşu veya büyük tağutun ölüm yıl dönümü münasebetiyle imam hutbeden bayram veya yas diye o günün anlam ve önemine dair hutbe verecek ve cemaat de âminleriyle eşlik edecekler. Biz de o namazdan dolayı bunlara Müslüman muamelesi yapacağız öyle mi?

Biz biliyoruz ki; ne bu namaz ne de söyledikleri Kelime-i Tevhid, içinde bulundukları küfürle beraber onların İslamlarına alamet olamaz. İçinde oldukları bu hal zan değil, bu toplumda yaşamış her Müslüman'ın yakinen bildiği bir şeydir. Bunun aksini düşünmek zan mertebesine dahi ulaştırılamayacak bir vehimdir. Önceki başlıkta sorduğum soruyu tekrar soruyorum: Namazına güvenerek İslam hükmü uyguladığınız, daha sonra muvahhid olduğuna şahit olduğunuz insan sayısı kaçtır? Peki, bu durumda biz mi yakinen sabit olanı zanla izale etmiş oluyoruz? Yoksa siz mi? el-İnsaf!..

Peki, hiç bu konuda sahabe uygulamasına baktınız mı? Ebu Bekir *(r.a)* döneminde toplu irtidadler[38] oldu. Bunların kimi yalancı Peygambere tabi oldu,

kimisi zekâtı fasit teville vermedi ve kimisi de başka sebeplerden dolayı irtidat etti. Bu toplu bir irtidattı. Rasûl *(sav)* hayattayken ona *(sav)* iman etmiş olan toplulukların çok azı (üç şehir) müstesna diğer yerler dinden dönmüştü. Bunların çoğu namaz kılıyor ve Kelime-i Tevhid'i söylüyordu. Peki, sahabe bunlara Müslüman muamelesi mi yaptı? Asla! Neden sahabe bunların namazını, Kelime-i Tevhid'ini ilk etapta İslamlarına hükmetmeye yeterli saymadı da, bununla birlikte illaki bilinen şirk ve küfürlerinden teberriyi şart koştu.

Yoksa o güzide sahabeler; yöneticileri (Museyleme gibi) ve halkını ayırarak mı muamele etti? Bunların muteber engelleri vardı da başkalarının yok muydu?

Ya da sahabe biz bunlara henüz hücceti ikame etmedik. Tek tek tekfirin şart ve engellerine bakalım mı dedi?

Yoksa sizin toplumunuz ile onlar arasında fark mı var? Sizin toplumunuzun küfrü ve şirki, onların şirkinden daha mı kapalı veya daha mı az? İyi düşünün ey merhamet tellalları! Sizin toplumunuzun onlardan farkı, lehte mi yoksa aleyhte mi?

3. Hüccet İkamesi Ne ile Olur?

Yazarın risalede en çok bahsettiği ve diline doladığı, kendisinin de dolandığı meselelerden biri de hüccet ikamesi meselesidir. Risalelerde genel vurgu şu yöndedir:

"Bu toplumda farklı türde birçok küfür vardır. Fakat muayyen şahıslara hüccet ikame edilmediği için bunları tekfir edemeyiz."

İslam dininde hüccet Allah'ın *(cc)* kitabı ve onu bize ulaştıran Rasûlullah'tır *(sav)*. Çünkü kitap ve sünnet tevhidle ilgili tüm meseleleri beyan etmiştir. Allah *(cc)* kitaplar indirmek ve Rasûller yollamak suretiyle insanlara hüccetini ikame etmiştir. Kıyamet gününde de insanlara ayetlerini ve Rasûllerini soracak, bu şekilde insanları hesaba çekecektir.

"De ki: 'Kimin şahitliği en büyüktür?' De ki: 'Allah benimle sizin aranızda şahittir. Sizi ve kime ulaşırsa onu uyarmam için bu Kur'ân bana vahyedildi. Yoksa siz, Allah'la beraber başka ilahların olduğuna mı şahitlik ediyorsunuz?' De ki: 'Ben şahitlik etmem.' De ki: 'Ancak O, tek bir ilahtır ve şüphesiz ki ben, O'na ortak koştuklarınızdan berîyim/uzağım.' " [39]

"Müşriklerden biri senden eman/sığınma hakkı isteyecek olursa ona eman ver. Ta ki Allah'ın kelamını dinleme fırsatı bulsun. Sonra onu, güven içinde olacağı (kendi yurduna) ulaştır. Bu onların bilmeyen bir kavim olması nedeniyledir." [40]

İmam Müslim'in Sahih'inde, Ebu Musa el-Eşari'den *(r.a)* gelen hadisi şerifte: *"… Kur'ân ya senin lehine ya da aleyhine hüccettir"* buyrulur.

"(Allah, kıyamet günü:) "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi anlatan, sizi bu gününüzle uyaran resûller gelmedi mi?" (dediğinde onlar:) "Nefislerimiz aleyhine şahitlik ederiz." diyecekler. Dünya hayatı onları aldattı ve kendilerinin kâfir olduğuna tanıklık ettiler." [41]

"(Ateş) öfkeden çatlayıp ayrışacak gibi olur. Her bir topluluk (ateşin) içine atıldığında oranın bekçileri kendilerine: 'Size bir uyarıcı gelmedi mi?' diye sorarlar." [42]

"Müjdeleyici ve uyarıcı resûller (gönderdik). Ta ki resûllerden sonra insanların Allah'a ("bilmiyorduk, duymadık" gibi bahane olarak) sunacakları bir hüccetleri kalmasın. Allah (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir." [43]

Bu ayetler ve daha zikredilebilecek onlarca ayet; Allah'ın hücceti, kitap ve Rasûllerle insanlara ikame etmiş olduğunun delilidir. Özellikle Nisa suresinin 165. ayeti Rasûlun gelmesinden sonra insanların Allah'a karşı bahane ve özürlerinin kalmadığının açık bir delilidir.

Kur'ân ve Sahih Sünnet'in günümüze ulaşmasına rağmen, bazıları ısrarla *'İnsanlara hüccet kaim olmamıştır'* derler. Bunca ayete rağmen Kur'ân'a muhalif bu görüşlerini benimsemeyenleri de ilginç vasıflarla dillerine dolamışlardır. Aslında sadece kendileri dolanırlar da farkında değillerdir. Bazıları da ilim ehlinin, sözlerini anlamadan delil getirirler. Bu konular hakkında en çok söz sarfeden Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye *(r.h)* olduğundan dolayı da, kaynak olarak hep onu gösterirler.

Bu noktanın beyanına geçmeden önce diyoruz ki: Allah *(cc)* insanlara Kur'ân ve Rasûlle hücceti ulaştırdığını, kıyamette de insanlara bunu soracağını muhkem ayetlerde beyan ettikten sonra, kim olursa olsun buna muhalif söz beyan etmesi bizleri bağlamaz. Allah *(cc)* hüccetini ulaştırmıştır. Rasûller de bunu açıklamıştır. Nitekim Kitap ve Sünnet de bugün herkesin ulaşabileceği şekilde mevcuttur. Bundan dolayı hüccet ulaşmamış olması veya ikame edilmesinin gerekliliği gibi bir şey söz konusu değildir. Bununla ilgili olarak geniş açıklama ileride gelecektir.

İlim ehlinin hüccet ikamesinden neyi kastettikleri, kimlere ve hangi meselelere hüccet ikamesi gerektiğini, âlimlerden yapılan nakillerin nasıl anlaşılması gerektiğini inceleyelim.

Şeyh Muhammed bin Abdulvahhab *(r.h)* talebelerinin, Şeyh İbni Teymiyye'nin *'Bir şeyleri inkâr edene ikametu'l hücce gerekir'* sözünü sormaları üzerine şöyle cevap verir: *'Siz bu tağutlara ve onların tabilerine hüccet kaim olmuş mudur diye soruyorsunuz? Bu sorunuz çok tuhaftır. Nasıl bunda şüphe edersiniz ki! Size defalarca açıkladım. Hüccet kaim olmamış insan, yeni İslam'a giren veya İslam beldelerinden uzakta yaşayandır. Ancak kapalı (hafi) meselelerde hüccet ikamesi gerekir. İbni Teymiyye'den zikrettiğiniz 'Kim şunu şunu inkâr ederse sözü' bu tür insanlar için geçerlidir. Bu insanlara anlatılmadan (tarif yapılmadan) tekfir edilmez. Ama Allah'ın kitabında beyan ettiği dinin asıllarına gelince, Allah'ın hücceti bu meselelerde kitabıdır. Nitekim, kime Kur'ân ulaşmışsa ona hüccet ulaşmıştır. Sorunun aslı şudur: 'Siz kıyamu'l hücce ile fehmu'l hücceyi (hüccetin anlaşılması) birbirine karıştırıyorsunuz. Şüphesiz kâfirlerin ve münafıkların birçoğu, hüccet kaim olmasına rağmen, onu anlamamışlardır. Allah (cc) şöyle buyurmaktadır:*

"Sen, onların çoğunun dinleyip aklettiğini mi sanıyorsun? Onlar, yalnızca hayvanlar gibidirler. Hayır, hayır yolca daha sapkındırlar." ' ' [44] [45]

Bu söze ve söylendiği ortama dikkat et kardeşim! O dönemin kabirperest müşrikleri ve onlara tabi olanlar soruluyor. Muhammed bin Abdulvahhab'ın talebeleri, İbni Teymiyye'nin hüccet ikamesi ile ilgili sözlerini yanlış anlamış ve o insanlara anlatmadan tekfir olmayacağını zannetmişlerdir. Şeyh cevabında: Bu meselelerde Kur'ân'ın varlığını ve Kur'ân'a ulaşabiliyor olmalarını yeterli saymıştır. Acaba bizim topluma henüz Kur'ân ulaşmadı da ondan mı bu arkadaşlar sürekli olarak hüccet ikamesinden bahsediyorlar.

Şeyh İshak b. Abdurrahman *(r.h)*: *'Bilinmesi zorunlu olan şeylerden birisi de: Usulu'd-Din'de*[46] *asıl olan Kitap, Sünnet ve sahabenin üzerinde olduğudur. Bu konularda başvurulacak kaynak, herhangi bir âlim değildir. Bu düsturu iyice kavrayan bir kişiye bazı imamların kitaplarında gördüğü müteşabih sözleri anlamak, kolaylaşır. Rasûlden başka masum kimse yoktur. Bizim şu anki meselemiz, ortağı olmayan Allah'a ibadet meselesidir. Kim Allah'tan başkasına ibadet ederse büyük şirk koşmuş ve dinden çıkmıştır. Bu Allah'ın kitaplar indirip, Rasûller göndermek suretiyle insanlara hüccetini ikame etmiş olduğu asıl usuldür.*

Usul meselelerinde tariften (karşıya anlatma, beyan etme) söz etmezler. Tarif ancak delilleri bazı Müslümanlara kapalı kalmış, bidat ehlinden mürciye vb. üzerinde tartıştığı meselelerde zikredilir. Kabirperestlere nasıl tarif (izah etme ve anlatma) yapacaklar ki onlar Müslüman dahi değiller.' [47]

Şeyh İshak *(r.h)* kendi döneminin yaygın şirki olan kabirperestlikten (bugünkü sofimeşrepler) söz ediyor. O da dedesi gibi bu meselede hüccetin, Kur'ân olduğunu ve kabirperestlerin Müslüman dahi olmadığını söylüyor. İlim ehlinin ikametu'l hücce gibi sözlerinin de kapalı olan ve tam açık olmayan meseleler için geçerli olduğunu söylüyor.

Şeyh İshak *(r.h)* aynı risalede şöyle devam eder: *'İnsanlara şirkte hüccet ikamesi yapılması gerektiği itikadı şu çirkin itikadı doğurur: 'Kur'ân ve Sünnet ile bu ümmete hüccet kaim olmamıştır' Böyle diyenlerden ve onlara Kitap ve Sünnet'in hüccet oluşunu unutturan bu kötü anlayıştan Allah'a sığınırız. Bilakis fetret ehli olup kendilerine risalet ve Kur'ân ulaşmayanlar ve cahiliye üzere ölenlere icmayla Müslüman denmez. Onlara istiğfar dilenmez. İlim ehlinin ihtilaf ettiği ahirette azap görüp görmeyecekleridir.'*

Şeyhin son ibareden kastı şudur: Fetret ehline kitap ve Rasûl ulaşmadığı halde Müslüman denmiyorsa, bugün elinde Kitap ve Sünnet olanlara nasıl Müslüman denilebilir?

Yeri gelmişken şunu beyan edelim ki: *'İlim ehlinden bazıları fetret ehli olanlara, hüccetin kaim olmadığını savunur. İbrahim'in (as) dininin kalıntıları olan, Zeyd bin Amr bin Nufeyl gibi muvahhidlerin o toplumda bulunması vb. sebepleri inzar ve hüccet ikamesi olarak saymazlar.'* Cehalet bölümünde Allah nasip ederse bu mevzuyu ve görüşleri naklederiz.

Her halükarda ister onlara hüccet ulaşmamıştı deyip; Rasûlullah'tan *(sav)* önceki dönemde yaşayanlara müşrik diyenlerin yahut İbrahim'in *(as)* dininin kalıntıları onlara hüccettir diyenlerin sözünü alalım. Her halükarda içinde bulunduğumuz bu toplumda, hem hüccet (Kur'ân ve Sünnet) vardır, hem de değil Muhammed *(sav)* dininin kalıntıları, bizzat kendisi vardır. Merhamet tellallığına soyunanlar keşke bilseydi!

Kabirperestlerin yaygınlaştığı bir dönemde, bazı insanlar İbni Teymiyye ve İbni Kayyım'ın içinde hüccet ikamesi geçen bazı sözlerini alıp, Necd ulemasını tenkit etmeye başlar. Derler ki: *'Sizin şeyhleriniz cahil şirk koşunca tekfir etmez, hüccet ikamesi şart derlerdi. Siz ise tekfir ediyorsunuz.'* Şeyh İshak *'Resail Mahmudiyye'*de (21-23): *'… Bu sözü söyleyeni çağırdım. Ona hatasını ve Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye'nin sözünü yanlış anladığını beyan ettim. Şeyh bunu şirk olmayan bidat türü şeylerde söyler. Rasûl'ün kabrinin yanında dua veya bazı bid'at ibadetler gibi…'*

Şeyh Ebu Batin *(r.h)*: *'Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye'nin: 'Kim bu tür şeyler yaparsa*

hüccet ikame edilmeden ona müşrik ve kâfir denmez' gibi sözleri büyük şirkte veya Allah'tan başkasına ibadet meselelerinde değildir. O, bu sözü kapalı olan meseleler için söylemiştir. Kapalı sözlerde sahibine hüccet kaim olmamıştır denilebilir.' [48]

Şeyh Süleyman bin Sehman *(r.h)* dedi ki: *'Iraki bu iddiayla ortaya çıkıp İbni Teymiyye ve İbni Kayyım'ın mutlak manada ikametu'l hücceti şart koştuğunu iddia edince ona uzun bir reddiye kaleme alır.*[49] *Burada anlarsın ki İbni Teymiyye'nin sözü ve (selefteki) tartışma kabirperestler için değildir. Bu söz (ikametu'l hücce) ancak bidat ehli ve Ehli Sünnet'e muhalifler için söylenmiştir.'* [50]

İbni Kayyım *(r.h)*: *'Şüphesiz Allah'ın hücceti kitapların indirilmesi ve Rasûllerin gönderilmesiyle kullar üzerine ikame edilmiştir. Her kim Allah'ın ona emrettiği ve nehyettiğini bilme imkânı bulur da, kendi kusurundan dolayı bunu yapmazsa şüphesiz o kimseye Allah'ın hücceti kaimdir.'* [51]

İbni Kayyım *(r.h)* Rasûlullah'ın *(sav)* müşrikleri ateşle müjdelemesi ile ilgili olarak Zadu'l Mead adlı eserde şöyle der: *'Müşrik olarak ölen ateştedir. Rasûlun bi'setinden önce ölse de o kimse ateştedir. Çünkü müşrikler İbrahim'in hanif dinini Allah tarafından hiçbir delil almadan yaptıkları şirkle değiştirdiler…'*

Dikkat et kardeşim! Şeyh İbni Kayyım *(r.h)* İbrahim'in *(as)* tahrif olmuş dininin kalıntılarını Rasûlullah'a *(sav)* Peygamberlik gelmeden önceki dönemde hüccet olarak yeterli görmüştür. Bu bölümü ve konunun tamamını mutlaka oku![52] Peki bu durumda bizim toplumumuzun konumu nedir?

Aslında bu manada daha birçok nakil yapılabilir. Fakat ilim ehlinin anlayışına değer verdiğini iddia eden "Bizim gibi cahiller bu meselelerde konuşamaz" diyenlere kâfidir inşallah.

Bir benzetme:

Bir toplum düşünün, Allah *(cc)* onları mazeretli saymamış ve müşrik-kâfir diye isimlendirmiştir. Bu isimlendirmede etkili olan fiiller şunlardır:

O toplum, Allah'ın *(cc)* varlığına inanmakla beraber salih insanlar olduklarına inandıkları putlara ibadet ediyor, onlardan fayda ve zarar bekliyorlardı. Bunu asla müşrik olmak adına değil, İbrahim'in *(as)* dininin bu olduğuna inandıkları için yapıyorlardı.

O toplumun Daru'n Nedve adında bir parlamentosu vardı. Her kabilenin önde geleni orada kabilesini temsil ediyor, yasama (teşri) işini orada gerçekleştiriyor, hayat düzenini, yeni kanunlarını orada belirliyorlardı.

Bütün dostlukları ve düşmanlıkları kutsallık atfettikleri putları, ataları, kabileleri içindi.

Ahlaksızlık (kumar-zina) mübah sayıldığı gibi övünme aracıydı. Fakat bu insanların döneminde ne kitap ne sünnet ne tevhidi basım yapan yayınevleri ve ne de muvahhid âlimler vardı. Birkaç kişi bu şirklerden uzak kalmaya gayret ediyor, onlar da toplumda etkisiz şahsiyetler oldukları için arka planda kalıyorlardı. Hakka ulaşma imkânları da neredeyse yok denecek kadar azdı. Bu toplum kendini İbrahim'in *(as)* dininden sayıyor ve bu yaptıklarını da Allah *(cc)* için yapıp O'na yaklaştıklarını zannediyorlardı. Tüm bunlara rağmen Allah bu toplumu mazeretli saymamış, onları kâfir ve müşrik diye isimlendirmiş, Rasûl de *(sav)* onların ateşte olduğunu haber vermiştir.

"Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden kâfir olanlar, kendilerine apaçık deliller gelinceye kadar, (küfür ve şirkten) ayrılacak değillerdi." [53]

"Onlara, yanlarında bulunan Kitab'ı doğrulayıcı bir Kitap geldiği zaman -oysa daha önceleri kâfirlere karşı (bu Kitap ile) zafer kazanmayı umuyorlardı- işte bildikleri o şey kendilerine gelince, onu inkâr ettiler. Allah'ın laneti kâfirlerin üzerine olsun." [54]

Dikkat edilirse Allah *(cc)*, o toplumu iki ayette de kâfir diye isimlendirmiştir. Rasûlullah *(sav)*, babasının durumunu soran adama: *"Benim babam da senin baban da ateştedir"* [55] demiştir. Yine bir Müslüman, hangi müşriğin kabrine uğrarsa Muhammed'in *(sav)* onu ateşle müjdelediğini söylemesini isteyerek, onların ateş ehli olduklarını bildirmiştir.[56]

Şimdi yeni bir toplum düşünün:

Allah'ın varlığına inanmakla birlikte, salih olduğuna inandıkları insanların mezarlarını puta çevirmişler, geçmiştekilerin yaptığı gibi onlara dua etmiş, fayda ve zararı onlara hasretmişler ve ibadetlerini onlara sunmuşlardır. Hatta bu yeni toplum öncekilerden bir adım daha öteye geçmiş, dara düşüp sıkıştığı anda putlarına daha bir sıkı bağlanmışlar, medet dileklerini artırmışlardı. Yani hem darda hem de rahatlıkta putlarına yönelmişlerdi. Eskiler ise darda kaldıklarında, denizde dalgaya tutulduklarında ise putlarını terk eder sadece Allah'a yalvarırlardı.

Yalnız putlar arasında bazı farklar vardır. Eskiler istisnalar olmakla beraber genelde salih insanların heykelleriydi. Şimdikilerin putları yine istisna olmakla beraber ya zındıklığı alenen sabit Allah düşmanlarının kabirleri ya da Allah'ın

dinine savaş açmış insanların heykelleridir.

Yeni toplumun parlamentosu vardır. Onlar İslam dini ile yönetme fırsatları olmasına rağmen demokrasiyi tercih etmişlerdir. Bütün vatandaşlar oylarıyla yönetimde söz sahibidir. Bu parlamento açıktan Allah'ın yasalarını çiğner ve değiştirir. Parlamentonun işlevi, görevi, neden İslam, hilafet değil de demokratik yönetim biçimini seçtiği gibi hususlar ilkokuldan bu yana tüm vatandaşlara anlatılır. Hatta okul kitaplarında tafsilata gidilerek İslam ve demokrasi arasında, hilafet ve cumhuriyet arasında kıyaslamalar yapılır. Yani yeni parlamentoya seçimler aracılığıyla bizzat dâhil olan toplum bireyleri, eskiler gibi şuursuz değil devletin eliyle bilinçlendirilmiştir.

Bu toplumun kutsallık atfettiği tüm değerler, dostluk ve düşmanlıklarını üzerine bina ettikleri şeyler vatan, millet, milli irade gibi soyut putlarda eski cahiliye toplumundakilere benzerdir.

Reklâmları yapılarak mübah görülen, mübahlaştırılmaya çalışılan ahlaksızlıklar bu toplumda moda ve gelişmişlik ölçüsü olarak kabul görürür. Mesela, bir genç çok zina etmesini övünme aracı olarak anlatır. Ve daha sayılabilecek birçok ahlaksızlık.

Bu toplum yapmış olduklarını müşrik olmak için yapmamakla beraber Peygambere müntesip olduklarını da ilan etmekten çekinmez.

Nasıl ki o eski toplum, tevhidi yaşayanları İbrahim dinine muhalif yeni bir dinle suçluyorduysa, bunlar da tevhidi yaşayıp anlatanları Muhammed'in *(sav)* dinine muhalif din getirmekle suçlarlar. Aradaki farkı mı merak ediyorsunuz? Yaptıkları her şeyin şirk olduğunu beyan eden Kur'ân hepsinin evinde mevcuttur. Rasûl'ün *(sav)* sünneti ise her an ulaşabilecekleri kolaylıktadır.

Nasıl olduğunu anlamış değiliz ama yazara göre, yukarıda vermiş olduğumuz benzetmede birinci gurupta bulunanlar müşrik ve ateş ehlidir. İkinci örnektekiler ise Müslümandır. Hatta: *'Şimdikilere sakın kâfir demeyin yoksa muasır cihad âlimlerine muhalefet edip bidatçi, harici olursunuz. Çünkü şimdikilere henüz hüccet kaim olmamıştır. Bunları sakın İslam'a davet etmeyin, siz de tekfir cemaatlerinden olur, cihad cemaatlerinden ayrı düşmüş olursunuz! Sadece bunları eğitin. Çünkü bunlar Müslüman'dır. Sakın hüccet ikame etmeye kalkmayın, sizlerle hüccet kaim olmaz, bunların yani karşınızdaki insanların kabul ettiği kimseler ancak hücceti ikame edebilir. Eee ne yapalım, hocalar da böyle bir şey yapmayacağı için bekleyin!'* derler.

"Eksik ölçüp tartanların vay hâline! Onlar insanlardan ölçüp aldıklarında tamamen/eksiksiz alırlar. Onlara ölçtüklerinde veya tarttıklarında eksiltir (zarara uğratırlar.)" [57]

"Yahudi ve Hristiyanlar: "Biz, Allah'ın çocukları ve sevdikleriyiz." der. De ki: "(Madem öyle) ne diye günahlarınızdan dolayı size azap ediyor?" (Hayır, öyle değil!) Bilakis sizler, O'nun yarattıklarından birer insansınız. Dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin hâkimiyeti/egemenliği Allah'a aittir. Dönüş O'nadır." [58]

"(Sapkınlıklarının nedeni:) 'Sayılı günler dışında ateş bize dokunmayacak.' demelerindendir. (Allah adına bilmeden) uydurdukları bu iftira, dinleri konusunda kendilerini aldattı." [59]

4. Hüccet Ulaştığı Halde İlgisiz Kalanlar

Önceki bölümden net bir şekilde anlaşıldı ki; Kur'ân ve Rasûl ile insanlara hüccet ikame edilmiştir. Yani din insanlara ulaşmıştır. Allah'ın *(cc)* kitabında beyan ettiği meselelerde hüccet, Kur'ân'ın ulaşmasıdır.

Peki, Kur'ân ulaştığı veya hüccet mevcut olduğu halde buna ilgisiz kalan bunun dışındaki şeylerle ilgilenenlerin hali ne olacaktır? Kur'ân bu tip insanları *'mu'rid'* yani *'yüzçeviren'* olarak isimlendirir. İlgisiz kalan, ilgilenmeyen, sırt çeviren bu insanları; ne Allah ne de Rasûlü mazur görmüştür.

"Gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ile ve belirlenmiş bir süreye kadar yarattık. Kâfirler, uyarıldıkları şeyden yüz çeviren kimselerdir." [60]

"Onlara ne oluyor ki öğütten yüz çeviriyorlar? Âdeta ürkmüş yaban eşekleri gibidirler." [61]

"Rabbinin ayetleri kendisine hatırlatıldığı hâlde yüz çeviren ve elleriyle (yapıp) takdim ettiğini unutandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki anlamamaları için kalplerine perde germiş kulaklarına da ağırlık koymuşuzdur. Sen onları hidayete çağırsan bile ebediyen doğru yolu bulamazlar." [62]

Allah *(cc)* ilk insanı yeryüzüne indirirken de bu hususa dikkat çekmiş, hidayetin onun hücceti olan zikrine tabi olmakta, delaletin ve şekâvetin[63] ise ondan yüz çevirmekte olduğunu haber vermiştir. Âdem *(as)* ve şeytan arasında malum kıssa cereyan edip, Âdem *(as)* dünyaya indirilirken:

"Dedik ki: 'Oradan topluca inin. Benden size bir hidayet (vahiy) gelecek. Kim hidayetime tabi olursa onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.' " [64]

"Dedi ki: 'Oradan birbirinize düşman olarak hep beraber (yeryüzüne) inin. Benden size bir hidayet gelecek. Kim de benim hidayetime uyarsa o sapmayacak ve bedbaht olmayacaktır. Kim de zikrimden (göndereceğim Kitaplardan) yüz çevirirse, şüphesiz ki ona sıkıcı/dar bir hayat vardır ve kıyamet gününde onu kör olarak diriltiriz.' " [65]

Bütün bu anlattıklarımızdan sonra kim: *'Bu topluma hüccet kaim olmamıştır. Bunlara her gün işledikleri onlarca şirk anlatılıp beyan edilmelidir'* derse onun bu sözünden şu üç şeyin dışında başka bir şey anlaşılmaz:

1. Kur'ân ve risalet (Peygamberin haberi) hücceti bu topluma ulaşmamıştır. (Bunu aklı olan biri söyleyemez)
2. Kur'ân ulaşmıştır ama Allah *(cc)* tevhid ve şirk meselelerini net açıklamadığı için insanlar anlamamıştır. (Bunu mü'min biri dile getiremez)
3. Kur'ân ulaşmıştır, hüccet ulaşmıştır fakat insanlar ilgisizdirler. İlgisizlik ve yüz çevirme başlı başına bir küfür ve imanı bozan unsurlardandır. Şeyh Muhammed bin Abdulvahhab *(r.h)* imanı bozan unsurlardan, üzerinde icma edilen on husus arasında *'yüz çevirme ve ilgisizliği'* de saymıştır.

"Andolsun ki biz, Kur'ân'ı öğüt alınması için kolaylaştırdık. Peki var mı öğüt alan?" [66]

Bu bahsi inşallah şu hadisle noktalayalım:

Ebu Velid El-Leysi'den *(r.a)* rivayet edildiğine göre:

"Rasûlullah insanlarla beraber mescitte otururken ona doğru üç kişi yöneldi. İkisi Rasûle doğru yöneldi, biri gitti. O ikisinden biri mecliste bir boşluk bulup oturdu, diğeri de meclisin arkasında oturdu. Üçüncüsü de dönüp gitti. Rasûlullah'ın işi bitince: 'Size o üç neferden haber vereyim mi? Birisi Allah'a yöneldi (sığındı manasında), Allah da onu kabul etti. Diğeri hayâ etti, Allah da ondan hayâ etti. Ama üçüncüsü ise yüz çevirdi. Allah da ondan yüz çevirdi.' " [67]

Günümüz insanları ise maalesef muvahhidlerden yüz çevirerek, Allah'tan yüz çevirenlere özür arıyorlar. Yeter ki ölçüler bozulmaya görsün!

5. Zann-ı Fâsid İnsana Fayda Verir mi?

Bu cümleden kastımız şudur: Kendince Müslüman olduğunu zanneden, üzerinde bulunduğu halin, Allah'ın *(cc)* razı olduğu hal olduğunu düşünen insana, bu zannı fayda sağlar mı? Ya da yaptığı şirk ve küfrün, kendini şirke

sokmadığını zannetmesinin bir faydası olur mu?

Eğer şirkten teberri edip, muvahhid olarak Allah'a *(cc)* teslim olmuşsa, bununla beraber bazı yanlışları dahi olsa (şirke bulaşmadıkça) bu zannı kendine fayda verir. Nihayet bu zan yakin gibi olan zandır.

Fakat şirkten teberri etmemiş veya içinde bulunduğu dönemin her türlü şirkini ve eski cahiliyenin şirkini işliyorsa bu zan kendisine hiçbir fayda sağlamaz. Zira insanın üzerinde bulunduğu haline itibar edilir, zannına değil.

"Bir kısmına hidayet verdi, bir kısmına da sapıklık hak oldu. (Çünkü) onlar, Allah'ı bırakıp şeytanları dost edindiler ve doğru yolda olduklarını sanıyorlar." [68]

Bu ayette kastedilenler ister Mekkeli müşrikler olsun, isterse Âdem'den *(as)* sonra şirke bulaşanlar olsun, kendilerinin hidayet ehli oldukları zannı, maalesef onlara fayda sağlamamıştı. Çünkü üzerinde oldukları hal, şeriatın tasvip etmediği bir haldir.

İmam Taberi *(r.h)*, bu ayetin tefsirinde diyor ki: *'Bilakis onlar bu yaptıklarının doğru olduğuna, hak ve hidayet üzere olduğuna inanarak yaptılar. Bu ayet, 'Allah hiç kimseye yaptığı masiyet veya itikad ettiği sapıklıktan dolayı azap etmez, taki onun doğru şeklini bilip Rabbine inat olarak yaparsa azap eder' diyenin hatalı olduğunu gösteren en açık delildir. Çünkü öyle olmuş olsa, hak ehliyle, yolunun doğru olduğunu zannettiği halde sapıtan arasında fark kalmamış olur. Muhakkak Allah bu ayetle iki taifenin ismini ve hükmünü ayırmıştır.'*

Hakikat şudur ki ayet, hiçbir yoruma ihtiyaç bırakmayan muhkem ve açık ayetlerdendir. İmam'ın yaptığı yorum tek kelimeyle mükemmeldir. Gerçekten hak üzere bulunan ve Allah'a *(cc)* teslim olmuş bir toplum ile kendini hidayet üzere zannedip her şirke bulaşmış olan bir toplumun aynı olması mümkün değildir. Böyle birşeyi ne akıl ne de nakil tasvip eder. Çünkü Allah *(cc)* kitabında buyurduğu gibi dünya hükmü olan isimlerini de ahirete taalluk eden yönlerini de ayırmıştır.

"De ki: 'Size amel yönünden en fazla hüsrana uğrayanları haber verelim mi?' Onlar ki dünya hayatındaki çabaları boşa gittiği hâlde gerçekte iyi şeyler yaptıklarını sanarlar." [69]

İşte kardeşim sana apaçık bir ayet daha… İnsanın güzel şeyler yaptığını

zannetmesi, amellerinin boşa gitmesini önleyemiyor. Çünkü insanın niyeti ve zannının net olması gerektiği gibi, üzerinde olduğu yolun da net bir şekilde Allah'ın onayladığı bir yol olması gerekir.

Burada en ilginç olanı ise Allah *(cc)*, şirk üzere olup güzel şeyler yaptığını zannedenlere *"...amelce en çok kayıpta bulunanlar..."* derken, bazıları bu tip insanları mazur görmekle *'Amel yönünden bedbaht olsa da özürlü olduğundan dolayı bahtiyar olduğunu ve mazeretliler sınıfına dâhil olduğunu...'* söylerler.

Bunların sözlerini ve yazdıklarını okuyunca hani neredeyse insanın: *'Keşke biz de bu toplum gibi hiç bir şey bilmeyen ve dine teveccüh etmeyenlerden olsaydık'* diyesi geliyor! O kadar oku, araştır, rabbinden hidayet iste, yanlış yaparsan vay haline, çünkü sen biliyorsun. Adam bir gün Kur'ân'ı eline almasın, bu Kur'ân neden gönderilmiş, rabbim ne demiş, ne istemiş hiç ilgilenmesin, şirk nedir, küfür nedir, tevhid nedir, yaratılış gayesi nedir, insanın yapması gereken nedir bilmesin ve bilmek için gayret sarfetmesin… Yine de mazur sayılsın ve cennete girsin(!)

İmam Taberi *(r.h)* bu ayetler[70] hakkında şöyle der: *'Eğer söz bazılarının zannettiği gibi: 'Kimse bilmeden Allah'a kâfir olmaz' şeklinde olsaydı ayette geçen bu kimselerin, doğru olduğunu zannederek yaptıkları amellerde ecir alan ve isabet edenlerden olması gerekirdi. Fakat gerçek, bunun hilafınadır. Çünkü Allah onların kâfir olduğunu amellerinin de boşa gittiğini haber vermiştir.'*

Kardeşim, Allah *(cc)* bana ve sana merhamet etsin! İmam ne de güzel açıklıyor: *'İnsanın doğru olduğuna inanıp yaptığı, fakat Allah'ın sözüne muhalif söz ve eylemleri faydalı olsa kâfirler, kâfir değil isabet edip sevap kazanmış insanlar olurlardı.'*

İbni Kayyım *(r.h)*, Araf Suresi'nin 30. ayetinin tefsirinde şöyle der: *'Eğer denilse ki: Hidayet üzere olduğunu zanneden bu adamın sapıklığında özrü var mıdır? Denilir ki; Hayır! Ne ona ne de onun gibi sapıklığının kaynağı vahiyden yüz çevirmek olanların özrü yoktur.'*

Yine şu ayetleri düşün kardeşim:

"Onlara: 'Yeryüzünde bozgunculuk yapmayın.' denildiğinde: 'Biz sadece ıslah edicileriz.' derler. Dikkat edin! Onlar bozguncuların ta kendileridirler. Lakin farkında değillerdir." [71]

Allah nasıl da onları yalanlıyor, zanlarını boşa çıkarıyor. Bununla beraber üzerinde oldukları ifsatla onlara hükmediyor ve isimlendiriyor.

6. Âlimler Hüccet Midir? [72]

Şüphesiz ilim ve onun taşıyıcısı rabbani âlimler, ölçülere bağlı kalındığı zaman rahmet, ölçüyü tutturamayanlar için ise dalalet sebebidir.

Allah *(cc)* Kur'ân-ı Kerim'de ilim ehlini ve ilmi çok güzel vasıflarla övmüştür.

Allah *(cc)* dünya ve ahiret saadeti olan vahyi, ilim diye isimlendirmiştir. Kur'ân'da geçen: *"...sana gelen ilimden sonra seninle tartışılırsa..."* ve *"...sana gelen ilimden sonra onların isteklerine/arzularına uyarsan..."* [73] mealinde geçen ayetler buna delildir.

Allah *(cc)* ilmi, büyük fazilet olarak isimlendirmiştir:

"Şayet Allah'ın lütfu ve rahmeti senin üzerine olmasaydı, onlardan bir grup seni saptırmayı arzuluyordu. Onlar sadece kendilerini saptırıyorlar ve sana hiçbir zarar da veremezler. Allah, sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lütuf ve ihsanı çok büyüktür." [74]

Allah *(cc)* ilmin dosdoğru yola ilettiğini haber vermiştir:

"Babacığım! Şüphesiz ki bana, sana gelmemiş olan bir ilim geldi. Bana uy ki seni dosdoğru yola ileteyim." [75]

İlmin ehlini ise dünya ve ahiret saadeti olan 'Tevhid'e, kendisiyle beraber şahit tutmuştur:

"Allah'tan başka hiçbir ilah olmadığına (ibadeti/kulluğu hak edenin yalnızca Allah olduğuna), Allah, melekler ve adaleti ayakta tutan ilim adamları şahitlik etti. O'ndan başka ilah yoktur. O, (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) El-Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) El-Hakîm'dir." [76]

Tek bu ayet bile onların faziletine yeterli delildir.

Allah *(cc)* Ulu'l-Azm Peygamberlerinden olan Musa'ya *(as)* kendinden mertebe olarak geri olan birine ilimden dolayı tabi olmasını emretmişti. Musa *(as)* bu sebeple ilim yolculuğuna çıkmıştır.

"(Orada) kullarımızdan bir kul buldular. Ona kendi katımızdan bir rahmet vermiş ve tarafımızdan bir ilim öğretmiştik. Musa ona demişti ki:

'Sana öğretilen doğrulardan/isabetli bilgilerden bana öğretmen için sana tabi olayım mı?' " [77]

Allah *(cc)* alimlere soru sorulmasını istemiş ve yayılan haberlerin onlara iletilmesi halinde yanlış anlaşılmaların önleneceğini haber vermiştir.

"Biz, senden önce kendilerine vahyettiğimiz erkeklerden başkasını (resûl olarak) göndermedik. Şayet bilmiyorsanız (vahiy bilgisine sahip) zikir ehline sorun." [78]

"Onlara emniyete ya da korkuya dair bir haber geldiğinde (haberin olumlu olumsuz etkisini hesaba katmadan) onu yayarlar. Şayet onu (kimseye anlatmadan önce) Resûl'e ya da yöneticilerine götürselerdi, olaylardan sonuç çıkarma kabiliyeti olanlar, o haberin (doğru mu, yanlış mı, bırakacağı etki faydalı mı, zararlı mı) hakikatini bilirlerdi. Allah'ın sizin üzerinizde lütfu ve rahmeti olmasaydı azınız müstesna, şeytana uymuştunuz." [79]

Sünnette bu konuya dair sayılamayacak kadar delil vardır. Sadece Ebu Derda'nın *(r.a)* ilim talebesi hakkında rivayet ettiği hadis olsa, ilmin ve ehlinin şerefini anlatmaya yeterdi:

"Kim ilim elde etmek için bir yol tutarsa, Allah ona cennete ulaştıracak bir yol tutturur ve onun yolunu kolaylaştırır. Melekler ilim talebesinin önüne geçer kanatlarını sererler. Nitekim âlim kişiye yerde ve gökte kim varsa istiğfar eder, balık dahi suda âlim için istiğfar eder. Âlim'in abid'e olan üstünlüğü ayın diğer yıldızlara olan üstünlüğü gibidir. Âlimler Peygamberlerin varisleridir…" [80]

İlmin ve âlimlerin eksikliğinin neticelerini, insanların ilim noktasındaki gayretsizliklerini görmek, kendimize çeki düzen vermek adına bu kitaplar mutlaka okunmalıdır. Bunların birçoğu Arapça eserler olduğu için okuyamayanların, hadis kitaplarının ilim ve ilmin fazileti ile ilgili bölümlerini okumalarını tavsiye ederim.[81]

Bu saydıklarımız hak olmakla birlikte, âlimlerin sözü hüccet değildir. Onların sözü sahih bir nakil ve sağlam bir istinbat[82] olduğu zaman hüccet olur. Zaten hüccet olduğu zaman da, hüccet olması müstakil değil, Allah ve Rasûlü'nün sözüne muvafık oluşundandır.

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Resûl'e itaat edin. Sizden olan (Müslim/şirki terk ederek tevhidle Allah'a yönelen) yöneticilere de (itaat

edin). Herhangi bir konuda anlaşmazlığa düşerseniz, şayet Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız (o meseleyi çözmek için) Allah'a ve Resûl'e götürün. Bu, daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir." [83]

Allah *(cc)* bu ayette Allah ve Rasûl'ü ile birlikte emir sahiplerine itaati emretmiştir. Bazı tefsirlerde buradaki kastın âlimler olduğu söylenmiştir. Nitekim ayetin sonu ölçüyü koymuştur. İhtilaf halinde sözün sadece Allah ve Rasûlü'ne arz edilmesi lazımdır. Her ne kadar Allah'a ve Rasûlü'ne arz etme işlemini yapacak olan yine âlimler olsa da bunda ölçü, sahih olan naslara[84] muhalefet etmemeleridir.

Ancak söz konusu risalede ise âlimlerin sözü hüccetmiş gibi sunulmuş, muhalif olanlar da en kötü vasıflar verilerek korkutulmuşlardır. Her ne kadar risalenin sahipleri, bu âlimlere uyanları uyarmayı, sebep olarak zikretse de bu yeterli değildir. Çünkü konuşulan mesele, basit bir mesele olmadığı gibi risalenin kendilerinden dolayı yazıldığı topluluk da yani bizler, böyle bir iddiada değiliz.

Bu bölüm okuyucuya tuhaf gelebilir. Meselenin aslını bilenler, ne kastettiğimizi anlasalar da, meseleden habersiz olan kardeşlerimiz için açıklayalım.

Hakkında reddiye yazdığımız ve bize karşı yazılmış olan bu risale belli bir ortamda, birtakım insanlarla karşılaşıldıktan sonra onlara ve yanlışlarına (sözde) hitaben kaleme alınmıştır. Oysa bizler asla bu âlimlere her konuda muvafık olduğumuzu, olmamız gerektiğini söylemedik. Kastımız risalede yazarın kendinden nakil yaptığı muasır âlimlerdir. Her toplum ve ortamda bu âlimlere olan sevgimizi, onların sebatkâr davet hayatlarına ve cihadlarına hayranlığımızı dile getirip, dua etsek de onların kitaplarını ders verip, okuyup, okutsak da, onlarla olan farklılığımızı beyan edip, hüccet ve bağlayıcı olan nastır diye her ortamda dile getirdik. Ve bunu burada da tekrar ifade ediyoruz.

Hatta şu örneği vererek olayı açıklamakta fayda vardır.

Yurt dışında yaşadığım sıralarda oy verenler hakkında tafsilat olduğunu düşünürdüm.

Daha sonra Türkiye'ye sık sık gelip, toplumu daha iyi tanıyıp vakıayı da müşahede edince bunun böyle olmadığını, oy veren insanların; neden ve kime oy verdiklerini çok daha iyi anladım. Nitekim meselenin

tafsilatlandırılmasının[85] gereksiz ve yanlış olduğunu anladım.

Türkiye'ye döndükten sonra davet yaptığım ilk topluluğa oy verenlerin hükmünü anlattım. Bütün kardeşler de şahittir ki orada Şeyh Makdisi'nin ve diğer şeyhlerin görüşlerini ve bu konuda benimsediğim menhecin onlarınkinden farklı olduğunu anlattım.

Yine Türkiye'de bazıları ısrarla Şeyh Makdisi'nin umumi sözlerinden yola çıkarak oy verenlere kâfir dediğini yazıp şeyhi karalayınca, benim fikrime muhalif olmasına (daha doğrusu benim şeyhe muhalif olmama) rağmen bunun böyle olmadığını, Suvaka ehline cevap olarak yazdığı risalede tafsilata gittiğini beyan ettim. Aynı şekilde askerlik vs. meselelerde de durum bundan farklı değildi.

Burada anlatmak istediğim, bizler bu şeyhlere çok değer verip, sevsek de onlara tabi olmanın zorunluluk olduğunu ya da sözlerinin ve fetvalarının hüccet olduğunu hiç bir zaman söylemedik ki bu şeyhlerin fetvalarıyla amel edilmesinin gerekliliğinden bahsedelim.

Tekrar ediyorum: Âlimler tevhid davetinde önder şahsiyetler olsa da hüccet değillerdir. Hüccet, Allah'ın kitabı ve Rasûlü'dür. Allah *(cc)* kıyamette herkese bu iki asıldan soracak ve ona göre yargılayacaktır. Açın Kur'ân-ı ve bakın! Kıyametle ilgili tüm ayetlerde ortak vurgu *"Sana ayetlerim gelmedi mi?", "Size uyarıcı Rasûl gelmedi mi?"* şeklindedir. Allah kimseye *"Sana falan gelmedi mi?", "Sen falan âlimi dinledin mi?"* diye bir soru yöneltmeyecektir.

Kur'ân-ı Kerim'in, sapıklıklarından çokça söz ettiği ve Müslümanlara ibret olarak gösterdiği Ehl-i Kitabı bir düşünelim. Allah Rasûlü sahih rivayetlerinde bu ümmetin "adım adım onlara tabi olacağını" bizlere bildirmiştir. Nitekim onların sapıtma nedenlerinden birisi de aşırılıktı. Din adamlarına öyle yetkiler verdiler ki, daha sonra Allah'ın *(cc)* kelamı olan Tevrat'a bakmaz oldular. Öyle bir hal aldı ki, Tevrat bir zümrenin elinde oyuncak gibi oldu. Dilediklerini değiştiriyor, diledik lerini ekliyorlardı. En sonunda, kitapta olmasına ve kitabın da ellerinde olmasına rağmen birçok helali haram, haramı helal yaptılar. Bunun sebebi de hüccet olan kitaptan yüz çevirip, bu yetkiyi din adamlarına vermeleriydi.

Sonuç mu?

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler…" [86]

Ben risalenin yazarını da, istidlal[87] yaptığı şeyhleri de, bu zikrettiğim noktada tenzih ederim. Amacım bugün içinde olunan tavrın ne gibi tehlikelere sebep olabileceğini beyan etmektir.

. 9/Tevbe, 5

. Buhari, Müslim

. Müslim

. Kurtubi Tefsiri, 8/130.

. 9/Tevbe, 11

. 2/Bakara, 193

. 8/Enfâl, 39

. 16/Nahl, 44

. 16/Nahl, 64

. Buhari, Müslim

. 38/Sâd, 5

. Bahsettiğimiz bu kitabın hem Arapçası, hem Türkçesi mevcuttur. Bu konu son cildin en son konuları içerisindedir. (5/345) İmam daha sonra beş konu başlığı açmış ve kitabı sonlandırmıştır.

. Bu tafsilatın aynısı için Şerhu Siyeru'l Kebir, 1/165-169 bakılabilir.

. 1/240

. Müslim

. Kitabu'l İman

. Teberri: Uzak olmak, beri olmak, ilişkisi ve alakası kalmamak.

. Bkz. 9/Tevbe, 5-11

. Bir kimsenin şirk içinde olması halinde dediği La ilahe illallah, kendisine asla fayda vermez.

. Buhari, Müslim

. Sıfatu'l Eimme, 4/221.

. Kastı; Cemaatle kılınan namazın İslam alameti olacağıdır.

. Bir meselenin doğruluğunu ve delillerini araştırma ve inceleme.

. Bir dönemde namaz vb. ameller sadece Müslümanlara has bir amel olursa…

. Muasır âlimler: Yakın dönemde yaşamış veya halen yaşayan âlimler.

. Ebu Seleme Eş-Şami

. '30 Risale' adıyla Türkçeye çevrilmiştir.

. Risale-i Selasiniyye, s. 125.

. 4/Nîsa, 94

. Kitabu'l Tefsir, 4591.

. Bir adamı 'La ilahe İllallah' demesine rağmen öldürmesi.

. Kurtubi Tefsiri, 3/226.

. Mısırda yaşayan Hristiyanlar halen; Müslümanlara veya birbirlerine 'Es-selamu Aleykum' demektedirler…

. Birinci başlıkta Fethu'l Bari'den yaptığımız nakillerde görülmüştü.

. Risale 126

. Mısırda, Müslüman kardeşler cemaatinin, seçimlere girerken kullanmış oldukları seçim sloganı 'İslam tek çözümdür' şeklindedir.

. Yazmış olsa da bir şey olmaz, risale sahibine göndermedir.

. İslam'dan çıkma.

. 6/En'âm, 19

. 9/Tevbe, 6

. 6/En'âm, 130

. 67/Mülk, 8

. 4/Nîsa, 165

. 25/Furkân, 44

. Mecmu Müellefat, Muhammed bin Abdulvahhab, er-Resail Şahsiyye Bölümü, 7/154-160.

. Her Müslümanın bilmesi gereken meseleler.

. Resail Mahmudiyye 2. Risale, 15-16.

. Beyanı Şirk 33

. Diye-u Serik fi Er-Reddi ala Mazikil Marik

. s. 168-169

. Medaricu's Salikin, 1/166.

. Zadu'l Mead, 3/59.

. 98/Beyyine, 1

. 2/Bakara, 89

. Müslim

. Taberani, Albani Silsile-i Sahiha.

. 83/Mutaffifîn, 1-3

. 5/Mâide, 18

. 3/Âl-i İmran, 24

. 46/Ahkâf, 3

. 74/Müddessir, 49-50

. 18/Kehf, 57

. Şekâvet: Kötülük

. 2/Bakara, 38

. 20/Tâhâ, 123-124

. 54/Kamer, 17

. Sahih-i Buhari, İlim, 66.

. 7/A'râf, 30

. 18/Kehf, 103-104

. 18/Kehf, 103-104

. 2/Bakara, 11-12

. Bir konuda hüküm vererek son noktayı koymak, sözü delil teşkil etmek.

. 2/Bakara, 120 vb. ayetler.

. 4/Nîsa, 113

. 19/Meryem, 43

. 3/Âl-i İmran, 18

. 18/Kehf, 65-66

. 16/Nahl, 43

. 4/Nîsa, 83

. Ebu Davud, Tirmizi.

. Allah'ın izniyle, Türkiye'de tercümesine başlanıldığını duyduğumuz, Şeyh Abdulkadir Bin Abdulaziz'in 'El-Cami fi Talebi'l İlmi Şerif' adlı eseri çıkarsa (Rabbim muvaffak kılsın) bu sahada bir boşluk doldurulmuş olacaktır.

. Kur'ân ve Sünnet'ten hüküm çıkarma.

. 4/Nîsa, 59

. Sahih olan naslardan kasıt ayetler veya sahih hadisler.

. Oy verme meselesinde, oy veren kişinin tekfirine engel olabilecek durumların olup olmadığı.

. 9/Tevbe, 31

. İstidlal: Delil almak, edinmek.

2. Bölüm: Risale İçindeki Yanlışlar

Giriş bölümünde de belirttiğimiz gibi bu bölümde risalede açıklanan ve şer'an yanlış gördüğümüz noktalara değineceğiz.

Yazar diyor ki: *'Özellikle Müslüman gençlerden bir grup bilgisizlikleri ve yüzeyselliklerinden dolayı... Muvahhid-mücahid âlimleri yanlış anlamışlar ve Türkiye halkını toptan tekfir etmişlerdir. Hâlbuki bu âlimler söz konusu fiillerden bahsettikten sonra, hükümleri muayyene indirirken -açık şekilde göreceğimiz gibi- Müslüman halkın büyük bir kısmını, küfrü engelleyen mazeret 'cehalet'ten dolayı hüccet ikame edilene kadar tekfir etmemişlerdir. Bütün halkı ayrıntı vermeden tekfir edenleri haricilik ve aşırılıkla suçlamışlardır.'*

Derim ki:

a. İlerleyen sayfalarda da görülecektir ki muhalifine en çirkin şeyleri reva gören yazar, aslında yanılmıştır. Yüzeysellik, bilgisizlik vasfının kime mutabık olduğu, ilerleyen sayfalarda görülecektir.

b. *'Muvahhid-mücahid âlimleri yanlış anlama'* hususu:

Risalenin birinci bölümünde beyan ettiğimiz gibi bizlerden kimse bu âlimler bizim gibi düşünüyor dememiştir. Bu âlimlerden farklı düşündüğümüzü her ortamda dile getirdik. *'Âlimler Hüccet midir?'* başlığı altında da bu konuyu açıklamıştık.

c. *'Halkı hüccet ikame edilene kadar tekfir etmemişlerdir'* hususuna gelince:

Birinci bölümde -üçüncü başlık altında- hüccetin Kitap ve Sünnet olduğunu, kime Kur'ân ve Sünnet ulaşmışsa hüccetin ona kaim olmuş olduğunu söylemiştik. Buna dair delilleri de kitap, sünnet ve muteber âlimlerden nakletmiştik. Dördüncü başlıkta ise, hüccetin (Kitap ve Sünnet) mevcut olduğu ortamda, kendi ilgisizliğinden cahil kalanların da kat'i suretle mazur olmadığını beyan etmiştik.

d. *'Halkı tekfir edenleri Haricilikle suçlamışlardır'* hususu:

Bu husus, hem yazarın hem de bu konuda istidlal yaptığı bazı şeyhlerin de düştüğü bir hatadır. Tağutlar veya onların belam kulları bu şeyhlere harici dediğinde hemen savunmaya geçerler. *'Hariciler insanları büyük günahla tekfir eder, biz sizleri kitap ve sünnetle tekfir ediyoruz'* derler.

Peki, soruyorum; bu gençler, bu halkı içki, kumar, zina, yalan vs. günahlardan

dolayı mı tekfir ediyorlar da onlara harici diyorsunuz? Bu halkın işlediği şeyler mademki küfürdür, o zaman bunun haricilikle ne alakası vardır? Size yapıldığında hoşlanmadıklarınızı, kalemi ele aldığınızda neden başkalarına yapmaktan çekinmezsiniz?

Hani tekfirin engellerinin birçoğu ictihadiydi? (Risale sayfa 10) Gençler de bu engelleri muteber saymamış ve onlara kâfir muamelesi yapmıştır. Size gelince ictihadi oluyor da, bu gençlere gelince mi kat'ileşiyor da en çirkin vasıf olan harici vasfını kullanıyorsunuz?

Bırakın kendinizi kandırmayı, karar verin!

'Ya bu halkın yaptıkları küfür seviyesine ulaşmayan günahlardır', deyin ya da *'tekfirin engelleri bize gelince ictihadidir ama size gelince değişir'*, deyin! Bence sizler önce insaf ehli olun! Kendinize yapılması hoşunuza gitmeyen şeyleri, diğer Müslümanlara yapmayın. Evet, bu fikirler sizlere göre aşırı olabilir ama aşırılık ayrı bir şeydir, Haricilik ayrı bir şey. Neden yüzeysellik yapıp kavramları birbirine karıştırıyorsunuz.

Yazar diyor ki: *'Türkiye halkını toptan tekfir edenlerin şüphesi, Türkiye'nin durumu farklıdır. Bu şüphe onların diğer bölgedeki Müslüman halkı tekfir etmesine engel olmaktadır. Bu şekilde Müslümanların ekseriyetini tekfir etmekten kurtulmuş olurlar. Çünkü Müslümanların ekseriyetini tekfir edenlerin harici olduğunda şüphe yoktur.'* [1]

a. Bu tamamen iftiradır. Kimse *'Türkiye'nin durumu farklıdır'* demiyor. Biz bu bölgede yaşıyoruz, bu bölgeyi biliriz ve kendi bölgemiz hakkında konuşuruz. Evet, bu şekliyle bu söz bize aittir. Burada da gayemiz ne kimseye muhalefetten kurtulmak, ne de kimsenin gözünü boyamaktır. Kişinin bilgi sahibi olmadığı bir şey hakkında konuşması nehyedilmiştir. Rabbimiz, Rasûlüne *(sav)* hitaben şöyle buyurmaktadır:

"Bilgin olmayan şeyin peşine düşme! Çünkü kulak, göz ve kalp (gördüğünden, duyduğundan, niyetlenip azmettiğinden) bunların hepsinden sorumludur." [2]

Ebu Hureyre *(r.a)* anlatıyor:

"Rasûlullah buyurdular ki: "Sakın zanna yer vermeyin. Zira zan, sözlerin en yalanıdır. Tecessüs etmeyin, haber koklamayın, rekabet etmeyin, hasetleşmeyin, birbirinize buğz etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin, ey Allah'ın kulları, Allah'ın emrettiği şekilde kardeş olun." [3]

"Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir. Ona ihanet etmez, zulmetmez, onu mahrum bırakmaz, onu tahkir etmez. Kişiye şer olarak, Müslüman kardeşini tahkir etmesi yeterlidir. Her Müslüman'ın malı, kanı ve ırzı diğer Müslüman'a haramdır." [4]

Ayrıca şunu da vurgulamak gerekir; bilmediğimiz, görmediğimiz, yaşamadığımız bir belde ve oranın halkı hakkında neden konuşalım ki? Ayrıca bilsek dahi bizi ne ilgilendirir? Biz yaşadığımız ve muamele ettiğimiz yerin insanı hakkında konuşuruz. Bunun sebebi de tekfir değil, muamelelerimizde Rabbimizin isteğine uygun hareket etmektir. Gayemiz ve yaşamımız Allah *(cc)* içindir. En önemli olan şey onun rızasını gözetmektir.

Ben bugüne kadar iki farklı ülke yaşadım. Yaşadığım bu ülkeler arasında sayılamayacak kadar çok fark gördüm. Meseleler, her ülkenin şartlarına göre değişebiliyor. Bu sebepten dolayı bildiğim, gördüğüm, yaşadığım ve anladığım kadarıyla konuşmayı uygun görüyorum.

b. *'...Müslümanların ekserisini tekfir etmekten kurtulmuş olurlar. Çünkü Müslümanların ekserisini tekfir edenin harici olduğunda şüphe yoktur.'*

Yazarın hariciliğe getirdiği bu tanım derin ilminin ve kitapları baştan sona bitirdiğinin delilidir(!) Daha önce de söylediğimiz gibi harici olmak için, insanları büyük günahla tekfir etmek gerekir. Haricileri de harici yapan budur. Bu itikadları onların çoğu insanı tekfir etmesine sebep olmuştur. Hâlbuki bugünkü topluma müşrik diyenler, apaçık küfürlerinden dolayı böyle söylerler. Her ne kadar haricilerden *'Necadat'* denilen grup kendi fırkalarından olanları büyük günahla tekfir etmemişse de bu çok küçük bir gruptur. Haricilerin genelinin vasfı, sahabeyi tekfirleri (fitneden sonra), büyük günah sahiplerini tekfir etmeleri ve imamlara hurucu caiz görmeleridir. Harici fırkaların arasında basit ihtilaflar vardır.

'Müslümanların çoğunu tekfir etmek hariciliktir' Peki, İslam nedir ve Müslüman kimdir? Yani tekfirinden sakınılması gereken Müslüman kimdir?

İbni Kayyım *(r.h)* İslam'ı şöyle tarif eder:

"Allah'ın birlenmesi ve ortağı olmayana ibadet etmek Allah'a ve Rasûl'üne iman edip onun getirdiklerine tabi olmaktır. Bunu yerine getirmeyen insan Müslüman değildir. Muannid (inatçı) kâfir olmasa da cahil kâfirdir." [5]

Bu halk Allah'ı *(cc)* birlemiş ve tüm ibadetlerini ona hiçbir ortak koşmadan yapmıştır öyle mi?

Bu gençler de Müslümanları tekfir ettiğinden dolayı haricidir(!) Küfür işledikleri halde; sayı olarak çok oldukları için insanlara kâfir demek haricilikse, şu ayetlere dikkat edin!

"Onların birçoğu Allah'a şirk koşmadan iman etmezler." [6]

"Nimetlerin Allah'tan olduğunu itiraf ederler. Sonra (nimeti salihlerin şefaati ve onların aracılığıyla elde ettiklerine inanarak ya da nimeti vereni unutup, sebepleri ilah edinerek) onu inkâr ederler. Onların çoğu kâfirdirler." [7]

Ebu Bekir *(r.a)* döneminde meydana gelen irtidat olayları; Mekke-Medine ve Ben-i Kays topluluğunun dışında kalan insanlar yalancı Peygamberlere tabi olmak, zekâttan fasit teville imtina etmek vb. sebeplerden dolayı sahabe tarafından tekfir edildiler. Bu insanlar namaz kılan, dini inkâr etmeyen insanlardı. Her biri bir meselede küfür ameli işlemişti. Şimdi sahabe bunların çoğunu tekfir edip, kâfir muamelesi yapmakla harici mi oldular? Çünkü yazarın kabul ettiği görüşe göre, o dönemde yaşayanlar bu topluma nispeten (hem işlemiş oldukları şirklerin sayısı ve hem de şekil olarak) hayli hayli Müslüman olur.

Hem merfu hem de mevkuf olarak gelen bir rivayette Rasûlullah *(sav)*:

"Ümmetimden bir grup putlara ibadet edip bir grup da müşriklere katılmadıkça kıyamet kopmaz" dedi. Bunun yanında; "İnsanların, topluluklar hâlinde Allah'ın dinine girdiğini görürsün." [8] *ayetini okudu ve "Ona bölük bölük girdikleri gibi ondan bölük bölük çıkacaklardır."* [9] buyurdu.

Hilafet kaldırılıp yerine laiklik ve demokrasi gelince dönemin Şeyhu'l İslam'ı Mustafa Sabri Efendi *(r.h)*, bu devleti tanıyana, itaat edene, ona memurluk yapana kafir demiş ve halkın irtidat halkı olduğuna dair fetva vermiştir. Hepsinin tek tek irtidadı söz konusu olmasa da bunu toplu bir irtidat saymıştır.[10]

Keşke Ebu Seleme eş-Şami ve o menhec üzere düşünenler, o gün yaşasaydı da Şeyhu'l İslam'a ve onun aşırı, bid'at hatta harici fetvalarına itiraz etseydiler de hayatını İslami mücadele adayan bu Şeyh de böyle yanlış bir itikad üzere vefat etmemiş olsaydı(!)

Mustafa Sabri'nin *(r.h)* fetvasını almamızın sebebi Şeyhu'l İslam'ı hüccet kabul etmemizden değil, yazarın hüccetlik ölçüsüne göre Şeyh'in muasır mücahid âlimlerden olmasıdır.

Yazar diyor ki: *'Genel olarak kendi indimizden bir şey yazmadık. Zaten bizim gibi cahiller kendi başına bu konuda konuşacak değildir.'* [11]

Yazarın kendi için seçtiği cehalet vasfı için yorum yapmıyorum. Risaleyi okuyan kardeşler buna karar versinler. Fakat yazar burada kendini sanki sadece ilim ehline tabi olan ve onların sözünden çıkmayan biri gibi yansıtmıştır. Onun için meseleyi, muhalefet halinde insanı otomatikman harici zümresine dâhil eden, muasır mücahid âlimlere havale ediyor. Bu aldatmacadan başka bir şey değildir. Yazar aslında bu risalede kendini âlimler üstü saymıştır. Bizim itirazımız buna değil; söylediğiyle yaptığının uyuşmamasınadır. Kitabında sözlerini hüccet diye muhaliflerine sunduğu âlimler, birçok meselede farklı görüşlere sahiptir. Peki, yazar bu durumda ne yapmalıdır? Hepsinin görüşünü okuyucuya sunmalı ve tercihi okuyucuya bırakmalıdır. Peki, yazar ne yapmıştır? Kendi kafasına göre tercih ettiği görüşü sunmuş ve sanki doğru olan da o imiş gibi göstermiştir. Bu şekilde sadece âlimlere tabi olan cahillerden mi olmuş yoksa tercih ehli bir muhakkik mi? Onu da size bırakıyorum.

Mesela risalede ismi geçen muasır âlimlerden Ebu Muhammed'e[12] göre büyük şirkte cehalet, kesinlikle özür değildir.

Şeyh Abdulkadir bin Abdülaziz'e *(r.h)* göre ise ilimde temekkün bulamayanlar için cehalet mazerettir. Fakat bugün önceden İslam beldesi olup, şu anda küfür rejimleriyle yönetilen ülkelerin halklarına cehalet özür değildir. Çünkü herkes ilimde mütemekkindir.

Ebu Katade el-Filistini'ye *(r.h)* göre büyük şirk de dâhil cehalet mazerettir.

Ebu Basir'e *(r.h)* göre cehalet mazerettir. Her ne kadar bazı şartlar çizse de, cehaleti çok geniş tuttuğu kesindir.

Şeyh Ali Hudeyri'ye göre kesinlikle büyük şirkte mazeret yoktur ve kabul edilmez. Bu konuda insanların şeyh İbni Teymiyye, İbni Kayyım ve Necd ulemasını yanlış anladığına dair özel bir kitabı vardır.

Şimdi yazar cehalet bölümünün ilk sayfasında[13] Şeyh Abdulkadir'den nakille büyük şirk de dahil cehaletin özür olacağını tercih etmiş ayrıca hemen Şeyh Ebu Basir'den yaptığı iki nakille de bunu teyit etmiştir. Risalenin hemen her sayfasında ismi geçen Şeyh Makdisi ise "bazı ilim ehli" şeklinde zikredilmiştir. Aynı şeyi risalenin ilerleyen sayfalarında yapmış, Şeyh Abdulkadir'in görüşünü Şeyh Yahya Ebu Libbi'nin görüşüyle mercuh[14] kılmıştır. Peki, biz de risalenin girişinde yazarın şeyhlerden aktardığı görüşlerin zıddına görüş aktardık. Şimdi nasıl olacak "Benim şeyhim senin şeyhini döver" mi diyeceğiz?

"Şayet Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız (o meseleyi çözmek için) Allah'a

ve Resûl'e götürün. Bu, daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir." [15]

"Herhangi bir konuda ihtilafa düşerseniz onun hükmü Allah'a aittir." [16]

Keşke yazar bu cehdini şeyhlerin sözleri arasında mekik dokumak yerine, herkesin mükellef olduğu nasların fehmi ve idraki noktasında harcasaydı. Aslında yazarın sıkıntısı "Bir grup insan, bu şeyhlerin ismini kullanıp fikirlerini yayıyor" vehmidir. Emin ol ki şeyhleri sevip okumak ayrı bir şeydir, onları hüccet görüp insanlara sunmak apayrı bir şey. Evet, Türkiye'de birkaç zevat bu yanlışı yapsa da, onlar kimsenin dikkate almadığı şirzimedir.[17]

Yazar risalesinde *'Tekfir Etmeme Meselesi'* [18] başlığı altında: *'Kâfiri, tekfir etmeyen kâfirdir'* kaidesini, bunun yanlış anlaşıldığını ve alanının genişletildiğini açıklar.

Başlangıç olarak diyorum ki; yazarın söylediğine katılıyoruz, çıkardığı sonuç ve neticelerde ise bazı yanlışlıkların olduğunu söylüyoruz.

Yukarıda geçen kaide, yazarın da belirttiği gibi selef ulemasının kullanımında mevcuttur. Fakat kullanım alanı ve genişliği ise kesinlikle tevhidi kardeşlerimizin anladığı gibi değildir. Türkiye'de tevhidi cemaatlerin çoğunun arasındaki temel sorun da bu kaidedir. Hepsi şirkin her türlüsünden beri olup, bu uğurda bedel ödemesine rağmen A şahsının veya B şahsının tekfiri konusunda anlaşamamaktadırlar. Yazarın da belirttiği gibi, Şeyh Ebu Muhammed *(r.h)* Risale-i Selasiniyye'de bu kaideyi ve kullanımını getirmiş ve âlimlerin muradını yine âlimlerin söz ve fiilleri ile beyan etmiştir.

Hem delaleti ve hem de sübûtu kat'i[19] olan nasla Allah *(cc)* birine kâfir demişse, buna kâfir demeyen, nassı yalanladığından dolayı kâfir olur.

Bu kaideyi kullanan çoğu kardeşin maalesef ellerinde kaideye sınır çizecek bir yolları yoktur. Şu misal yerinde olacaktır:

Mescidimizde, bir akşam vakti bir kardeş bizi ziyaret etti. Dersten sonra bu kaideyi ve bu ülkenin tağutuna kâfir demeyen muayyen birkaç şahsı sordu. Ben ona izah etmeye çalışırken, yine yeni gelmiş bir kardeş söz aldı ve bu konuda Kadı İyad'ın *(r.h)* fetvası olduğunu anlatmaya başladı. *'Peki'* dedim! *'Kaça kadar tekfir edeceğiz'*, *'Üçe kadar'* dedi. *'Neye dayanarak üç'* dedim, vefat etmiş bir hocanın fetvasını aktardı. Soruyu ilk soran arkadaş lafa girdi. *'Başı neyse sonu da odur'* dedi. *'Bir milyon kişi olsa yine tekfir ederim'*, dedi.

Bu meseleyi bir mecliste, ilim ehli ve dava adamı olan arkadaşlara açtım. Bunun ciddi bir sıkıntı olduğunu, bugünkü kullanım şekliyle de delilinin olmadığını

söyledim. Kardeşlerden birisi yurtdışında yaşayan âlimlerden (Arap olduğunu tahmin ediyorum) ikiye kadar tekfir yapılacağını ondan sonra durulacağını söyledi. O kardeşe de bunun dayanağı nedir dedim. Ve geçen gece olan olayı anlatarak ekledim:

Hepimiz mevzu bahis konuda hem fikiriz ve o şirkten beriyiz. Tağuta kâfir demeyene kâfir demeyen konusunu konuşalım. Farz edelim ben birde duruyorum. İki diyen arkadaşın beni tekfir etmesi, üç diyen arkadaşın ikimizi tekfir etmesi, başı neyse sonu odur diyenin hepimizi tekfir etmesi lazım. Nitekim herkes ölçüsünde delilsiz bir âlimin fetvasına dayanmış oldu. O kardeşler de bu noktayı tasdik ettiler. Ve konu detaylı araştırma ve inceleme için kapatıldı.

Bu örnek sanırım konuyu aydınlatacaktır. Bu kaidenin bir sınırı yoktur. Önü açıktır. Şer'i bir kural olma özelliği yoktur. Ancak âlimlerin dediği gibi sübûtu kat'i ve delaleti kat'i nasların tekfir ettiğine kâfir demeyen kâfir olmuş olur. Ve bu da daha ileriye götürülmez. Ancak delil ve burhan olursa o ayrı.

Şeyh Ebu Muhammed *(r.h)* Risale-i Selasiniyye de 11. hatada bu meseleyi yeterince açıkladığı için, sözü uzatmıyor oraya havale ediyoruz.

Yazar *'Müslümanı Tekfir Etme Tehlikesi'* başlığı altında Şeyh Ebu Basir'in *(r.h)* *'Cehalet Mazereti'* kitabından alıntı yaparak dört madde halinde konuyu açıklamıştır.[20]

a. Çizilen tabloda sanki asr-ı saadette yaşıyoruz. Herkes şirkten teberri etmiş, Allah'a *(cc)* teslim olmuş, bir grup insan da bunları eğlence olsun diye tekfir ediyor.

Daha önceki sayfalarda zikrettiğimiz gibi bu toplum Allah'ın *(cc)* şirk dediği ve kitabında apaçık ortaya koyduğu her türlü şirki işleyen bir toplumdur.

b. Müslüman'a kâfir demenin onun haklarını ihlal, nebevi emre muhalefet gibi zararları vardır da; Allah'ın *(cc)* şirk dediği her şeyi işleyen müşriklere, kâfir dememenin hiç mi zararı yoktur?

c. Allah'ın şer'i ve kevni iradesine aykırı davranmaktır!

Allah *(cc)* insanları yaratmış ve onları kâfir ve Müslüman diye ayırmıştır:

"Sizi yaratan O'dur. İçinizden kimi kâfir kimi de mümindir. Allah yaptıklarınızı görendir." [21]

Kâfirin, tekfir edilmemesi Allah'ın *(cc)* bu ayırımına muhalefettir.

d. Allah *(cc)* dünyada iyiyle kötünün ayrılmasını ve bunun da hayatın tüm

alanlarında gerçekleştirilmesini istemiştir.

"Bu, Allah'ın temizle pis olanı (mümin ile kâfiri, Allah yolunda harcanan ile batıl yolunda harcananı) birbirinden ayırması, pis olanın tümünü üst üste yığıp cehenneme atması içindir. Bunlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir." [22]

"Allah pis ile temizi birbirinden ayırmadan, siz müminleri bulunduğunuz hal üzere öylece bırakacak değildir. Allah sizi gayba muttali kılacak da değildir. Fakat Allah (gaybı bildirmek için) resûllerden dilediğini seçer. Allah'a ve resûllerine iman edin. Şayet iman eder ve sakınıp korkarsanız sizin için büyük bir ecir vardır." [23]

"De ki: 'Pis olanın çokluğu seni şaşırtıp hoşuna gitse de pis ve temiz bir olmaz. Allah'tan korkun ey akıl sahipleri ki felaha eresiniz.' " [24]

Nitekim kâfiri tekfir etmemek, iyi ile kötünün birbirine karışmasına sebep olmuştur.

e. Allah kâfirle Mümin'in dünyalık tüm hükümlerini ayırmıştır.

Giyim, kuşam, nikâh, miras, yiyecek vb. hayatın her alanında bariz olarak ayrılan hükümler vardır. Kâfiri tekfir etmemek, bu hükümlerin Allah'ın muradının hilafına gerçekleşmesine sebep olacaktır.

f. Yeryüzünde fesada sebep olur.

Allah *(cc)* kâfirlerin dostluğunu kat'i suretle yasaklamıştır. Onları tekfir etmeyen, onlara Müslüman muamelesi yapacak ve arada dostluk oluşacaktır.

"Kâfirler de birbirlerinin dostudur. Şayet yapmazsanız (kendi aranızda dostluk edip, onları düşman edinmezseniz) yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozgunculuk olur." [25]

g. Allah kâfirlerin akıbetiyle Müslümanların akıbetini ayırmıştır. Kıyamette müminler cennete, şirk ehli ise cehenneme girecektir.

Daha sayabileceğimiz başka zararları da vardır. Anlatmak istediğimiz ise, nasıl ki bir Müslüman'ı haksız yere tekfir etmek suç ve kabahattir ise Allah'ın şirk dediği her fiili rahatlıkla işleyen bir toplumu tekfir etmemek de büyük bir cürümdür. Yaşadığımız şirk ve cahiliye toplumuna asr-ı saadet nesli ve en yakın hayırlı nesil muamelesi yapmak da ne şeriatin kabullenebileceği ne de aklın alacağı bir iştir.

Aslında İslam'ı sabit olan muvahhidin tekfiri elbette zordur. En küçük ihtimal dahi durmayı ve düşünmeyi gerektirir. Fakat bu manada kitaplarda yer alan âlimlerin sözlerini alıp şirk ve cehalet taifesine uygulamak ayrı bir sıkıntının ortaya çıkmasına neden olacaktır

Bu anlamda İmam Gazali'den *(r.h)* yapılan nakil ve onun uygulaması beraber düşünülürse bu sözü kimler hakkında söylediği daha net anlaşılır. Aynı şekilde Feteva-ı Hindiyye'de, müşriklerin bayram yerine âdeti olmadığı halde çıkan, müşriklerin bayramında âdeti olmadığı halde yumurta veren hakkındaki fetvalar okunsa, tekfirde ihtiyat sözünün kimler hakkında olduğu netleşecektir. Yeter ki taassup olmasın.

Yine yazara Gazali'nin batiniler ve felsefeciler hakkında söylediklerini okumasını tavsiye ederiz.

Yazar *'Hariciler Hakkında Varid* [26] *Olan Hadisler'* ve *'Müslümanları Tekfir Eden Haricilerin Hükmü'* bölümünde önce hariciler hakkında varid olan hadisleri zikreder sonra ulemanın haricilerin kâfir olup olmadığı hakkındaki ihtilaflarını sunar. Cumhur-u Ulema haricilerin tevil ehli olduğunu kabul etmiş onları tekfir etmemiştir. Hadis ehlinden bir kısım âlim ise; hadislerdeki *'dinden çıkarlar'* ibaresi ve başka vecihlerle haricilerin kâfir olduklarını söylerler. Yazar bu manada kaynaklarla açıklama yapar.[27]

a. Yazarın hariciler bahsini burada açması okuyucuyu aldatma ve fikrÎ bir karmaşa çıkarmaktan başka bir şey değildir. Bu toplumu Müslüman kabul etmeyen, bununla da yazar ve muasır âlimlere muhalif olanların harici, aşırı, yüzeysel ve cahil oldukları risalede çokça tekrar edilir. Bu tutumuyla açık naslara muhalefeti de meşrulaştırmış olur. Daha önce de söylediğimiz gibi bunlar önemsiz ve aldanılmaması gereken fikrÎ curcuna faaliyetleridir. Bu toplumun tamamına yakınının şirk vecihlerini önceden zikrettik. Eğer birileri çıkıp bu toplumu içkisi, kumarı vs. günahlarından dolayı tekfir etmiş olsaydı, bu bölümü açmanın anlamı olurdu.

b. Yazar haricilerle ilgili hadisleri aktarırken ikinci hadis olarak Ebu Said el-Hudri'nin *(r.a)* rivayet ettiği: *"… Onlar putperestleri bırakır, İslam ehlini öldürürler"* hadisini zikreder.

Şimdi soruyorum bu putperest müşrikleri tekfir eden bizler mi; yoksa onlara her türlü özrü bulup, dilini bizlere dolayan sizler mi haricilerin vasfına daha layıksınız? **İnsaf…**

c. Yazar bu bölümde ulemanın haricileri tekfir edip etmemesi konusunu aktarmıştır. Kastı da şudur: *'Allah'ın kitabında şirk dediği amelleri işleyen herkese müşrik diyenler! Dikkat edin, bakın! Bu iş o kadar tehlikelidir ki bazıları haricilere kâfir dahi demiştir.'*

Ben de derim ki: Eğer bizler sahabeyi tekfir etmiş olsak (Allah'a sığınırız) veya insanları büyük günahlarla tekfir etmiş olsak (Allah'a sığınırız) bu bölümden istifade eder, tevbe ederdik.

Peki bu âlimler, sahabeyi tekfir eden haricilerin tekfirinde ihtilaf ettiler. Tekfir etmeyenler, tekfir edenlere: *'Siz haricisiniz, aşırı ve cahilsiniz'* mi dediler? Peki, biz insanları şirklerinden dolayı tekfir ederken neden bize harici diyorsunuz? Nakledilen şeyleri anlamadan, ıtlak etmek bu olsa gerek. Başkalarını korkutayım derken, biraz da kendinize çeki düzen verseniz ne de iyi olurdu.

Yine haricilerin en bariz vasıflarından birisi de: *'Kendilerine muhalif kabul etmezler. Her meselede tek doğru, onlarındır ve herkes onların yanında bulunmalıdır.'* Acaba bu vasıf kime uyuyor? Yine sadedinde olduğumuz şirk ehlini bırakıp İslam ehliyle uğraşma vasfı acaba kime uyuyor?

Bizi ve davetimizi tanıyan herkes bilir ki, bu şeyhlerle muhalif olduğumuz tüm noktaları beyan etmemize rağmen, bir kez dahi dilimizi onlara uzatmadık. Sadece vechi hatayı beyan edip, onları hep hayırla andık. Rabbimden dileğim dilini en çirkin vasıflarla muvahhidlere uzatanları ıslah etmesidir.

Yazar *'Kâfiri Tekfir Etmeyen Kâfir midir?'* başlığı altında[28] çok ilginç tespitler yapar.

Bunlara tek tek cevap verelim:

a. Yazar iki üç yerde: *"Andolsun ki: 'Allah üçün üçüncüsüdür.' diyenler kâfir olmuşlardır."* [29] ayetine dayanarak: *'Yahudi ve Hristiyanlara kâfir demeyen kâfir olur. Bunun sebebi ayetin delaletinin kat'i olmasıdır. Allah (cc) böyle söyleyenlere kâfir demiştir. Yahudi ve Hristiyanlara kâfir demeyen de Allah'ı yalanlamış olur.'* demiş ve bunu destekleyen (Ebu Basir ve Ebu Muhammed'ten) alıntılarda bulunmuştur.

Şimdi soruyorum; Teslis[30] inancına küfür diyen ayetlerin subûti ve delaleti kat'idir de şu ayetlerinki zanni midir?

"Her kim Allah'ın indirdikleriyle hükmetmezse onlar kâfirlerin ta kendileridir." [31]

"Hükmünde hiç kimseyi ortak kılmaz (tek hükümran, yasamada bulunan, doğru ve yanlış belirleyen O'dur.)" [32]

"Yoksa, Allah'ın izin vermediği şeyleri, kendilerine dinden şeriat kılan/kanun yapan ortakları mı var?" [33]

"(Şahsi arzu ve isteklere göre) haram ayların (yerlerini değiştirip) ertelemek küfürde ileri gitmektir." [34]

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler." [35]

Ayrıca bu ayetler hakkında Rasûlullah'tan *(sav)* gelen tefsirler.

Bu ayetlerle, Hristiyanlar hakkında varid olan ayetleri karşılaştırdığımızda şunları göreceğiz:

- Maide Suresindeki 72 ve 73. ayetlerin sübûtu kat'i olduğu gibi, bu ayetlerin de sübûtu kat'idir. Çünkü ayrımsız hepsi Kur'ân-ı Kerim'in ayetleridir.
- Maide Suresindeki 72 ve 73. ayetlerin delaleti nasıl kat'iyse, bu ayetlerin de delaleti kat'idir. Maide Suresi 72 ve 73. ayet ibare-i nastır. Yani anlaşılsın diye sunulmuştur. İbare-i nassın veya cumhurun yanındaki ismiyle mantuk-u sarihin en üst seviyesi olan *'asaleten'*dir.[36]

Yukarıda verdiğimiz ayetlerden Kehf Suresi 26. ayet dışında dört ayet için de aynı şey geçerlidir. Lafız o manaya delalet etsin diye serdedilmiştir. Ayrıca direkt anlaşıldığından asaletendir. Kehf Suresi 26. ayetin delaleti ise ibare değil işarettir. Nas o mana anlaşılsın diye direkt serd edilmese de, o mana lafzın kendinden çok açık bir şekilde anlaşılır.

Madem hem sübût yönünden hem delalet yönünden ayetler aynı mertebededir; peki, neden Hristiyan ve Yahudilere kâfir demeyen kâfir oluyor da, Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen, Allah'ın kanunlarını değiştiren, kendisini ve meclisini yasamada Allah'a ortak tayin edenleri tekfir etmeyenler kâfir olmuyor. Hangi delillere dayanarak ayırdın bu ikisinin arasını?

Bu işleri yapanlar; bu ülkede ne seçim afişlerinde *'Çözüm İslam'* yazıyor, ne anayasalarında *'Şeriat teşri kaynağıdır'* [37] ibaresi geçiyor ne de biz Müslümanız diyorlar. Açıkça bunu demokrasi, laiklik adına yaptıklarını, İslam'ın ibtidai bir hayatı öngördüğünü ve toplumun geri

kalmışlığının müsebbibi olduğunu ilan ediyorlar. Bunun yanında hilafetin yıkılıp bu sisteme giriş gününü de ulusal bayram ilan etmişlerdir. Bir televizyon kanalını buna tahsis etmişlerdir (Meclis Tv. diye yayını yapar) ve bunlar halka daima anlatılmaktadır. Daha ötesi ulusal bayram haftası, Cuma hutbelerinde, bugün tekrar hatırlatılıyor, hilafetin (yani gericiliğin(!)) gidip cumhuriyetin (yani çağdaşlığın(!)) gelişine hep beraber hamd ve sena ediyorlar!

Gerçi bu saydıklarımız olmasa bile bu toplum kâfirdir. Bunu zikretmemin sebebi, yazarın sürekli, bunlar parlamento hakikatini bilmiyor, bunlar yöneticilerin *'Çözüm İslamdır afişleri'*ne kanıyor şeklinde nakiller yapmasıdır. Bizim bu ülkede böyle şeyler yok![38] Herkes küfrünü açıktan işlemekte ve sık aralıklarla meydan toplantılarında/mitinglerde halka da anlatmaktadır.

Eğer yazar: *'Sizin ülkenizde İslam adına ortaya çıkan partiler var'* derse biz de deriz ki: *'Sen sürekli olarak, hüküm zahire göre verilir'* diyorsun. Peki, bu partilerin ve yöneticilerinin bir gün İslam'dan bahsettiğini duydun mu? İslam adına ortaya çıkanlar kraldan daha kralcı, en laik partiden daha laik kesilip demokrasinin yılmaz bekçileri olduklarını avazları çıktıkları kadar haykırmaktadırlar.

Tekrar söylüyorum, bunlar bizim yanımızda ne şüphe ne de tevil sınıfına girmez. Sadece bu iddia sahiplerinin gözünü açmaya çalışıyorum, vesselam.

b. Yazar *'Kâfirin şahsını tekfir etmeyenle, kâfirin fiilinin küfür olduğunu kabul etmeyen arasında fark vardır. Yani küfrü mutlak ile küfrü muayyen arasında fark vardır'* [39] der. Ayrıca sayfa 26'da da Ali Hudayr'den şu nakli yapar: *'Hükmün bilinmemesi ile vakıanın bilinmemesi arasında fark vardır. Kâfiri tekfir etmeyen ile küfür eylemine küfür hükmü vermeyen arasında fark vardır. Örneğin; Allah'tan başkasına secde eden ve Allah'tan başkasına kurban kesen kâfirdir. Kim Allah'tan başkasına kurban kesmek küfür değil derse o da kâfir olur. Sebebi ise hükmün cehaletidir.'*

Şimdi bizim yaşadığımız toplumdaki insanlar, yöneticilerin ve askerlerin yaptığına küfür diyorlar da, şahıslara kâfir demiyorlar öyle mi? Yani hükmü biliyorlar da hali bilmiyorlar. İnsanlar bu işlenen açık küfürlerin küfür olduğunu bilse iştirak ederler miydi? Bu toplumda bu yapılanların küfür olduğunu bilen veya idrak eden insan sayısı çok azdır. Belli cemaat mensupları hariç kimse

bilmez. Bu insanlar Allah'ın hücceti olan kitaptan, ayet-i kerimenin tabiriyle *'yaban eşekleri'* gibi kaçtıkları için, bilmeleri de mümkün değildir. *'Kur'ân'ı çok okuma! Çok okuyanlar deliriyor'* diyen, Mekke müşriklerinin sözlerini kılıflayıp uygulayan bu insanlar nasıl bilecekler ki?

Ayrıca yazarın bu nakli ve sözüyle sayfa 14'teki şu sözünü bir karşılaştırın: *'Şeriatı değiştirme konusuna gelince, bu zamanın mürciyelerinin sözüne göre amel edip, kalbî inkâr olmadan ,şeriat değiştirme eylemini dinden çıkaran bir eylem görmeyen kişi tekfir edilmez'* diyordu. Burada ise başkasına kurban kesmenin küfür olduğunu ve hatta buna küfür demeyenin dahi kâfir olduğunu söylüyor.

Allah'tan *(cc)* başkasına secde, O'ndan başkasına kurban kesme küfür değil diyen kâfir oluyor da; delaleti daha kat'i olan *'şeriatı değiştirmeye'* küfür değil diyen nasıl kâfir olmuyor?

Yazarın bu sözü üzerinde biraz durmak faydalı olacaktır. Bu söz, yani *'kalbi inkâr olmadan küfür sözü insanı küfre sokmaz'* [40] sözü özür müdür?

- Bu söz bu risalede varid olmuş en temelsiz sözdür. Hatta bu sözü denize atsanız, belki de deniz *'Kulluteyn'* özelliğini kaybeder.
- Bu söz küfre kapı aralar ve küfrü mazur kılmak gibi büyük bir tehlikenin de önünü açar. Allah'ın şeriatını değiştiren tüm tağutlar bu sözü kendilerine kılıf yaparlar. Biz, şeriatı inkâr etmiyoruz, yaptığımızı helal görmüyoruz derler. Eğer mezhebin lazımı, mezhep olmuş olsaydı yazar bu sözüyle kâfir olurdu.

Biz biliyoruz ki yazar, bunu meşru görmeyen ve yapanları da tekfir edenlerdendir. Ve bu sözün lazımını, asla iltizam etmez. Ya da meramını anlatamadı herhalde diyerek bir Müslüman hakkında olması gerektiği gibi hüsnü zanda bulunuyoruz.

Yazarın insanın küfre girmesine engel saydığı özrü; şer'an inceleyelim.

Allah *(cc)* Kur'ân-ı Kerim'de insanları kalplerindeki inkâra bakmadan yaptıkları ve söyledikleri söz ve fiillerle tekfir etmiştir.

" Andolsun ki sözlerini onlara soracak olsan: 'Lafa dalmış, eğleniyorduk.' diyeceklerdir. De ki: 'Allah'ı, ayetlerini ve Resûlü'nü mü alaya alıyorsunuz?' Özür dilemeyiniz! Muhakkak ki imanlarınızdan sonra kâfir oldunuz. Sizden bir grubu bağışlasak bile, suçlu günahkârlar olmaları nedeniyle bir diğer gruba azap edeceğiz." [41]

"O sözü söylemediklerine dair yemin ediyorlar. Andolsun ki küfür sözünü söylediler ve İslamlarından sonra kâfir oldular. Ve başaramadıkları bir işe yeltendiler. Allah ve Resûlü'nün ihsan ve lütfundan vererek onları zengin kılmasından ötürü mü intikam almaya kalkıyorlar? Tevbe ederlerse onlar için hayır olur. Yüz çevirirlerse Allah, onlara dünyada da ahirette de can yakıcı bir azap ile azap edecek ve onların yeryüzünde ne bir dostları ne de bir yardımcıları olacaktır." [42]

"Andolsun ki: 'Allah, Meryem oğlu Mesih'tir.' diyenler kâfir olmuşlardır. (Oysa) Mesih demişti ki: 'Ey İsrailoğulları! Benim Rabbim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Şüphesiz ki kim Allah'a şirk koşarsa Allah cenneti ona haram kılar. Onun barınağı ateştir. Zalimler için yardımcı da yoktur.' Andolsun ki: 'Allah üçün üçüncüsüdür.' diyenler kâfir olmuşlardır. (İbadeti hak eden) tek bir ilahtan başka hiçbir ilah yoktur. Şayet söylediklerine son vermezlerse elbette, onlardan kâfir olanlara, can yakıcı bir azap dokunacaktır." [43]

Dikkat edilirse Allah *(cc)* bu ayetlerde kişileri, söyledikleri sözün kendisiyle tekfir etmiştir. Hüküm ve teşri ayetleri de aynen[44] böyledir. O fiili işleyen, şeriatı değiştiren veya şeraitla hükmetmeyen, o fiilin kendisiyle kâfirdir. Eğer kim bu tür fiillerde kalbÎ inkârı şart koşarsa şüphesiz Allah'ın öngörmediği şeyi şart koşmuş olur.

▪ Bu söz Mürciye'nin en aşırılarının sözüdür. Bakın selef onlar ve sözleri hakkında ne demiştir:

İmam Humeydi *(r.h)* der ki: *'İnsanlardan bazısının 'Kim namazı, haccı, orucu, zekâtı kabul eder ve bunlardan hiçbirini yapmazsa, ölene kadar kıbleye ters namaz kılarsa, bunları ikrar edip kalben inkâr etmedikçe kâmil imana sahip bir mümindir' dediği bana haber verildi. Dedim ki: 'Bu, apaçık küfürdür ve Allah'a, Rasulü'ne, İslam ulemasına muhalefettir.' Allah: "Onlar sadece dini Allah'a has kılarak ibadet etmekle emrolundular" buyurur.'*

İmam Ahmed *(r.h)* der ki: *'Kim bu sözü söylerse kâfir olmuş, Allah'ın emrini, Rasûlü'nü ve Rasûl'ün Allah'tan getirdiğini red etmiştir.'* [45]

▪ Yazar risalenin ilerleyen sayfalarında *'Küfür Çeşidi ve Küfür Sebebi Arasındaki Fark'* adlı bir bölüm açmıştır.

Küfür sebebi; kendisiyle hüküm olunması gereken küfür söz ve fiilleridir.

Küfür çeşidi; insanların, küfür sözü ve fiilini yapmasına neden olan tekzip gibi, inkâr gibi şeylerdir...

Küfür hükmü verirken çeşitlere değil, sebeplere bakılır. Yazar bu konuda Şeyh Abdülkadir, Ebu Katade ve Makdisi'den nakiller yapmıştır ve insanların bunu karıştırdığını söylemiştir.

Şimdi yazarın reddiye verdiğimiz sözünü ve risalesinde, insanların karıştırıyor dediği şu bölümü okuyun. Acaba insanlar mı karıştırıyor meseleyi, yoksa yazar mı? Hani küfür çeşidinin yani inkâr vs.'nin hüküm vermede etkisi yoktu?

Sözde Hariciler, insanlara müessir fiillerle değil de küfrün çeşitleriyle hükmederken karıştırıyor da, sen ve senin gibiler, insanları çeşitle mazur görürken karıştırmıyor musunuz? Dünyalık hükümde çeşitlerin etkisi yoksa, bu hem olumlu hem de olumsuz yönde böyle olmalıdır.

Yazar diyor ki: *'Özellikle muayyen hakkında hüküm verirken tekfirin şartlarına ve manilerine bakmak şarttır.'*

Bu ibare kitabın birçok yerinde geçer ve yazar, muasır âlimlerden alıntılar yapar.

Bu haktır, fakat kullanım alanında sorun vardır.[46]

Şeriat mümteni ve makdur aleyhi olan insanı ayırmıştır.

Mümteni:

a. İslam şeriatından cüz'i ve külli olarak imtina eden,

b. Ele geçirilmediklerinden dolayı Müslümanların yargılayabilmesi mümkün olmayanlar.

Makdur Aleyhi:

Müslümanların sultası altında olan, dilediklerinde yargılayıp had ikame edebilecekleri insandır.

Şeriat bu iki grubu birbirinden ayırmıştır. Makdur aleyhi olan insanda, tekfirin şart ve engellerine bakılmalıdır. Mumten'i olan insanda ise tekfirin şart ve engellerine bakılmaz. Üzerinde olduğu hal ile muamele görür. Velev ki hakkında bir engel olsa da. Çünkü insan, gücünün yettiğini yapmakla sorumludur. Bu insanı yargılama, istitabe, tekfirin şart ve engellerini tahakkuk mümkün değildir.

Mümteni olan (bizim konumuzu ilgilendiren yukarıda geçen b şıkkıdır.) Müslümanların kabzasında[47] olmayandır. Müslümanların

kendilerini yargılayamadıklarıdır.

Burada yazarın fahiş bir hatası vardır. Gerek Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye'nin, gerekse İmam Maverdi gibi âlimlerin yazdıklarını aktaranlar belirteceğimiz konuda hataya düşerler.

Bu imamlar, mümteni insanı zikrettikten sonra şöyle der: *'Bu kişinin küfür işledikten sonra ya Daru'l harbe kaçması, oraya iltihak etmesi ya da kendilerinin kuvvet sahibi olup Müslümanlardan imtina etmeleri gerekir.'*[48]

Burada karıştırılan, bu âlimler tasvir ettikleri bu kısımlarla, mümteni olanı mı tarif ediyorlar. Yani mümteni budur başkası mümteni olamaz mı diyorlar? Yoksa tarif ettikleri bir şeyi örneklendiriyorlar veya tasvir mi ediyorlar? İnsanlar bu noktayı karıştırdıkları için, sayılan iki sınıf haricinde kimse mümteni olmaz diyorlar. Oysa âlimler olayı, Müslümanların yargı imkânı olmamasına bağlamış, daha sonra da bunu örneklendirmişlerdir.

İbni Teymiyye *(r.h)*: *'Makdur aleyhi, beyyine ve ikrarla sabit olduktan sonra onlara had uygulama imkânı olması ve Müslümanların otoriteleri altında olmasıdır.'* [49] şeklinde açıklamıştır.

Bu noktanın anlaşılması çok önemlidir. Müslümanların had ikame edemediği veya Müslümanların otoriteleri altında olmayan, yargılayamayacakları insan mümtenidir. O âlimlerin yaşadığı dönemi düşünün. Ya İslam devleti vardır ya da küfür devleti. İslam devletinde olup da suç işleyen bir insan; ya oradan kaçacaktır veya bir güce sığınacaktır. Aksi halde yargı gücü (Kadı) onu yargılayacaktır. Başka bir şeyin olması da düşünülemez. Bugün ise durum değişmiştir. Kaçmasa da, kendi kuvveti olmasa da kişi muvahhidlerin otoritesi altında veya yetki alanında değildir.

c. Bu tafsilatı anlattıktan sonra, bugün bu toplum mümteni midir? Yoksa makdur aleyhi midir?

Yani siz şer'i bir yargılama ile insanları yargılayacak ve onlarda tekfirin şart ve manilerini arayacaksınız, öyle mi? Belki sadece tanıdığınız insanlara bunu yapabilirsiniz. Ama bunun genele yayılması mümkün değildir.

d. Yazar ve bu konu hakkında yazı yazan diğer bazı kimseler:

'Tağutların askerlerine kâfir muamelesi yapılır. Nitekim onlar mümtenidir' derler.

Yazarın bu konuda Şeyh Eymen ez-Zevahiri'den *(r.h)* yaptığı şu nakil konuyu aydınlatacaktır:

'Ordular, kâfir hükümeti destekleyen riddet[50] *taifesidir. Biz onlara muamele ederken fertler olarak değil, taife olarak muamele ederiz. Tağutlara yardım eden riddet taifesinde şer'i mazereti olanların olması mümkündür. Biz riddet taifesinin fertlerinin durumunu takiple ilgilenmiyoruz. Taife olarak hükmünü bilmek bizi ilgilendirir. Bu, muazzam şer'i bir asıldır. Müslümanların cihadı ve savaşı bu asılla amel etmektir.'* [51]

Biz de diyoruz ki: Bu insanlar (toplum) Allah'ın *(cc)* açık şirk dediği her şeyi işleyen topluluktandır. Ve bunları yargılayıp tekfirin şart ve manilerini tahakkuk mümkün değildir. Biz bunlara toplu olarak bu gözle bakarız. Ama tanıdığımız, şer'i yargılamadan imtina etmemiş tevhid ehlinden olanı ise tekfirin şart ve manilerine bakmadan asla tekfir etmeyiz. Ve bunu da her birimiz değil, ehil olan ilim adamlarımız yapar.

Yine tekrarlıyoruz ki; bu toplumda şer'i mazeretleri olan olabilir. Biz bunu bilemeyiz. Allah'a *(cc)* havale ederiz. Toplum fertlerine İslam alameti görmedikçe yaygın olan halleriyle muamele ederiz.[52]

Bunu söylerken zan ile değil, yakin ve nerdeyse istisnası olmayan vakıaya dayanarak söylüyoruz. Bu kısım ilk başlıklarda da açıklandığı için fazla uzatmıyorum.[53]

Yazar, Şeyh Makdisi'den (r.h) şöyle aktarıyor: *'Bazı kardeşler bana şu şekilde itiraz ettiler: Mücmel imana haiz olan söz konusu avam yani İslam'ın rükünlerini yerine getirip tağuta ibadetten ve yardımdan sakınan avamın çoğu, iktidar tağutlarını tekfir etmiyorlar…*[54]

Bütün bunlara rağmen tevhid ehliyle bu gibi kimseler arasındaki ihtilaf tağutlara iman–küfür ismini vermek babında kaldığı sürece, biz onları tekfir etmeyiz. Ancak bizim onlarla olan ihtilafımız tevhid ve şirk konularına taşındığında yani; onların tağutları tekfir etmemeleri, tağutları dost edinmelerine, onlara ibadet etmelerine, kanun koymada onlara yardım etmelerine sebep olursa bu bidat, onları küfre ulaştırmış olur…' [55]

Şeyh Makdisi *(r.h)* devamında: *'Velhasıl 'Tağutu tekfir etmeyen onu inkâr etmemiştir' sözünü söyleyen dikkatli olmamıştır. Çünkü tağuta küfretmek, tağutun ulûhiyetinden beri olmayı, ibadetinden sakınmayı, teşri konusunda ona itaat etmekten yüz çevirmeyi, reddetmeyi içerir. Dolayısıyla bir şüpheden tağutu tekfir etmeyen, ama bunları (saydıklarımızı) hepsini gerçekleştiren kişi sapık mürciye de olsa tağuta küfretmiştir.'* [56]

Yazar devam ediyor: *'Sözlükte 'keffara' ve 'kafara' arasında fark vardır. Birisi inkâr etmek, kabul etmemek, ret etmek, dost edinmemek, ondan beri olmak, ona buğz etmektir. (Ayette geçen de budur)… keffare ise: muayyen birinin dinden çıktığına ve küfre girdiğine hüküm vermektir.*

Bundan dolayı bu iki kelimenin manasını birbirine karıştırmak hayret bir şeydir. Lakin ilmin büyük meselelerinde iki günlük civciv konuştuğu zaman ancak bu kadar ilim çıkar.' [57]

Bu bölümde dikkat et kardeşim, yazarın benimsediği tanımları ve bir de halkını düşün, düşün ki civciv konumuna düşmeyesin!

a. Daha önce geçtiği gibi Allah *(cc)* kendi hükümleri dışında kanun yapanları tekfir etmiştir. Nasıl delaleti ve sübûtu kat'i olan *"Andolsun ki: "Allah üçün üçüncüsüdür." diyenler kâfir olmuşlardır."* [58] ayetine dayanarak, Hristiyanlara kâfir demeyenlere kâfir diyorsa aynı şekilde Allah'ın birden çok ayetinde kâfir dediği tağuta kâfir demeyene de kâfir demen gerekir. Kâfir olmalarının sebebi, tağutu inkârdan ziyade, Allah *(cc)*'ın delaleti ve sübûtu kat'i ayetini inkâr etmiş olmalarıdır.

b. Şeyh Makdisi'den yaptığı nakil ve yazarın anlatmaya çalıştığı meseleye bir bakalım. Sonrada eleştiri oklarını yönelttiği bizlerin vakıasını ve insanların tağutla ilişkisini inceleyelim. Yazar, Şeyh Makdisi'nin bu manadaki sözlerini risalenin başka yerlerinde de nakletmiştir.

Şeyhin anlattığı, bir kimse tağuta ibadetten, onu dost tutmaktan, onlara iştirakten, ona yardımdan, onu ilah edinmekten uzak durursa bununla birlikte ona bir şüpheden dolayı kâfir demese de kâfir olmaz. Zira o kimse zaten fiilleriyle tağutu tekfir etmiştir.

Biz şeyhin bu görüşüne katıldığımızdan değil, yazarın onunla istidlal etmesinden dolayı buraya aldık. Yazar daha önce de olduğu gibi yaptığı

nakli anlamadan söylemiştir.

Cevap verirken bazı cümleleri tekrar etmekten zorunda kaldığımdan okuyucu da benim gibi bundan sıkılmış olabilir. Fakat aynı vahim hataların tekrarı söz konusu tekerrürü zaruri kılmaktaıdr.

Hüküm Allah'a aittir. Bu İslam'da herkesin bilmesi zorunlu olan en açık meselelerdendir. Allah'ın hâkim oluşu ve yasama yetkisi onun hem ulûhiyetinin, hem rububiyetinin, hem de birlenmesi gereken isimlerinin gereğidir.

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." [59]

Hükmü Allah'tan başkasına veren insan, Allah'tan başkasına ibadet etmiş olur. Bu yetkinin kendine verilmesini isteyen insan da, insanları kendi ibadetine davet etmiştir. Firavun, Musa'ya *(as)*: *"Sizin için kendimden başka bir ilah bilmem."* [60] derken de *"Ben sizin en yüce rabbinizim!"* [61] derken de bunu kastediyordu.

Kuşkusuz bir kimsenin demokrasi dininde, sahte ilahlara periyodik olarak iman tazeleme seansı olan seçimlerde oy kullanması bu hakkı (yasama–teşri) Allah'tan *(cc)* başkasına vermesidir. Bu fiiliyle Allah'tan başkasına ibadet etmiştir. Yazarın, kitabın muhtelif yerlerinde anlattığı, tağutların Kelime-i Tevhid ile göz boyaması, afişlerde *'İslam'* yazması, Anayasada *'Şeriat temel kaynaktır'* gibi şeyler de bu ülkede yoktur.[62]

Biz şu an yaşadığımız ülkenin vakıasını konuşuyoruz. Medya, kışla, üniversite ve okullar her vatandaşa demokrasiyi, ne olduğunu, hilafetle arasındaki farkı, Atatürk ilke ve inkılâplarıyla İslam arasındaki farkı anlatır. Yani sistemin, küfrünü gizleme gibi bir derdi yoktur. Bu konularda kimseyi kandırmak gibi bir derdi de yoktur. Şimdi bu tağutlara oy verenler yazarın şeyhten aktardığı noktaları[63] yerine getirmiş ve ona ibadetten kaçınmıştır, öyle mi?

Kısmi anayasa değişikliği için yapılan referanduma katılan halk yasa ve kanun çıkarmada tağutlara ortak olmamıştır, öyle mi?

Bu insanlar tağuta buğz edip, onları dost edinmiyor, öyle mi? Şeyhin yaşadığı yerlerde böyle insanlar olabilir ama emin olsun ki bizim yaşadığımız yerde böyle bir şey yoktur. Var olan da istisnadır.

Bu risaleyi okuyan tüm kardeşlere tavsiyem şudur;

Yıllardır içinde yaşadığımız şu halkı düşünün: Şimdi, bizim bunlarla aramızdaki tek sorun tağutlara kâfir dememe meselesi midir?! Onun dışında şeyhin saydığı her şeyi yerine mi getiriyorlar?! Bunu düşünürken sıradan halkı değil de şuurlu ve kendine İslami cemaat diyen insanları öncelikli olarak aklınıza getirirseniz olayın vehametini daha iyi kavramış olursunuz.

. s.3

. 17/İsrâ, 36

. Buhari

. Muttefekun Aleyh

. Tariku'l Hicreteyn 382, mukallid olan kâfirler tabakası…

. 12/Yûsuf, 106

. 16/Nahl, 83

. 111/Nasr, 2

. Ebu Hureyre kanalıyla, Ebu Davud ve Hakim.

. Mevkifu'l Akli ve Nakl, 4/282; Ayrıca Hilafet ve Kemalizm s. 163, 165, 200 ve 201.

. s. 3

. Ebu Muhammed El-Makdisi

. s. 38

. Mercuh: Zayıf ve itibar edilmez.

. 4/Nîsa, 59

. 42/Şûrâ, 10

. Şirzime: Birkaç kişi.

. s. 3-6

. Kat'i: Kesin sabit olan.

. s.4-5

. 64/Teğabûn, 2

. 8/Enfâl, 37

. 3/Âl-i İmran, 179

. 5/Mâide, 100

. 8/Enfâl, 73

. Varid: Gelen, ulaşan.

. s.6-8

. s.9-16

. 5/Mâide, 73

. Teslis: Rab, oğul, Ruhu'l Kudüs.

. 5/Mâide, 44

. 18/Kehf, 26

. 42/Şûrâ, 21

. 9/Tevbe, 37

. 9/Tevbe, 31

. Asaleten: Fıkıh usulü tabirleridir. Yani delil alma noktasında en kuvvetli delildir.

. *Yasa ve kanun çıkarma kaynağı Kur'ân ve Sünnet'tir.*

. *Türkiye'deki mevcut partiler, seçimlere girerken, bir kısım Arap devletlerinde olduğu gibi; İslam'ın hâkim kılınması veya tek çözümün İslam'da olduğu gibi söylem ve iddialarda bulunmazlar. Buradaki sorun; Arap devletleri hakkında söylenenlerin, Türkiye'de olup bitenlerle kıyaslanmasıdır. Bu metod da görüldüğü gibi çok tutarsız olmaktadır.*

. *s.10*

Bu kaide tamamen Gulatu (aşırı) Mürciye'ye aittir.

. *9/Tevbe, 65-66*

. *9/Tevbe, 74*

. *5/Mâide, 72-73*

. *Örneğin Maide Suresi 44. Ayet.*

. *Feteva, 7/205-209.*

. *İlerleyen sayfalarda yazar, askerlik meselesinde bu konuya işaret etmiştir.*

. *Kabzasında olma: Ceza vermeye güç yetirme, istenildiğinde yakalama.*

. *Nakiller için bkz. Cami'i, 2/568-573.*

. *Şarim, 507.*

. *Riddet: Mürted olmak, İslam'dan çıkmak.*

. *32. Sayfa*

. *İslam alametlerinin ne olduğunu ilk bölümde belirtmiştik.*

. *Yukarıda geçen Şeyh Eymen ez-Zevahiri'den nakledilen bu söze, bir kıyas yapılmaktadır. Yani; o nasıl askeriyeyi toplu halde küfür görüyorsa, bu anlayış tamamen topluma da uygulanır. Zira kimsenin kimseye şer'i bir ceza verme ve uygulama gücü yoktur. Aynı askeriye meselesinde olduğu gibi… Burada ispatlamaya çalıştığımız fikirde, Şeyh Eymen Zevahiri'nin de (toplumun mümteni oluşu) böyle düşündüğü anlaşılmasın…*

. *Şeyh Makdisi cevabında böyle diyor.*

. *s.12*

. *s.13*

. *Risale, s.13*

. *5/Mâide, 73*

. *12/Yûsuf, 40*

. *28/Kasas, 38*

. *79/Nâziât, 24*

. *Türkiye'de hiçbir parti seçimlere girerken; ben şeriatı getireceğim, İslam'ı tatbik edeceğim dememekte ve böyle bir iddiada bulunmamaktadır. Bilakis tam bunun aksi olan; ben laikim, demokratım, Atatürk ilke ve inkılâplarının peşinden gideceğim, demokrasiyi hâkim kılacağım vs. söylem ve eylemlerle başa gelmektedir.*

. *Tağutu bütünüyle reddetmek ve beri olmak, ona itaat etmemek ve sevmemek…*

Okul Meselesi

Yazar: *'...lazım ile veya delaleti ihtimalli olan fiillerle tekfir'* [1] ve bir başka yerde de: *'Okul meselesi lazım ile tekfir ve ihtimalli tekfir kapsamına girer'* [2] der.

İddialarına cevap vermeden önce, reddiye içerisinde sürekli tekrar olmaması ve nasihat babından bazı şeyler kaydedelim.

Bil ki kardeşim, kâfirlerin geçmiş ve günümüzde yaşayan halkı hafife alıp, emir kulu yaptıkları tezgâhları vardır. Kendilerini ve şirklerini sevdirdikleri, tağutlarını meşrulaştırdıkları, yapılan zulümlere kılıf buldukları yerlerdir bunlar. Nitekim en önemlisi ise kullaştırmak istediklerine, kendilerine nasıl ibadet

etmeleri gerektiğini ve bu ibadetin gerekliliklerini buralarda aşılarlar.

"(O münafıklar) küfre girdikleri gibi sizin de küfre girmenizi ve onlarla eşit olmanızı isterler." [3]

"Hak kendilerine açığa çıktıktan sonra Ehl-i Kitap'tan birçoğu, benliklerinde yer etmiş kıskançlık nedeniyle sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek istediler." [4]

Nasıl mı dersiniz?

Milli Eğitim Kanunu (Madde 2): *'Türk milli eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini, Atatürk ilke ve inkılâplarına ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olan Türkiye'ye karşı görev ve sorumluluklarını bilen…'*

Türk Milli Eğitiminin Amaçları;

Madde 5: *'Milli Eğitim amaç ve ilkeleri doğrultusunda, öğrencilere Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme, Türkiye Cumhuriyetinin anayasasına ve demokrasinin ilkelerine… İnsan hakları, çocuk hakları, başkalarının haklarına saygı… Birey olma bilinci kazandırabilmektir.'*

Galiba cevap olarak bu kısım yeterlidir. Şu an yürürlükte olan yasa gereği zorunlu olarak en az on iki yılın geçireleceği ve bu gayenin temel hedef olduğu bir eğitim kurumunu düşünebiliyor musun?

Yukarıdaki ayetler için bu okullar somut ve güncel örneklerdir.

Bu kurumlarda öyle fiiller ve sözler vardır ki Muhammed 'in *(sav)* yıkmaya geldiği Ebu Cehil'in dininin, yeniden ihyası mahiyetindedir. Çocuk veya genç; buralardaki küfürlerin birinden kaçıp sakınsa bile, bir diğerinden kaçması mümkün değildir.

Okullarda yapılanları şöyle sıralayabiliriz:

A. Şirk Ayinleri

Her dinin müntesiplerini ilahlarına yakınlaştıran, ona bağlılık ve inançlarının simgesi olan ayinleri vardır. Bu ayinlerde yapılanlar herkesin keyfi olarak seçtiği yakınlaşma eylemleri değildir. Nasıl ki Allah'a ibadetin şekilleri şeriat tarafından belirlenip, sınırları çizilmişse, bu ayinlerde yapılacak ve söylenecekler de o dinin kurucu ve koruyucuları tarafından belirlenmiştir.

İlköğretim Yönetmeliği (Madde 12):

'İlköğretim okullarında öğrenciler her gün ders başlamadan önce öğretmenlerinin gözetiminde, topluca aşağıdaki öğrenci andını söylerler:

'Türküm, doğruyum, çalışkanım. İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir. Ülküm; yükselmek ileriye gitmektir. Ey büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime and içerim. Varlığım Türk varlığına armağan olsun. Ne mutlu Türküm diyene.' '

Her sabah huşu, inkiyad, tezellul, ta'zim içinde hep bir ağızdan yapılan bu yemin ise şu şekilde yapılır: Bahçede, kendisine ve ilkelerine bağlılık yemini ettirdikleri tağutun putu vardır. Üstünde de ülke simgesi bayrak… Çocuklar hazır ol vaziyetinde, hiç kıpırdamadan bu andı okurlar.

Kardeşim, bu ibadet ayini değildir de nedir? Bu bağlılık yemini küfür değil de nedir?

Sen hiç böyle huşu ve tezellul içinde Allah'ın *(cc)* huzurunda namaza duran bu yaşlarda bir topluluğa rastladın mı?

Buradaki fiiller ilahlaştırma ve ibadet olma kastı olmadığından ihtimalli olur dersen, peki söylenen söz ve o ortamda kendi isteğiyle bulunmak? Akletmez misiniz?

İnsanlara din anlatırken, haç, zünnar[5] vb. müşriklerin itikadına açık işaret olan ve onların dinini temsil eden şeyler hakkında insanlara fetvalar aktarıp tekfir edersiniz de, buna gelince mi ihtimalli dersiniz?

Haç ve zünnar müşriklerin katıksız alametidir de, bu putun, bu bezin önünde yapılan eylem ve söz, değil midir? Sade bir bezi beline bağlayan tekfir edilir de, putun önünde yukarıda geçen şekliyle durana özür mü bulunur?

İmam Nevevi *(r.h)* der ki: *'Eğer ortasına (beline) zünnar dolarsa kâfir olur. Mecusilerin şapkasını koyan da ihtilaf ettiler, sahih olan kâfir olmaz. Eğer beline ip dolarsa sorulduğu zaman zünnar derse çoğunluğa göre kâfir olur.'* [6]

Kifayetu'l Ahyar sahibi der ki: *'...Eğer Müslümanların, ancak bir kâfirden sadır olur diye icma ettikleri bir fiili işlerse, mesela haça secde etmek veya kiliseye mensup kişilerin zünnar ve diğer elbiseleriyle onlarla beraber kiliseye gidip gelirse İslam olduğunu açıklasa bile bütün bunlar küfür olup sahibi tekfir edilir.'* [7]

Kadı İyad *(r.h)*, eş-Şifa kitabında icma ile küfür olanları aktarırken: *'...Aynı şekilde*

Müslümanların: 'Ancak kâfirden sadır olur' diye icma ettikleri her fiille tekfir ederiz. Velevki bu fiili yapan İslam'ı tasdik etse de... Puta, aya, güneşe, ateşe secde etmek, kilise ve sinagoglara, oranın ehline ve onların zünnar bağlamak şeklinde elbiseleri ile oralara gitmek, şüphesiz küfürdür. Müslümanlar bu fiillerin ancak kâfirlerde bulunduğunda ve bu fiillerin küfür alameti olduğunda icma etmişlerdir. Velev sahibi İslam'ını söylese de bu kişi kâfir olur.' [8]

Yazarın ismini, puntolayıp puntolayıp kendinden alıntı yaptığı Şeyh Makdisi *hafizahullah* bakın ne diyor:

Risale-i Selasiniyye'de kimlik ve pasaporttan söz ederken: *'...Biz kimlik ve pasaportun küfür maddesi içerirse çıkarılmasını caiz görmeyiz. İnkâr ettiğimiz, küfür şartı olmasına bakmadan umumi kimlik çıkaranları tekfir edenlerdir.'*

Başka bir yerde: *'... Eğer kimlik çıkarmak kâfirlere, devletlerine, kanunlarına vela (dostluk) üzere yemin edilen küfür sözü veya onların ordularına katılma gibi küfür ameller içerirse ...'* [9] (küfür olur demek istiyor)

İlerleyen sayfalar da memurluk ve hükümet işlerinde çalışmada tafsilat olduğunu anlatırken, şu kısmı istisna tutar: *'Eğer küfür konularına iştirak veya onların kanunlarına ve tağutlarına ihtiram ve vela üzerine yemin ederse...'* [10]

Dikkat et şeyhlerin sözünü anlamayanlardan sakın! Senin çocuğun her sabah küfre bağlı kalacağına, dostluğuna dair yemin ediyor. Etmese bile onlarla, onların elbiseleri ve alametleriyle okula gidip geliyor. Hem de kilisede var olan küfürden daha fazla ve yüzlerce çeşidinin bulunduğu bir yere...

Âlimlerin kilise hakkında sözlerine ve yazarın 19. sayfadaki kilise örneğine bak ki, Nitekim yazarın fıkhı ve usulsüzlüğünü iyice anlayasın. Aynı zamanda neden önüne gelene cahil dediğini de!

B. Tağutları Sevme ve Onları Yüceltme Vardır

Her sabah okulun girişinde 'amentü' mahiyetinde çocuklara yaptırılanın dışında, o tağutun sevdirilmesi ve övülmesi vardır. Daha önce geçtiği gibi bu eğitim kurumun kuruluş ve var oluş amacı budur.

Az önce Milli Eğitim Kanunu'nun 2. maddesini aktarmıştık. Kavim amacını gizlemediği gibi, amacı doğrultusunda yaptıklarını da gizlemez. Hatta onları övme ve yüceltme boyutlarına ulaşır ki akıllara ziyandır. Geçtiğimiz yıl (2007 Kasım ayında), çocuklara bir şiir ezberletilmiş ve bu basına da yansımıştı. Bir veli bunu, çocuğuna ezberletildikten sonra farketmişti. İşte o dört mısralık şiir(!)

'Karanlığa güneşsin

Bir sönmeyen ateşsin

Sen ilahlara eşsin

Benim sevgili atam.'

Malumdur ki bir kâfiri küfründen dolayı sevmek, icma ile küfürdür. Kâfirin şahsına olan sevgi ile küfründen dolayı olan sevgi arasında fark vardır. Bu tağutlar sevdirilirken özellikle yaptıkları küfürden dolayı çocuklara sevdirilirler.

İslam'ı kaldırıp yerine cumhuriyet, laiklik, demokrasi getirmek…

Ülkeyi farklı kâfir ülkelerinden alınan hukuk modelleriyle yönetmek…

Kılık kıyafet inkılâbı…

Harf inkılâbı vs…

Zaten bu tağutların şahsiyet olarak övülebilecek herhangi bir yüksek karakterleri ya da faziletleri yoktur. Uydurma kahramanlık hikâyeleri müstesna.

Babanın bakkala ekmek almaya yollarken, cebine 1 tl'den fazla para koymaya çekindiği, her duyduğuna gördüğüne inanıp kaçırılma tehlikesi yüksek olduğundan, sokağa dahi kontrollü bir şekilde ve sınırlı bir sürede çıkmasına izin verilen çocuk, bu süslü, sistematik şirki alacak, anlayacak, ayıklayacak… Sonra da muvahhid kalacak öyle mi?

Tağutların çocuklara aşılanan ve sevdirilen bu fikirlerine ve ümmetin icma ettiği imanı bozan unsurlardan üçüncüsüne bakın: *'Kim müşrikleri tekfir etmez yahut küfürlerinde tereddüt eder veya görüşlerini doğru bulursa icmaen kâfir olur.'*

Bir veliye bunları anlattım. Bana kendi çocuğunun bunları bildiğini ve tağutlara buğz ettiğini söyledi. Belli bir süre sonra çocuğuyla konuşurken tağuttan ve ona ibadetten bahsettim.

Yalnız şunu bilin ki; bu çocuk sıradan bir çocuk değildi. tağut babasını şehit etmiş (inşallah), babasını hiç görmemiş bir çocuktu. Biraz konuşunca, söylediklerimde haklı olsam da, tağutun bu ülkeyi kurtardığı, çok geri olup çadırlarda yaşamak yerine modern hayatı bize armağan ettiğini vs. anlatmaya başladı. Çocuk sıradan bir çocuk olmadığı gibi, aile de sıradan bir aile değildi. Tüm hayatları mahkûmiyet, firar ve tağutla mücadele içinde geçmiş bir aile idi.

Bir başka Müslüman'dan şunu dinledim: Müslüman kardeş, yıllar önce okul

konusunda aynı fikirleri paylaştığı bir arkadaşını ziyaret etmiş, çocuğunu okula gönderiyormuş. Bu meseleleri uzunca konuştuktan sonra, baba her zamanki gibi hararetle çocuğu sakındırdığını anlatıyormuş. Kardeş, çocuğun o gün hangi ödevle meşgul olduğuna bakmak istemiş. Yazı yazmayı öğrenen çocuk birkaç sayfa boyunca "Atatürk'ü çok seviyorum" yazıyormuş. Baba da çocuğunu tağutun tüm etkisinden sakındırıyormuş(!)

Bu okullarda tağutları sevdirme; onların küfür ve şirk inkılâplarından dolayı övme yanında, asker-polis vb. sistemin temel koruyucuları da sevdirilir. Sevdirme işlemi yapılırken de yine içinde oldukları küfürden dolayı sevdirilirler.

Evet, kardeşim! Bunlar basit şeyler değildir. Üzerinde icma olan küfürlerdendir. Kapıdakinden kurtulsa (andımız, bayrak vs.) içeride olandan kurtulamayacak, ondan kurtulsa öğretmenin zehirli ideolojisinden yakasını sıyıramayacak.

C. Milli(!) Bayramlar ve Küfür Değerlerinin Gündemleştirildiği Haftalar

Milli demek çok önemlidir. Çünkü milli olan her şey sistemin dini anlamındadır ve dininin gereklerindendir. Bundan dolayı sistem; başında milli olan hiçbir şeye alternatif kabul etmez ve alternatifleri suç sayar.

Kur'ân-ı Kerim'de millet kelimesine *'din'* manası yüklenir.

"Hanif olarak İbrahim'in milletine uy!" [11] bu ayet Kur'ân-ı Kerim'de defalarca tekrarlanmıştır.

Milli bayramlardan bazılarına örnek verecek olursak:

- Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı: 23 Nisan Türkiye millet meclisinin açılış günüdür. Onlara göre İslami yönetimden, yani geri kalmışlıktan(!) kurtulup modern dünya düzenine geçişin günüdür.

  Düşün bu şirk merkezinin açılışı bir bayram olarak kutlanır. Evet, sen ey kendini muvahhid zanneden! Sen insanlara bu parlamentonun şirkini anlatırken, senin çocuğun bu bayramı kutlamaktadır.

  Sakın ben çocuğumu sakındırıyorum diye kendini kandırma! Sen çocuğunu merasimden sakındırsan dahi o güne hazırlık, haftalar öncesinden başlar.

- 19 Mayıs Atatürk'ü anma, gençlik ve spor bayramı: Bu da hilafet ilgası için başlatılan yurt gezilerinin Samsun'a çıkış ayağıdır.
- 29 Ekim Cumhuriyet bayramı

- Bir de 30 Ağustos vardır ki, o tarihlerde okul tatildedir.

Bu bayramların sevgisi ve şenliklerin çekici yönleri çocukların kalbine ekilir. Çocuk o kadar hoşlanır ki, nice veli çocuğunu göndermese de çocuğu evde televizyon başında bu şenlikleri izler. Tabii göndermemek hiçbirşey değildir. Çünkü bu bayramlar o günlere munhasır değildir. Haftalar öncesinden anlatılmaya ve hazırlıklara başlanır.

Bu bayram günlerinin dışında bir de haftalar vardır. 10-16 Kasım Atatürk'ü anma haftası, insan hakları ve demokrasi haftası vb. Okul olayını sulandırmak için Hanefilerden rıza meselesini ve ihtilafını getirenlere (konu ileride gelecek) Hanefilerin bazı fetvaları yerinde olacaktır.

'Bir kişi Nevruz günü Mecusilerin toplandığı yere gitse kâfir olur. Çünkü bu küfrünü ilan etmektir.'

'Bir kimse nevruz günü bu güne saygı için müşriklere bir şey hediye etse Allah'a elli yıllık ibadetini zayi etmiş olur.' [12]

Yine Hafız İbni Hacer *(r.h)*: *'Şeyh Ebu Hafs El-Kebir En-Nesefi'den: Kim o gün ta'zim için bir yumurta dahi hediye etse kâfir olur.'* [13]

D. Allah ile, Ayetleri ve Diniyle Alay Etmek ve İnkâr Etmek

Ne bu okullarda çocukların teslim edildiği öğretmenlerin, ne de çocukların öğrenim gördüğü kitapların dini vardır. Bilakis kitaplar ve öğretmenlerin büyük bir kısmı dini küçümser, hafife alır, gericilik ve yobazlık olarak gösterir.

Yıllarca süren eğitim hayatında tevhidden haberdar bir tek hocaya denk gelmedim. Sadece bir okulda çocuklara Kelime-i Tevhid'in manasını ve gereklerini anlatan bir hoca olduğunu duydum. Gerçi olması da bir şey değiştirmez. Durumun vehameti açısından bilinmesini istedim.

Çocuk zahir olan merasim, bayramlar, put önünde durma vb. şirklerden sakınsa dahi, içerdeki küfürden sakınması mümkün değildir. Her bir hocanın ve dersin binbir çeşit küfrü mevcuttur. Çocuk her birine itiraz ettiği takdirde orada kalması da mümkün değildir.

- Mesela ilkokul kitaplarında; İslamî kıyafette olan insanlar ve onların deyimiyle çağdaşlar(!) karşılaştırılır. Öğretmen İslam'ın bu zamanda uygulanamayacağından bahseder. Sonra uygarlığı, bunların medeniyeti ve güzel yönlerini anlatır. Ve tercih çocuklara bırakılır.

▪ Yine yönetim biçimi olarak hilafet ve cumhuriyet veya demokrasi karşılaştırılır. Aynı şeyler devam eder.

▪ Coğrafya ve dalları ise tam bir küfür ve inkâr seansıdır. Kâinatta hiçbir şey Allah'a *(cc)* nispet edilmez. Galip müşriklerin dahi ikrar ettiği yaratma ve icat Allah'tan başkasına nispet edilir.

'Fesad Medreseleri' kitabına dipnot ekleyen eski bir öğretmenin staj esnasında yaşadıklarını düşünelim: *'Öğretmen yağmurun oluşumunu anlatırken, su buharlarının gökyüzüne çıkıp bulut oluşturduğunu söylüyor, sonra öğrencilere bulutları gökyüzünde hareket ettiren ne? diye soruyor. Çocuklar hep bir ağızdan 'Allah!' diyorlar. Ama öğretmen kızarak: 'Hayır rüzgâr!' diyor.'* [14]

Yine aynı öğretmen: *'166 sayfalık 3. sınıf hayat bilgisi ve 200 sayfalık 4. sınıf Fen ve Teknoloji kitabını inceledim. Her iki kitapta da 'Allah', 'İlah' ya da hiç olmazsa onların dilinden olan 'tanrı' kelimelerine rastlamadım. Bahsettiğim derslerde işlenilen konular ise insan, evren, madde ve canlılar dünyası…'* [15] diyerek gerçekleri göz önüne seriyor.

Okulumuza bir öğretmen gelmişti. Coğrafya dersinde olayları anlattıktan sonra Allah'ın *(cc)* hikmetine bağlıyordu. Genç bir hocaydı. Okul ise İmam Hatip Lisesi idi. Tüm sınıf ilk defa böyle bir ders dinliyorduk. Arapça dersi hocası ise namaz kılanlarla dalga geçiyordu ve sadece elleri açıp dua etmenin yeterli olacağını söylüyordu. Sınıf da hocaya iştirak edip işi cıvıttıkça cıvıtıyordu. Hidayet nasip eden Allah'a hamdolsun.

▪ Sosyal bilgiler ve vatandaşlık dersleri: Demokrasinin sevdirildiği, Atatürk ilke ve inkılâplarının ezberletildiği dersler.

▪ Milli Güvenlik: Bu ders ve küfrü ise anlatılmayacak kadar çoktur. En ilginci de askeriyeden bir subayın derse girmesidir. Lise 2. sınıfta milli güvenlik hocası yıl boyu asker zihniyetini ve her Türk vatandaşının böyle olması gerektiğini anlatır. Yılsonu tek bir sınav ve tek bir soru vardır. Dersten kalan aynı zamanda sınıfta kalacak şekilde tehdit edilir.

Soru: *'Atatürk ilke ve inkılâplarını yazınız? Birini açıklayınız?'*

Yalnız şöyle bir şerh vardır. Açıkladığınız ilkeyi genel cümlelerle değil, kendi görüş ve cümleleriniz, kendi fikirleriniz şeklinde açıklayınız!

▪ Felsefe hocaları ise Euzubillah… İlk felsefe dersi ve ilk soru: *'Allah var mıdır? Varsa niye vardır?'*, *'Ama böyle soru olmaz hocam!'* diyenlere, *'O*

zaman felsefe de olmaz. Felsefe her şeyi sorgulayan ilimdir. Ama her şeyi çocuklar…' Sonra sınıf incelediği tüm gerçekleri sorgulamaya başlar, var mı? Nasıl? Neden? Yılsonu mu? Siz düşünün!

Ayet-i Kerimede:

"Şüphesiz ki (Allah), Kitap'ta size (şu hükmü) indirdi: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini ve alaya alındığını duyduğunuz zaman, başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber (aynı mecliste) oturmayın. (İnkâr etmeden ya da konuyu değiştirmedikleri hâlde aynı ortamda oturursanız) şüphesiz ki siz de onlar gibi (kâfir/müşrik) olursunuz. Muhakkak ki Allah, münafıkları ve kâfirleri cehennemde toplayacak olandır." [16]

İmam Kurtubi *(r.h)* der ki: *' "Başka söze dalıncaya kadar" ayeti küfür dışında bir söze delalet eder. "Siz de onlar gibi olursunuz" bu ayet gösterdi ki günahkârlardan münker ortaya çıktı mı onlardan kaçınmak gerekir. Çünkü kaçınmayan onların fiillerine razı olmuştur. Küfre rıza küfürdür. "Siz de onlar gibi olursunuz" yani masiyet meclisinde oturup onları inkâr etmeyen, onlarla günahta eşittir. Onlar masiyetle konuşup, amel ettiklerinde inkâr etmesi gerekir. Onları inkâr etme gücü yoksa oradan ayrılması gerekir, taki bu ayetin ehlinden olmasın...'* [17]

İbni Kesir *(r.h)* onlarla günahta eşit olunduğunu açıkladıktan sonra: *'Nasıl ki küfürde onlara ortak oldular, Allah da onları cehennemde ebedi kalmada ortak kılar.'* [18]

Seyyid Kutup *(r.h)*: *'Nifakın ilk basamaklarından biri ise müminin Allah'ın ayetleri ile istihza edilen meclislerde oturması ve bunları işitmezlikten gelmesidir. '…Böyle kimseler kendilerini müsamaha ve hoşgörü ile kandırırlar. Hâlbuki bu hal vücuda sirayet eden bir iç hezimettir…' Bunu yapanlarla meclislerde kalanlar iman, küfür arasındaki nifak köprüsünün bedbahtları diye vasfedilirler.'* [19]

Kendi yaşadığınız okul ortamını, dersleri, öğretmenleri sonra Allah'ın *(cc)* bu ayetlerini ve sonra da körpe çocukları bir düşünün… Bu neslin neden ikiyüzlü, menfaatperest, günaha meyilli olduğunu düşünün. Bu konuda da kendinizden başkasını suçlamayın. Çünkü buna sebep sizlersiniz.

Evet, kardeşim ayete ve delaletine bir bak: *"Muhakkak siz de onlar gibi olursunuz"* diye te'kidli bir küfür tehdidinden sonra bu benzetmeyi bazıları farklı yere çekmesin diye *"Allah münafıkları ve kâfirleri cehennemde toplayandır"* buyuruyor.

Bir insanın o mecliste oturup da veya o fiillerin olduğu yere çocuğunu gönderdikten sonra: *'Ben razı değilim...'* demesi bir şey değiştirmez. Çünkü rıza içsel bir şeydir ve nitekim Allah *(cc)* hükmü razı olup olmamaya değil, orada bulunup bulunmamaya bağlamıştır. Meseleyi anlamayanların "veli kişinin; ben razı değilim" diye başlık atması seni aldatmasın. Bu tip insanlar yukarıda görüldüğü gibi önce küfrün sebebi ve çeşidi vardır bu nedenle çoğu insan bu meseleyi karıştırır derler. Sonra da meseleyi küfrün sebebine değil, rıza gibi çeşidine bağlarlar.

Rıza meselesi ayetin aslında geçmez. Allah hükmü ona da bağlamaz. Sadece âlimlerin bu ayetten çıkardıkları bir hükümdür. Şöyle ki: Eğer bir kimse meclisten kalkmıyorsa demek ki razı olmuştur. Bir şeye rıza da onun hükmündendir derler. Mesela, Kur'ân'ı pisliğe atan bir kişiye kâfir derler. Sonra da demek ki Allah'ın kitabını hafife alıyor derler. Tekfiri, hafife almaya değil, fiilin kendisine bağlarlar. Yazar bu meseleyi sayfa 16 ve 17'de nakillerle anlatır. Muhaliflerini bunu anlamamakla itham eder. Maalesef diline dolayıp kendinin de dolandığı meselelerden biri de budur. Bu tür çarpıtmalara sakın aldanma! Bu amel ve eylemlerin hiçbiri olmasa dahi, okulda bulunan haramlar ondan içtinap etmek için yeterlidir.

Eğitim, ahlaka aykırı davranışlar, müzik, resim, ihtilat -kız ve erkek karışık- buralarda Allah'ın *(cc)* zahir ve batın haram kıldığı her fuhşiyatı, kötülüğü bulmak mümkündür.

Peki, kardeşim sen söyle! Direkt kalbe tesir eden bunca haramın arasında o fıtratı bozulmamış temiz ve körpe kalp ne hal alır acaba? Fitnelerin uğrak olduğu kalp, ters çevrilmiş ağzı kapalı bardak şeklini alır. Hiçbir iyiliğe yer yoktur onda. Artık, iyilik kötülük, kötülük de iyilik olur onun için. Bu benim sözüm değildir. Bu konuştuğunda hak ve vahiyden başka bir şey konuşmayan Allah Rasûlü'nün *(sav)* sözüdür:

"Fitneler kalbe çizgi çizgi arz olur (atılır). Hangi kalp bunu içerse üzerine siyah, hangi kalp de reddederse beyaz bir nokta konur. Öyle ki o kalp (fitnelerin arz olduğu) bulanık ve ters çevrilmiş testi gibidir. Ne iyiliği tanır, ne de kötülüğü reddeder. Sadece içerisine giren arzu ve hevesi bilir." [20]

Sen! Çocuğunu bu okullara yollayan kimse! Hadi onu küfürden sakındırıyorum diye Allah'ı kandıramasan da, Müslümanları ve kendini kandırdın diyelim. Onu fitnelerden de mi koruyorsun. Nitekim her gün 6-7 saat boyunca kalbine arz olan fitneleri nasıl temizleyeceksin. Her gün

konulan binlerce siyah noktayı bir düşün.

Yoksa sen kalbi basit bir şey mi zannediyorsun? Oysa kalp neyse vücut da, insan da odur.

Numan b. Beşir'in *(r.a)* rivayet ettiğine göre: Parmaklarını kulakları üzerine koyan Numan, Rasûlullah'ı *(as)* şöyle derken işitmiştir:

"Muhakkak helal belli, haram da bellidir. İkisi arasında bir takım şüpheli şeyler vardır ki, çok kimse bunları bilemez. Şüpheli şeylerden sakınan, dinini ve namusunu korumuş olur. Şüpheli şeylere dalan kişi ise, harama düşer. Nitekim (içine girmek yasak olan) koru etrafında (davarlarını) otlatan çobanın hayvanları da her an bu yasak sahaya girebilir. Haberiniz olsun, her hükümdarın (kendisine mahsus) bir korusu olur. Dikkat edin, Allah'ın korusu da haram kıldığı şeylerdir. Uyanık olunuz! Bedenin içinde bir parçacık et vardır ki, o iyi olursa bütün beden iyi olur, bozuk olursa da bütün vücut bozulur. Dikkat edin! İşte o kalptir." [21]

Ve unutma ki sen bu çocuktan sorumlusun. Çünkü sen onun velisisin:

"Ey iman edenler! Nefislerinizi/Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taş olan ateşten koruyun." [22]

"Hepiniz çobansınız ve hepiniz sürünüzden mesulsünüz." [23]

"Allah her çobana, güttüğünü zayi mi etti, hakkını ödedi mi diye soracaktır." [24]

"Her çocuk fıtrat üzere doğar, annesi ve babası onu Yahudileştirir, Hristiyanlaştırır, Mecusileştirir (bir rivayette, müşrikleştirir)." [25]

Demek ki çocuğun fıtrat üzere kalmasında veya şirke yönelmesinde anne babanın payı çok büyüktür.

Sorumluluk alanında, bazılarının şüpheleriyle kendini aldatma. Sen aldansan da Allah *(cc)* kesinlikle aldanmaz. Çocuğunun küfür fiilini senden habersiz işlemesi ile senin yüzde yüz velayetin ve sebebiyet verdiğin ortamda işlemesi arasında mutlaka fark vardır. Birincide seni bağlamasa da ikincide seni direkt bağlar.

"(De ki:) 'O'nun dışında dilediğinize ibadet edin.' De ki: 'Hakiki hüsrana uğrayanlar, kıyamet gününde hem kendilerini hem de ailelerini hüsrana uğratanlardır. Dikkat edin! Bu, apaçık hüsranın ta kendisidir.' " [26]

Ya da bu küfürden ve ehlinden sakınıp cennet ehlinden olmak istemez

misiniz?

"(O akıbet de şudur:) içine girecekleri Adn cennetleridir. Onların babalarından, eşlerinden, soylarından salih olanlar da oraya gireceklerdir. Ve melekler her kapıdan onların yanına girip, 'Sabretmenize karşılık size selam olsun!' (derler.)" [27]

Bu konuyu kapatıp, yazarın ilginç sözleri ve tespitlerine cevap vermeden önce şunu da belirtelim:

Diline doladığın, insanlara gece gündüz anlattığın bir yönüyle ve ayrıca seni de kapsayan şu ayeti bir daha düşün.

"Dinde zorlama yoktur. Rüşd/Hak, batıldan (kesin bir biçimde) ayrılmıştır. Her kim (reddetmek, tekfir etmek, teberrî etmek suretiyle) tağutu inkâr eder ve Allah'a iman ederse kopması olmayan sapasağlam kulp (olan Kelime-i Tevhid'e) tutunmuş (ve İslam dinine girmiş) olur. Allah (işiten ve dualara icabet eden) Semi', (her şeyi bilen) Alîm'dir." [28]

Ebu Davud ve Nesai'de yer alan ve İbni Abbas'tan *(r.a)* nakledilen bir hadisi şerifte: *"Bir kadın: 'Çocuğum doğar ve yaşarsa onu Yahudileştiririm' diye bir adak adadı. Ne zaman ki Nadiroğulları Yahudileri Medine'den sürüldü, içlerinde Ensar çocukları da vardı. Dediler ki: 'Çocuklarımızı bırakmayız.' Nitekim bunun üzerine bu ayetler indi."* [29]

Yahudilerin içinde belli bir süre kalan çocuklar da onlarla beraber gitmek istemişlerdir. Bununla birlikte sahabe çocuklarını alamamış ve bu ayetler inmiştir.

Bu delillerden sonra sana soruyorum:

Ebu Cehil ilköğretim okulu! Çocuklar Lat putunun önünde sıralanmış, Mekkeli müşriklerin ibadet ayinleri gibi bir şeyler yapıyorlar ve hep beraber Lat ve Menat'a ve onun ilkelerine bağlı kalacaklarına dair yemin ediyorlar. Aynı zamanda Rasûlullah *(sav)* bu çocukları izliyor. Daha sonra çocuklar sınıflara giriyor. Pencereden onları izliyor. Biri çocuklara sabah yaptıkları yemindeki maddeleri açıklıyor. Muhammed'in *(sav)* dinini yıkmak, onun hükümlerini ayaklar altına almak, onun cahiliyye devri dediği tüm değerleri diriltmek vs. vs.

Bu çocukların içinde sahabe çocuklarının olması veya bunların babalarından birinin; *'Ya Rasûlullah! Ben çocuğumu sakındırıyorum'* dediğini ya da benim çocuğum okuma yazma öğreniyor dediğini

düşünebiliyor musun?[30]

Yazar diyor ki: *'Lazimi tekfiri şöyle açıklayabiliriz. Bir söz veya fiil bizatihi küfür değildir. Ama netice olarak küfür ortaya çıkabilir. Bu söz ve fiili işleyen kimse bu söz ve fiilden dolayı tekfir edilmez. Çünkü onun lazımını (neticesini) kast etmemiş olabilir… Lazım ile tekfir, küfür delaleti açık olmayan çeşitli manalara ihtimalli olan söz ve fiillerden dolayı tekfir etmektir. Böyle söz ve fiilleri işleyenleri niyetini sorup öğrenmeden tekfir etmek tehlikelidir.'*

Sonra yazar örnek olarak İmam Şevkani'den *(r.h)* ihtimalli fiillere, *'Allah'tan başkasına secde etmeyi'* örnek verir. Bunu yapanı tekfir için Allah'tan başkasının rububiyetini kast etmiş olmasını, şart koştuğunu vurgulayarak *'Okul Meselesi'*ni, lazım ve ihtimalli fiiller kapsamına sokar.

a. Yazarın *'lazım tekfire'* yaptığı tanım doğrudur. Hüküm de doğrudur. Cumhura ve sahih olan görüşe göre: *'Mezhebin lazımı, lazım değildir.'* Kişi neticeyi kabul etmedikçe de onunla ilzam edilmez.

Fakat bağladığı sonuç, genelde yaptığı gibi yanlıştır. Kardeşim! Önceki sayfalarda okullarda var olan şirkleri başlıklar halinde sunmaya çalıştık. Şimdi, bizzat yaşayıp müşahede ettiğin okulları, yukarıda geçen delilleri ve yazarın lazım ile tekfire yaptığı tanımı tekrar tekrar oku. Aradaki farkı inşallah anlarsın.

Okullarda kesin, kat'i ve açık küfürler vardır. MEB'na bağlı hiçbir okul bu küfürlerden uzak değildir. En büyük kaçış tören ve merasimlerdendir o da sınıfa girinceye kadar. Her dersin Allah'ın *(cc)* ayetlerini inkâr ve alay mahiyetinde yönleri vardır. Böyle ortamlarda inkâr etmeden oturmak veya kalkıp gitmemek dahi küfürdür. Ve küfrün sebebi küfre rıza değil, orada işlenen cürümdür. Bu küfrün çeşidi ise küfre rızadır. Hükümler sebeblere bina edilir. Bu konu daha önce geçmişti. Hakikati ve içerdiği meseleler itibariyle böyle bir duruma sahip olan bu okul, ne gariptir ki lazım ile tekfire giriyormuş?

b. Yazar, İmam Şevkani'nin *(r.h)* sözünü aktarır. Bu doğrudur. Çünkü secdenin iki boyutu vardır. İbadet secdesi ve selamla ta'zim secdesi. Bundan dolayı secde edene sorulur. Çünkü hangisi olduğunu bilmek lazımdır. Yazar alta not düşmüş ve şöyle demiştir: *'Eğer secde puta olursa İmam Şevkani'nin sözüyle fetva verilmez. Çünkü selamlama şüphesi yoktur.'*

Ben de bu sözün üzerine derim ki: okulda yapılan ta'zim, selamlama ve and, putun önünde yapılır.

Yazarın aktardığı Şevkani'nin *(r.h)* görüşü ve peşine hemen nemalandığı: *'Allah Şevkani'ye rahmet etsin, tekfir konusunda ne kadar da ihtiyatlı davrandığına bakın…'* sözü seni aldatmasın.

Deriz ki: Doğrudur. O da, her âlim gibi ihtimalli olan şeylerde ihtiyatlı davranmıştır. Fakat bizim asrımızda işlenen ve yaygın olarak her yerde bulunan şirkler hakkında bakın İmam Şevkani *(r.h)* ne diyor:

Kabirlerde yatanlara dua eden ve onlardan fayda ve zarar bekleyen insanların küfrü, ameli küfürdür ve onlar cahildirler diyenlere, şöyle cevap veriyor: *'...Şüphesiz tüm küfür taifelerini ve tüm müşrikleri küfre iten, hakkın def'i ve onların bu batıl itikad üzerinde kalmalarına cehalet itikadı sebep olmuştur. Onların (Mekkeli müşrikler) itikadı ilim itikadı mıydı ki, şimdiki kardeşlerinin, ölüler hakkında ki cahil itikadları, haklarında özür olabilsin.' 'Lakin bunlar (şimdiki kabirperestler) tevhidi ikrar ediyorlar'* diyen muhalifine İmam Şevkani *(r.h)* cevaben: *'Eğer tevhidten kasıt ağızlarıyla ikrar ettikleri tevhid ise onlara, Yahudi, Hristiyan, müşrik ve münafıklar bu kadarında müşterektir. Eğer fiilleriyle ikrar ettikleriyse, bunların ölüler hakkındaki itikadı, cahiliyye ehlinin putlar hakkındaki itikadı gibidir… Bilakis, bu kabirperestlerin ölüler hakkındaki itikadına müşriklerin putlar hakkındaki itikadı ulaşamaz.'* [31]

Bak ve âlimlerin hangi konularda ihtiyatlı olduğunu anla kardeşim. Anla ki nemalanmak isteyenlere aldanma!

Yazar, lazım ile tekfire şu örneği de verir:

'Bir kişi Hristiyanlığı öğrenmek için Rahibin evine veya kiliseye gidiyor. Nitekim Hristiyanlığı sevmek, onu kabul etmek veya ona razı olmaya delalet eden bir fiil bu adamdan çıkmadığı sürece bu kişinin hükmü nedir?

1. *Onların itikadının fasid oluşunu beyan için gidiyorsa ecir alır.*
2. *Gidiş sebebi kendi ilmi birikim veya dünyalık içinse haram olur.*
3. *Hristiyanlığı sevip, kabullenmek olursa velev gitmese de kâfir olur.'* [32]

Cevap olarak deriz ki:

Bu örnek kesinlikle yanlıştır. Vakıayla yakından uzaktan alakası yoktur.

Örnek şöyle olsa doğru olur: Bir kişi kiliseye gidiyor. Oradaki tüm küfür fiillerine ya bizzat iştirak ediyor ya da kendi isteğiyle gittiği bu ortamda rahibin Allah'ın *(cc)* ayetlerine, dine vs. hakaretlerini inkâr etmeden dinliyor.

Çünkü bugünkü okulların durumu budur. Yazarın hayalî dünyası ve o dünyanın Müslüman halkı maalesef tedavülde yoktur. Bakın yazarın verdiği örneği ve bugünkü okulları düşünün. Bir de Kifayetu'l Ahyar'ın (Şafiî Mezhebi) riddet bölümünden daha önce de aktardığımız şu bölümü düşünün: *'...Mesela kişi haça secde etse veya kiliseye mensup kişilerin zünnar ve diğer elbiseleriyle onlarla beraber kiliseye gidip gelirse, İslam olduğunu açıklarsa (ilan etse) bile bütün bunlar küfür olup sahibi tekfir edilir.'*

Ve bunlar daha önce geçen Kadı İyad'ın *(r.h)* icma olduğunu zikrettiği küfür fiilleridir.

Hâlbuki yazarın verdiği örnek ise şöyle bir vakıada ancak geçerli olur: Kişiler gittikleri yerde; işlenen sözlü veya fiili küfre iştirak etmedikleri, bunun yanında istedikleri zaman küfrü inkâr etme veya ortamı terk etme imkânına sahip oldukları zaman bu söz konusu olur… Böyle bir şey de şu anda bu ülkede yoktur.

Yazar ilerleyen sayfalarda sürekli yaptığı büyük hatayı tekrarlar. *'Çocuğunu okula gönderen oradaki fiillerden razı değilmiş.'* Biz de önceki sayfada söylediklerimizi tekrarlıyoruz. Tekfirin sebebi, rıza değil, küfür, şirk fiili bizzat ve sözleridir. Bundan kaçınmak da mümkün değildir.

Risalenin yazarına göre çocuğu okula göndermek her halükarda *'haram'*dır. Şu ana dek anlattıklarımız ve yaşadıklarımızdan anlaşıldı ki bu küfür ve şirkler okulun her aşamasında mevcuttur. Yazar da dahil olmak üzere bir adam haram da ısrar ediyorsa o kimsenin fasık olduğu açıktır. O halde zahir ve kat'i bir gerçek ile bir fasığın sözü kıyaslanabilir mi? Hem de aynı fıskı uzun yıllar hemen her gün işlemesine rağmen. Zahiren, tevatüren bilinen ve bizzat herkesin iştirak ettiği (Müslümanları kastediyorum) gerçeği bırakıp bir fasığın sözüne mi itimat edeceğiz?!

Ayrıca bu adam gerçekten çocuğunu sakındıracak hassasiyette olsa, sadece o haramlar dahi olsa evladını oraya yollar mıydı? Adamın üzerinde olduğu, dine karşı zahir lakaytlık ve laubalilik, sözünü yalanlar mahiyettedir.

Yazar başka bir yerde lazımÎ tekfire şöyle bir örnek verir:

'Ebu Hureyre'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah (sav): "Âdemoğlu

(kadere) söver ve dehr[33] *benimdir. Çünkü gece ve gündüzü çeviririm." buyurur.*

Bu hadisten anlaşılıyor ki kişinin dehre sövmesi netice itibari ile Allah'a sövmesidir. Buna rağmen kadere söven kişi kâfir olmaz. Lazımını neticesini bilip kabul ederse kâfir olur.'

Biz buradaki açıklamayı kalem sürçmesi ve tercüme hatası olarak kabul ediyoruz. Çünkü iman esaslarından olan, dinde bilinmesi zaruri olan, kadere sövenin kâfir olacağıdır.

Bu hadiste geçen *'dehr'*den kasıt zamandır. Eski cahiliye Arapları zamana söverdi. Allah'ın *(cc): "Ben dehrim"* demesi de: *'Zamanın içinde olanları ben yönetirim. Tedbir ederim'* manasındadır.

İmam Taberi *(r.h)*, Sufyan bin Uyeyne'den *(r.h)* şöyle rivayet etmiştir: *'Cahiliye ehli: 'Bizi gece ve gündüz helak ediyor' dedi. Bizi öldüren de dirilten de odur'*

Eğer kişi başına gelen musibetlerden dolayı zamana söverse, bilsin ki zamanın suçu yoktur. Çünkü her şeyi ben yaparım. Nihayet içinde olanlar da benden olduğundan, zamana söven bana sövmüş olur. Bu şekliyle hadis, yazarın söylediğine delil olur.

Allah'ın *"ben dehrim"* demesi hakkında ise üç tevil vardır:

1. İşleri yöneten-yönlendiren.
2. Hazf vardır. Dehrin sahibi.
3. Geceyi ve gündüzü çeviren.

Risalede yapılan tercümede ise şöyle olur: *"Dehre (kadere) sövmeyin, çünkü ben dehrim (kaderim)…"* Oysa risalede verilen hadisin devamında: *"...Gece ve gündüzü ben çeviririm."* denilir. Bu tercümenin hatalı olduğunu gösterir.[34] Her halükarda bunun tercüme veya başka sebepten kaynaklanan bir hata olduğunu düşünüyoruz.

. Risale, s.17

. Risale, s.19

. 4/Nîsa, 89

. 2/Bakara, 109

. Zünnar: Hristiyanların bellerine taktığı kuşak.

. Ravda, riddet konusu.

. Riddet babı.

. Eş-Şifa, 2/308, 4. Fasıl.

. s. 208-210

. s.301

. 16/Nahl, 123

. Fıkhu'l Ekber Şerhi, Molla Ali el-Kari, s. 345

. Fethu'l Bari, 3/1344

. 68. sayfa, Dipnot 45.

. A.g.e.

. 4/Nîsa, 140

. 3/279, Nisa Suresi 140. Ayet Tefsiri.

. 2/317, Nisa Suresi 140. Ayet Tefsiri.

. Özetle Nisa Suresi 140. Ayet Tefsiri.

. Müslim

. Sahih-i Müslim

. 66/Tahrîm, 6

. Buhari

. Hafız İbni Hacer senedine sahih der, 15/8870.

. Buhari, Müslim

. 39/Zümer, 15

. 13/Ra'd, 23-24

. 2/Bakara, 256

. Rivayetler ve farklı tefsirler için Taberi, İbni Kesir ve Kurtubi'den bu ayete bakınız.

. Bu bir delil değil bilakis nasihatten ibarettir. Ta ki ilimde çok deruni fakihler bizi diline dolamasın.

. Resai'l Selefiyye, 8/35.

. Özetle

. Dehr: Zaman

. Geniş açıklama için Fethu'l Bari, 12/7362-6182 no'lu hadis.

Küfre Rıza Küfür müdür?

Yazar sayfa 20'de: *'Hanefi Uleması'nın 'Küfre Rıza Küfürdür' kaidesinde, bu mutlak değildir, racih olan ise: 'Küfür, küfür olduğu için razı olmak veya beğenmek kaydıyla küfür olur' '* demektedir.

Yazar yaptığı nakillerde bu ayrıma gidenlerin delillerini şöyle verir: Musa'nın *(as)* Firavun'un küfür üzere ölmesini istemesi:

"MMusa demişti ki: 'Rabbimiz! Sen Firavun'a ve ileri gelen çevresine dünya hayatında bir süs ve mallar verdin. Rabbimiz! Yolundan saptırsınlar diye mi (bunları verdin)? Rabbimiz! Onların mallarını silip süpür ve kalplerini öyle bir sıkıp mühürle ki can yakıcı azabı görünceye dek iman etmesinler.' " [1]

İbni Ebi Serh sahabeyken irtidad etmiş, Mekke'ye kaçmıştır.

"Rasûlullah: 'Onu nerede bulursanız öldürün (Kabe'nin örtüsüne sarılı olsa da)' demiştir. Fetih günü Osman'ın arkasından tekrar Müslüman olmak için

gelmiştir. Rasûlullah uzun süre cevap vermemiş sonra da tevbesini kabul etmiştir. O gidince de: 'Yok muydu içinizden onu öldürecek biri?' diye sahabeye serzenişte bulunmuştur. Sahabe de: 'Keşke işaret buyursaydınız' deyince Rasûlullah: 'Hain göz olmaz' demiştir. "

İki kıssanın da istidlal yönü şudur: Musa *(as)*, Firavun'un küfür üzere ölmesini istemiş yani bir nevi buna razı olmuştur. Rasûlullah da *(sav)* İslam olmaya gelen birinin İslam'ını ilk etapta kabul etmemiş, İslam olmadan önce öldürülmesini istemiştir. Öyleyse küfre rıza, mutlak küfür değildir.

Yazar delillerin ismini vermekle yetinmiş ve Keşmîri'den *(r.h)* alıntı yapmıştır. Burayı ne için aktardığını da belirtmemiştir. Şimdi bu kısmı inceleyelim.

a. Meseleleri cıvıklaştırıp, bulandıranların meşhur konularındandır rıza meselesi. Yunus Suresi 88. ayette Hanefilerden aktarılan ayırım:

Öncelikle; Hanefilerin bu meselede ihtilafının konumuzla alakası nedir? Nisa Suresi 140. ayet-i kerime'de tekfir rızaya değil, inkârsız ve kalkıp gitmeden kendi ihtiyarıyla o ortamda bulunmaya bağlanmıştır.

Hanefilerin müşriklerin bayram yerine çıkan kişi hakkındaki fetvasını okudun. Orada başkaları şirk işlemesine rağmen bunu küfre ilan olarak isimlendirirler. Yine Şafilerin *'Kiliseye onların şiarı olan zünnarı giyip gelen, Müslümanım dese de kâfirdir'* dediklerini okudun. Yine Malikiler'den de Kadı İyad'ın *'O şekilde kiliseye gitmenin icma ile küfür olduğunu'* söylediğini de okudun.

Emin olun ki, Hanefiler birilerinin bu ihtilafı kullanıp bu tür küfürleri meşrulaştıracağını bilse, o zaman bunlardan teberri ederlerdi.

Âlimlerin genel bir konuda ihtilafını alıp, hususi ve özel (muayyen) bir meseleye indirgemek, sonra da umumi ihtilaflardan istifade edip hususi meseleleri cıvıklaştırmak akıl kârı değildir.

İsterseniz dönemlerinin en büyük Hanefi fukahasından olanlara bu muayyen meseleyi bir soralım:

Şeyhu'l İslam Mustafa Sabri Efendi *(r.h)* der ki: *'Bir baba namazını kılar, orucunu tutar, Müslümanlık hakkında olumsuz birşey işitmeye tahammül edemez, dini yolunda canını esirgemez. Fakat hamur gibi yumuşak ve değişime kabil çocuğunu Avrupa'ya (eğitime) gönderip, okun yaydan çıktığı gibi dinden çıkmasına önem vermez. Bu durum aklın alamayacağı bir*

zıtlıktır. Hayatıma yemin ederim ki, evladını küfür ve inkâr yollarına sevk eden bu babanın namazının ve diğer ibadetlerinin kendisine katiyyen faydası olmaz.' [2]

Hanefi Uleması'nın iman ve küfür hakkındaki hassasiyetini bilen kimse böyle bir sorunun Hanefi fukahasına sorulduğunu düşünebilir mi?

Bir baba, Hristiyanlıkla beraber çocuğunu kilise kıyafetiyle kiliseye yolluyor. Çocuk her sabah 'Haç'ın önünde Hristiyanlık yemini ediyor. Dersler ise baştan sona küfür söz ve fiilleriyle doludur. Babanın isteği ise çocuğun okuma-yazma öğrenmesidir. Yalnız çocuk, orada anlatılan derslerin hepsine katılmak zorundadır.

Acaba Hanefi fukahası böyle bir soruya nasıl cevap verirdi. Mesela günümüz okulları, 1960'lı yıllarda Hafız Ali Reşat'a sorulduğunda: *'Atatürk'ün bir tek ilkesine uyan ve bunları öğreten o öğretmenlere gidenlerin, namaz kılmalarına, oruç tutmalarına vs. gerek olmadığını'* söylemiştir.[3]

Yine son dönem Hanefi fakihlerinden Sadreddin Yüksel Hoca'nın bu okullar hakkında fetvası bellidir.

Bunları aktarmamdaki amaç; Hanefilerin bir konudaki ihtilafını alıp meseleyi cıvıklaştıranlara, bu muayyen konuda Hanefilerin söylediklerini göstermektir.

b. Yazar tarafından konuya temel delil olarak sunulan ayet ve hadisin de kesinlikle meseleyle alakası yoktur:

- Çünkü Firavun; kâfir olan, küfrünü ilan eden, elinden gelen her yolla Müslümanlara eziyet eden; İbni Ebi Serh ise tevbesi kabul edilmeyebilen muğallaz (şiddetli-aşırı) mürtedlerdendir.

Böyle birinin küfür üzere ölmesini istemek ile fıtrat üzere olan, tevhid üzere yetişme imkânı olan bir çocuğu küfre yollamak arasında ne tür bir bağlantı olabilir ki? Hem birinci meselenin delil olarak ikinciye bir yönü de yoktur. Bu nasıl bir kıyas, nasıl bir tahriçtir! Baştan sona usul kitaplarını tetkik ederek ve milletin hiç usul kitabı bitirmediğine kanaat getirecek kadar derinleşen usulcümüz (!) nasıl böyle bir yanlış yapar? Keşke boş lafla bir şeyler alde edilebilse ama nafile.

- Firavun'un helak olacağı zaten önceden bellidir. Allah *(cc)*, Musa'nın *(as)*

Firavun'la ilk tartışmasını aktarırken:

"Ve ben senin kesinlikle helak olmuş biri olduğunu düşünüyorum ey Firavun!" [4]

Eğer Musa'nın *(as)* bu zannı yanlış olmuş olsa Allah *(cc)* onu uyarırdı. Daha davetin ilk dönemlerinde Firavun'un helak olacağı bellidir. Bu vahiyle de kendisine bildirilmiş olabilir. Belli olan bir şeyle dua etmenin küfre rıza ile ne alakası vardır?

▪ İbni Ebi Serh olayına gelince; Bu adam mürted olmuş, bununla da kalmamış firar ettiği Mekke'den Rasûlullah *(sav)* ve ashabına dil uzatmıştır.

Riddet iki kısımdır. Biri mücerred riddettir, yani imanından sonra küfre girmek, bunun tevbesi kabul edilir. Diğeri ise muğallaz riddettir ki; kişi imanından sonra küfre girer, küfürüne ayrıca Müslümanlarla savaş etmeyi, onlara eziyet gibi başka küfürleri de ekler. Deliller, birincinin tevbesinin kabul edilip, ikincinin edilemiyebileceğini gösterir.

"Muhakkak ki iman ettikten sonra kâfir olan ve (kâfirlerin safında yer alıp, müminlere düşmanlık eden, sözlü ve fiilî savaşarak) küfürlerini arttıranların tevbesi kabul olunmayacaktır. Bunlar, sapıkların ta kendileridir." [5]

"Şüphesiz, iman eden sonra kâfir olanlar, sonra tekrar iman edip sonra kâfir olanlar, sonra da küfürlerini arttıran kimseler; Allah onları bağışlayacak ve yol gösterecek değildir." [6]

İbni Ebi Serh'in riddeti, mücerred riddet değil, muğallaz riddettir. Ayetlerde (kabul edilen tevbeye dair) genelde imandan sonra küfür zikredilir. Az önce kaydettiğimiz Nisa ve Al-i İmran Suresi'ndeki ayetler ise gösterdi ki küfrüne, küfür ekleyenin tevbesi kabul olmaz.

Rasûlullah *(sav)* İbni Ebi Serh'e böyle muamele etmek istemiştir. Bunda küfre rıza nerededir? Veya konuyla alakası nedir?[7]

Yazar, okul ve rıza meselesinden çok profesyonelce kafa karıştırmaya devam ederek bakın hangi meselelere değiniyor: 'Aynı şekilde bu insanlar La ilahe illallah'ın manasını bilmiyorlar diye onların imanını kabul etmezler. Bu konuda Şeyh Makdisi şöyle der: *'Kardeşler bana şu şekilde itiraz ettiler: 'Bedevi, yaşlı ve avam halk sizin açıkladığınız şekliyle şartları, manileriyle, lazımlarıyla La ilahe illallah'ın manasını bilmek zorunda mıdır? Bu şekilde bilmeyen avam halk, kâfir olur mu?' Şeyh Makdisi cevaben:*

'Avam halk Kelime-i Tevhid'i bu şekilde bilmek zorunda değildir. Biz bunu sıhhat şartı olarak da saymıyoruz. Bu gibi avam halk ancak İslam'ın sıhhat şartı olan tevhidi gerçekleştirmek ve şirkten uzak olmak zorundadırlar. Ancak şart olan ve mühim olduğunu söylediğimiz şey, tevhidin aslını ve rükünlerini yerine getirerek, şirkten sakınırsa ve İslam'ı bozan unsurları işlemediği sürece bize göre Müslüman'dır. Ve bugün yaşlıların çoğu da bu hal üzeredir.' ' [8]

La ilahe illallah'ın manasını bilmeyen insanların imanını kabul etmeyenler bizler değil, açık naslardır:

"Bil ki şüphesiz, Allah'tan başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur." [9]

"Kim Allah'tan başka ilah olmadığını bildiği halde ölürse cennete girer." [10]

Evet, kitaplarda sıralandığı gibi manasının ve şartlarının delilleriyle bilinmesi şart değildir. Fakat Kelime-i Tevhid'in sembol olduğu şirkten teberriyi kişinin bilmesi lazımdır. Bu da ancak buna delalet eden manayı bilmekle olur. Yazarın şeyhten yaptığı nakil de bunu destekler.

Kelime-i Tevhid'in bir versiyonu da Kelime-i Şehadet'tir. Kelime-i Şehadet'in manası şudur: "Şehadet Ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur..." İnsanın bir şeye şahitlik yapabilmesi için mutlaka ona dair bilgisi olmalıdır. Bilgilerin seviyesi farklı olsa da özün bilinmesi şarttır.

Arap lugatında şahitlik ve şehadetin iki ayrılmaz parçası *'İlim'* ve *'Beyan'*dır.

Lisanu'l Arap'ta, İbni Side, şehadet hakkında şöyle der: *'Şahid, bildiğini beyan eden âlim demektir. Müezzin, ezanda "Eşhedu (Şehadet Ederim)" bilirim ve beyan ederim ki: 'Allah'tan başka ilah yoktur.' demektedir. Yine aynı kaynakta müfessirler "Allah şehadet etti" ayetlerindeki şehadeti "Allah bildi" şeklinde anlamışlardır.'* [11]

Kişi Kelime-i Tevhid de Allah'ın *(cc)* uluhiyyetine şahitlik eder. Peki, manasını bilmediği bir şeye nasıl şahitlik edecektir?

"Onun dışında dua ettikleri, şefaat yetkisine sahip değillerdir. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler müstesna." [12]

İmam Kurtubi *(r.h)* tefsirinde: *'Dua ettikleri, şefaat yetkisine sahip değillerdir. Ancak bilerek ilim ve basiret üzere hakka şahitlik edenler hariç…'* diyerek ayeti açıklamıştır.

Başka tefsirlere baktığınızda göreceksiniz ki alimler ayette geçen *'hak'* kelimesini *'La ilahe illallah'* diye açıklar. Bilerek şahitlik etmek de ilim ve basiret üzere şahitlik etmektir.

La ilahe illallah'ın insana dünyada fayda vermesi (İslam hükmü) için şu hadislere dikkat et:

"Ben insanlarla Allah'tan başka ilah olmadığına ve benim onun elçisi olduğuma şahitlik edinceye kadar savaşmakla emrolundum." [13]

Bir rivayette: *"...Ta ki bana ve benim getirdiklerime inanıncaya kadar onlarla savaşmakla emrolundum."* [14]

Bir rivayette de: *'zekat'* ve *'namaz'* da eklenmiştir.

Bir rivayette de: *"Kıbleye yönelip, namazımızı kılar, kestiğimizi yerse"* [15] ilavesi vardır.

"Kim Allah'tan başka ilah yok derse ve onun dışında ibadet edilenleri inkar ederse kanı malı haram olur." [16]

Bu rivayetler kitabın giriş bölümünde kaynaklarıyla geçmiştir. Peki, bu rivayetler birbirini yalanlayan, çelişkili rivayetler midir? Asla! Bunlar insanlara hangi La ilahe illallah'ın kendilerini koruyacağını beyan eder. Tevhid kelimesi kuru bir kelime değil, manası bilinerek söylenen bir kelime olmalıdır. Mesela son rivayeti düşünelim. Allah'ın *(cc)* dışında ibadet edilenleri inkâr etmek Kelime-i Tevhid'in malı-canı koruma şartı sayılmıştır. Peki, bu kelimenin içerdiği mananın bu olduğunu bilmeden söyleyen insan nasıl bu kelimeyle canını, malını koruma altına alacaktır. Evet, bilgiler muhtelif seviyelerde olabilir ama aslını herkes bilmek zorundadır.

İbni Abbas *(r.a)*: *"Bir adam Rasûlullah'a: 'Allah adına sana soruyorum, Seni ondan başka ilah olmadığına şehadet etmek, Lat ve Uzza'yı bırakmamız için Allah mı gönderdi?' dedi. Rasûlullah: 'Evet' dedi. Adam Müslüman oldu."* [17]

Amr bin Abese'den *(r.a)* rivayet edildiğine göre: "*Bir adam Rasûlullah'a gelir, 'Sen kimsin der?' Rasûlullah: 'Allah'ın Rasûlü'yüm' diye cevap verir. Adam: 'Allah mı seni gönderdi?' deyince, Rasûlullah: 'Evet' der. Sonra adam: 'Peki ne ile gönderdi?' deyince Rasûlullah: 'O'nu birleyip, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamakla gönderdi' der."* [18]

Rasûlullah'ın *(sav)* Muaz'ı *(r.a)* Yemen'e öğretmen olarak gönderdiği kıssa

meşhurdur. Rasûlullah *(sav)* ona: *" 'Onları ilk çağırdığın şey La ilahe illallah olsun' der."* [19]

Bir rivayette: *"Onları Allah'ı birlemeye çağır."* der

Bir rivayette de: *"Onları Allah'a ibadet etmeye çağır"* [20] buyurmuştur.

Bu rivayetler hep birbirini açıklar mahiyettedir. Kelime-i Tevhid'in manası budur. Allah'tan *(cc)* başka ma'bud yoktur. İbadet edilmeyi tek olarak hak eden O'dur. Ve O'nun dışında ibadet edilen tüm tağutlar reddedilmelidir. Başında ki *"La"* buna işarettir. Bir insan bunları böyle tafsilatlı bilmese de, özünü gerçekleştirecek yani tevhidin sadece Allah'a *(cc)* ibadet, şirkten teberri ve O'nun dışındakileri inkâr olduğunu bilecek ve öyle söyleyecektir.

Bir insanın manasını bilmeden söylediği La ilahe illallah kendine fayda sağlar görüşü ve Enes bin Malik'in *(r.a)* rivayet ettiği şu hadis-i şerifi düşün:

> *"Kişi kabrinde sorgulanır. (Rasûlullah'ı kastederek) 'Bu, Muhammed denilen adam hakkında ne derdin?', mümin: 'O Allah'ın kulu ve Rasûlü'dür. Bize hidayet ve açık delillerle geldi.' Münafık ise: 'Bilmiyorum insanlar bir şey söylüyordu. Bende söyledim' der."* [21]

Şu kişiye bak! İnsanlardan duyduğu ve manasını bilmeden söylediği söz onu ne hale getirmiştir.

İnsanın aklına şöyle bir şey gelebilir: *'Rasûlullah, kendi döneminde bu kelimeyi söyleyenlerden kabul ediyor ve çoğunlukla manasını sormuyordu.'* Bu, zamanımızın en bariz şüphesidir.[22]

Deriz ki: O zamanki insanların hemen hepsi veya büyük çoğunluğu bu kelimenin manasını biliyordu. Şöyle ki;

a. Onlar Arap lugatının asıl sahipleriydi. Bu kelimeyi duydukları an ne manaya geldiğini anlamışlardı. Bundan dolayı da Rasûlullah'a *(sav)* düşman olmuş, Arap'ların kendilerine karşı geleceğini ve düzenlerinin bozulacağını anlamışlardı.

Allah *(cc)* birçok ayette Kur'ân-ı Kerim'i Arapça olarak indirmesiyle, iyiliğini hatırlatmıştır.

> *"(Bu,) bilen bir topluluk için Arapça okunan, ayetleri detaylı olarak açıklanmış bir Kitap'tır."* [23]

"Bilen kavimden" maksat Kur'ân-ı, Arapça'yı bilen o dönemin insanlarıdır. Tüm lugatçılar o dönemi Arapça'nın altın çağı sayarlar.

Bu insanların *'İlah'ın veya Kelime-i Tevhid'in manasını anlamamaları mümkün müdür? Yoksa o, ilahları tek bir ilah mı yaptı? Bu şaşılacak bir şeydir...'* diyenler de bu kavimdir.

b. O dönemde insanlar dili bilmekle beraber, Rasûlullah'ın *(sav)* davetini ve ayetleri de duyuyorlardı. Başta Mekkeliler olmak üzere, çevredeki Araplar; birinin Peygamberlik iddiasında olduğunu, putları red ettiğini, atalarına müşrik ve ateşte dediğini biliyordu. Yani bu kelimenin neye sembol olduğu herkes tarafından malumdu.

c. Kelime-i Tevhid o dönemde İslam alametiydi. Sadece Müslümanlara has olup, onları diğer insanlardan ayırıyordu. Bunu söyleyenin İslam'ına hükmediyorlardı. Fakat sonradan Kelime-i Tevhid'i hem müşrikler hem de Müslümanlar söyleyince, alamet olmaktan çıktı. Günümüzde aklı başında bir insan, *'Bu kelime bizi müşriklerden ayırıyor, muvahhidlerden başkası bu kelimeyi söylemez'* diyebilir mi? Bu mesele risalenin girişinde geçti. *'Âlimlerin, şirk ehli bu kelimeyi söylese de İslam'larına hükmedilmez'* sözünü tekrar oku ve düşün!

Şeyh Süleyman bin Sehman *(r.h)*, Kitabu't Tevhid Şerhi olan *'Teysiru'l Aziz'*de diyor ki:

'La ilahe illallah'ın manasını açıklayan ayetler çoktur: Manası, Allah'ın dışındakilere ibadetten ve şefaatçilerden beri olup, Allah'ı ibadette birlemektir. Allah'ın kitaplar indirip Rasûller gönderdiği hak din budur. Ama insanın manasını bilmeden veya gerekleriyle amel etmeden, bu kelimeyi söylemesi veya tevhidin ne olduğunu bilmeden tevhid ehliyim demesi, bununla beraber Allah'tan başkasına dua etmesi, O'nun dışındakilerden korkması, O'nun dışındakilere kurban kesmesi, adak vb. ibadet çeşitlerini yapması, tevhid için yeterli değildir.

Bilakis böyle bir adam, ancak müşriktir. Kabirperestlerin hali gibi.' [24]

'Şüphe yok ki müşriklerden biri bu kelimeyi söylerse, Rasûlullah'a da şehadet etse, ilahın ve Rasûlun manasını bilmese, namaz da kılsa, oruç da tutsa, hacc da yapsa, sadece insanlar böyle yapıyor diye yapsa ve Allah'a şirk koşmasa dahi bu kişinin Müslüman olmadığına bütün Mağrib uleması icma etmiştir. 11. asrın başında bütün Mağrib uleması böyle fetva vermiştir.

Kabirperestler bundan daha şiddetlidir. Çünkü onlar uluhiyyetin farklı

rablerde olduğuna itikad ederler.' [25]

Dikkat et kardeşim! Bir kişi şirk dahi koşmasa, namaz, oruç ve haccını da yapsa, manasını bilmeden Kelime-i Tevhid'i söylediği için Şeyh Süleyman *(r.h)*, Mağrib ulemasının fetvasını zikreder. Kendi döneminin yaygın şirki olan kabirperestler için ise *'ve bunlar daha şiddetlidir'* der. *'Kabirperestler bu kelimeyi telaffuz ederler lakin manasından cahildirler ve gerekleriyle amel etmezler. Bu halleriyle bu kelimeyi söyleyip manasında cahil olan ve gereklerini yapmayan Yahudiler gibidirler'* demektedir. [26]

' "Kim Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik ederse.." '..yani manasını bilerek, batın-zahir gerekleriyle amel ederek..' Muhammed Suresi 19. ve Zuhruf Suresi 86. ayetler buna işaret eder. Fakat manasını bilmeden, gerekleriyle amel etmeden bu kelimeyi söylemenin faydasız olacağında icma vardır. Hadiste "Kim şehadet ederse" buyurulur. Kişi bilmediği şeye nasıl şahitlik edebilir ki? Bir şeyi mücerred söylemeye şahitlik denilmez.' [27]

Şeyh Abdurrahman bin Hasan, Kitabu't Tevhid'in şerhi Fethu'l Mecid'de bunu, ayetleri, nakilleri ve lugat boyutunu açıkladıktan sonra: *'Böyle söylenmeyen bir Kelime-i Tevhid esasen faydasızdır'* der.

Söylediğimizi bir daha tekrarlıyoruz. Bu konuyu okumadan önce risalenin girişinde *'Bir insan nasıl Müslüman olur?'* başlığını, sonra da buradaki açıklamaları okuduğunuzda yazarın boyundan çok büyük bir işe kalkıştığını anlayacaksınızdır.

Necd ulemasının fetvalarını özellikle aktarmamdaki sebep; onlar bu döneme en yakın insanlardır. Onların döneminde de bu şirkler ortaya çıkmış ve şirki işleyenler, bizde olduğu gibi kendilerini İslam'a nispet eden, Kelime-i Tevhid'in manasını bilmeden dile getiren cahillerden ibarettir.

Yazar sayfa 8'de şöyle der: *'Genel olarak dinin bütün konularında başta tekfir olmak üzere akidevi konularda, fıkhi konularda veya dinin en basit konularında konuşmak ancak ilimden sonra caiz olur.'*

a. Deriz ki: Peki asılların aslı olan, kitapların indiği, Rasûllerin açıklayıp içeriğini hâkim kılmakla görevlendirildiği, Allah'ın *(cc)* en sevgili kullarının uğruna her çileyi çektiği bu kelimeyi ilimsiz söylemek caiz olur mu? Bu; kitap, sünnet ve muteber ulema sözlerine aykırı olduğu gibi akla da aykırıdır. Nasıl ki, insanın manasını bilmediği ve aleyhine olan bir söz hükümsüzse, insanın lehine olup manasını

bilmediği bir söz de hükümsüzdür.

Allah Rasûlü'nün *(sav)* ve sahabenin, çektikleri bunca çile ve eziyet, bu kelimenin mücerred olarak nutkedilmesi için miydi acaba? İnsaf!

b. Yazar'ın Şeyh Makdisi'den *(r.h)* aktardığı şu cümleleri ve kendi vakıanı düşün. Şeyh:

'İslam'ın aslına yapışıp şirk ve imanı bozan unsurlardan sakınırsa La ilahe illallah'ın manasını tafsilatıyla bilmese de tekfir etmeyiz.' der. Sonra da *'Bugün yaşlıların çoğu böyledir'* der.

Öncelikle biz, Şeyh Makdisi'nin *(r.h)* yaşadığı yeri de insanlarını da bilmeyiz. Onun yaşadığı yerde insanlar böyle olabilir. Kelime-i Tevhid'in manasını tafsilatıyla bilmese de, gereği olan ve onsuz İslam'ın sahih olmadığı Tevhid'i tahakkuk edip şirkten beri olabilirler.

Zaten bizim önceki sayfada anlattığımız da buydu. Kişilerin ilim seviyesi farklı olabilir. Ama Tevhid'in özü noktasında herkesin bilgi sahibi olması şarttır. Şeyh'in bahsettiği kişilerin çoğu şirkten ve imanı bozan unsurlardan kaçınıyorlarmış.

Şimdi ben sana âlimlerin üzerinde icma ettiği imanı bozan unsurları sayacağım. Bir bak, senin etrafındaki insanlar bu fiillerden uzak mı? Yoksa bizzat içinde mi? Şeyh'in söylediği doğrudur. Ama *'yaşlıların çoğu böyledir'* sözü değişebilir. Bir yerin insanları öyledir diye, diğer tüm insanlar da öyle olacak diye bir kaide yoktur. Hatta, alimlerin dinden çıkaracağında icma ettiği fiilleri ve sözleri okurken yaşlılara değil, sen etrafındaki şuurlu geçinen gençlere bak!

Şeyh Muhammed İbni Abdulvahhab *(r.h)* ümmetin üzerinde icma ettiği imanı bozan unsurları toplamış ve şöyle söylemiştir: '*İkrah altında olanlar dışında; korkarak, ciddiyetle veya şaka yaparak bunları yapan arasında fark yoktur, küfre girer.'*

1. Tek ve ortağı bulunmayan Allah'a *(cc)* ibadette şirk.

"Şüphesiz ki Allah, kendisine şirk koşulmasını bağışlamaz. Bunun (şirkin) dışında kalanları dilediğine bağışlar. Kim de Allah'a şirk koşarsa (geri dönüşü zor) uzak bir sapıtmayla sapıtmış olur." [28]

2. Kim kendisiyle Allah *(cc)* arasına, dua ve şefaat talep edeceği aracılar koyarsa, şüphesiz bu icma ile küfürdür.

3. Kim müşrikleri tekfir etmez, görüşlerini doğru bulur ya da kâfir olduklarında tereddüt ederse icmaen kâfirdir.

4. Kim Rasûlullah'ın *(sav)* metodundan veya hükmünden daha uygun ve güzel bir şey olduğuna inanırsa kâfirdir. Tağutun hükmünü, Rasûl'ün hükmüne tercih edenler gibi...

5. Kim Rasûlullah'ın *(sav)* getirdiği hükümlerden birine buğz ederse, icmayla kâfirdir.

"Bu, onların Allah'ın indirdiklerini kerih görmeleri (hoşlanmamaları) sebebiyledir. (Allah) onların amellerini boşa çıkardı." [29]

6. Kim Allah'ın *(cc)* dininden bir şeyle veya onun ecir ve cezasıyla alay ederse kâfir olur.

"Andolsun ki sözlerini onlara soracak olsan: 'Lafa dalmış, eğleniyorduk.' diyeceklerdir. De ki: 'Allah'ı, ayetlerini ve Resûlü'nü mü alaya alıyorsunuz?' Özür dilemeyiniz! Muhakkak ki imanlarınızdan sonra kâfir oldunuz. Sizden bir grubu bağışlasak bile, suçlu günahkârlar olmaları nedeniyle bir diğer gruba azap edeceğiz." [30]

7. Kim büyücülük ya da sihir yaparsa veya buna razı olursa kâfir olur.

8. Müşriklerle müsamahakâr olan ve onların yanında Müslümanlara karşı yer alan kâfir olur.

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden her kim onları dost edinirse muhakkak ki o da onlardandır. Şüphesiz ki Allah, zalimler topluluğunu hidayet etmez." [31]

9. İnsanlardan bazısının Peygamber'e tabi olmayabileceğine inanan; Hızır'ın *(as)*, Musa'nın *(as)* şeriatına uymadığı gibi bunların da Rasûl'ün *(sav)*, şeriatına uymayabileceğine inanırsa kâfir olur.

10. Allah'ın dininden yüz çevirmek, onu öğrenmemek, onunla amel etmemek küfürdür.

"Rabbinin ayetleri kendisine hatırlatılıp da sonra yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Şüphesiz ki biz, suçlu günahkârlardan intikam alacak olanlarız." [32] [33]

Evet, kardeşim, Şeyh[34] genel ulemanın üzerinde icma ettiği ve yaygın olan imanı bozan on unsuru işte böyle toplamıştır. Hemen her fıkıh kitabının riddet bölümünde bir kısmını mutlaka buluruz. Şimdi çevrene şöyle bir bak. Bu fiilleri ve Şeyh Makdisi'nin *(r.h)* sözünü düşün! Sonra da yazarın

muvahhidleri eleştirmesine bak.

Biz Şeyh Makdisi'nin *(r.h)* bölgesinde yaşayanların böyle olup olmadığını bilmeyiz. Şeyhin sözüne inanırız, ötesinin peşine düşmeyiz. Ama eğer yazarın kabul ettiği ölçü de buysa ve *'Bir insan Kelime-i Tevhid'in manasını bilmese de, şirkten ve imanı bozan unsurlardan mutlaka sakınması gerekiyor'* şartını kabul ediyorsa işte imanı bozan ve üzerine icma edilen unsurlar. **Ve işte toplum!**

. 10/Yûnus, 88

. Hilafet-i Muazzama, s. 376.

. Muhafazakâr Gazetesi.

. 17/İsrâ, 102

. 3/Âl-i İmran, 90

. 4/Nîsa, 137

. Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye bu konuyu es-Sarimu'l Meslul adlı kitabında detaylı bir şekilde açıklamıştır.

. s. 21-22

. 47/Muhammed, 19

. Müslim

. Özetle

. 43/Zuhruf, 86

. Buhari, Müslim

. Müslim

. Buhari

. Müslim

. Ebu Davud

. Müslim

. Buhari, Müslim, Ebu Davud vd.

. Kıssa Buhari ve Müslim'de İbni Abbas ve başkalarından rivayet olunmuştur.

. Buhari, Müslim (Kısaltılarak)

. Yazar da bu şüpheyi dile getirir, s. 23.

. 41/Fussilet, 3

. s. 140

. s. 80-81

. s. 79

. s. 53

. 4/Nîsa, 116

. 47/Muhammed, 9

. 9/Tevbe, 65-66

. 5/Mâide, 51

. 32/Secde, 22

. Bu on madde müstakil risale halinde basılmış ve müteaddit şerhleri vardır. Ayrıca Şeyhin risaleleri arasında mevcuttur.

. Muhammed bin Abdulvahhab.

Küfür İçerikli Metinlere İmza (Memurluk Meselesi)

Yazar, bu bölümde âlimlerin *'Yazı söz gibi olur mu?'* konusu üzerindeki ihtilaflarını aktarmıştır. Sonuç olarak da küfür içeren metine imza atmanın küfür olmadığı ve haram olduğu sonucuna ulaşmıştır. Doğal olarak da *'Memurluk yapanlar ayrıca bir küfür işlemedikleri sürece, sadece memurluk andına imzayla kâfir olmaz'* sonucu çıkarılmıştır.

Bu konu Türkiye'de tartışılan ve bilinen konulardandır. Özellikle TC'de imamlık yapılır mı sorusu gündemi hep işgal eden meselelerden olmuştur.

Allah *(cc)* izin verirse meseleyi aydınlatacak birkaç noktayı izah ettikten sonra, yazarın ilginç tespit ve bu tespitlerin sonuçlarına geçeceğiz.

1. Yazı, Kişi İnkâr Etmediği Sürece Hüccettir

"Ey iman edenler! Belli bir süre için birbirinize borçlandığınız zaman onu yazın. Aranızdan bir yazıcı adaletle yazsın. Yazıcı, Allah'ın ona öğrettiği şekilde yazmaktan geri durmasın. Borçlanan kimse borcu yazdırsın, Rabbi olan Allah'tan korksun ve (borçtan) hiçbir şey eksiltmesin. Şayet borçlanan, zayıf akıllı, (bedenen) zayıf ya da yazdırmaya güç yetiremeyen biriyse velisi adaletle yazdırsın." [1]

Yazı kabul edilen hüccet olmasaydı Allah *(cc)* yazmaya irşad etmezdi.

"(Firavun) demişti ki: 'Geçmişte olanlar ne olacak o hâlde?' Demişti ki: 'Onların bilgisi, Rabbimin yanında bir Kitap'tadır. Rabbim, şaşırmaz da unutmaz da.' " [2]

"Her insanın amellerinin (yazılı olduğu sahifeyi) boynuna asmışızdır. Kıyamet günü ona bir kitap çıkarırız. Onu (kitabı) açık olarak karşısında bulur. 'Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak nefsin sana yeter.' " [3]

Hadiste: *"Şüphesiz Allah, ilk olarak kalemi yarattı. Ona 'yaz' dedi.*[4] *'Neyi yazayım' deyince?, 'Kıyamete kadar olacakları' dedi!"* buyrulmuştur.

Allah *(cc)* hem kader ilmini, hem de insanları hesaba çekeceği amellerini yazmıştır. Doğru sözlülüğünde şüphe olmayıp hesap görenlerin en adaletlisi olmasına rağmen, ilmiyle değil yazdıklarıyla insanı hesaba çekecektir. Yani yazı hüccettir.

Sahabe Kur'ân-ı Kerim'i yazmıştır. Ve icma vardır ki; bugün mushaflarda yazılı olan Kur'ân ile herkes mükelleftir. Eğer yazı hüccet olmamış olsa, bu olmazdı.

Rasûlullah *(sav)* hadislerinin yazılmasına müsaade etmiştir. İlk etapta bazı noktaları esas alıp, hadis yazımından nehyetse de, sonra müsaade etmiş ve

yazmanın cevazında icma hâsıl olmuştur.

Ebu Hureyre *(r.a)* der ki: *"Rasûlullah'ın ashabı içinde Abdullah bin Amr hariç benden daha çok hadis bilen yoktur. Çünkü Abdullah yazar ben yazmazdım."* [5]

Veda haccında, Rasûlullah *(sav)* hutbesini bitirmiş ve Yemen'li bir adam da hutbeyi yazmasını istemiştir. Rasûlullah da *(sav)* ashabına: *"Filan kişiye bu hutbeyi yazdırın buyurmuştur."* [6]

Rasûlullah *(sav)* insanlara dini tebliğ ederken sözlü anlatım metodunu kullandığı gibi yazı yoluyla da tebliğ etmiştir. Siyer kitaplarında Rasûlullah'ın *(sav)* çevredeki imparator ve emirlere mektuplar yazarak davette bulunduğu anlatılır. Onun yazısına muvafakat ve muhalefete göre de onlara karşı tavır alınmıştır.

Sahih rivayetlerde, Meliklere mektup yazmak isteyince, *'onlar mühürsüz mektup okumaz'* uyarısı üzerine, nakşı *'Muhammedun Rasûlullah'* olan, üç satır şeklinde bir mühür edinmiştir.

Sonradan gelen bizlerin ilmi ve imanı yazıya bağlıdır. Hiçbirimiz Allah ve Rasûlü'nü görmüş değiliz. Onun ağzından dökülenler yazı ile bize ulaşmıştır. Rasûlullah *(sav)* bu noktaya şöyle işaret etmiştir.

"Bir gün sahabeye şöyle sorar: 'İman yönünden varlıkların en şaşılacak olanı hangisidir?' Onlar: 'Melekler' derler. O: 'Onlar nasıl iman etmesinlerki Rabblerinin yanındadırlar.' der. Sahabe: 'Enbiyalardır' der. O: 'Nebiler nasıl iman etmesinki onlara vahiy geliyor' der. Sahabe: 'Bizleriz' deyince, o: 'Siz nasıl iman etmezsiniz ki ben sizlerin arasındayım.' 'Peki, kim ey Allah'ın Rasûlü' dediler. Rasûlullah: 'Sizden sonra gelecek bir kavimdir. Sahifeler bulurlar ve onlara iman ederler.' diye söyler."

Bir rivayette de*: "Onlara iki levha arası kitap gelir. İçindekine iman eder ve onunla amel ederler"* [7] şeklindedir.

Buraya kadar serdedilen delillerde yazının lehte ve aleyhte hüccet olduğu ortaya çıkar. Başlıkta belirttiğimiz *'inkâr etmezse'* sözünden kastımız ise;

Bir yerde insana ait bir yazı bulunursa şu ihtimaller ortaya çıkar:

1. Yazıyı başkası yazmış olabilir.
2. Kendisi bir başkasının sözünü not mahiyetinde bir yerden bir yere aktarmış olabilir.
3. Eskiden belirtildiği gibi kalem denemesi yapılmış olabilir.

Bu sebepten ötürü yazının sahibine sorulur, *'Bu yazı senin midir?'* Eğer yazının kendisine ait olduğunu kabul ederse ve yazım amacı yukarıdaki gibi özür olacak sebeplerden olmadığı ortaya çıkarsa bu yazı o şahsın lehine ya da aleyhine hüccet teşkil eder.

Bu, kişinin yazıyı kendisi yazması halindedir. Zaten var olan bir yazının altına *'Kabul Ediyorum'* diye imza atarsa, o zaman imza atana yukarıdaki sorular değil, sadece *'Bu imza sana mı ait?'* diye sorulur. Çünkü kendi de kâğıtta ne olduğunu biliyor ve imza atıyordur. Yani yazının kime ait olduğu ile alakalı ihtimaller ortadan kalkmıştır. Bugün memurların hiçbiri imzanın kendine ait olmadığını iddia etmez. Çünkü imza kendisine ait olmasa o göreve ne atanabilir ne de işbaşı yapabilir.

2. Kişinin İçinde Bulunduğu Vakıayı Bilmemesi Afettir

Şer'i delilleri bilmek doğru için ne kadar önemliyse, şer'i delilin tatbik edildiği vakıayı bilmek de o kadar önemlidir. Çünkü insanın delillerle ilişkisi onu tasdik edip amel etmesi ile alakalıdır. Tasdik edilen bir delil, amel edilince, onun ayrılmaz parçası vakıanın ilmi olur. Bazen insanın elindeki delil sahih olur fakat vakıadan bihaber olduğu için ıslah edeyim derken ifsad eder.

Rasûlullah *(sav)* zamanında bir adam gazvede yaralandı. Sonra ihtilam oldu. Sahabeye sorunca yıkanması gerektiğini söylediler. Adam yıkandı ve ardından hastalanarak öldü. Durum, Rasûlullah'a *(sav)* zikredilince:

"Onu öldürdüler, Allah'ta onları öldürsün. Bilmediklerinde sormazlar mı? Şüphesiz cehaletin ilacı sorudur. Zira o kişiye teyemmüm yeterdi." [8] buyurdu.

Bu olayda, sahabe doğru fetva vermiştir. Çünkü Allah *(cc)* Kur'ân'daki her iki teyemmüm ayetinde de *"... su bulamazsanız, temiz toprakla teyemmüm alın."* [9] buyurmuştur. Soru soran adam da suya sahip olduğu için sahabe gusl alması gerektiğini söylemişlerdir. Peki hata nerededir? Delilin uygulandığı vakıa, delilin mahalli değildir. Çünkü adam yaralıdır. Su ona zarar verecektir. Bundan dolayı Rasûlullah *(sav)* şiddetle kızmıştır.

Delil ve vakıa arasındaki ilişki bu kadar önemliyse, âlimlerin sözlerini her vakıaya uygulayan insanın hali ne olacaktır. Âlimin sözü delil değil, delilden elde ettiği neticedir. Ve bu söz belli bir zaman ve mekânda söylenmiş bir sözdür. Bundan dolayı İslam, insanları delille mükellef kılmıştır. Selef de, meydana gelen olaylarda, yaşayan âlimlere sorularını sormuşlardır.

Başlıklar birbirine uyuyor diye, bin sene öncenin sözlerini insanlara dayatmak da fıkıhsızlığın ayrı bir boyutudur. Bu konuda âlimlerin sert uyarıları olmuş ve vakıa ilminin önemine dikkat çekmişlerdir.

İmam Karrafi der ki: *'Menkulatta* [10] *sıkışıp kalmak, her zaman sapıklık, selefin ve âlimlerin maksadında cehalettir.'*

İbni Abidin: *'Müftü kitaplarda nakledilenle yetinir, zamanı ve ehli gözetmez ise çok hakkı zayi eder. Zararı menfaatinden büyük olur.'* [11] der.

İbni Kayyım der ki: *'… Ömrün boyunca kitaplarda nakledilene cumud etme. Senin ikliminden (bölgenden) olmayan biri sana gelirse, kendi ikliminin örfüyle ona fetva verme, onun örfünü sor, onun örfüne göre fetva ver, kendi örfünde veya kitabında yazılanla fetva verme (sonra İbni Kayyım yukarıda geçen İmam Karrafi'nin sözünü ona nispet etmeden söyler) ve... Kim insanlara, örf, adet, zaman, mekân içinde oldukları halleri ve karinelerinin farklılığına rağmen sadece kitaplarda nakledilenle fetva verirse hem sapar, hem de saptırır…'* [12]

Âlimler herhangi bir dönemde bir mesele hakkında konuşmuş ve o meseleyle ilgili söz sarfetmiş olabilirler. Meseleler arasındaki benzerliklerden dolayı mahiyet ve hakikat tamamen farklı olmasına rağmen, o sözleri delil almak, yukarıdakilerin haline düşürür insanı. Evet, o âlimler *'Yazı söz yerine geçer mi?'* noktasında ihtilaf etmiş olabilirler. Ama açık küfre imza atan ve onu kabul eden kişinin durumunda ihtilaf ederler miydi acaba? İşte burası meçhuldür. Hatırlarsanız, okul meselesinde şunu görmüştük. Okul meselesinin en can alıcı noktası olan *'Küfre rıza küfür müdür?'* kaidesinde ihtilaf etmişti âlimler. Ama aynı mezhebin âlimleri, kiliseye giden, onların ayinlerine katılan, onların bayram yerinde o gün bulunanın, İslamını ilan etse de kâfir olacağını belirtmişlerdi.

Maalesef Türkiye'nin en yeni sıkıntılarından biri budur. Vaki olan bir meselede, içindeki cüz'iyet temel alınarak âlimlerin hilafı gündeme getirilir. Böylece tevhid ve şirk meseleleri sulandırılır. Oysa çoğu yerde bakarsınız ki âlimler o cüz'iyette ihtilaf etseler de, meselenin külliyatında ittifak halindedirler.

Şu fetvayı ve icmaları dikkatlice inceleyiniz. Âlimler, yazı söz gibi midir konusunda ihtilaf etseler de Allah'ın *(cc)* dinini değiştirenleri meşrulaştıranlar için bakın ne demişlerdir:

Kadı İyad *(r.h)* *'Tertibu'l Medarik ve Tekribu'l Mesalik'* kitabında 7. Cilt 274. sayfada şöyle diyor: *'İshak bin Azire, İbnu Ebi Yezid onu övdü. Çünkü ona Ubeydilerin hatiplerinin hükmü soruldu ve denildi ki, hatipler sünnidir (Ehli Sünnettir). İmam Azire, onlara dedi ki; o hatipler dua ederken, (minberde) "Allah'ım sen hâkim kuluna ve yeryüzünün vârislerine salât getir" demiyorlar mı? Evet dediler. İmam Azire şöyle dedi: Peki bir hatip, hutbesinde Allah'ı ve Rasûlullah'ı övse ve övgüsünü de güzelleştirse, sonra Ebu Cehil cennettedir dese kâfir olur mu? deyince 'Evet' dediler. 'Dua ettiği hâkim Ebu Cehil'den şiddetlidir' dedi.'*

Kadı İyad *(r.h)* devamla: *'Davud'a bu meseleden soruldu! Dedi ki: 'Onlar için hutbe veren ve Cuma günleri onlara dua eden hatipleri kâfirdir. Tevbeye çağrılmadan öldürülür. Zevcesi ona haram olur. Mirası olmaz, mirasda alamaz. Tüm ahkâmı, kâfirlerinki gibi olur. Arkasında korkuyla namaz kılan iade eder. Kaçma imkânı bulunduğunda orada ikamet etmez, onun çoluk çocuğunun çok olması da ona özür olmaz.' '*

Kadı İyad *(r.h)* devamla: *'Keyrevan âlimlerinden El-Kibrani'ye soruldu: 'Ubeydiler'in kendilerine dua etmeye zorladığı adam ya onlara dua edecek veya ölümü seçecek (Ne diyorsun?)'. Dedi ki: 'Ölümü seçecektir. Kimsenin bu konuda özrü yoktur. Ancak Ubeydiler o beldeye girdiğinde onların halini bilmeyenler müstesna. Ama halleri anlaşıldıktan sonra herkese kaçmak şarttır. Orda ikamet edip kaçmadıktan sonra kimsenin özrü yoktur. Çünkü Allah'ın şeriatının iptal edilmesinin talep edildiği yerde ikamet caiz değildir. Orada ikamet eden bazı âlimler de Müslümanlar dinlerinde fitneye düşmesin diye orada bulunmaktadırlar.' '*

Kadı İyad *(r.h)* devamla: *'Cebele bin Hamud, Rebi' El-Ketten, Ebu Fadl El-Humusi, Mervan bin Nasrun, Es-Sebbci, El-Cebinani, böyle söyler ve böyle fetva verirdi.'* [13]

Şimdi kardeşim, Ubeydiler ve Fatımiler bunlar şianın aşırılarındandır. Zahir olarak İslam'ı izhar etmiş, fakat küfürlerini gizlemişlerdir. Yaşadıkları yerlerde insanların tepkisini çekmemek için, kadılık, müftülük makamına geçmişlerdir.

Muhammed bin Abdulvahap *(r.h)* onları şöyle anlatır: *'Beni Ubeyd el Kaddah denir, onlar ki Beni Abbas zamanında Mağrib'in ve Mısır'ın mülkünü ellerinde bulunduruyorlardı. Hepsi Allah'tan başka ilah olmadığına Muhammed'in (sav) O'nun Rasûlü olduğuna şahitlik ediyor, İslam'ı iddia*

ediyor, Cuma namazlarını aksatmıyor ve vakit namazlarını cemaatle kılıyorlardı. Ne zamanki bizim içinde olduğumuzdan daha basit şer'i muhalefetler izhar ettiler, ulema onların küfürlerinde icma etti.' [14]

Böyle bir devlete imamlık yapan, onlara hatiplik yapanları âlimler tekfir etmiştir. Velevki o onlar gibi düşünmeyip Ehli Sünnet itikadında da olsa... İbni Azire, böyle yöneticilere dua etmeyi Ebu Cehil'e dua etmekle bir tutmuştur. Peki, ya bu zamanın sistemi ve ona imamlık yapanlar, sisteme dua edenlerin hali nicedir? Dikkat edersen Kadı İyad, İbni Azire'nin bu hatipleri tekfir edişini, onun için övgü kaynağı sayıyor. Bir de bu âlimleri şöyle bir vakıa karşısında düşün. İmam onlara dua etmekle beraber, onların küfürlerine bağlı kalacağına yemin ediyor!

Muhammed bin Abdulvahhab'ın *(r.h)*, onları tanımlamasına bir bak. İzhar ettikleri şer'i muhalefet, onun zamanında olan kabir şirkinden basit olmasına rağmen *'âlimler küfürlerinde icma etti'* diyor.

Kitapların sayfa aralarında ihtilaflar arayıp, o ihtilaflarla Müslümanları aldatan, meseleleri sulandıranlara aldanma!

Tekrar konumuza dönecek olursak. Demiştik ki; Vakıayı anlamadan âlimlerin kitaplarda aktardığı fetvaları aktaranlar hem saparlar hem de saptırırlar. Önceki sayfada verdiğimiz örnek, inanıyorum ki meseleyi açıklığa kavuşturmuştur. Memurluğa imamların meselesiyle bir giriş yapmıştık. Şimdi de tüm memurluklar ile ilgili kaidelerden, yazarın yanılgı ve yanlışlarından bahsedelim;

a. Yazar âlimlerin ihtilafını aktarmıştır. Fakat bugün memurların neye yemin ettiğini ve nasıl yemin ettiğini aktarmamıştır. Biz sana aktaralım. Memurluk yasası olan 657. maddenin 6. fıkrası: *'Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na, Atatürk ilke ve inkılaplarına, anayasada ifadesini bulan Türk milliyetçiliğine, sadakatle bağlı kalacağıma, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına milletin hizmetinde olarak tarafsız ve anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı yarar ve sorumluluklarımı bilerek bunları davranış halinde göstereceğime namusum ve şerefim üzerine yemin ederim.'*

Memurun andı budur. İçinde onlarca küfür içeren bu anda ve yazarın anlattıkları ile âlimlerin fetvalarına yeniden bir göz at kardeşim.

b. Bu metinde aslolan imzalamak değildir. Asıl olan, o birimin amiri huzurunda bu yemin hep beraber yapılır, daha sonra da memur ve amiri bunun altına imza atar. Yani asıl olan bunun sözlü olarak icra edilmesi ve sonra imza atılmasıdır. Uygulama olarak çoğu yerde yaptırılmıyor oluşu ise buna imza atan memurların iddiasıdır. Söylediklerinde kimsenin bunun küfür oluşunda şüphe etmeyeceğini bildikleri için gerçeği gizlerler. Eğer bu yaptıkları herkese göre en azından büyük günah veya haramsa, bu fasığın sözüne nasıl güveneceğiz. Çünkü maddede ve uygulanışında dil ile söylettirilip, imzalatılması vardır. Şer'i kurallara bağlılık, duygusal olmama, usul teraneleriyle, kendini kandıranlara..

c. Bu anlaşmanın kendisiyle yapıldığı sistemde *'Yazı söz yerine geçer mi?'* diye bir ihtilaf yoktur. Ve İmza, her yer ve her uygulamada sözlü kabulün yerine geçer. Hatta çoğu yerde ses kaydı %60 delil sayılırken, sahibine ait olduğu belli yazı ise daha kuvvetli delil olarak alınır. Böyle bir vakıada 1000 sene önceki âlimlerin *'Yazı söz gibi midir?'* ihtilafını getirmenin anlamı nedir?

d. Yazar *'Yazı söz yerine geçer mi?'* ihtilafını aktarırken, âlimlerden nakiller yapmıştır.[15] Yazıyı mutlak olarak söz gibi kabul etmeyen âlimler, neden böyle söylediklerinin illetlerini açıklamışlardır. Bakalım memurluğa imza atan buna dâhil oluyor muymuş?

- Hanefiler: *'Hadlerde yazı olmaz. Çünkü hadler, şüphelerle kaldırılır'* derler. (Bu konuda hadis vardır: *'Hadleri şüphelerle def ediniz.'*)
- Cumhur ise: *'Yazı ihtimallidir. Kişi kalemini denemek, ehlini üzmek, yazısını güzelleştirmek vb. sebeplerle yazıyı yazmış olabilir'* derler.[16]

Dikkat edersen âlimler yazının genel manada hüccet oluşunda müttefiktir. Fakat ihtimal vuku bulunca veya yazı sahibi başka niyetle yazı yazarsa bunda ihtilaf edilmiştir.

Şimdi sana soruyorum. Memur velev ki o yemini diliyle yapmayıp imzalasa bile bu şüphelerden hangisi mevcuttur? *'Kalemini deniyor ya da yazısını güzelleştirme ihtimali var'* mı diyeceğiz? Hem memur (yani imzanın sahibi) imzanın ona ait olduğunu inkar etmiyor ki!

Hanefilerin dediğine gelince; tekfir ve had aynı şeyler midir? Hem had uygulama kadaî bir işlemdir. Bu da bizim işimiz değildir. Mesela, yakinen zina yaptığını gördüğümüz birine, şahit getiremediğimizde veya şimdiki gibi İslam devleti olmadığı zamanlarda had uygulanmaz. Fakat biz ona muamelemizde (tevbe etmedikçe) fasık muamelesi yaparız.

e. Daha önce de kısaca değindik. Bir daha hatırlatalım. Âlimlerin üzerinde ihtilaf ettiği mevzu; lehte veya aleyhte herhangi bir yazının falanca kişiye ait olup olmadığıdır. Bizim konuştuğumuz meselede ise, yazı sistem tarafından belirlenmiştir. Memurda o yazının içeriğini bilerek yazının altına *'Kabul Ediyorum'* manasında imza atar. Bu sistemde imza, dil ile telaffuz edilen *'Kabul Ediyorum'* ile aynı şey, hatta daha kuvvetli bir delildir.

Şimdi bu risalenin yazarı veya böyle düşünen biri *'Aleyhine olan 100 bin liralık bir senede imza atar mı?'* Düşünün, Müslümanların kadısı var. Önemli ya da basit olan birçok işlemin imzayla resmiyet kazanıp halledilebildiği bir ülkede yaşıyoruz. Siz böyle bir senede veya çeke imza attınız ve Kadı'nın karşısına çıktınız. *'Ben parayı vermeye niyet etmedim'* vs... vs. diye itirazda bulundunuz. Eski âlimlerin zamanında bu sözleri kâle alacak bulunsa da, günlük basit işlerinde, leh veya aleyhte ikrarlarda imzayı kullanan bu toplumda kâle alınmaz.

f. Yazının başında da belirttik. Şeriat (yani delil) ile vakıa uyuşmalıdır. İlk bölümde saydığımız delillerle: *'Şeriatın sahibine ait olduğu belli olan yazıyı hüccet kabul ettiğini aktardık'* bu vakıada imzanın dil ile ikrar yerini tuttuğunu görmüş olduk.

Yazarın: Şeyh Makdisi'den *(r.h)* yaptığı iki alıntı vardır.[17] Birincisinin konuyla uzaktan yakından alakası yoktur. Müşriğin yanında çalışmak küfürdür diyen hiç kimse yoktur.

İkincisinin ise, *'Önceden aktarmış olduğumuz delillerde, hükümet görevlerinde yer almak konusunda önemli ayrıntılar vardır. Bu görevlerden sahibini İslam'dan çıkartmayan yani masiyet ve büyük günah olanları vardır. Bazıları ise kişiyi küfre sokabilir. İçinde küfrün yasasına saygı göstermek için and olan ve beşeri yasayı korumak için nöbet olan görev ile vergi tahsilâtçılığı bir değildir… Bu görevde bulunanlar şirke, günaha ve harama girmektedir. Herkes kendi durumuna göredir. Şüphesiz ki onlar arasında inatçı, müşrik, sapık ve tevil sahibi fasık kimseler vardır. Bu*

insanların bazılarının durumların karışık ve gizli olması nedeniyle cehalet sahibi mazur olanlar vardır. Diğerleri ise durumunun açık olması nedeniyle cehaletleri mazur görülmez. Bunun için ayrıntıya gitmek kaçınılmazdır. İlim talebesi 'bu şirktir veya küfürdür sözü' ile 'falan müşriktir veya kâfirdir' sözü arasında olan farkı bilir.' [18]

1. Şeyh Makdisi *(r.h)* kesinlikle imza meselesine girmemiştir. Sadece umumi olarak hükümette görev almaktan söz ediyor. Böyle bir sözü bu meselede *'küfür metnine imza'* başlığıyla sunmak yazarın garipliklerindendir. Yazar herhangi bir kitapta konuyla benzerlik arzeden cümle gördü mü, hiç bağlam ve içeriği düşünmeden hemen uç uca bağlamayı âdet edinmiştir.

2. İçinde küfrün yasasına saygı olan and görevini şirk görevleri arasında saymıştır. Yazının sonunda bazıları karışık olduğu için cehaleti özür, bazısı açık olduğu için özür değil diyerek meseleyi karambole getirmeye çalışmıştır. Şimdi; küfür yasasına saygı olan and, acaba şeyhin yanında sahibi mazur görülen cinsten midir? Bu yazının içinde belli değildir. Ta ki yazar bizim konumuza delil getirsin.

Şeyh Risale'de: *'Onların küfri kanunlarına iştirak veya bulunduğu vazifede onların kanunlarına ihtiram, tağutlarına vela (dostluk) üzere and olursa veya kanunlarına ve onun kullarına Müslümanlara karşı yardım olursa açık küfürdür.'* [19] der.

Şimdi aklı başında her insan anlar ki, Şeyh'in yukarıdaki nakli yazarı değil, bizleri destekler. Çünkü küfür kanunlarına and içmeyi zahir küfürden saymıştır. Yazarın naklinde de bu sınıfa giren fiillerin (açık olanlarının) sahiplerinin şirk ehli olduğunu belirtmiştir.

Şeyh'in *(r.h)* başka yerde bu sözüne muhalif sözü var mıdır? Onu bilmiyorum. Sadece yazar delil olarak aldığı için beyan etmek istedim.

Şu düşüncemi de bu satırlarla beraber aktarayım: Ömrümde birçok reddiye ve normal kitap gördüm. Bugüne kadar ne yazdığını bilmeyen, anlattığı meselelerde konuyla ve getirdiği söz arasında bu denli kopukluk olan başka bir kitap görmedim. Böylesine toplama bir risale oluşuna rağmen bu denli iddialı olanını da ilk defa gördüm.

3. Şeyhin bulunduğu yerle, konuştuğu vakıayla bizim yaşadığımız ülke arasında uçurum vardır. Bu yazarın anlamadan yaptığı nakilden de açıkça anlaşılır. Yazar cezaevinde olmamış olsa, *'kopyala-yapıştır usulünü kullandı*

galiba' denebilirdi.

'İçinde küfrün yasasına saygı göstermek için and olan ve beşeri yasayı korumak için nöbet olan görev ile vergi tahsildarlığı görevi bir değildir.'

Şeyhin konuştuğu ülkede, vergi memuru ile içinde yasaya and olan görevler farklı farklıdır. Fakat bu ülkede vergi memuru da, imam da, polis de, öğretmen de küfür yasasına bağlılık, saygı, anayasaya dostluk üzere yemin ederler. Hepsi 657. memur yasasına tabidir. Bu dahi iki vakıa arasında fark olduğunun bariz delilidir.

Keşke yazar cihad şeyhleri diye diye kafaları şişirdiği şeyhleri tanımış olsaydı. Şeyh Ebu Katade'nin *(r.h)* fetvalarında tam konumuzla alakalı yazarı destekleyecek fetvalar vardır. Tartışmayı *'Yazı, söz gibi midir?'* üzerinden yapan yazar, ne bu şeyhleri tanıyor, ne de tanıdıklarından bir şey anlamış gibi görünüyor.

. 2/Bakara, 282

. 20/Tâhâ, 51-52

. 17/İsrâ, 13-14

. Veya ilk kalemi yarattığında şeklinde de mana verilebilir.

. Buhari

. Buhari

. Hadis sahihtir. Bakara Suresi 3. ayetin tefsiri İbni Kesir.

. Ebu Davud, Hadisin sıhhati ihtilaflıdır.

. 5/Mâide, 6

. Menkulât: Taşınanlar, anlatılanlar.

. Usulu'l Fıkhu'l İslamî, 2. Cilt, Örf ve Adet bahsi.

. İ'lamu'l Muvakkiin, 3/89.

. Bu fetvaları Ebu Katade El-Filistini 7 sayfa şeklinde 'Mühim Fetva' başlığıyla yayınlamış ve yorumlamıştır. İnternet sitesinde ve Şeyh Makdisi'nin internet sitesinde yayınlanmıştır.

. Kefsu Es-Şubuhat.

. s. 25

. İslam Fıkhı Ansiklopedisi, 9/303-305.

. s. 26-27

. Bu bölüme sırf yazar delil gibi sunduğu için cevap veriyorum.

. 30 Risale, 22. hata, s. 301.

Askerlik Meselesi ve İkrah

Bu tağutlara gönüllü asker olmanın küfür olması noktasında ihtilaf yoktur. İhtilaf; Askerliğin zorunlu olduğu ülkelerde, tevhidin aslına sahip olan insanların ikrah vb. sebeplerden dolayı askerlik yapmalarıdır. Kur'ân ve Sünnet'in, küfür sözü ve fiiline cevaz veren ikrahın şartlarını net ve madde madde ortaya koymaması müctehidlerin ihtilaf etmesine sebep olmuştur. Birine göre ikrah için

gerekli olan şart, bir diğerine göre ikrah için şart değildir. Âlimlerin farklı şartlar zikretmesi, kiminin ikrahın alanını dar tutup kiminin de geniş tutması muasır tevhid ehlini ihtilafa düşürmüştür.

Mevcut konjonktürde ikrah ruhsatına sığınarak zorunlu askerlik görevi yerine getirilir mi? Tevhidin aslına sahip olan Müslümanlardan biri bunu yaparsa hükmü nedir?

Herkes, bu topluluklarda tanınmayanların da genel olarak içinde oldukları taifenin hükmüyle muamele göreceğinde müttefiktir. Bunlardan tanıdıklarımızın savaş halindeki hükmü, içinde bulundukları topluluğun hükmüyle aynıdır. Mesele normal zamanda bunlara nasıl muamele edileceğidir.

Risalenin yazarı, 27 ile 30. sayfalar arasında müctehid imamların ikrah hakkında ihtilaflarını dile getirmiştir. Hepsinin şartlarını zikretmiştir. Ancak bu ikrah şartları günümüzdeki askerlik şartlarına uyar mı? Buna değinmemiştir. Ayrıca yazar da dünya hükmünde onlara kâfir muamelesi yapılacağını ancak, imtina sıfatı ortadan kalktığı zaman, yani onları yargılama imkânı olduğunda, tekfir manilerinin bulunup bulunmadığına bakılması gerektiğini söylemiştir.

Bu konuda var olan ihtilafın lâfzî bir ihtilaf olduğuna inanıyoruz. Ve ihtilafın muteber ihtilaf sınıfına girdiği kanaatindeyiz. Yalnız risalede zikredilen ve genel olarak ikrah hakkında yanlış bilinen birkaç noktaya temas etmek istiyoruz. Bu vesile ile insanların kaçırdığı veya yanlış anladığı birkaç noktayı izah etmiş olalım.

İkrah ayeti umumi olup hiç tahsis edilmemiştir. Yani her ne kadar ikrah için belli şartlar zikretseler de bunlar ictihaddır. Kur'ân ve Sünnet sınır çizmediği için kişi ikrah gördü ise o amele yanlış deriz. Ama tekfir edilmez. Yazar, böyle olmasa da buna yakın bir ifadeyi (ikrah ayetinin umumu üzere olduğunu söyler) sayfa 30'da sonuç olarak ifade eder.

Deriz ki; Gerek yazarın gerekse yanlış anlayan insanların bu düşüncesi sahih değildir. Evet, âlimlerin ikraha getirdiği şartlar ictihadidir. Ve bağlayıcı hüccet olmaz. Çünkü şer'i bir sınırı yoktur. Mesela Hanefilere göre kesinlikle ikrah olmayan bir çok şey, Şafiî ve Hanbelilere göre ikrahtır. Yalnız ikrah ayeti ve hadisi umumu üzere değildir. Kur'ân, ikrah sanılan bazı şeylerin özür olmadığını açıkça belirtmiştir.

Allah *(cc)* ikrahın temel delili olan Nahl suresi 106. ayette insanları küfre zorlanan ve göğüs açan diye iki kısma ayırır. Daha sonra 107. ayette *"Bunun nedeni*

onların dünyayı ahirete tercih etmelerindendir" buyurmuştur.

Bu da gösterirki bugün insanların genelinin dünya menfaatlerinden mahrumiyet korkusu ile ikrahı öne sürmeleri geçersizdir. Konumuzun temeli olan askerlikte birçok insanın iş vb. gibi bahaneleri öne sürdüğü görülmüştür. Oysa bu ayet dünya hayatının tercihini küfür-ikrah sınırına değil, küfre göğüs açanların sınırlarının içerisinde zikreder. Bu da ikrah ayetindeki ruhsatın umumi olmadığını gösterir.

"(Allah'ın kesin yasağına rağmen) kalplerinde hastalık bulunanların (onları dost edinmek için) koşuşturduğunu ve: "Başımıza bir musibet gelmesinden korkuyoruz." dediklerini görürsün." [1]

"Müminler der ki: 'Var güçleri ile yeminler edip sizinle beraber olduklarını söyleyen (ama sizin için hiçbir şey yapamayan dostlarınız) bunlar mı? (Onların) amelleri boşa gitmiştir. Hüsrana uğrayanlar olmuşlardır.' " [2]

Bu ayette insanın kendine zarar verecekleri vehmi ile kâfirlerden korkmasının, özür olmadığı açıktır. Bir sonraki ayette iman edenler, onların amellerinin boşa gittiğini haber vermişlerdir.

Bizim meselemize de bu ayet delildir. Kişinin oturduğu yerden askerlik yapmazsam şöyle olur, böyle olur vb. gibi sözleri ikrah olarak ileri sürmesi kabul edilemez. Bu insanlar henüz olmamış bir şeyin, olabileceği korkusu ile kâfirleri dost edinmiştir. Öyleyse birçoğunun ikraha dâhil ettiği, vuku bulmamış, tehdit mahiyetindeki vehimler Allah'ın *(cc)* yanında özür değildir. Çünkü bu insanlar mazur sayılmamıştır. Doğal olarak ikrah ayeti de umumu üzere değildir.

Mekke'de Müslümanlardan bazıları Rasûlullah *(sav)* ile beraber hicret etmeyip Mekke'de kaldılar. Bedir savaşında zorlanarak savaşa çıkarıldılar. Onlar savaşmadı, sahabeye zarar vermedi fakat sahabe ok attı onlar da öldüler. Allah *(cc)* bu sınıf insanlar hakkında:

"Melekler, nefislerine zulmedenlerin canını aldığında: 'Nerede idiniz/hangi saftaydınız?' derler. Derler ki: 'Biz yeryüzünde (müşriklerin safında yer almak zorunda olan, çaresiz) mustazaflardık.' (Melekler:) 'Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!' derler. Bunların barınağı cehennemdir. Ne kötü bir yataktır o!" [3]

Kaçma imkânı olduğu halde kaçmayan ve kâfirin küfre zorladığı kimseleri Allah *(cc)* mazur görmemiştir. Dikkat edilirse bunlar Müslümanlara karşı savaşmamıştır. Herhangi bir saldırı fiilinde bulunmamışlardır. Buna rağmen

Allah bu insanları özür sahibi saymamıştır. Demek ki ikrah ayeti umumu üzere değildir. İnsan hicret etme veya kaçma imkânı olduğu halde kaçmaz, sonuç itibariyle de böyle bir küfre zorlanırsa mazur değildir.

Bu ayetten söz etmişken, şu noktayı vurgulayalım. Yazar sayfa 34'te: *'Tağutun ordularında iki küfür fiili vardır. Birincisi: Tağutu korumak; ikincisi: Muvahhidlere karşı tağuta yardım etmek. Hâlbuki tağutu gerçek koruyanlar belli bir süre içinde onlara zorla askerlik yapanlar değil, orduya kendi isteğiyle katılan sabit askerlerdir. Bu bilindikten sonra, özellikle tağut muvahhidlere karşı açık savaş içinde olmadığı zaman şüphe büyümektedir. Özellikle avamın genel anlayışı ordunun görevinin halkı dış düşmanlardan korumak olduğudur. Yine rejim hocalarının fetvaları halk üzerinde etkili olmuştur. Bu gibi konularda cehalet söz konusu olabilir.'* [4]

Cevaben deriz ki:

1. Nisa Suresi 97. ayette geçen insanlar yazarın anlattığına göre bu iki fiili de işlememiştir. Çizdiği ikrah sınırlarına göre de bu insanlar yeryüzünün en mükreh insanlarıdır. Oysa Allah *(cc)* onları mazeretli saymamıştır. Demek ki küfür ordularında, küfür illeti sadece bunlarla sınırlı değildir. Kişinin o ordularda hakiki ikrah olmaksızın bulunması küfürdür. İkrah da yazarın anladığı şekilde değil, Kur'ân'da özellikle Nisa suresinin 97. ayetindekilerin hali gibi olmayanlardır.

   Nisa Suresi 97. ayetin nüzul sebebi ile şu anda askere gidenler karşılaştırıldığı zaman, nasıl bir tablo çıkar ortaya? Sizler âlimlerin ihtilaflarıyla millete özürler üretip, meseleyi sulandırsanız da, Allah *(cc)* böyle vakıalarda özür kabul etmediğini açıkça beyan ettikten sonra, kime ne faydanız olacak? Açık nasları bırakıp da, sayfa aralarındaki ihtilaflara dalanlar!

   Zararınız kendinize ve nefsine hoş geldiği için size uyanlaradır!

   Aklı başında her insana nasihatimizdir. Nisa Suresi 97. ayete ve nüzul sebebine bir bakın. Sonra da içinde bulunduğunuz şartlara ve yaptığınız fiillerle kıyaslayın. Unutmayın ki Allah *(cc)* sizi bu ayetle hesaba çekecek ve cezalandıracaktır. Risale başında da belirttiğimiz gibi ahirette 'Onu dinledin mi?', 'Şu âlime kulak verdin mi?' gibi sorgu-sual sistemi yoktur. *"Ayetlerim sana ulaştı mı?"* veya *"Size bir uyarıcı gelmedi mi?"* [5] şeklinde hesaba çekileceksin.

Allah *(cc)* ahirette böyle bir vakıayla insanları mazur saymadığı gibi, Rasûlullah da *(sav)* dünya hükmünde mazur saymamış ve zorlandıklarını bildiği halde eline esir düşüp tekfir manilerini inceleme fırsatı olduğu ve Müslümanlara karşı savaşmadıklarını bildiği halde, onlara müşrik muamelesi yapıp onlardan fidye almıştır. Rasûlullah'ın *(sav)* başta amcası Abbas'a *(r.a)* ve diğer esirlere muamelesi malumdur.

Burada açığa çıktı ki: Kaçma imkânı olduğu halde, kişi kâfirin ordusuna katılırsa, Müslümanlara karşı savaşmayıp beklese de, dünya hükmünde de, ahirette de onlarla birlikte haşr olunur. Aksini söyleyen delil getirmelidir, Allah ve Rasûlü'nün uygulaması sabittir.

2. *'Tağutların muvahhidlerle açık savaş içinde olmadığı halde şüphe büyümektedir.'*

Yazarın hayal dünyasında böyle bir ülke var mıdır? Bilinmez... Ama bizim yaşadığımız topraklarda böyle bir yer yok. Tağutlar, (muvahhidler bir yana) tahrif edilmiş, şirke bulandırılmaya çalışılan İslam'a dahi savaş açmıştır. İslam ile asla alakası olmayan şahısların kafalarına bağladıkları örtülere dahi savaş açmıştır. Bu türden baskıları sözkonusu insanların Müslüman oldukları zannı üzere yapmaktadırlar. Eğer böyle bir ülkede tağut, İslam'a alenen savaş açmamış deniliyorsa, meseleyi ilim ve vakıa açısından değil akıl ve körlük açısından ele almakta fayda vardır. Bunları görmüyorsunuz ya, cihad bölgelerindeki haçlı ordularına verilen desteği de mi görmüyorsunuz?

Bugünkü ordunun durumu halka çok net bir şekilde açıktır. Hiçbir gizlilik ve kapalılık yoktur. Şöyle ki:

- Ordunun İslam düşmanlığını gizleme gibi bir derdi yoktur. Her fırsatta bunu dile getirir, Müslümanlara ve İslam'a karşı kinini kusar.
- Halk yediden yetmişe askerin en büyük tehlike olarak İslam'ı gördüğünü bilir.
- Askeriye ne siyasi ne de ictimai anlamda İslam düşmanlığından asla taviz vermez. *'Şehit'* dediği askerin başörtülü annesini kışlanın kapısından dahi içeri sokmaz.. Hiçbir askerî alana (orduevleri gibi) alınmazlar. Askerde namaz kıldığı açığa çıkan, eşi kapalı olan rütbeliler derhal ordudan atılır.

Bunlar bu ülkede hiç kimseye gizli olmayan şeylerdir. Çünkü bunu yapanların gizleme ve süsleme gibi bir derdi yoktur. Fakat ne hikmetse

hâlâ birilerinin bunların küfürlerinin halk tarafından bilinmediğini iddia etmeleri, kendileri hakkında üzülmemize neden olmaktadır.

3. Askeriyede mevcut küfürler, *'Kur'ân'da apaçık küfürler'* sınıfına girdiği, askerin de bunu alenen yaptığı, İslam düşmanlığını tam Kur'ân ayetlerinde olduğu gibi ortaya koyduğu yerde, rejimin belamlarının fetvası özür müdür? Yazar yukardaki sözünde özür olduğunu belirtmektedir. Allah *(cc)* Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

4. *"(Allah:) 'Sizden önce ateşe girmiş olan cin ve insan topluluklarıyla beraber siz de ateşe girin.' diyecek. Her ümmet oraya girdiğinde, (kendi gibi sapık olan) kardeşini (ümmetleri) lanetler. Sonunda hepsi bir araya toplanınca, sonradan gelmiş olanlar önceden yaşamış olanlar için: 'Rabbimiz! Bunlar bizi saptırdılar. Onlara ateşten kat kat azap ver.' diyecekler. (Allah) buyuracak ki: 'Hepinize kat kat (azap) vardır. Fakat bilmiyorsunuz.' Önce yaşamış olanlar sonradan gelenlere diyecekler ki: 'Sizin bize hiçbir üstünlüğünüz/ayrıcalığınız yoktur. Kazandıklarınıza karşılık azabı tadın.' "* [6]

"Hepsi beraber Allah'ın huzuruna çıkarlar. (Tağutlar tarafından sömürülüp fakirleştirilerek, işkence ve zorbalıkla onursuzlaştırılmış olan) mustazaflar, müstekbirlere derler ki: 'Biz (dünyada) sizin tebaanızdık. Şimdi siz, Allah'ın azabına karşı bizi koruyabilecek misiniz/bize bir faydanız olacak mı?' Diyecekler ki: 'Şayet Allah bizi hidayet etmiş olsaydı, biz de sizi hidayet edebilirdik. (Artık bir önemi yok.) İster (bu azaba) sabredelim ister dövünüp yakınalım farketmez, bizim için kaçış yoktur.' " [7]

"Şüphesiz ki Allah, kâfirlere lanet etmiş ve onlara alevleri dehşet saçan bir ateş hazırlamıştır." [8]

"Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve onlara büyük bir lanetle lanet et." [9]

"Ateşin içerisinde karşılıklı suçlamalarda bulunup tartıştıkları zaman, zayıf bırakılmış (mustazaflar), büyüklenen (müstekbirlere) diyecekler ki: 'Şüphesiz ki biz, sizin tebaanızdık. Şimdi siz ateşten bir parçayı bizden savabilir misiniz?' " [10]

"Allah'ın ayetleri hakkında kâfirlerden başkası tartışmaz. Onların şehirlerde (güç ve şatafat içinde) dolaşmaları seni aldatmasın." [11]

Aynı şekilde Yahudi ve Hristiyanlar kitaplarında açıkça yazan hükümlerde âlimlerine uydular. Allah *(cc)* onları mazeret sahibi saymadı.

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu Mesih'i

rabler edindiler. (Oysa) onlar yalnızca bir olan ilaha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. (Allah) onların şirk koştuklarından münezzehtir." [12]

Mekkeli müşrikler o dönemin din adamı olan Amr bin Luhay'a tabi olup İbrahim'in *(as)* hanif dinine şirk bulaştırdılar. Bir kitap ve hakkın yazılı olduğu belge olmamasına rağmen Allah *(cc)* onları mazeretli saymadı. Şimdikilerin elinde Kur'ân yazılı olduğu halde âlimin saptırması mazeret olarak değerlendiriliyor, öyle mi?

Rasûlullah *(sav)*:

"Allah ilmi insanların içinden bir defada çekip almaz. Fakat âlimleri ortadan kaldırmakla ilmi çeker alır. Ta ki hiç âlim kalmayınca, insanlar cahil liderler edinirler. Onlara soru sorarlar. Onlar da cevap verir. Hem sapar hem de saptırırlar." [13]

"Düşünüp hatırlayasınız diye size öğüt verir." [14]

Sonuç olarak; Küfrü ve Allah'ın *(cc)* dinine düşmanlığı açık ve alenen olan bu taife, küfür taifesidir. Dünya hükmünde onların içinde olan herkes küfür muamelesi görür. Yaşadığımız bu ülkede ikrah vardır diyerek bu ordulara katılanlar mazur değildir. Bu açıkladığımız ayetlerde de görüldüğü gibi yalnızca kuruntudur. Allah katında özür değildir. Bir Müslüman isteği dışında yakalanır da bu ordulara düşerse fırsat bulduğu ana kadar mazeretlidir. Kurtulma fırsatı olduğu halde bunların içinde durursa bundan sonrası ikrah değil kendi eli ile kazandığının semeresidir.

Bu hükmün kapsamına giren insanların hali, ayette geçen insanların hali gibidir:

"Melekler, nefislerine zulmedenlerin canını aldığında: 'Nerede idiniz/hangi saftaydınız?' derler. Derler ki: 'Biz yeryüzünde (müşriklerin safında yer almak zorunda olan, çaresiz) mustazaflardık.' (Melekler:) 'Allah'ın arzı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya!' derler. Bunların barınağı cehennemdir. Ne kötü bir yataktır o!" [15]

. 5/Mâide, 52

. 5/Mâide, 53

. 4/Nîsa, 97

. Ebu Seleme Eş-Şami'nin Risalesi.

. 67/Mülk, 8

. 7/A'râf, 38-39

. 14/İbrahîm, 21

. 33/Ahzâb, 64

. 33/Ahzâb, 68

. 40/Mü'min, 47

. 40/Mü'min, 4

. 9/Tevbe, 31

. Buhari, İlim Babı.

. 16/Nahl, 90

. 4/Nîsa, 97

Oy Kullanmak

Bu bölümde yazar âlimlerin sözlerini toplamıştır. Genel olarak âlimler oy vermenin küfri bir fiil olduğunu, fakat bugün insanların çoğunun, parlamentoların hakikatini bilmediği için hemen tekfir edilmemesi gerektiğini, mesele anlatıldıktan sonra inat ederse, tekfirin söz konusu olacağını beyan etmişlerdir. Bu konuya geçmeden önce bazı noktaların aydınlatılması gerektiğine inanıyoruz.

a. Demokrasi, Yunanca bir kelimedir. Halkın egemenliği veya hâkimiyeti manasına gelir. Bugün mevcut demokrasi (Parlamenter demokrasi)'nin olmazsa olmazı seçimlerdir. Çünkü halkın yönetimde fert fert bulunması; mevcut nüfus ve imkânlarla mümkün değildir. Her fert kendini yönetimde temsil edecek, kendi yerine yasamada (teşri) bulunacak birilerini seçer. Burada anlatmak istediğimiz şudur; halkı seçen ve seçilenler diye ayırıp, seçilenlere kâfir, seçenlere Müslüman muamelesi yapmak, konuşulan konuda eksik bilgi ve düşüncenin alametidir. Çünkü her vatandaş aynı zamanda seçilen konumundadır. Şartların imkânsızlığı onu seçmeye itmiştir. Bu seçim sonucunda yapılan isimlendirme de bunun delilidir. Seçilenlere *'milletvekili'* denir. Seçmen kendi yerine vekilini parlamentoya yollamıştır.

Şöyle söyleyebiliriz: (Demokratik seçimlere katılan) Her vatandaş seçtiği insanın şahsında meclistedir. Cismen olmasa da rıza ve irade olarak oradadır. Öyleyse her insan vekâlet verip kendine vekil tayin ettiği milletvekilinin her fiilinden (şirkinden) sorumludur ve ona ortaktır.

Bu kısa bilgiden şu sonuç çıkar:

- Demokrasi'ye din deyip, onun küfür olduğunu ilan edip; onun ibadet ve iman tazeleme ayini olan seçimlerini farklı görmek tuhaflıktır, çelişkidir.
- Seçilenleri tekfir edip, onlarla aynı konumda olan seçmeni ayrı hükme koymak; (özellikle bu ülkede) gerçekten tuhaflıktır.

▪ Seçilenlerin, yani parlamentoda olanların kendisi ile tekfir edildikleri şu illetlere, seçmen de dâhildir:

Allah'ın İndirdikleri ile Hükmetmeme

"Şüphesiz ki Tevrat'ı biz indirdik. Onun içinde hidayet ve nur vardır. (Allah'a hakkıyla) teslim olmuş olan nebiler o Kitap'la Yahudi olan kimselere hükmeder. Rabbaniler ve din bilginleri Kitab'ı korumakla görevli olduklarından ve Kitab'ın şahitleri olduklarından (insanlar arasında Kitap'la) hükmederler. (Öyleyse) insanlardan korkmayın. (Yalnızca) benden korkun! Ayetlerimi az bir paha karşılığında satmayın. Her kim Allah'ın indirdikleriyle hükmetmezse onlar kâfirlerin ta kendileridir." [1]

Kanun Yapma

"Yoksa, Allah'ın izin vermediği şeyleri, kendilerine dinden şeriat kılan/kanun yapan ortakları mı var? Şayet (azaplarının kıyamete erteleneceğine dair) kesin bir söz olmasaydı elbette, aralarında hüküm verilirdi. Şüphesiz ki zalimlere can yakıcı bir azap vardır." [2]

Allah'ın Helal ve Haramlarında Oynama

"Onlar Allah'ı bırakıp din bilginlerini, abidlerini ve Meryem oğlu Mesih'i rabler edindiler. (Oysa) onlar yalnızca bir olan ilaha ibadet etmekle emrolunmuşlardı. O'ndan başka (ibadeti hak eden) hiçbir ilah yoktur. (Allah) onların şirk koştuklarından münezzehtir." [3]

"(Şahsi arzu ve isteklere göre) haram ayların (yerlerini değiştirip) ertelemek küfürde ileri gitmektir. Bununla kâfirler saptırılır. Allah'ın haram kıldığına sayı bakımından uydurmak için onu bir yıl haram, bir yıl da helal kılıyorlar. Böylelikle Allah'ın haram kıldığı (ayları) helal kılmış oluyorlar. Kötü amelleri onlara süslü gösterildi. Allah, kâfirler topluluğunu hidayet etmez." [4]

Hüküm Hakkını Kendinde Görme

"Sizin O'nu bırakıp da ibadet ettikleriniz, ancak sizin ve babalarınızın koyduğu, Allah'ın hakkında hiçbir delil indirmediği birtakım isimlerdir. Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." [5]

"De ki: 'Ne kadar kaldıklarını en iyi bilen Allah'tır. Göklerin ve yerin gaybı (bilgisi) O'na aittir. O, ne güzel görür, ne güzel işitir. Onların, O'ndan başka

bir dostu yoktur. Hükmünde hiç kimseyi ortak kılmaz (tek hükümran, yasamada bulunan, doğru ve yanlış belirleyen O'dur.)' " [6]

Kâfirleri Dost Edinme

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostudurlar. Sizden her kim onları dost edinirse muhakkak ki o da onlardandır. Şüphesiz ki Allah, zalimler topluluğunu hidayet etmez." [7]

"Onların birçoğunun kâfir olan kimseleri dost edindiğini görürsün. Nefisleri kendilerine (kıyamet günü için) ne kötü bir şey sundu. Allah onlara öfkelendi ve onlar azabın içinde ebedî kalacaklardır." [8]

"Şayet Allah'a, Nebi'ye ve ona indirilene inanmış olsalardı onları dost edinmezlerdi. Fakat onların çoğu fasıklardır." [9]

"Münafıklara, kendileri için can yakıcı bir azap olduğunu müjdele!" [10]

"Onlar ki müminleri bırakıp kâfirleri dost ediniyorlar. Onların yanında izzet mi arıyorlar? Hiç şüphesiz, izzetin tamamı Allah'a aittir." [11]

Uluslararası Tağuti Mahkemelere Muhakeme Olma

"Sana indirilene (Kur'ân) ve senden önce indirilen (Kitaplara) iman ettiğini zannedenleri görmedin mi? İnkâr etmekle emrolundukları hâlde tağuta muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan onları (hakka geri dönüşü zor) uzak bir saptırmayla saptırmak ister." [12]

Allah'ın Ayetlerini Alaya Alan ve İnkâr Eden Meclislerde Bulunmak

"Şüphesiz ki (Allah), Kitap'ta size (şu hükmü) indirdi: Allah'ın ayetlerinin inkâr edildiğini ve alaya alındığını duyduğunuz zaman, başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber (aynı mecliste) oturmayın. (İnkâr etmeden ya da konuyu değiştirmedikleri hâlde aynı ortamda oturursanız) şüphesiz ki siz de onlar gibi (kâfir/müşrik) olursunuz. Muhakkak ki Allah, münafıkları ve kâfirleri cehennemde toplayacak olandır." [13]

Nasıl ki yukarıda saydıklarımız ve başka noktalar parlamento efradının tekfir illetiyse, onu oyuyla bu makama getiren ve onu kendine vekil tayin edenlerin de tekfir illetidir.

b. Bu nokta önemli olduğu için dikkatle okunmasını rica ediyoruz!

Bir insanın yaşadığı bölgedeki parlamentoyu, yapısını ve işleyişini bilmemesi mümkündür. Fakat ben Müslüman'ım diyen hiç kimsenin yukarıda sayılı noktalarda cahil olması mümkün değildir. Bunlar Allah'ın *(cc)*

kitabında apaçık lafızlarla açıkladığı ve İslam ümmetinin üzerinde icma ettiği meselelerdir. Hatta Yahudi ve Hristiyanların dâhi, Muhammed'in *(sav)* dininin gerekleri olduğunu bildiği fiillerdir. Dinin aslından olan ve kimsenin cahil olması caiz olmayan meseleler vardır. Ancak bir insan yeni Müslüman olmuş veya İslam'a çok uzak bir beldede yaşıyorsa özür sahibi olur. Kur'ân'ın kendine ve toplumuna ulaştığı hiçbir kimsenin bu meselede cahilliği özür olamaz. Risalenin girişinde de geçtiği gibi hüccet olduğu halde (Kur'ân ve Sünnet) ondan yüz çeviren, kendi taksiri ile cahil kalan, özür sahibi değildir.

Yüz çevirip öğrenmemek ve amel etmemek, başlı başına bir küfür sebebidir. Ümmetin üzerinde icma ettiği, imanı bozan on unsuru yazmıştık. Hatırlarsan onuncusu *'Allah'ın dininden yüz çevirmek, onu öğrenmemek ve amel etmemek'* idi.

Yaşadığımız bu ülkedeki parlamento ve orada göreve gelenler, yukarıda saydığımız küfürleri kesinlikle gizli yapmıyorlar. Tüm televizyonlar, gazeteler vb. iletişim araçlarıyla ne yaptıklarını ve nasıl yaptıklarını çok açık ve net göstermektedirler. Hatta böylelikle iktidar partileri olsun, muhalefet partileri olsun icraatlarıyla prim kazanmanın derdindedirler. Parlamentonun şiarı *'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir'* düsturudur.

Şayet bu halk, parlamentonun işlevini bilmeyip meseleden cahil kalsalar da, Allah'ın *(cc)* dininde cehaletleri özür değildir. Yani kişi onların bu işlediklerinin küfür olduğunu bilmelidir. Dinde zorunlu bilinmesi gereken bilgilere sahip olması gerekir. Onlar bu dini bilgiye sahip olmadıkları için parlamentoda ne işlendiğini bilmiyorlar. Yoksa sorun parlamentonun gizlemesi değildir. Daha da açıklayacak olursak;

Durumu ikiye ayırabiliriz:

a. İnsanlar Müslümanlıkları gereği, dinde bilinmesi zorunlu olan bilgileri biliyorlar. Hâkimiyet Allah'ındır. Teşri hakkı O'na aittir. Teşri hakkını O'ndan başkasına vermek küfürdür vs… Fakat var olan parlamento, Allah'ın *(cc)* dışında kanun koyduğunu gizliyor ve *'Şeriat, anayasanın temelidir'* diyor. Hukuksal alanda İslam'ın bazı ahkâmını uyguluyor. Böyle bir ortamda oy verenin kastına bakılır. Çünkü ortada bariz bir aldatmaca vardır.

b. Parlamento küfrünü açıktan işliyor, sistem Allah'a *(cc)* düşmanlığını ilan etmiş, kanunlar koyduğunu açıklıyor ve halka öğretiyor. İslam'ı da

asla yönetimde olmaması gereken bir din olarak okulda, çocuklara ve gençlere; televizyon, radyo vs. ile de büyüklere sürekli telkin ediyor. Fakat insanlar Allah'ın dininde herkesin bilmesi zorunlu olduğu bilgiye sahip olmadıkları için, bu işlemlerin küfür olduğunu bilmiyor ve oy kullanıyor. İşte böyle bir ortamda kasıt ve manilere bakılmaz. İnsan kendi eli ile kazandığı küfre düçar olmuştur. Allah *(cc)*, kişinin kendi eli ile kazandığı, sebebi olduğu, kendi lâkaytlığından kaynaklanan suçlarda onu affetmez.

Bu konunun anlaşılması, seçimler noktasında önemlidir. Rabbim bizleri basiret ehli kılsın. Allahumme âmin.

İnsanlar hâlin değil, hükmün cahilidir. Hüküm ise herkesin ulaşacağı Kur'ân'da apaçık lafızlarla mevcuttur. Hatırlarsanız yazar, 26. sayfada Şeyh Ali Hudeyr'den *(r.h)* bu yaptığımız ayrımı aktarmıştı. Sayfalar ilerleyince yazar unuttu galiba… Ya da ilk naklinde de Şeyh'i tam anlamadı. Çünkü Şeyh'in o sözü; mevcut vakıada yazarın tüm görüşlerini çürütür.

c. Laiklik, Demokrasi veya seçimler, bu ülkeye yeni gelmemiştir. Hilafetin ilgası ve meclisin kurulmasından bu yana her zaman gündemdedir. O dönemde yaşayan âlimler bunun küfür olduğunu, birçok vesile ile beyan etmişlerdir. Onların bu fiiline iştirak edenler riddet taifesi olarak vasıflandırılmıştır. Daha önce Mustafa Sabri Efendi'nin *(r.h)* fetvasını aktarmıştık. Aynı şekilde Türkiye'nin güney doğusunda bazı âlimler de bu noktaları esas alıp kıyam başlatmıştır. Bunların çoğu, o dönemde idam edilmiş çoğu da sürgün edilmiştir. Böyleleri toplu olarak halkın gözü önünde cezalandırılmışlardır. Mekkeliler, İbrahim'in *(as)* dinine tâbi idi. Onların din adamı ve saygınlarından olan Amr bin Luhay onlara şirki getirmişti. Onlara bunun şirk olduğunu beyan eden olmadığı halde özürlü sayılmamışlardır.

Şirk, ilk ortaya çıktığında Amr bin Luhay'a uyanlar nasıl müşrik olmuşlarsa, Rasûlullah'a *(sav)* gelene kadar bu şirk ortamında doğup gelenler de müşrik ismini almıştır. Hem de kendilerini İbrahim'in *(as)* dininde zannetmelerine rağmen! Demokrasi ve laiklik ilk çıktığında hayatı pahasına birileri bunların hakikatini ortaya koyuyor. Evlerde süs eşyası olarak asılan Kur'ân bunların küfrünü açıkça beyan ediyor. Buna rağmen şimdikiler mazur oluyor(!)

Aynı şekilde Cemaleddin Kaplan Hoca, bu parlamentoların, milletvekillerinin küfrünü ve sebebini dönemin Cumhurbaşkanına mektupla bildirmiştir. Kenan Evren, bu mektubu resmi televizyon kanalında canlı verilen bir programda halka okumuştur. Yani Allah *(cc)*, devletin resmi televizyonunda dönemin cumhurbaşkanı aracılığıyla, halka hüccetini bir kere daha ikame etmiştir. Anlayana!

Yazar, Şeyh Ebu Katade'den *(r.h)* şu konuyu aktarır:

'Seçime katılanların hepsi kâfir olmaz. Bunun sebebi: Birincisi; Kanunlarda belirtilen seçim mahiyeti çoğu kişi tarafından bilinmez. İkincisi; Halkın, selef yolunun öncüsü saydığı âlimlerin bunun cevazına fetva vermeleridir. Selef ve özellikle de İbni Teymiyye'den anlaşıldığı gibi bu gibi ince, üstü kapalı konularda kişi mazur sayılabilir.' [14]

1. Birinci madde: Yukarıda anlattığımız gibi bizim ülkemizde parlamentonun hali gayet açıktır. İnsanlar parlamentonun halinden haberdardır. Allah'ın *(cc)* hükmünden gafildirler. Bu da özür değildir.

2. Daha önce de geçtiği gibi âlimlerin saptırması Allah *(cc)* katında kesinlikle özür değildir. Kur'ân'da hem saptıran hem de saptırılanlar beraber ateş ehlidir. Sünnet'te de onlar aynı isimle isimlendirilmiştir.[15]

Dikkat ederseniz memurluk meselesinde Şeyh Ebu Katade'nin *(r.h)* yayınladığı bir fetvadan söz etmiştik. (Maliki mezhebi ulemasının Ubeydilere hatiplik yapıp, onlara dua edenlerin küfründe icma edişlerine dair.) Bakın bu fetvaya Ebu Katade ne diyor: *'Âlimlerin Ubeydilere kâfir demelerindeki illet Allah'ın şeriatını değiştirmeleridir… Onlara hatiplik yapıp, onlara dua edenlerin küfrünün illeti ise halka onların Müslüman oluşunu hissettirmeleridir.'* [16]

Ebu Katade *(r.h)* bu fetvayı ve âlimlerin o dönemde toplu olarak böyle fetva verdiğini yayınlamıştır. Hatırlarsınız, Kadı İyad *(r.h)* o hatiplerin kâfir oluşu ve özürleri olmadığı yönünde fetva veren âlimlere, bu fetvayı övgü aracı saymıştı.

O dönemdeki âlimler, Ubeydi yöneticilerine sadece dua edenlere kâfir diyorlardı. Hem de onların İslam'ın kurallarını uygulayıp şimdiki yöneticilerden çok daha iyi olmasına rağmen. Fakat bu fetvayı yayınlayan Şeyh Ebu Katade *(r.h)* şimdiki kâfirlerin küfür fetvalarını, küfre girenlere özür sayıyor.

Mesela, internet sitesinde kendisine *'Elbani mürciye midir?'* diye soruyorlar. *'Hayır, mürciye değildir, fakat kendisinde irca vardır'* diyor. Yani bir bidat ehli dahi değildir. Sadece kendisine o bidat bulaşmıştır.

Elbani şimdiki tağutların tekfir edilmemesinde en büyük görevi yapmış ve öyle ölmüştür. *'Kalbi inkâr olmadan ve helal görmeden bu yöneticiler tekfir edilmez demektedir.'*

Şeyh Ebu Katade'nin *(r.h)* yayınladığı mühim fetva ve buradaki fetvasında nasıl bir alaka vardır, sizce? Öncekilerin küfrü gizli de olsa yönetime dua edildiğinde halkın gözünde onu Müslüman'mış gibi gösterdiği için zorla dua ettirilse de onların halini bilip kaçmadığı için İmamı tekfir ediyorlar. Biz de onların fetvasını yayınlıyoruz. Ama kendi zamanımızın tağutlarına küfür yolunu açan, hatta Şeyh'in de şirk dediği bir yolu meşrulaştıranları *'Sözde dinde muteber âlim'* sayıyoruz. Bidat ehli dahi diyemiyoruz. Sadece bidat bulaşmıştır diyoruz.

Not: Ebu Basir'den *(r.h)* aktarılan fetvada da bu konuda acizliği defeden şer'i hüccet ulaşana kadar bu kişi mazeret ve tevil kapsamındadır denmiştir. Şeyh Makdisi'den *(r.h)* aktardığı fetvada ise: *'Meclis'in hali ve işlevinin insanlara kapalı oluşu oy verenlerde ayrım yapma sebebidir.'* [17] denilmiştir.

Şeriat ölçüsüne göre hüccetin birkaç yönden insanlara ulaşmış olduğunu defalarca tekrar ettik. Meclisin halinin bizim ülkemizde çok açık ve net olduğunu, orada bulunan insanların şer'i hükmünün açık olduğunu beyan ettik. Şeyh Makdisi fetvasının sonunda: *'Tekfire engel cehalet değil (kanun yapmanın küfür olduğu cehaleti), meclisin halinin ve hakikatinin bilinmemesidir.'* der. Nitekim bizim burada da meclisin hali açıktır. İnsanlar kanun yapmanın küfür oluşunun cahilidir. Şeyh'e göre bu mazeret değildir. Yazarın aktardığı fetvaların da bu vakıayla alakasız ve mutabık olmadığı ortaya çıkmış oldu.

Daha önce de dediğimiz noktayı tekrarlıyoruz. Bu fetvalara cevap vermekten muradımız, Şeyhlere *(r.h)* muhalefetten kurtulmak değildir. Yazarın tutarsızlığını beyan edip, kafa karışıklığına sebep olacak noktaları izale etmektir.

. 5/Mâide, 44

. 42/Şûrâ, 21

. 9/Tevbe, 31

. 9/Tevbe, 37

. 12/Yûsuf, 40
. 18/Kehf, 26
. 5/Mâide, 51
. 5/Mâide, 80
. 5/Mâide, 81
. 5/Nîsa, 138
. 4/Nîsa, 139
. 4/Nîsa, 60
. 4/Nisa, 140
s. 35 Özet.
. Askerlik meselesinin sonunda bu konuya değinmiştik.
. Mühim Fetva
. s. 36-37

Cehalet Meselesi

Bu bölüm risalede eksik bırakılmıştır. Ebu Seleme eş-Şami, risalesinin sonunda, bu başlığı atmış, konuya dair bir sayfa yazmış, sonra da *'bu mesele devam edecek'* diye sonlandırmıştır.

İlk etapta şöyle düşündüm; yazarın genel menhec ve metoduyla ne yazacağı az-çok bellidir. Ben ona göre bir şeyler yazayım. Ne yazacağına dair elimde bir sayfa olmasa da, genel rengi ifade edecek bir kâğıt var. Sonra bu fikirden vazgeçtim. Çünkü risale boyunca yazarın anlayışına delil sunduğu fetvalar, fetvaları uyguladığı vakıa ve çıkardığı netice çok bariz çelişkilerle doludur. (Konu aralarında bunlara işaret ettik)

Bu sayfaların arasında, konunun tam detayına girmeden cehalet meselesi ile ilgili, muhtasar bir yazı yazmayı daha uygun buldum. Yazar cehalet bahsini tamamlar ve bu bize ulaşırsa, bir daha yazarız.

Giriş[1]

Kur'ân ve Sünnet'te cehalet hep yerilmiştir. Öyle ki tüm suçların kaynağı olarak gösterilmiştir. Kur'ân ve Sünnet'te cehaletin övüldüğü veya sahibine faydası olacağının zikredildiği bir tek ayet veya hadis yoktur.

Başta Rasûlullah *(sav)* ve sonrasında âlimler, fetret dönemine *'Cahiliye Dönemi'* demişlerdir. O dönemde yaygın olan şiarlara da cahiliye şiarları denmiştir. Bir zaman ve mekân vasfedilirken, ondaki en belirgin vasıfla isimlendirilir. Dikkat edilirse eski müşriklerin zamanları, cehalet kelimesinin türevlerinden *'Cahiliye'* ile isimlendirilmiştir. Yani onların, şirklerinin ve bu şirkleri işlemelerinin en büyük sebebi cehalettir. Fakat kimse onlara bu cehaletlerinden dolayı mazeretler bulmamış, bilakis Rasûlullah *(sav)* kabirlerinde yatanları dahi ateşle müjdelemiştir.

Kur'ân ilme, ilmin yollarına teşvik etmiş, şirkin ve sapıklığın temelinin Allah'a *(cc)* karşı bilmeden söz söylemek olduğunuda beyan etmiştir. Bu da cehaletin ta kendisidir. Yine müşrikleri "bilmeyen kavim" diye nitelendirip hayvanlara benzetmiştir. Hatta onlardan daha aşağı olduklarını beyan etmiştir. Fakat onlara özür mahiyetinde değil, bilakis yerme mahiyetinde bunu yapmıştır.

Konu içinde geleceği gibi cehalet, insanın elinde olmayan sebeplerden dolayı olduğu takdirde; Allah *(cc)* rahmetinden müsamaha gösterir. Çünkü insanın elinde olmayan, uğraşmasına rağmen ulaşamadığı şeylerde insan, üstüne düşeni yapmıştır. Fakat insan, kendisinin sebebiyet vermiş olduğu hiçbir şeyde mazur olmayacağı gibi cehalette de mazur olmaz.

Günümüzde ise ölçüler bozulmuştur. Cehalet her müşriğin kendisi ile korunduğu çelik bir kalkan olmuştur. Hal öyle olmuştur ki; cahil insan her halükarda necat (kurtuluş) ehlidir. Çünkü eninde sonunda cennete gidecektir. Fakat ilim ise tam bir felakettir. Bilen her daim tehlikededir. Ayağı kaydığında onu koruyacak kalkanı yoktur.

Bunun daha iyi anlaşılması umuduyla şu örnek yerinde olacaktır: Yanımda (yan koğuşta), gayri meşru ortamdan gelme, içeride İslam ile şereflenmiş bir arkadaş var. Bu risale bana geldiğinde, biraz göz gezdirdi. Ben de biraz içeriğinden söz ettim. Daha sonra ona derslerde ilmin fazileti, gerekliliği, cehaletin çirkinliği gibi meseleleri anlatınca şöyle dedi:

'Ben bu risaleye göre önceden Müslümanmışım. Mazur olduğum için de yaptıklarım sorun değilmiş. Ben şimdi bunları öğrendim. Çoğu şeyi reddettim. Önceki halimle şimdiki halim aynıymış. Keşke öğrenmeseymişim.'

Tabi, kardeş bu cümleleri eleştiri mahiyetinde söylüyor. Risalenin yazarına bir mektup yazmaya dahi niyetlendi. Aslında arkadaşım söylediğinde çok haklıydı. Kafası almıyordu, bu kadar zorluk çektim, iman ettim ve daha da çekeceğim. Fakat sonuç aynıymış(!) Benim, eski halimle arasında hiçbir fark yokmuş.

Bu konunun anlaşılması için tafsilata girmeden başlıklar halinde bazı noktalara değinelim:

1. Kur'ân ve Sünnet'te Cehaletin Hükme Etkisi

"Müşriklerden biri senden eman/sığınma hakkı isteyecek olursa ona eman ver. Ta ki Allah'ın kelamını dinleme fırsatı bulsun. Sonra onu, güven içinde olacağı (kendi yurduna) ulaştır. Bu onların bilmeyen bir kavim olması nedeniyledir." [2]

Bu ayetin başında Allah *(cc)* onlara müşrik demiş, sonunda ise bilmeyen bir

kavim olduklarını beyan etmiştir.

"Hüküm yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına kulluk/ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler." [3]

İbni Kesir *(r.h)*, *"insanların çoğu bilmezler"* kısmını çoğu müşrik oldular diye açıklamıştır.

KasımÎ *(r.h)* ise, *'Yani cehaletlerinden dolayı insanların çoğu müşrik oldular'*, der.

"Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden kâfir olanlar, kendilerine apaçık deliller gelinceye kadar, (küfür ve şirkten) ayrılacak değillerdi." [4]

Allah *(cc)* müşriklerin cehaletini Kur'ân'da defalarca tekrarlamasına rağmen onlara daha Rasûl gelmeden müşrik demiştir. Aynı şekilde Bakara Suresi 89. ayette Allah *(cc)* onlara kâfir demiştir.[5]

"Allah'ı bırakıp da ibadet ettikleri, onu (İslam'dan/tevhidden) alıkoymuştu. Şüphesiz ki o, kâfir olan bir kavimdendi." [6]

Bu ayette Allah *(cc)*, Süleyman'a *(as)* gelen kadından söz ediyor. Onun kavmini daha Rasûl ile tanışmadan önce kâfirler diye isimlendiriyor.

"Andolsun ki cinlerin ve insanların birçoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onunla anlamazlar; gözleri vardır, onunla görmezler; kulakları vardır, onunla işitmezler. Bunlar, hayvanlar gibidir hatta daha sapkındırlar. Bunlar gafillerin ta kendileridir." [7]

Kanaatimizce bu ayet konuyu aydınlatmaktadır. Allah'ın *(cc)* onları hayvanlara benzetmesi hatta daha aşağı sayması onların gaflet, cehalet, umursamazlıktaki seviyelerini göstermek açısından çok önemlidir. Buna rağmen cehennem ehli olmaktan kurtulamamışlardır.

"Ve dediler ki: 'Sakın ha ilahlarınızı bırakmayın. Ved, Suva, Yeğus, Yauk ve Nesr'i de bırakmayın.' " [8]

Bu ayetin tefsirinde İbni Abbas *(r.a)*: *"Nuh kavmindeki bu putlar daha sonra Araplara geçti"* der. Sonra İbni Abbas hangi putun hangi kabilede olduğunu anlatır. Ve şöyle açıklamaya devam eder: *"Bu putların ismi Nuh kavminden gelen salih insanların ismi idi. Bu salihler vefat edince, şeytan onlara şöyle vahiy (ilham, vesvese) etti: 'Onların oturdukları yere onların isimlerini taşıyan heykeller yapıp koyun.' Onlarda yaptılar. Bunlara ibadet edilmedi. Ne zaman ki bunlar öldü, ilimde ortadan kalktı işte o vakit bunlara ibadet edilmeye başlandı."* [9]

Bu rivayette dikkat edilirse şirk, ilmin olduğu yerde değil, ilim ortadan kalktıktan sonra başlamıştır. Yani insanların cahil olduğu bir dönemde. Buna rağmen kimse bunları mazur saymamıştır.

2. Cehaleti Dünya ve Ahiret Hükmünde Geçersiz Kılan Hüccetin Beyanı

Bu konu tafsilatıyla risalenin girişinde 3. başlık altında işlendi. O bölümü okuman meseleyi çözecektir kardeşim.

Orada geçen delillere dayanarak; Hüccet kitap ve sünnettir. Kitap ve sünnet kime ulaşmışsa hüccet ona ulaşmıştır. Ne Dünya'da ne de Ahiret'te bu kişinin özrü kalmamıştır.

3. Âlimler -cehalet konusunda- İslamî Meseleleri İki Kısma Ayırmıştır

Bazı meseleler vardır ki; bunlar açık ve herkesin bilmek zorunda olduğu meselelerdir. Bazı meseleler de vardır ki herkesin bilmesi güzel olmakla beraber zaruri değildir. Bu noktada âlimlerin tabirleri birbirinden farklı olsa da, ortak nokta şudur; bazı meseleler vardır herkes bilmek zorundadır. Çok açık ve net bir şekilde kitap ve sünnette beyan edilen meselelerdir. Kitap ve sünnet ulaştıktan sonra kimse "bilmiyordum" diyerek özür sahibi olmaz.

İmam Ebu Hanife *(r.h)*: *'Hiç kimseye yaratanı hakkında cehalet özür değildir. Çünkü insan yerde, gökte, kendi nefsinde ve diğer yaratılmış herşey de O'nun varlığını ve birliğini müşahede etmektedir. Farzlara gelince, kim farzları bilmez ve ona farzlar ulaşmamışsa, hüccet kaim olmamıştır.'* [10]

Dikkat edilirse, Allah'ın *(cc)* birlenmesi ve bilinmesini herkes bilmek zorundadır derken, farzlarda ayrıma gitmiş ve ulaşması gerekir demiştir.

İmam Şafiî *(r.h)* der ki*: 'İlim iki çeşittir: Birincisi, deli dışında hiç kimsenin cahil kalmasının mümkün olmadığı; beş vakit namaz, ramazan orucu, vs. genel meselelerin ilmi. Bu sınıf ilim, herkesin bilmek zorunda olduğu ilimdir. Allah'ın kitabında nas olarak mevcut olan ilimdir. Avamları önceden nakleder. Rasûlden hikâye eder ve onun hikâyesinde ve vacip oluşu üzerinde tartışmazlar. Bu ilimlerde tevil ve tartışma caiz değildir. İkinci sınıf ilim ise, hakkında kitap ve çoğunda sünnet olmayan ilimlerdir.'* [11]

İbni Teymiyye *(r.h)*: *'Eğer bu hafi (gizli) meselelerde olsa denir ki o kişi hatalıdır, sapıktır. Sahibinin kâfir olduğu hüccet ikame edilmesiyle gerçekleşir. Fakat onlardan bazı taifeler öyle olaylara şahit olur ki, Müslümanlardan genel ve özel herkes onun Müslümanların dininden olduğunu bilir. Hatta Yahudi ve Hristiyanlar dahi Muhammed'in (sav) onunla gönderilip muhaliflerini tekfir ettiğini*

bilir. Sadece Allah'a ibadet edip O'nun dışındakilere ibadetin nehyedilmesi gibi (Meleklere, güneşe, aya, yıldızlara veya putlara ibadetin neyhedilmesi gibi). Bunlar İslam'ın en açık şiarlarıdır. Beş vakit namazı emretmesi gibi… Yahudi, Hristiyan, müşrik, sabii ve Mecusilere düşmanlık gibi…

Sonra görürüz ki; onların reislerinden olanların birçoğu bu yanlışlara düştüler ve mürted oldular.'

Şeyh Ebu Batin *(r.h)*: *'Dikkat et, Şeyhul İslam zahir (açık) meselelerle, hâfi (gizli) meseleleri nasıl da birbirinden ayırmıştır. Hâfi meselelerde hüccet ikamesi şarttır, demiş. Zahir meselelerde mutlak olarak onların riddetine hükmetmiştir ve bununla birlikte cahili istisna da etmemiştir.'* [12]

İmam Karrafi *(r.h)*: *'Allah'ın musamaha göstermediği cehalettir. Yapanı da affetmez. Bu tür, genelde usulu'd din, usu'l fıkh ve bazı fer'i meselelerde olur.'* [13]

İmam Karrafi *(r.h)*: *'Bundan dolayı Allah usulu'd din'de icma ile cehaletiyle onu mazur görmemiştir.'*

Molla Ali el-Kari *(r.h)*: *'Sonra bil ki ehli kıbleden kasıt, dinde zarureten bilinmesi gerekenlerde ittifak halinde olanlardır. Âlemin hudusu*[14]*, cisimlerin haşr olacağı, Allah'ın külli ve cüz'i şeyleri bildiği ve ayrıca bunlara benzeyen meseleler… Kişi bütün ömrünü ibadetle geçirse de bu saydıklarımıza muhalif itikadı ile ehl-i kıbleden sayılmaz.'* [15]

Molla Ali el-Kari *(r.h)*: Küfür sözünü isteyerek söyler de manasını kastetmezse Hanefilerden iki görüş aktarır ve: *'Zahir olan birinci görüştür. Ancak dinde bilinmesi zaruri olan şeyler ise kâfir olur. Ve cehaletle mazur olmaz'* der.[16]

Yine âlimler insanoğlunun öğrenmesi gereken meseleleri (ilimleri) iki gruba ayırmışlardır. Bunlardan birincisi, herkesin bilmek zorunda olduğu ve öğrenilmesi kişinin üzerine farz olan ilimlerdir. Yukarıda bu konu hakkında İmam Şafiî'nin *(r.h)* sözü geçti.

İbni Abdulberr *(r.h)*: *'İnsanın cahil olması mümkün olmayan farzlar cümlesidir. Kelime-i Şehadet'i dil ile ikrar, kalple tastiktir. Allah'ın hiçbir ortağı yoktur…'* [17]

Gazali *(r.h)* der ki: *'Buluğa eren Müslüman'a ilk vacip olan şey Kelime-i Şehadet'in kendisini ve manasını öğrenmesidir.'* [18]

Yine âlimler bu kısma namaz, oruç ve zekât gibi herkesin yapmak zorunda olduğu farzların, nehiy edildiği haramların ve kulların hakkını bilmesini saymışlardır.

Daha nakledebileceğimiz birçok sözde, âlimler dini meseleleri iki kısma ayırmışlardır. Kimisi usulu'd din, kimisi zahir meseleler, kimisi dinde bilinmesi zaruri meseleler, kimi yaygın meseleler, kimi farz-ı ayn meseleler vb. isimler zikretse de, ortak nokta herkesin bu meseleleri bilmek zorunda olduğu ve cehaletin bu meselelerde özür olmayışıdır.

Bunun ölçüsü de; meselenin Kur'ân'da ve Sünnet'te nas olarak bulunması ve açık olmasıdır. Bu açık mesele de, herkesi ferdi olarak ilgilendiren aynÎ mesele olmalıdır.

Tevhid buna dâhil olduğu gibi insanı küfre sokan şeyleri bilmek, namazı, orucu, zekâtı ve kaçınılması gereken haramları bilmek de buna dâhildir. Çünkü insan gündüzünde ve gecesinde her daim bunlara muhtaçtır. Bunları öğrenmesi İslam'ın gereğidir. Bu meselelerde kişi bilmediğini de iddia etse kabul edilmez.

Her insanda asıl olan cehalettir. Fakat bu mutlak değildir. Allah *(cc)* öğrenmesi gereken ilmi ve öğreneceği aleti verdiği zaman insan, artık cahil değil bilen hükmündedir.

"Allah, sizi annelerinizin karnından hiçbir şey bilmez hâlde çıkardı. Şükredesiniz diye de size kulaklar, gözler ve gönüller verdi." [19]

Allah *(cc)* insanı anne karnından hiçbir şey bilmez halde çıkarsa da ona kendisiyle öğreneceği göz, kulak, kalp vermiştir. Daha sonra da insana öğrenmesi gereken bilgiyi, risalet hüccetini yollamıştır. Bu ikisinin bulunduğu ortamda hiçbir kimsenin *'Bilmiyorum'* iddiası geçerli değildir. Bu konuyu inceleyelim.

4. İnsanın Kendi Cehaletine Sebebiyet Vermesi

Risalemizin ilk konularında 3. başlıkta hüccetin Kitap ve Sünnet olduğunu görmüştük. İçinde bulunduğumuz şu toplumda da Kitap ve Sünnet mevcut olduğuna göre hüccet tamamlanmış demektir. Peki, hüccetin olduğu yerde kendisi öğrenmeyen ve öğrenmemesi sebebi ile elde ettiği cehaletle, şer'i muhalefetlere düşen insanın durumu ne olacaktır?

Öncelikle risalenin girişinde 4. başlık okunmalıdır. Delilleriyle ispatlandı ki, hüccet olan yerde bununla birlikte öğrenmeyen kişiye Kur'ân; mu'rid (yüz çeviren) der ve ayrıca bunu müstakil bir küfür çeşidi sayar.

Yine üzerinde icma edilen, İslam'dan çıkaran amellerden birisi de[20]: *'Kişinin Allah'ın dininden, öğrenmeme ve amel etmeme nedeniyle yüz çevirmesidir.'* [21]

İbni Kayyım *(r.h)*: *'Kişinin Allah'ın emrettiği ve nehyettiğini bilme imkânı olup da,*

şahsi sebeplerden dolayı öğrenmezse, o kişiye hüccet kaim olmuştur' [22] der.

Tariku'l Hicreteyn kitabında ise mukallidlerden bahsederken *'Bu makamda karışıklığı ortadan kaldıracak tafsilat şarttır. Bu ilimden temekkün bulduktan sonra yüz çeviren ve hiçbir şekilde ilimden temekkün bulmayan arasındaki farktır. Bu iki kısımda mevcuttur. İlimden mütemekkin (öğrenmeye imkânı) olup da yüz çevirenin, üzerine vacip olan bir şeyi terk eden müfrittir. Allah (cc) yanında özrü yoktur. Aciz olup da sormaktan ve ilimden hiçbir şekilde temekkün bulmayanlar ise iki kısımdır:*

Birincisi: Hidayeti isteyen, onu seven ve tercih edendir. Fakat onu talep etmeye gücü yetmez. Zira ona doğruyu gösteren yoktur. Bunun hükmü fetret ehlinden olup da kendisine davet ulaşmayanların hükmüdür.

İkincisi: Yüz çevirir, iradesi de yoktur. Nefsi, üzerinde olduğu halden başkasını istemez… İkisi de hakka ulaşmada aciz olsa da, ikisi arasında fark vardır. İkincisi birinciye iltihak (ilişkilendirmek) ettirilmemelidir.' [23]

Okuyucu kardeşim dikkat edersen, ilme imkân bulup da yüz çeviren hakkında hiç konuşulmamış, hemen hükmü söylenmiştir. İlme imkân bulamayan da özür sahibi sayılmamıştır. Eğer hakka ulaşmaya çaba sarf edip ulaşamazsa bu fetret ehli gibidir. Yine Müslüman denmez. Fakat halinden razı olan için özür yok denilmiştir.

İmam Karrafi *(r.h)*: *'Kişinin nefsinden def edebileceği cehalet kendisi hakkında özür olmaz. Çünkü Allah insanlara Rasûllerini göndermiş ve hepsine risaleti öğrenmelerini ve amel etmelerini vacip kılmıştır. İlim ve amel ikisi de vaciptir. Kim ilmi öğrenmez, amel etmezse ve cahil kalırsa iki masiyet birden işlemiş olur. Kim de öğrenir amel etmezse bir masiyet işlemiş olur.'*

Kitabın şerhinde: *'Çünkü şer'i kaide gösterdi ki kişinin izale edebileceği cehalet, kendisi için özür sayılmaz. Özellikle uzun zaman ve günlerin geçmesi ile beraber.'* [24] denilmiştir.

İbni Liham: *'Hükmün cahili mazur mudur değil midir? Eğer mazurdur dersek bunun mahalli hükmü öğrenmede taksiri ve ifrat olmaması halindedir. Ama hükmü öğrenmede taksir eder veya kendi ifratı olursa kesinlikle mazur olmaz.'* [25]

Öğrenme imkânı olan ortamlarda, insan öğrenmezse buna hükmen bilen denir ve öyle muamele görür. Çünkü bu imkân bulmuş ama öğrenmemiştir. Yani, işlediği şirkin sebebi olan cehalet, kendi elinin kazanımıdır. Bu tip kişiler asla mazur kabul edilmezler. İnsanın üzerine farz olan şeyleri öğrenmemesi başlı

başına bir suçtur. Bu suçun kendinden daha büyük suç olan şirke mazeret olması ise mümkün değildir.

İmam Şafiî *(r.h)* der ki: *'Eğer cahil cehliyle mazur olsaydı cehalet, ilimden daha hayırlı olurdu. Öyle olsa cehalet insanlardan teklifin yükünü düşürür. Kişiye tebliğ ulaştığında ve temekkün bulduğunda cehaleti hüccet olmaz.'* [26]

Şeyh Hamid El-Faki *(r.h)* der ki: *'Kur'ân ve Sünnet nasları sarihtir ki; cehalet özür değil bilakis suçtur. Ve zaruretten bilinir ki bir şeyin cahili, onu ıslah edemez ifsad eder. Bu hem dünya hem din işlerinde böyledir. Şaşılacak olan ise Allah'ın suç kılıp en şiddetli şekilde ceza uygulayacağı bir şeyi özür yapıp onunla bidat ve cahiliye hurafelerini affetmektir. O hurafeler ki insanları İslam'dan ilk cahiliyeye tahvil etmiştir.'* [27]

Yine az önce İmam Karrafi'nin *(r.h)* sözünü okudun. Allah *(cc)* öğrenmeni vacip kılmıştır. Bunu öğrenmeyen zaten masiyet içindedir.

Bu anlattıklarımızdan anlaşılan şudur ki;

Kişi kendi taksiratı ve ifratı ile bilmesi gerekenleri bilmiyorsa, bu kendi eliyle kazandığı bir suçtur ve bu konuda özrü yoktur. Âlimlerden cehaleti özür görenler de meseleyi hep buna bağlamıştır. Kişinin elinde olmayan sebeplerden hüccetin bulunmaması veya onu öğrenecek aletlerin (organların)[28] sağlam olmaması halinde mazur görmüşlerdir.

Elinde alet ve hüccet bulunup da yüz çeviren ise, cehalet konusunda en geniş düşünen âlimlerin yanında dahi mazeret sahibi değildir. Ve günümüzde yaşayan insanların büyük çoğunluğu hem hüccete ulaşmış, hem de onu anlayacak aletlere sahiptirler. Bundan dolayı cehaleten yaptıkları şirk, haklarında mazeret değildir.

5. Âlimlerin Mazur Gördükleri

Öncelikle, İslâm ulemasının bir kısmı büyük şirkte cehaletin hiçbir halde mazeret olmadığını, sahibinin her halükarda müşrik olacağını belirtmişlerdir. Delil olarak da misak ayeti, fıtrat hadisi vb. delilleri almışlardır. Yine konunun girişinde zikredilen *'Risalet hücceti ulaşmadan, şirk vasfının ve isminin'* sabit oluşuna dair delilleri almış, bunu umumi tutmuşlardır. Bir kısım âlim de, şirk ve diğer konularda cehaleti bazı hallerde mazeret saymışlardır:

a. İslam'a yeni girmiş olan kişi: Bir insanın İslam'ın tüm içeriğini ve ayrıntılarını hemen öğrenmesi mümkün değildir. İslam'a girdikten sonra da farzı ayn olan şeyleri öğrenmesi şarttır. Tevhid de bunun başında gelir. Bu

tip insanlarda görülen şer'i muhalefette cehaletleri özür sayılır. Çünkü bilmemesinde kendi payı yoktur. Bunun delili Zatu Envat hadisidir:

Ebû Vakid El-Leysi *(r.a)*: *'Biz Rasûlullah ile beraber Huneyn savaşına çıktık. Henüz küfürden yeni çıkmıştık. Müşriklerin yanında durdukları ve silahlarını astıkları bir ağaçları vardı. Bu ağaca Zatu Envat denirdi. Bizler o ağaca uğrayınca dedik ki: 'Ey Allah'ın Rasûl'ü onlarda olduğu gibi bize de Zatu Envat kıl.' Rasûlullah: 'Nefsimi elinde tutan Allah'a yemin olsun ki sizler İsrailoğulları'nın Musa'ya dediği gibi dediniz: 'Ey Musa! Onların ilahları olduğu gibi sen de bize bir ilah yap.' demişlerdi. 'Şüphesiz sizler, cahillik eden bir topluluksunuz.' demişti.'* [29] *Rasûlullah devamla: 'Sizden öncekilerin sünnetine uyacaksınız.' "* [30] buyurdu.

Bu hadiste ve anlaşılmasında çok ciddi tartışmalar vardır. Hadisin zahiri: Henüz küfürden yeni çıkıp İslam'a girmiş bir topluluk, Rasûlullah'tan *(sav)* bu talepte bulunmuştur. Bu talep şirkî bir taleptir. Bundan dolayı İslam'a yeni girip henüz öğrenme imkânı bulamayanlar mazeretli sayılabilirler. Bu hadisle ilgili geniş bilgi ileride gelecektir inşallah.

b. Müslüman olduktan sonra, İslam diyarından çok uzak olan ve kendine hüccet ulaşmayan kimse:

Bunun delili: Sahabenin zinayı yaptıktan sonra bu yapmış olduğunu açıktan ilan eden kadına, bu illetten dolayı had uygulamamasıdır.[31]

Bu iki sınıfın istisna olduğu birçok âlimin sözünde de varid olmuştur. Fakat ortak nokta, bilmiyor oluşlarının sebebi; bunların taksir ve ifratından değil, zaman ve mekân olarak henüz öğrenme imkânlarının olmayışındandır. Bir önceki başlık bunun delilidir. Ayrıca;

İbni Hacer El-Heytemi *(r.h)*: *'Bizim yanımızda (Şafiîlerde), kişi Müslümanların beldesinden uzak ise ve gelip öğrenme hususunda kendi taksiri yoksa, ya da yeni Müslüman olmuşsa, cehaleti mazeret olur, kendisine anlatılır ve nitekim bundan sonra söylediğini tekrarlarsa kâfir olur'* [32] diye söyler.

İbni Teymiyye *(r.h)* farzları inkâr edenden söz ederken; *'Ama hüccet kaim olmamış olan, yeni İslam'a giren veya Müslümanlara uzak beldede yetişen olursa kâfir olmaz'* der. [33]

İmam Nevevi *(r.h)*, bilinen şeyleri inkâr etmekten (namaz, oruç, vs.) bahsederken, bu iki sınıfın özrü olduğundan bahsetmiştir. [34]

İbni Kudame *(r.h)*: *'İslam esaslarını inkâr edenin küfründe âlimler arasında ihtilaf yoktur. Vacip olduğunu bilmeyen yeni İslam'a girmiş veya Müslümanlara uzak beldede yetişen olursa, ilim ehli küfrüne hüküm etmez…'* der.[35]

Bu manada çok söz nakledilebilir. Burada dikkat edilmesi gereken şudur: Cehalet konusunda cahil olan bazı cahiller, âlimlerin bu iki sınıfı istisna tutmasını çok geniş tutmuş, sanki âlimler *'Cehalet Mutlak Özürdür'* diyormuş gibi nakletmişlerdir. Oysa âlimlerin küfürde cehaleti mazeret görmeyip hemen ardından bu iki sınıfı istisna etmeleri dahi çok açık bir şekilde, özrün bunların dışındakileri kapsamadığını gösterir. Aksi halde bu istisnanın faydası olmazdı. Yine bu âlimlerin ilim imkânı bulup öğrenmeyenin kesinlikle mazur olmadığına dair sözleri vardır. Bunlar önceki başlıkta geçti…

Bu konuda 4. ve 5. başlığa örnek ve ölçü olması bakımından şunu söyleriz:

Rasûlullah *(sav)* gelmeden önce yaşayanların şirk ve ateş ehli olduğundan söz etmiştik. Onlardan birkaç kişinin istisna olduğunu ve bu kişilerin tevhid üzere olduğunu söyledik…

"Zeyd bin Amr bin Nufeyl: Bu adam Mekke'den Şam'a yolculuk yapmış, önce Yahudi sonra Hristiyan din adamlarından bir şeyler öğrenmeye çalışmıştır. Yahudi âlimine: 'Umulur ki sizin dininize girerim' der. 'Bana dininizi anlat.' der. Yahudi âlimi: 'Allah'ın kızgınlığından nasibini almadıkça bizim dinimize giremezsin' der. Zeyd: 'Ben zaten Allah'ın gazabından kaçıyorum. Bana bundan başkasını gösterebilir misin?' diye cevap verir. Yahudi âlimi: 'Senin için ancak hanifliği bilirim' dedi. Zeyd: 'Nedir o haniflik?' diye sorunca, âlim; 'İbrahim'in dinidir. O Yahudi ve Hristiyan değildi ve Allah'tan başkasına ibadet etmezdi' diye anlattı. Sonra Zeyd bir Hristiyan din adamına gitti. (gazap yerine lanet konularak aralarında aynı konuşma geçer). Hristiyan da Zeyd'e hanifliği anlatınca Zeyd oradan çıktı. Ellerini kaldırdı ve 'Allah'ım şahadet ederim ki ben İbrahim'in dini üzereyim' dedi." [36]

Peygamberimiz Zeyd'in kurtuluş ve cennet ehli olduğunu haber vermiştir. Fakat babası ve diğer müşriklerin ateşte olduğunu söylemiştir. Aynı zaman ve mekânda yaşayan bu insanların biri kurtulmuş, diğerleri ise ateş ve şirkle vasfedilmiştir. Bunun sebebi; Zeyd yerinden çıkmış, araştırmış, soruşturmuştur. En doğruya ulaşmaya çalışmıştır. Diğerleri ise bulundukları hale razı olmuş, kendilerinin İbrahim ve İsmail'in *(as)* dininden olduklarını zannederek yaşamışlardır.

Kitap, sünnet ve imkânların olmadığı ortamda araştırmayanlar mazeretli sayılmamış, araştıranlar ise kurtulmuştur. Kitabın, sünnetin ve her türlü imkanın

olduğu yerde nasıl olacaktır? İbrahim'in *(as)* dininin bozulmuş kalıntıları dahi onların aleyhine hüccet olmuşsa, Kur'ân ve Sünnet'in varlığı şimdikilere hüccet olmaz mı?

Bu ölçüyü elinizden bırakmayınız. Böylelikle batıl ehlinin şüphelerine aldanmamış olursunuz.

6. Hidayetin Sebepleri Olduğu gibi Dalaletin de Sebepleri Vardır

Hidayet ve dalalet Allah'ın *(cc)* elindedir. O dilediğine hidayet eder, dilediğinin de dalalette kalmasını ister. Bizler çoğu zaman anlayamasak da... Bu da mutlak suretle bir hikmete mebnidir.

"Şüphesiz ki Allah, dilediğini saptırır, dilediğini hidayet eder. " [37]

"Allah kimi hidayet ederse o, hidayeti bulmuştur. Kimi de saptırırsa bunlar, hüsrana uğrayanların ta kendileridir." [38]

Bu manada ayetleri hemen hemen hepimiz biliriz. Yüce Allah *(cc)* dilediğine *"ol"* der, o da oluverir. O'nu aciz bırakacak hiçbir şey yoktur. Fakat O *(cc)* genel olarak işleri sebeplere bağlamıştır.

Mesela, kendi hidayete erişimizi düşünelim: Allah *(cc)* kimimizin hidayetine bir arkadaşımızı vesile kılmış, kimimize bir sözü, bir kitabı, bir dersi, bir eylemi, hatta bir rüyayı… Kimimizin hidayetine ise ilmi!

Aynı şekil de kişilerin dalaleti de Allah'tandır. Ve bu dalaletin sebepleri vardır. Kimi inadından, kimi lakaytlığından, kimi çevresinden, kimi taklitten, kimi de (birçoğu) cehaletten.

Küfür çeşitlerini sayan İslam âlimleri, cehaleti de bu çeşitler arasında saymıştır.

İbni Kayyım *(r.h)* der ki: *'İslam, Allah'a şirk koşulmadan ibadette birlenmesi, Allah'a, Rasûlü'ne ve onun getirdiğine iman ve ittiba'dır. Kişi bunu yerine getirmediğinde Müslüman değildir. Muanid/inatçı kâfir olmasa bile cahil bir kâfirdir.'* [39]

Daha önceki sayfalarda, müşriklerin genelde *'bilmeyen kavim'* olarak vasfedildiklerini aktarmıştık. Bugün ise durum öyle bir hal almıştır ki, cehalet küfür çeşidi olmaktan çıkmış, cankurtaran konumunu almıştır. Cehaletten Allah'a *(cc)* sığınırız.

Sonuç olarak; ister, büyük şirkte *'cehalet mazeret olmaz'* diyen âlimlerin görüşünü alalım, ister; *'Büyük şirkte cehalet, yeni İslam'a giren veya hüccetten uzak bir beldede yaşayandan başkasına özür olmaz'* diyen âlimlerin görüşünü

alalım, bu toplum kendini İslam'a nispet ettiği, elinde Kur'ân, sünnet ve bu iki kaynağa her an ulaşma imkânı bulunduğundan dolayı cehaletle mazeretli olmazlar. Olur diyenlerin delil getirmesi lazımdır.

. *Bu bölüm bir reddiye değil; müstakil bir yazıdır.*

. *9/Tevbe, 6*

. *12/Yûsuf, 40*

. *98/Beyyine, 1*

. *Bu iki ayet ilk konuda geçti.*

. *27/Neml, 43*

. *7/A'râf, 179*

. *72/Nûh, 23*

. *Buhari, Tefsir Kitabı, 4920.*

. *El-Beda'i; El-Sena'i; El-Kasani ve Molla Ali El-Kari Fıkhu'l Ekber Şerhi*

. *Er-Risale, 337-360*

. *Dureru's Seniyye, 10/355.*

. *El-Furuk, 2/149.*

. *Âlemin hudusu: Dünyanın başlangıcının olduğu, sonradan yaratıldığı.*

. *Fıkhu'l Ekber Şerhi, s. 230.*

. *Fıkhu'l Ekber Şerhi, s. 244.*

. *Camii Beyanu'l İlim*

. *İhya-u Ulumu'd Din*

. *16/Nahl, 78*

. *s. 10*

. *Bunların açıklamaları önceden geçti.*

. *Medaricu's Salikin.*

. *Tariku'l Hicreteyn, 17. Tabaka.*

. *El-Furuk, 4/264.*

. *Kavaid ve'l Fevaid El-Usulliyye, 52.*

. *El-Mensur fi'l Kavaid, 2/15.*

. *İbni Teymiyye'nin İktida Sırata'l Mustakim kitabına yaptığı ta'lik, s. 351.*

. *Göz, kulak vb.*

. *7/A'râf, 138*

. *Tirmizi, Ahmed, İbni Hibban.*

. *İbni Hacer, Telhis El-Hebir, 4/61.*

. *İ'lam bi Kavat'i El-İslam, 41.*

. *Mecmu'l Fetava, 7/610.*

. *Müslim, 1/205.*

. *Muğni, 8/131.*

. *Buhari*

. *35/Fatır, 8*

. *7/A'râf, 178*

. *Târiku'l Hicreteyn*

Cehaletin Özür Oluşu ile İlgili Şüphelerin Aydınlatılması [1]

Bu bölümde cehaletle ilgili serdedilen şüpheleri zikredeceğim. Allah'ın *(cc)* izniyle kimi şüpheler konuyla hiç alakası olmadığı halde saptırılan şüphelerdir. Kimi şüpheler ise çok dar bir alanı varken umumileştirilen şüphelerdir. Bunlara cevap vermemizin sebebi, cehalet konusuyla ilgili faideyi tamamlamaktır. Yazarın risalede zikrettiği beş şüpheyi ilk olarak açıklamaya çalışalım.

1. Zatu Envat Kıssası

Bu kıssayı daha önce kaydetmiştik.

Âlimler bu hadisi iki şekilde anlamış ve yorumlamışlardır:

1. **Bu talep büyük şirk değildir:** Çünkü mahlûkattan direk istemekle, Allah'tan *(cc)* onun vasıtası ile isteme arasında fark vardır. Veya bir şeyden bereket ummak ile onun fayda ve zarar vermesi arasında fark vardır. Rasûlullah'ın *(sav)* bu denli kızması ashabının müşriklere benzemeye çalışmalarındandır. Çünkü bu fiil şekil olarak müşriklerin fiillerine benzer. Rasûlullah *(sav)* sadece bu meselelerde değil, birçok konuda müşriklere benzemeye karşı çıkmıştır. Demek ki Zatu Envat isteği büyük değil küçük şirktir.

   İmam Şatibi *(r.h)* der ki: *'Zatu Envat edinmek Allah'ın dışında ilah edinmeye benzer. Fakat zatu envat, bizatihi ilah edinmek demek değildir.'* [2]

   İbni Teymiyye *(r.h)* der ki: *'Dikkat edilirse Rasûlullah sahabenin kılıçlarını asacağı bir ağaç konusunda, müşriklere benzemeye karşı çıkıyor, daha önemli konularda müşriklere benzemelerini nasıl önemsemez.'* [3]

   Muhammed bin Abdulvahhab *(r.h)*, *'Kitabu't Tevhid'*de teberrük konusunda bu hadisi vermiş ve *'Onbirinci mesele, onların bu şirki küçüktür. Çünkü mürted olmamışlardı'* diye ilave etmiştir.

   Yine Tirmizi'ye şerh yazan İbni Arabî el-Maliki *(r.h)*, Aridetu'l Ahvezi'de[4] benzer açıklama yapar. Yine Tirmizi şârihlerinden Mübarek Furi'nin[5] de benzer açıklaması vardır.

2. **Burada talep edilen şey şirktir:** Fakat kavmin henüz Müslüman olmuş olması ve istediklerini yapmamaları onlara mazeret olmuştur.

   Şeyh Hamid el-Feki, Fethu'l Mecid ta'likinde[6]: *'Bu küçük şirk değil, büyük şirktir. Öyle olmasa Rasûlullah yemin etmez ve onların bu isteklerini İsrail Oğulları'nınkine benzetmezdi. Bu talepleriyle küfre girmemelerinin sebebi ise henüz küfürden çıkmış olmaları ve talep ettiklerini yapmamış olmalarıydı.'*

Şeyh Salih el-Fevzan, Aridu'l Cehl kitabına ta'likinde[7]: *'Bunlardan şirk vaki olmadı, sadece kendilerine bir ağaç için izin talep ettiler. Fakat kim şirke düşerse onun müşrik olduğuna hükmedilir. Çünkü bu zahir (açık) şeylerdendir.'*

Fetva Kurulu El-Lecne Daime'nin fetvaları (2/34): *'Bunların özrü yeni İslam'a girmeleri ve istediklerini yapmamış olmalarıdır. Rasûlullah yaptıkları takdirde onların küfre gireceğini göstermiştir.'*

Şeyh İbni Baz: *'Bunlar henüz yeni Müslüman olmuştu. Talep ettiler fakat yapmadılar. Onlardan hâsıl olan, şeriata muhaliftir. Ve Rasûlullah bu istediklerini yaptıkları takdirde onların kâfir olacağını haber verdi.'* [8]

Bu aktardıklarımızdan sonra şöyle diyebiliriz:

Birinci grupta olanlara göre burada vuku bulan şey büyük şirk değildir. Doğal olarak da cehaletin, büyük şirkte özür olup olmadığı konusunda delil olmaz.

İkinci grup âlime göre ise: Bunların büyük şirkte mazereti iki şeydir.

1. Yeni Müslüman olmaları,
2. İstediklerini fiilen yapmamış olmaları. Şayet yapmış olsalardı tekfir edilirlerdi.

Bizim tercih ettiğimiz ikinci gruptaki âlimlerin görüşüdür. Çünkü: Kıssanın zahiri ve Rasûlullah'ın *(sav)* benzetmesi bu yöndedir. Müşrikler kuş, ağaç vb. şeyleri direkt fayda ve zarar verme konumunda görürlerdi. Henüz İslam'a girmiş birilerinin, bu ayrımı yapması mümkün değildir. O kadar fıkıh sahibi olsalardı, zaten böyle bir talepte bulunmazlardı.

Ayrıca insanın bir şeye niyetlenip onu yapmaması, eğer kendi isteğiyle ve bu niyet kalpte tam mün'akıt olmadan olursa, insan bununla yargılanmaz. Fakat niyet ettikten sonra, kendinden kaynaklanmayan bir engelden dolayı niyet ettiğini yapmazsa, bu niyetle yine de yargılanır.

Sahih bir hadiste: *"İki Müslüman çarpıştığında ölen de öldüren de ateştedir, denilir. Sahabe; Ey Allah'ın Rasûlü öldüreni anladık, öldürülenin suçu nedir? dediğinde Rasûlullah dedi ki: O da kardeşini öldürmeye hırslıydı."* [9]

Bu adam kardeşini öldürmeye niyetlenmiş ama yapamamıştır. Öldürmekten kendisi vazgeçmemiş ve öldürüldüğünden dolayı bunu yapamamıştır. Fakat bu niyetinden dolayı ateşe girmiştir.

Hadiste: *"…Allah birine mal vermiştir, onu haramda harcar. Birine de mal vermemiştir, keşke malım olsaydı da ben de onun yaptığını yapsaydım der. İkisi de günahta eşittir."* [10]

Bu adam da kötülüğe niyetlenmiş fakat malının olmaması engel olmuştur. Bu fiili yapmamış olması, niyetinden dolayı günah kazanmasına engel olmamıştır.

Sonuç olarak: her iki grup ilim adamına göre de bu kıssayı (zatu envat) umumi olarak cehaletin özür oluşuna delil almak, hadisin zahirine muhalif olduğu gibi, ilim adamlarının anlayışına da muhaliftir. (Daha önce de geçtiği gibi bazı âlimler cehaletin özür olmayışında yeni İslam'a giren ve Müslümanlardan uzak belde de yaşayanları, kendi taksirinden kaynaklanmadığı müddetçe mazaretli saymışlardır…)

Bizim zamanımızda, insanların durumu ne bu rivayete ne de ondan çıkan sonuca uymaktadır. Herkesin öğrenme imkânı olduğu halde, kendi taksirlerinden dolayı geri kalmışlardır. Bu da ittifakla özür değildir.[11]

Fayda: Bu hadisi kitaplarında, büyük şirkte cehaletin özür oluşu sadedinde zikreden âlimlerin olduğunu söyledik. Veya başkalarının da, bazı âlimlerin bu hadisle cehaleti umumi mazeret saydığını vehmedip, okuyucuları saptırdığına dikkat çektik.

Özellikle Arap dünyasında istismarcılar çoktur. Bu tür sözleri duyulduğunda aldanmamak için, sözleri saptırılan âlimlerin fetvalarını aktarmakta fayda vardır. Bir kısım âlim bazı hadisleri cehaletin özür oluşunda delil olarak alsa da, kendi dönemlerinde şirk işleyenleri mazur görmemişlerdir. Bu da onların Zatu Envat gibi hadisleri dar bir alanda özür saydıklarını gösterir.

İmam Şevkani'nin *(r.h)* bu konudaki sözleri bazı yazarlar tarafından saptırılmıştır. Oysa onun kendi döneminin tasavvufçuları olan kabirperestler hakkında, onları mazeretli saymadığı, hatta eski müşriklerden daha şiddetli gördüğüne dair fetvası vardır. [12]

Yine İmam Şevkani *(r.h)*: *'Bedeviler de çoğu zaman Elfaz-ı Küfür söylerler, şunu şunu yapmazsam Yahudi olayım veya Yahudi olayım ki şunu yapacağım gibi. Bazen de fiille mürted olurlar farkında değildirler.'* [13]

Evet! İmam, Zatu Envatı özür gibi beyan etmiş olsa da, mutlak cehaleti mazeret görmemiştir. Zamanında varolan şirklere düşenlere mürted hükmü

vermiştir.

Bu hadisi büyük şirke yorumladığı için sözleri saptırılanlardan birisi de İmam İbni Kayyım'dır *(r.h)*. Onun için de aynısını söylüyoruz. O bu hadisi büyük şirk olarak yorumlamış olsa da, döneminin şirkine düşenlere müşrik demiştir. Demek ki hadisi mutlak olarak değil, dar bir alanda (yeni İslam'a girenler için) cehalete mazeret saymıştır. Aslında, hadisin zahirinde de bu olmasına rağmen, bu imamların farklı bir şey anlaması da düşünülemez. Fakat burada batıl ehli kafa bulandırmasın diye, özel fetvaları ve görüşlerini aktarıyoruz.

İbni Kayyım *(r.h)* şöyle nakleder: *'Ebu'l Vefa'nın güzel bir bölüm yazdığını gördüm, ondan harfiyen aktarıyorum. Ne zaman ki şeriatın kuralları bazı cahillere ve avama ağır geldi, bu kuralları bırakıp, kendi koydukları kurallara yöneldiler. Böylece kendilerine kolaylaştırmış oldular. Çünkü kimsenin emrine girmemiş oldular, bu kurallarla bunlar benim yanımda; kabirleri ta'zim, onlara ikram, kabirde yatandan ihtiyaç talep etme, yazı yazıp bana şunu şunu yap deme… gibi kurallarla bunlar kâfirdirler.'* [14]

Yine daha önce, onun Mekkeli müşrikleri, İbrahim'in *(as)* dininin kalıntılarından dolayı mazur olmadıklarını beyan ettiğini aktarmıştık.[15]

Yine bu hadisi büyük şirke yorumladığı için sözü saptırılanlardan biri de Şeyh Süleyman bin Sehman'dır *(r.h)*, Şeyh Süleyman, İbni Kayyım'ın *(r.h)* yukarıdaki Ebu'l Vefa'dan aktardığı sözü aktardıktan sonra der ki: *'Bir çok alim bu sözü onu ikrar edip, razı olacak şekilde aktarmıştır. Bunlar Ebu'l Ferec İbnu'l Cevzi, İmam İbni Muflih, İmam Şevkani'dir.'* [16]

Yine bu risalede Şeyh Süleyman'ın *(r.h)* kabirperestler için (kendi zamanının şirkidir) *'onların tevhidi ikrarı, Yahudilerin tevhidi ikrarı gibidir'* sözünü ve onların İslam müsemmasına dâhil olmadığına dair fetvasını nakletmiştik.

2. Allah Kimseye Gücünden Fazlasını Yüklemez

Bu cümle hepimizin bildiği Bakara Suresi 286. ayetinden alıntıdır. Yazar risalede ikinci delil olarak bunu sunmuştur[17] fakat açıklama yapmamıştır.

Cehalet bahsinde, bu ayeti kullananların kastı, cehalete özür aramaktır. *'Bu adamın gücü budur. Bildiği kadarıyla amel eder. Yanlış yapsa da Allah kimseye gücünden fazlasını yüklemez.'* derler.

Allahu alem şüphe sınıfına dahi girmeyecek, hak kelimeyle batılın istenmesi bu olsa gerektir. Bu gücün sınırı nedir? Hangi alanlarda

geçerlidir? Şeriat bunu belli fiillerle özelleştirmiş midir? İnsandan insana değişir mi? vs. vs.

Örneğin, Ramazan ayında, sağlığı, sıhhati tam yerinde olan bir kimse; ben açlığa dayanamıyorum diyerek, orucunu yese… Daha sonra delil olarak bu ayeti sunsa… Zahiren ayet onu destekler. Ama hiç kimse bunun batıl bir istidlal olduğundan şüphe etmez.

Çünkü şeriat, sağlıklı insana oruç tutmasını emretmişse bu onun gücü nispetindedir. Onun gücünün yetmediğini iddia etmesi ise batıldır.

Allah *(cc)* her kulu tevhidi öğrenip, yaşamakla mükellef kılmıştır. İnsana öğreneceği aleti ve bilgiyi (kitap ve sünneti) ulaştırmışsa, o insan artık bilmek zorundadır. Güç yetmemesi ise insanın kendi bahanesidir. Aslen bu şüpheye cevap yazma gereği dahi yoktur. Yazar risalesine aldığı için biz de uyarı babından buraya aldık.

3. Havarilerin[18] Ayeti

"Hani Havariler: 'Ey Meryem oğlu İsa! Sen, Rabbinden bizim için gökten sofra indirmesini isteyebilir misin?' demişlerdi. (İsa:) 'Şayet müminlerseniz Allah'tan korkup sakının.' demişti. Dediler ki: 'Kalplerimizin mutmain olması (için) ve senin bize doğru söylediğini kesin bir şekilde bilelim de ona şahitlik edelim (diye) ondan yemeyi istiyoruz.' " [19]

Ayette geçtiği üzere Havariler, İsa'nın *(as)* Nubuvvetinden ve Allah'ın *(cc)* kudretinden şüphe ettiler. Buna rağmen tekfir edilmediler. Cehaletleriyle mazur oldular, denmektedir.

Bu ayeti anlamak için, Arap lûgatını ve inceliklerini bilmek, hitap ve istek sigalarını bilmek şarttır. Bakalım selef ve halef alimleri bu ayeti nasıl anlamıştır. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki; bu âlimlerin görüşünü okurken iki noktayı iyice düşünmemiz gerekir:

1. Neden âlimlerin çoğu böyle bir ayette cehaletten ve özür oluşundan söz etmemiştir.

2. Bazılarının zannettiği gibi *'selefte cehalet icmayla özür'* idiyse, neden bu ayete cevap vermek için bu denli yorumlar yapılmıştır? Eğer Selef icma etmiş olsaydı, 'Bu insanlar cahildi, bilmiyordu' der, geçerlerdi.

Ayetin tefsirine dair;

Aişe *(r.a)a*: *"Havariler Allah'ın sofra indireceğinde şüphe etmediler. Fakat*

onlar: 'Sen Rabbinden isteyebilir misin?' dediler." [20]

Aişe'den *(r.a)a* gelen başka bir rivayette: *"Havariler: 'Allah yapabilir mi?' sorusunu sormayacak kadar Allah'ı tanıyorlardı. Ancak onlar İsa'ya: 'Sen Rabbine dua edebilir misin?' dediler."* [21]

Ali *(r.a)*: *" 'Rabbin güç yetirebilir mi?' sözünden kasıt: 'Rabbin senin dediğini yapar mı?' "* [22] der.

Suddi *(r.h)*: *" 'Sen istersen Rabbin indirir mi?' dediler. Allah da indirdi."* [23] der.

Said bin Cübeyr *(r.h)*: *" 'Sen Rabbinden isteyebilir misin?' dediler. "* [24] der.

Hasan el-Basri *(r.h)*: *'Allah'ın kudretinden şüphe etmediler. Onlar imtihan sorusu gibi soru sordular. 'İndirir mi? İndirmez mi? Eğer indirirse bize iste.' '* der.

İmam Beğavi *(r.h)* tefsirinde: *'Bu ayeti Kessai 'ta' ve "Rabb'ın" nasb haliyle okumuştur. Bu Ali, Aişe, İbni Abbas ve Mücahid'in okuyuşudur. Manası da şöyle olur: "Sen Rabbine dua edebilir misin?"…Başkaları da ayeti "Ya" ve "Rabb'ın" raf' haliyle okumuştur. Böyle olsa dahi, onlar Allah'ın kudretinden şüpheye düşmediler, indirir mi? indirmez mi? diye sordular. Veya manası 'Sen istersen Rabbin icabet eder mi?'şeklinde olur.'*

İbni Cevzi *(r.h)* Zadu'l Mesir isimli tefsirinde, mananın *'Rabbin icabet eder mi?'* veya *'Sen ister misin?'* olduğunu aktardıktan sonra şöyle der: *'Bazıları onların imanı tam yerleşmeden bunu istediklerini zannetti. İsa (as) onlara: 'Allah'tan korkun' diye cevap verdi' derler. Yani Allah'ı acizliğe nispet etmeyin manasında… Sahih olan birincisidir.'*

İbni Cevzi *(r.h)* tefsirinde: *'İbnu'l Enbari dedi ki: 'Hiç kimsenin havarilerin Allah'ın kudretinde şek ettiği düşüncesinde olması yakışık almaz. Onların bu sözü şunun gibidir. 'Sen benimle kalkabilir misin?' Oysa insan onun kalkmaya gücünün yettiğini bilir. Ama kastı 'Sana kolay gelir mi?' şeklindedir.'*

İmam Kurtubi *(r.h)* tefsirinde bu yorumu İmam El-Ferra'dan, İbni Hassar'dan, Muaz bin Cebel'den ayrıca nakleder.[25]

Deriz ki: Bu tefsirlerin geneli şu iki noktayı belirtir.

1. Kıraat olarak *'Rabbin güç yetirebilir mi?'* (hel yestetÎu Rabbuke) şeklinde

değil de *'Sen güç yetirebilir misin?'* (hel testetÎu rabbeke) şeklinde okumadır.

Bu okuma şekli seleften çoklarının okuma türüdür. Bu okumaya (kıraate) göre hiç sorun yoktur: *'Sen, Rabbinden isteyebilir misin?'*

2. Luğavî mana verirken *'Hel yestetÎu Rabbuke', 'Rabbin güç yetirebilir mi?'* olarak anlaşılacağı gibi, Arap lugatında başka manalara da gelir. İstitaa (güç yetirme) icabet manasına da gelir. Veya bu soru üslubudur. Yani *'...indirebilir mi?'* şeklinde değil de, *'...indirir mi?'* şeklindedir, ikisinin arasında ki fark açıktır. Kimisi de lugatta caiz olan ve çok olan hazf [26] vardır derler.

Her halükarda ister kıraat (okuma) ihtilafını esas alıp ayete mana verenler, ister lugatin incelik-üslup-mana boyutuyla mana verenler olsun, Havarilerin Allah'ın kudretinde şek etmediğini vurgulamışlardır. Ayrıca bu tefsir şeklinin sahabenin büyüklerinden (müfessir ve fakihlerinden) Ali, Aişe, İbni Abbas ve Muaz bin Cebel'den *(r.a)um* naklolunması manidardır.

Bir grup âlim de buradaki istemenin, Allah'ın *(cc)* kudretinde şüphe olmadığını sadece imanın ve yakinin artması için olduğunu söylemişlerdir. Bunu İbrahim'in *(as)* Bakara Suresi 260. ayetteki isteğine benzetmişlerdir.[27]

Nitekim tefsirlerde İbrahim *(as)* kudrette şüphe etmemiş ve *"...Lakin kalbim mutmain olsun"* demiştir. Havariler de *'Kalpler mutmain olsun, yatışsın'* demişlerdir.

İmam Kurtubi *(r.h)* ayetin tefsirinde: Bir vecih onlara, bu istemenin İbrahim'in *(as)* istemesi gibi olduğunu söylemiştir.

İmam Alusi *(r.h)* tefsirinde bu istemeyi İbrahim'in *(as)* istemesine benzetmiş ve bunu Ata'nın *(r.h)* tefsiri olarak nakletmiştir.

Tahir bin Aşur da tefsirinde, bu istemenin şek ve şüphe olmadığını, inancın artması manasında olduğunu söylemiş. İbrahim'in *(as)* istemesine benzetmiştir.

"Bilelim ki sen bize doğru söyledin" Bu kısım İsa'nın *(as)* Nubuvvetinden şüphelenmek değildir. Çünkü Arap lugatında ilim görmek manasında, görmekte ilim manasında kullanılır.

Allah *(cc)* kıblenin Beytu'l Makdis'den Kâbe'ye çevrilmesinde:

" (Mescid-i Aksa'yı bırakıp Kâbe'yi yeni) kıble olarak tayin etmemizin tek nedeni Resûl'e uyanlarla ökçesinin üzerine gerisin geriye dönecek olanları

ayırt etmektir." [28] buyurmaktadır.

Buradaki bilmek, görme veya açığa çıkma manasındadır. Çünkü Allah'ın *(cc)* ilmi, zatıyla beraber evveldir. Veya bazılarının kullandığı tabirle ezelidir. O zaten kimin döneceğini, kimin sebat edeceğini biliyordu. Lugattaki bu kullanımdan dolayı böyle mana verilir.

"Rabbinin fil sahiplerine yaptığını görmedin mi?" [29]

Oysa Rasûlullah *(sav)* bunu görmemiştir. Sadece bilmiştir. Bu kullanım lugatta olduğu için de Allah *(cc)* böyle demiştir. Tefsirlerde görmenin ilim, ilmin de görme manasında kullanıldığı Ali'den *(r.a)* nakledilmiştir.[30]

Bu da gösterir ki; Havarilerin bu isteği, İbrahim *(as)* gibi, zaten bilinen bir şeyde, görmeyi de ekleyerek yakin seviyesine ulaşma talebidir. Havariler de böyle yapmak istemiştir.

Bazı noktaların izahı:

a. İmam Taberi *(r.h)* ve İbni Hazm *(r.h)* gibi bazı âlimler ise havarilerin Allah'ın *(cc)* kudretinde şek ettiğini iddia etmişlerdir.

İmam Taberi *(r.h)*, onların şüpheye düştüğünü kabul etmiştir. Ama bunu cehaletin özür oluşuna delil getirmemiştir veya böyle bir iddiada bulunmamıştır. Çünkü *'Sıfatın cahili tekfir edilir mi?'* meselesinde, İmam Taberi bunun küfür olduğunu söylemiştir. Ve ona göre ayetin kalan kısmı cehaletin özür oluşuna değil, özür olmayışına delildir. Çünkü Allah *(cc)* *"Şayet müminlerseniz Allah'tan korkup sakının."* [31] buyurmuştur. Bunu açıklamamızın sebebi, bazıları İmam Taberi'nin ayeti böyle tefsir edişini (yani onlar şekke düştü) cümlesini alıp onun cehaleti özür gördüğünü zannetmeleridir (daha doğrusu eklemişlerdir). İmam Taberi'nin ayrıca küfre girmek için ilmi şart koşmadığı Araf suresi 30. ve Kehf suresi 103-104. ayetlerin tefsirinde geçmişti.

İmam İbni Hazm'a *(r.h)* gelince: İmam, bu görüşünde cumhura muhalif kalmıştır. Onların kudrette şüphe ettiğini ve bunun cehaletin özür oluşuna delil olduğunu söylemiştir.

Deriz ki: Farzedelim ki cumhura muhalefet edip İbni Hazm'ın *(r.h)* bu görüşünü aldık. Ve dedik ki: *'Bu ayetten cehaletin özür oluşu'* çıkar. Acaba sahabe ve cumhura muhalif bu görüş, umumi bir özür mü olur? Yoksa belli şahıs ve belli meselelere ait hususi bir özür mü olur?

Birincisi: Bir insanın Allah'ın sıfatlarından cahil olması meselesi, ilim ehli arasında ihtilaflıdır. Çünkü Allah'ın *(cc)* zatı ve sıfatları ile alakalı şeyler tamamen sem'i (nassa dayalı) şeylerdir.

İkincisi: Bunlar henüz Müslüman olmuş insanlardır. Çünkü onların şek ve şüphede olduklarını iddia edenler ayetin zahirine yapışırlar. Ayetin zahiri onların bu sözü, Allah'ın *(cc)* onlara imanı vahy (ilham-işaret) edişinin hemen ardından söylemiş olmasıdır. Bu da onların yeni iman etmiş olmasını gerektirir ki; âlimlerin bu kısmı mazur saydığını daha önce de aktarmıştık.

Demek ki hem konunun mahalli olan mesele ve hem de şahıslar cehaletin umumi mazeret oluşuna delil teşkil etmeyecek niteliktedir. Böyle bir nassın müfessirlerin cumhuruna muhalif tefsirini alıp, umumi bir sonuç çıkarmak da hatadır. Çünkü cehaletinin özür olup, olmadığını konuştuğumuz toplumun, işlediği küfürler apaçık şekilde ellerindeki kitapta yazılıdır. Yeni iman eden kimseler değil, iman deyince mangalda kül bırakmayan cinsten insanlardır. Yani cumhura göre de şaz tefsire göre de, günümüz toplumuna özür getirecek bir nas değildir.

b. Bu meseleyi tefsirlerine alan müfessirler genelde şöyle bir metod izlerler: Önce iki tefsir ile ilgili nakiller yaparlar. Sonra da ya uzun uzun tercih noktalarını beyan edip, bir görüşü tercih ederler; veya kısa ve öz bir şekilde tercihlerini ortaya koyarlar. Cumhur sahabe tefsiri, kıraat vechi, lugat yönünü esas alarak, onların şek içerisinde olmadığını tercih etmiştir. Bu meselede bu delili kullananlar, muhalif görüşü tefsirlerden aktarırlar. Fakat imamın tercihine değinmezler.

Okuyucu, sanki tüm tefsirler onların Allah'ın *(cc)* kudretinde şüphe ettiği düşüncesine kapılır. Buna dikkat edilmelidir. Ayrıca her şüphe ettiklerini söyleyen, konuyu cehalete ve özür oluşuna bağlamamış olabilir. Bir şeyin bir kitapta belirtilmiş olması ayrı bir şey, yazarın onu kabulü ve o neticeyi çıkarmış olması ayrı şeydir. Bu da bu konu ile ilgili kitapları okurken dikkat edilmesi gereken mevzulardandır.

c. Bazı âlimler de havarilerin iki grup olduğunu, bir grubun iman ehli, bir grubun da iman ehli olmadığını söylerler. İkinci grubun (iman ehli olmayan) bu istekte bulunduğunu söyleseler de bunu destekleyen bir delil zikretmemişlerdir. Ayetin zahiri ve havari isminin manası, bunun

tersinedir ve bu görüşü çürütür.

4. Cesedinin Yakılmasını İsteyen Adam Kıssası

Kıssanın aslı: *"Bizden önceki milletlerden bir adam, hiç hayır yapmamıştır. Kendisine ölüm geldiğinde, çocuklarına beni yakınız! Sonra da küllerimi havaya ve denize savurunuz. Allah beni diriltirse (ihtilafın temel noktası burasıdır) bana çok şiddetli azap edecektir." demiştir. Allah onu diriltti! Neden böyle yaptın? diye sordu. O, senin korkundan ya Rabbi dedi. Allah onu affetti."* [32]

Bu hadis başta Buhari ve Müslim olmak üzere birçok hadis kitabında mevcuttur. Bu rivayeti getirenler şöyle derler, bu adam Allah'ın *(cc)* kudretinde ve diriltmede şüpheye düştü. Buna rağmen Allah onu affetti. Demek ki cehalet özürdür.

Bu hadise cevap vermeden önce, bilinmesi gerekir ki bu hadis birçok ayrı yoldan farklı lafızlarla gelmiştir. Bu lafızları ise belli başlıklar altında toplamak mümkündür.

a. Adamın, Allah *(cc)* korkusundan yakılmayı emrettiği, Allah'ın kudretini nefyettiğinden söz etmeyen rivayetler.[33]

b. Zahiren Allah'ın *(cc)* kudretinde şek ettiği rivayetler: "lein kedere aleyye rabbi" rabbim bana güç yetirirse mealinde varid olan rivayetler.[34]

c. Kudreti inkâr etmeyip ispat eden rivayetler: "Rabbim beni diriltmeye kadirdir" burada azap etmeyeceğini düşünür.[35]

Burada anlatmak istediğimiz şudur; Bazı yazarlar hadis tek metinle ve lafızla gelmiş gibi sunup, okuyucuyu saptırırlar. Şayet bu hadisin açıklanmasını bu şekilde kabul edersek onların kabul ettiği mana dışında mana veren âlimler de, gereksiz tevile gitmiş olur. Okuyucu bu algıya kapılmamalıdır. Çünkü hadis, birden çok lafızla gelmiştir. Bundan dolayı âlimler genel kaide ve deliller ışığında hadisi tevil etmişlerdir. Şimdi hadis hakkında söylenenlere bakalım:

a. Hadisi zahirine göre anlayıp, adamın Allah'ın kudreti konusunda şüphe ettiğini söyleyenler. Bunların içinde Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye ve İbni Kayyım da bulunmaktadır.

İbni Teymiyye *(r.h)*: *'Bu adam küllerinin savrulduğu takdirde, diriltilemeyeceğini zannetti ve Allah'ın (cc) kudretinde şüpheye düştü. Bu*

Müslümanların ittifakıyla küfürdür. Fakat bunu bilmeyen bir cahildi. Allah'ın onu cezalandıracağından korkan bir mümindir. Allah da onu affetti.' [36]

İbni Kayyım *(r.h)*: *'...Bu adam kudret sıfatında ve diriltmede şüphe etti ve hiçbir hayır da işlemedi. Bununla beraber Allah ona sordu: "Seni bunu yapmaya ne itti?" Dedi ki: 'Senin korkun ya Rabbi, sen bunu daha iyi bilirsin' ve Allah onu affetti.'* [37]

Bu adamın cahil olduğu ve şüphede olduğunu İbni Hazm *(r.h)* söyler.[38]

1.

a.

b. Hadisi tüm lafızlarıyla ele alıp, arasını birleştirmeye çalışanlar.

Bunlar kudreti nefy etmediği ve bilakis kudreti ispat ettiği rivayetleri alıp, zahiren kudrette şek ettiği rivayetlere farklı mana veren âlimlerdir. Bu manaların Arap lugatında da yeri olunca böyle bir yol izlemişlerdir.

İmam Nevevi *(r.h)* Müslim şerhinde: *'Bir taife dedi ki: 'Bu hadisi Allah'ın kudretini nefy etmeye yorumlamak sahih olmaz. Çünkü kudrette şüphe eden kâfirdir.' Başka rivayette bunu Allah korkusundan yaptığını söyler. Oysa kâfir Allah'tan korkmadığı gibi ayrıca kâfire mağfiret edilmez de. Bu taifeye göre hadisin iki tevili vardır.*

1. *Eğer azabı takdir etmişse (kaza): Bu fiil (kadere) hem şeddeli hem şeddesiz okunabilir. İki okuyuşta da mana aynıdır.*

2. *Eğer daraltırsa (deyyeke), Bu mana Kur'ân'da da kullanılmıştır. 'Kedere' fiili daraltma manasında.*[39]

Bu manayı ve tefsiri İmam Ayni, Buhari şerhinde [40], *İmam Suyuti, İmam İbni Abdulberr'den Muvatta şerhinde* [41], *Hafız İbni Hacer Fethu'l Bari'de (13/289) nakletmişlerdir.'*

Bu tefsir sahiplerinin en büyük delili tüm rivayetleri ele almalarıdır. Mesela bazı rivayetlerde *"Eğer gücü yeterse"* derken bazı rivayetlerde *"Eğer Allah'a gidersem bana azap edecektir"* der. Müslim'in bir rivayetinde *"Muhakkak Allah bana azap etmeye kadirdir"* diye geçer. Rivayetler çelişkili olduğundan, âlimler bu hadisi, Arap lugatında kullanılan manalarla yorumlamışlardır.

Not: İbni Teymiyye ve İbni Hazm *rahimehumullah* *"kadare"* fiilinin lugatta *'daraltma'* manasına gelmediğini, bunun aslının olmadığını söylerler. İbni Hazm böyle söyleyenler için *'Kelimeleri yerinden tahrif edenler dedi ki'* gibi ağır bir ifade kullanır.

Bu kullanımın Arap lugatında olduğu ve sahabenin bazı ayetleri böyle tefsir ettiğine Enbiya Suresi 87. ayette (Yunus'un *(as)*) *"Ona daraltmayacağımızı zan etmişti"* (burada ke-de-re fiili deyyake manasındadır) ayetinin tefsirine Kurtubi'den bakınız. İbni Abbas da *(r.a)* başta olmak üzere böyle tefsir edenler vardır.

c. Bu adam şüphe etmedi. Arap lugatında yaygın olan bir üslup kullandı. Bu üslup şüphenin yakine mezc (karıştırılmışı) edilmesidir. Manası da dinleyeni şekmiş vehmine sokup, yakine ulaşmadır. Fakat hakikatte yakin vardır. Şu ayette bunun örneğidir. *"Biz veya sizler ya hidayet üzere ya da apaçık bir sapıklık içerisindeyiz."* [42]

Şüphe suretinde olsa da keşfedilen yakindir.[43]

Bu tefsiri ve şeklini Sebe suresi 24. ayetin tefsirlerinde bulabilirsiniz.[44]

Bu tefsire göre, bu adam şüphe etmemiştir. Allah'ın *(cc)* onu dirilteceğinden ve azap edeceğinden yakinen emindir. Sadece bu üslubu kullanmıştır.

d. Bu adam fetret zamanında yaşamıştır. Tevhidin aslı o dönemde olanlar için yeterlidir. O dönemde şirk koşmayıp hanif olanların çoğu, dinin tafsilatını bilmiyordu. O dönem insanlarına tevhidin aslı yeterliydi. Çünkü şeriatın tafsilatı onlara ulaşmamıştı.

Bu görüşü İmam Nevevi *(r.h)*, Müslim şerhinde yorumlar arasında zikretmiştir. Fethu'l Bari'de İbni Hacer de *(r.h)* bunu nakletmiştir.

e. Bu adam, Allah'ın *(cc)* Kudret sıfatının cahilidir. Sıfatın cahilinin tekfiri ise ihtilaflıdır. Kadı İyad *(r.h)*: *'Sıfatın cahilini, İbni Cerir Et-Taberi tekfir etti'* der. İmam Eş'ari de bu görüşteydi fakat daha sonra döndü.[45]

f. Bu adam bazı lafızlarda geldiği gibi eski milletlerdendi. Olabilir ki onların şeriatında kâfir affediliyordu. Bizim şeriatımızda ise bu kaldırıldı.[46]

g. Bu adam bu sözü ölüm dehşeti halinde söylemişti. Bunun misali, unutan ve ne söylediğini akletmeyen insan gibidir.

Bu tefsiri İmam Nevevi *(r.h)* Müslim şerhinde ve Hafız İbni Hacer *(r.h)*, Fethu'l Bari de nakletmiştir. Bu aynı zamanda İbni Hacer'in tercihidir de.

Bu hadisi ve açıklamalarını okudun. Değerlendirme yaparken şunlara mutlaka dikkat etmelisin.

- Neden bunca âlim, bu hadise tevil yapmıştır. Çoğunluğun tevili de onun kudrette şüphe etmediği yönündedir. Eğer zannedildiği gibi cehalet selefte mutlak özür olsa idi neden bu adamın cehaletle mazur olduğunu söylememişlerdir?
- Bu adam bizden önceki milletlerde yaşamıştır. Öncekilerin haberleri mutlak hüccet olamaz. Çünkü geçtiği gibi fetret ehli olabilir. Ve onlar

sadece tevhid ve şirkten teberriyle sorumluydu.

▪ Usul kaidesine göre *'ihtimal olduğu yerde istidlal (onu delil alma) batıl olur'*. Bu hadiste bir değil, onlarca ihtimal söz konusudur.

▪ Bu küfür olmuş olsa ve bu adam da bu küfründe mazur dahi olsa, bunun beyanı olmalıydı. Çünkü usulde *'ihtiyaç anında beyan gecikmesi caiz değildir'* kaidesi vardır. Bu hadisi alıp insanlar yanlış anlayabilir de. Allah ve Rasûlü küfür sözü ve fiili, söz konusu oldu mu, anında uyarmışlardır. Zatu Envat kıssasında olduğu gibi.

Sonuç:

Sunmuş olduğumuz bu ihtimaller ve tefsirlerle birlikte diyoruz ki: Bu kıssa kimseye delil olmaz. Velev bu kıssayı bazılarının anladığı gibi cehalete özür olarak alsak da, yine deriz ki; cehaletin konumu ve şahsın durumu, bunu umumileştirmeyi engeller. Çünkü konu sıfattır. Şahıs ise bizden önce yaşamış ve hüccetin kendisine ulaşmadığı insanlardandır.

Böyle bir kıssayı, elinde kitap ve sünnet olup da, dinin usulü ve en açık meselelerinde şirke düşenlere özür saymak, hiçbir tefsire ve müfessire uymaz.

Bunun daha iyi anlaşılması için diyorum ki: Bu tefsiri zikreden (adamın cahil oluşu ve özürlü sayılışı) âlimlerin tüm sözleri bir araya toplanınca, bunu umumi tutmadıkları anlaşılır. Özellikle kendi dönemlerinde ortaya çıkan şirkler gibi.

Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye *(r.h)*: *'Mürted, Allah'a şirk koşan veya Rasûle ve getirdiklerine buğz edendir. Veya sahabe, tabiin ve etba-u tabiinden birinin kâfirlerle birlikte savaştığını zanneder veya bunu caiz görürse veya kat'i icma ile sabit olan bir şeyi inkâr ederse veya Allah ile arasına vasıtalar koyup onlardan ister ve onlara dua ederse… Eğer Allah'ın sıfatlarının birisi hakkında cahil kalırsa ve onun gibi bir kimse de bu konuda cahil olmazsa o kişi mürteddir, eğer cahil olabilecek biriyse mürted değildir. Bundan dolayı Rasûlullah, Allah'ın kudretinde şüpheye kapılan ve diriltmesi konusunda şüphede olanı tekfir etmedi…'* [47]

Dikkat et kardeşim! Şeyh, Allah'tan *(cc)* başkasından isteyene, şirk koşana direk mürted demiş, tafsilata gitmemiştir. Sıfatta cahil olan da ise tafsilata gitmiştir. Demek ki, bu hadiste cehaleti özür kabul edenler bunu umumi anlamamışlar, belli alanda tutmuşlardır. O da eskilerde yaşayan ve kendisine bir şey ulaşmayan adamdır.

Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye *(r.h)*: *'Dualar üç mertebedir. Birincisi: Allah'ın dışında ölü veya hazır olmayana dua etmektir. Bu istek ister nebi veya salihlerden olsun fark etmez 'Ey falan seyyidim beni kurtar' veya 'sana sığınıyorum' veya 'düşmanıma karşı bana yardım et' vb. sözler bu kabildendir. Bu ise Allah'a şirk koşmaktır… Bundan daha büyük olanı ise 'beni affet, tevbemi kabul et' demesidir. Müşriklerden cahil bir topluluğun yaptığı gibi...'* [48]

Dikkat edersen, kendi döneminde olan ve bizim zamanımızın da galip şirki olan konuda tafsilata gitmemiş *'Müşrik Cahiller'* demiştir.

Yine bu hadiste adamı cehaletle mazur gören İbni Kayyım'ın *(r.h)* Ebu'l Vefa'dan *(r.h)*, güzel bularak sunduğu sözünü aktarmıştık. Kabirlere giden, onları ta'zim eden, meded umanların kâfir olduklarını söylüyordu…[49]

Yine İbni Kayyım'ın *(r.h)* Zadu'l Mead'dan Rasûl'ün *(sav)* kabirdeki müşriklere ateşi müjdelemesinde onları İbrahim *(as)* dininin kalıntılarıyla uyarıldıklarını söylediğini aktarmıştık. Buradan kastımız şudur: Bir âlimin bir meselede yaptığı yorumu alıp, nassa, şahsa, meseleye, sair sözlerine, kendisine ve vakıasına uyup uymadığına bakmadan umumi hüküm çıkarmak bir felakettir. Maalesef bugün yapılan da budur.

5. Huzeyfe'nin *(r.a)* Hadisi

Huzeyfe *(r.a)* Rasûlullah'tan *(sav)*;

"Elbisenin nakışları kaybolduğu gibi İslam da öyle kaybolur. Ta ki ne namaz, ne oruç ne sadaka ne de kurbanın ne olduğu bilinmez. Allah'ın kitabı silinir de yeryüzünde ondan bir ayet dahi kalmaz. İnsanlardan yaşlılar kalır ve derler ki; Biz babalarımızı bu kelime üzere bulduk, (Lailahe illallah) (orada bulunan Sıla isimli kişi), "Namazın, orucun, sadakanın, kurbanın ne olduğunu bilmezler mi?" diye sorunca. Huzeyfe ondan yüz çevirdi. Sıla üç defa aynı şeyi sordu. Sonunda Huzeyfe (r.a) ona döndü ve "Ey Sıla o kelime onları ateşten koruyacaktır" dedi. [50]

Bu hadis hakkında şöyle derler: *'Bu insanlar Kelime-i Tevhid'in manasını bilmeden, sadece babalarından duydukları için söylerler. Hiç amel de yapmazlar. Buna rağmen ateşten kurtulurlar. Demek ki cehalet özürdür.'*

Cevaben deriz ki:

1. Hadisin zahirinde Kur'ân-ı Kerim'in kitaplardan ve hafızalardan

kaldırılacağı vardır. Hatta yeryüzünde bir tek ayet bile kalmaz.

Böyle bir hadisin bu hususta delil olarak ileri sürülmesi günümüz şartlarında mümkün değildir. Ve ne derece günümüz vakıasıyla kıyas edilebilir ki? Nitekim Kur'ân ve tefsirleri birçok evde bulunmaktadır. Ayrıca hafızalarda da olduğu bir dönemde bu hadisin getirilmesi çok gariptir. Öyle ki Kur'ân'ın ulaştığı ve ellerinde Kur'ân olan bir topluma özür aranmasını da anlayabilmiş değiliz. Galiba birileri dinde çok derinleşip, fakihleştiği için çok da usul kitapları tetkik ettiği için inceliği anlıyorlar, biz anlayamıyoruz.

Daha önce de geçtiği gibi, âlimler yeni İslam'a girmiş ve uzak beldelerde yaşayıp ilme ulaşmamasında kendi taksiri olmayanları cehalette mazur saymıştır. Bu insanların zamanında Kur'ân kaldırılacak hatta bir tek ayet dahi kalmayacaktır. İşte bu dönemin insanları mazaretliler sınıfına dâhil olmaya daha evlâdır.

2. Bu hadiste kavmin şirk koştuğuna uzaktan yakından işaret yoktur. En fazla; ellerinden Kur'ân kaldırılan bu topluluk ibadetleri bilmediklerinden dolayı yapmamışlardır. Bu hadisle, amelin cinsini terk etme insanı küfre sokmaz diye istidlal yapılsa, cevabı verilmeye değerdi. Bu şekliyle ilmi reddetmekten çok akla ve düşünmeye davet, daha yerinde olacaktır.

3. Rasûlullah *(sav)* bir halden ve zamandan söz etmiştir. Onların kurtulacağı ise:

- Sahabe ile tabiin arasında geçmiştir. Hadisin zahirinde onların (merfu kısmında) kurtulacağı söz konusu değildir.

Velev Huzeyfe'nin *(r.a)* söylediği, rey ile bilinmez, ondan dolayı hükmen merfudur, denilirse;

- Kurtulmadan söz eden kısımda, ahirette kurtulacaklarını söylemiştir. Dünya hükmüne taalluk etmemiştir.

6. Aişe *(r.a)a* Annemizin Hadisi

"Aişe (r.a)a etrafındakilere: 'Size Rasûlullah'la aramda geçen bir kıssayı haber vereyim mi?' dedi. 'Evet' dedik. 'Rasûlullah sırası bendeyken abasını ve ayakkabılarını (na'lin) çıkardı ve uzandı. Benim uyuduğumu düşününce sessizce odadan çıktı. Ben de peşinden elbiselerimi giydim ve çıktım. Bâki mezarlığına gelince, orada ayakta uzun durdu ve bekledi. Sonra ellerini üç kez kaldırdı. Sonra da oradan ayrıldı ve ben de ayrıldım. Rasûlullah'tan önce eve geldim. Rasûlullah (içeri girince), 'Neyin var ey Aişe?' dedi. Ben de bir şeyim yok dedim.

'Ya sen bana haber verirsin, ya da Latifu'l Habir olan Allah bana haber verir' dedi. Böyle deyince ben de ona haber verdim. Bunun üzerine bana acı verecek şekilde göğsüme dürttü ve 'Allah ve Rasûlü'nün sana zulmedeceğini mi sandın?' dedi. Aişe (r.a)a dedi ki: 'İnsanlar gizlese de Allah bilir. Evet…' dedi." [51]

Ya da, *"insanlar gizlese de Allah bildirir"* dedi.

Aişe *(r.a)a* annemizin uyumasından sonra Rasûlullah *(sav)* evden çıkınca, onun başka bir eşine gittiğini zannederek onu takip etmişti. Daha sonra da aralarında bu kıssa geçmişti.

Bu hadis hakkında bazıları derler ki: Aişe *(r.a)a*, Allah'ın *(cc)* her şeyi bildiği noktasında cahildir. Buna rağmen Rasûlullah *(sav)* onu tekfir etmemiştir. Demek cehalet özürdür. Aişe annemiz için bu özürse, şimdiki insanlara hayli hayli özür sayılır.

Bu hadisin delaletine geçmeden önce şu noktayı belirtmek şarttır.

Bu hadisin üç rivayeti vardır.

1. En çok geçen ve muhakkik imamların i'timad ettiği rivayet ise İmam Müslim'in de *(r.h)* sahihinde tahric ettiği *"İnsanlar ne kadar gizlese de Allah bilir, evet…"* lafzıyla olandır. Bu kısmın hepsi Aişe annemize aittir. Yani kendi konuşmuş, sonra da kendini tasdik etmiştir.

2. İmam Nesai *(r.h)* rivayeti: *"İnsanlar ne kadar gizlese de Allah bilir. Dedi ki 'evet' "* Bu lafzın zahirine göre soruyu soran Aişe annemiz, cevabı veren Rasûlullah'tır. Yani *"evet"* lafzı Rasûlullah'a aittir. İmam Ahmed de Müsned'inde bu şekilde olan rivayeti nakletmiştir.

3. Yine İmam Nesai'nin *(r.h)* cenaiz bölümünde rivayet ettiği ve *"evet"* lafzının geçmediği rivayet vardır. Yani Aişe *(r.a)a* *"insanlar ne kadar gizlese de Allah bilir"* demiştir.

   a. Dikkat edilirse, bir kısım rivayetlerde Aişe annemiz Allah'ın *(cc)* bilgisini tasdik etmiştir. Yani Allah'ın ilmine dair cahil olduğu söz konusu değildir. Bir kısım rivayetler de o sözü söylemiştir, fakat ne ondan ne de Rasûlullah'tan *(sav)* *"evet"* veya tasdike dair bir söz çıkmamıştır. Bu da onun, bunu, soru ve şüphe cihetiyle değil, tasdik ve yakin cihetiyle söylediğine delildir. Bazı rivayetlerde de[52] Aişe *(r.a)a* bu sözü söylemiş, Rasûlullah *(sav)* evet demiştir. Bu rivayetin zahirine göre Aişe *(r.a)a* şüphe etmiştir (Allah'ın ilminde).

Bu rivayetler arasında tercih yapacak olursak:

Müslim şerhinde İmam Nevevi *(r.h)*: *'Usullerde olup ayrıca sahih olan, Aişe annemizin sözü söyleyip kendi nefsini tasdik ettiğidir.'*

Müslim şarihlerinden, Kadı İyad: *'Aişe annemizin nefsini tasdik ettiği rivayeti seçer.'* [53]

Müslim şarihlerinden Ebû Abdullah Muhammed bin Yusuf el-Huseyni: *'Usülde olan budur, manası: 'Allah bilir demiş sonra 'Evet' diyerek sözünü tasdik etmiştir.' '* [54]

Müslim şarihlerinden Ali bin Süleyman el-Mağribi *(r.h)*: *'Evet, Aişe'nin (r.a)a sözünün devamıdır. Kendi sözünü "evet" lafzıyla tasdik eder.'* [55]

Dikkat edilirse Müslim şarihleri, yani hadisin, yollarını, mesakını, inceleyen muhaddisler, Aişe annemizin *"Evet"* sözünün sahibi olduğunu tercih etmişlerdir. *'Usülde böyledir'*den kastettikleri Müslim nüshalarının aslında rivayetin bu şekilde olmasıdır.

b. Daha önce de usulde mukarrer olan bir kaideden söz etmiştik. *'İhtiyaç anında beyanın (açıklamanın) gecikmesi caiz değildir'* Aişe annemiz burada küfür sözü söyleyecek, Rasûlullah *(sav)* onu hiç uyarmadan konuşmasına devam edecektir. Oysa onun görevi insanları uyarmaktır. En başında da tevhid ve şirk meselelerinde uyarmak gelir.

Bizler 1400 sene sonra, bu kıssayı küfürde cehalete delil olarak getireceğiz. Ama Rasûlullah *(sav)* olayın olduğu esnada bu küfre hiç tepki göstermeyecek. Bizler Allah'ın her şeyi bildiğini bileceğiz, ümmetin ve sahabenin fakihlerinden saydığı, Rasûl'ün *(sav)* özel talebelerinden olan Aişe *(r.a)* annemiz bilmeyecek öyle mi?

Bazen şu açık şirk içinde bulunan cahiliye toplumuna merhamet tellallığı yaparken, kimleri ve neleri itham ettiğinizin farkında mısınız?

Fayda:

Şeyhu'l İslam İbni Teymiyye (r.h): 'Aişe annemizin Allah'ın ilim sıfatında cahil olduğunu ve Rasûl'ün onu tekfir etmediğini söylemiştir. Bundan dolayı da Rasûlullah'ın onu acıtacak şekilde göğsüne vurduğunu söyler.' [56]

a. Şeyhu'l İslam'ın *"Evet"* sözünün Peygamber'e aitmiş gibi hadisi şerh etmesi tüm şarihlere muhaliftir. Bundan dolayı kendi öğrencisi İbni Muflih *(r.h)* bu anlayışını red etmiştir. Kitabında (El-Furu 6/164), İbni Teymiyye'nin bu görüşünü aktardıktan sonra: *'Müslim'in usullerinde "evet" sözü Aişe'ye (r.a)a aittir'* demiştir.

b. Şeyhu'l İslam'ın: *'Bundan dolayı acıtacak şekilde göğsüne vurdu" sözü, kıssanın zahirine aykırıdır. Çünkü Rasûlullah (sav) Aişe'ye (r.a)a onun başka eşine gideceği düşüncesinde olduğu için vurmuş ve "Allah ve Rasûlü'nün sana zulüm edeceğini mi düşündün demiştir". Müslim şerhlerinde de böyle geçmektedir.'*

c. Şayet İbni Teymiyye *(r.h)* görüşünü alıp, cehalet özürdür desek… Önceki konuda geçtiği gibi, İbni Teymiyye *(r.h)* şirk, kabirlere dua, ölülerden şefaat ile sıfatta cahil olmayı birbirinden ayırmıştır. Birincide tafsilata gitmeden onlara mürted derken, ikincide ikametu'l hucceyi şart koşmuştur. Yani bu şaz anlayışa göre dahi, bu kıssa zamanın müşriklerine delil olmaz.

7. Muaz'ın *(r.a)* Secdesi

"Muaz Şam'dan dönünce Rasûlullah'a secde etti. Rasûlullah: 'Bu nedir ey Muaz dedi?', 'Ey Allah'ın Rasûlü Şam'da onların din adamlarına secde ettiklerini gördüm, sen secde edilmeye daha layık olansın' dedi, bunun üzerine Rasûlullah: 'Eğer birinin birisine secde etmesini emretseydim, üstündeki büyük hakkından dolayı kadının kocasına secde etmesini isterdim.' " [57]

Bu hadis hakkında bazıları derler ki: Muaz *(r.a)* Rasûl'e *(sav)* secde etti. Secde ise ibadettir. Bu küfür fiilinden dolayı Allah Rasûlü onu tekfir etmemiştir. Demek cehalet özürdür. Bu kıssaya ve çıkarılan bozuk neticeye cevaben deriz ki:

Secde iki türlüdür.

Birincisi: Selamlama secdesidir ki; eski milletlerde meşru olan ve saygıdeğer insanlara gösterilen bir hürmet ve saygı ifadesiydi. Eski şeriatlarda bu caizdi.

İkincisi: İbadet secdesidir ki secde edilene rububiyyet atfedip onun önünde yere kapanmaktır. Bu her surette şirk ve yasak olan secdedir.

Kurtubi *(r.h)* der ki: *' "Hani biz meleklere: 'Âdem'e secde edin.' demiştik."*

[58] *ayetinin tefsirinde: 'Yine bu selamlama secdesinin, Yakup'a kadar mı yoksa Rasûlullah'a kadar mı devam ettiği hususunda ihtilaf ettiler. İhtilafı aktardıktan sonra, 'Cumhura göre Rasûl'e kadardı sonra neshedildi' der. Hadiste: "Âlemlerin Rabbi dışında kimsenin kimseye secdesi gerekmez" dedi.'*

İbni Kesir *(r.h)* aynı ayetin tefsirinde, secdenin cinsinde olan ihtilafı aktarır. Sonra da: *'Bu geçmiş ümmetlerde meşru olup bizim ümmetimizde neshedildi'* der. Nesh için Muaz'ın *(r.a)* hadisini nakleder.

Molla Ali El Kari *(r.h)*: *'Secde, ibadet kastı olmadan sultana yapılırsa (tahiyye/selamlama kastıyla) bu haramdır, küfür değildir. Küfür olduğu da söylenmiştir.'* [59] der.

İbni Hacer El-Heytemi *(r.h)*: *'Bu secde haramdır, küfür değildir'* [60] der.

Ebubekir El-Cassas tefsirinde: *'Bu onların zamanında saygıyı hak edene yapılırdı. Bizdeki sarılma, tokalaşma, el öpme mesabesindeydi. El öpmeyle ilgili Rasûlullah'tan mübah ve mekruh olduğuna dair haberler naklolunmuştur. Ancak selamlama ve ikram babından Allah'tan başkasına yapılan secde Aişe, Cabir, Enes'in rivayetiyle nesholmuştur.'* [61]

Buraya kadar anlaşılmış oldu ki; önceki milletlerde, saygı ve selamlama olarak, Allah'tan *(cc)* başkasına secde vardı ve bu caizdi. Yusuf'un *(as)* kardeşlerinin ona secde etmesi gibi. Fakat bu secde bizim şeriatımızda hükmü kaldırıldı. Onun için burada Muaz'ın *(r.a)* yaptığı secdenin cinsi çok önemlidir. O Rasûlullah'a *(sav)* ibadet secdesini mi yaptı, yoksa selamlama secdesini mi yaptı? Eğer selamlama dersek bunun cehalet ve özür oluşuyla alakası kalmaz. Eğer ibadet secdesi dersek, bu cehaletin özür olduğunu gösterir.

- Genel ulemanın Muaz'ın *(r.a)* hadisini, selamlama secdesini neshedip, bu ümmette hükmünü kaldırdığını söylemeleri, bunun selamlama secdesi olduğunun delilidir.
- Rasûlullah'ın *(sav)*: *"Eğer birinin, birine secde etmesini istesem"* şeklinde cevabı bunun selamlama secdesi olduğunun delilidir. Çünkü kocanın hakkı ne kadar büyük olursa olsun, ibadet secdesine örnek olmaya layık değildir.
- Bu küfür secdesi olsa idi, Rasûlullah *(sav)* tarafından mutlaka beyanın gelmesi gerekirdi. Rasûlullah *(sav)* küfür fiili gördüğünde

hemen uyarmıştır. [62]

- Muaz *(r.a)* sahabenin âlimlerindendir. Öyle ki Rasûlullah *(sav)* ilim ehli olan, Ehli Kitab'a onu yollamıştır. Yollarken de: *"Sen kitap ehli bir kavime gidiyorsun"* diyerek, onlarla müşriklerin aynı olmadığını ima etmiştir. Ve ondan, onlara tevhidi öğretmesini istemiştir. İbadet secdesinin Allah'tan *(cc)* başkasına yapılmayacağını bilmeyecek bir sahabenin ilim ehli bir kavme, tevhidi öğretmek için yollanması, düşünülemez.

Sonuç olarak; bu kıssanın büyük şirkte cehaletin özür oluşuyla alakası yoktur. Çünkü Muaz'ın *(r.a)* yaptığı secde selamlama secdesidir. Bu da o güne kadar meşru idi ve daha sonra kaldırıldı.

Buraya kadar, en yaygın olan ve kavmin dilinden düşürmediği şüphelere cevap vermeye çalıştık. Buradan anlaşıldı ki, cehaletin mazeret oluşuna dair sunulan delillerin ya konuyla alakası yoktur, ya da çok dar alanda olan ve geniş tutulmaması gereken bir özrün umumileştirilmesidir.

Benim âcizane kanaatime göre, bu konuda yazılan kitaplar arasında en faydalı ve meseleye tüm yönleriyle bakan kitap, Şeyh Abdulkadir bin Abdulaziz'in *(r.h)* El-Cami'i içinde var olan *'Cehalet'* kısmıdır. Ayrıca Şeyh Ebû El-Ala Raid bin A'la'nın *'Aridu'l Cehl'* kitabıdır. Cehaleti tevhid boyutuyla ele alıp incelemesi ve çok farklı açılardan yaklaşması bakımından en güzel kitap Türkçeye de çevrilmiş olan *'İslam Hukukunda Cehalet'* kitabıdır[63]. Bu kitap, Şeyh Abdulkadir'in *(r.h)* *'Cehalet'* kitabıyla okunduğunda daha tamamlayıcı olacaktır. Allah en doğrusunu bilir.

Cehaletin büyük şirkte özür olduğuna dair ellerindeki deliller çürüyünce, kavim şu bahaneye sarılır; Bugün toplumun içine düştüğü şirkler açıklığını yitirdiği için, meseleler kapalı mesele konumundadır. Kapalı (hâfi) meselelerde âlimler hüccetin ikame edilmesini şart koşmuşlardır, derler.

Deriz ki: Bir meselenin kapalılığı, açıklığı zaman ve mekândan ziyade, hüccetin varlığı ve yokluğuna bağlıdır. Ya da o meselenin hüccetinin ne ile olduğuna bağlıdır.

Mesela, Allah var mıdır? Yok mudur? Allah'ın varlığı kâinatta var olan ve herkesin müşahede ettiği delillere dayandığı için, kitap

ve Rasûl olmasa da Allah'a inanmayan kâfirdir. Çünkü ispatı kendine bağlanan hüccet, her daim mevcuttur.

Bizim dönemimizde yaygın olan şirklerin, şirk olduğu, sakınılması gerektiği, ellerde mevcut olan Kitap ve Sünnet'tedir. Doğruların ve yanlışların ispatı kitap ve Rasûl'ün var oluşuna bağlanmıştır. Yine şüpheler çoğaldı, birileri sapıtıyor diye bir mesele, açık ve zahir meseleyken kapalı olmaz.

Meseleler saptırma ve etrafında oluşan şüphelerden dolayı açıklığını yitiriyor olup, hüccet ikamesi şart olmuş olsaydı, başta Mekkeliler olmak üzere birçok müşrik özürlü olmalıydı. Bir mesele kitap ve sünnette açık şekilde varsa o mesele kitap ve sünnet var oldukça açıklığını korur.

"Şüphesiz ki çoğunluk, arzularına uyup hiçbir bilgiye dayanmaksızın (insanları) saptırırlar. Şüphesiz ki Rabbin, haddi aşanları çok iyi bilmektedir." [64]

. *Bu bölüm hazırlanırken şu kaynaklardan istifade edilmiştir: 1. Abdulkadir bin Abdulaziz, El-Cami'i fi Talebi'l İlmi'ş Şerif, Cehalet bölümü; 2. Ebu'l A'la, Aridu'l Cehl ve Eseruhu; 3. Ebu Yusuf Midhat b. El-Hasan Ali Ferrac, El-Uzr'u bi'l Cehl Tahte Micher Eş-Şer'i (İslam Hukukunda Cehalet); 4. Şeyh Ali Hudeyr'in, Cehalet Bahsi; 5. Şeyh Ebubasir, El-Uzr'u bi'l-Cehl; 6. El-Cehl ve Ahkamuhu; Bunların birçoğu ders notu şeklindedir.*

. *El-İ'tisam, 2/246.*

. *İktida Sırate'l Müstakim, 314.*

. *9/72*

. *6/408*

. *s. 141*

. *s. 291*

. *Feteva İbni Baz, 9257. Fetva.*

. *Buhari, Müslim*

. *Sünenlerde rivayet edilmiştir, sahihtir.*

. *Hadisin anlaşılmasında zikrettiğimiz bir kısım isimler, bu kişilerin sözlerinin muteber olduğundan değildir. Bazılarının dünyada onlardan başka âlim yokmuş gibi muamele etmeleri ve maalesef onları da hakkıyla tanımamalarıdır. İstedik ki bu konu da anlaşılmış olsun.*

. *Resail Es-Selefiyye, 8/35; Okul bölümünde geçti.*

. *Resail Es-Selefiyye*

. *İğasetu'l Lehefan, 221.*

. *Risale girişi, Hüccet İkamesi konusu.*

. *Teysir'ul Aziz El-Hamid, 228.*

. *s. 38*

. *İsa'nın (as) yardımcıları*

. *5/Mâide, 112-113*

. *Kurtubi Tefsiri*

. *İmam Suyuti, Ed-Dur El-Mensur fi Tefsir bi'l-Me'sur.*

. İmam Suyuti, Ed-Dur El-Mensur fi Tefsir bi'l-Me'sur.

. Bahru'l Muhit Tefsiri

. Bahru'l Muhit Tefsiri

. Kurtubi Tefsiri

. Bazı kelimelerin silinmesi ve takdir olunmasıdır. Yani 'Sen ey İsa! Rabbinden bizlere bir sofra indirmesini isteyebilir misin?' şeklindedir.

. "(Hatırlayın!) Hani İbrahim: 'Rabbim! Ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster.' demişti. (Allah) demişti ki: 'İnanmadın mı?' Demişti ki: 'Hayır! Elbette inanıyorum. Fakat kalbimin mutmain olmasını (istiyorum).' Demişti ki: 'Dört tane kuş al. Onları kendine alıştır. Sonra onlardan her bir parçayı bir dağın üzerine koy. Daha sonra onları çağır, sana koşarak gelirler. Bil ki Allah (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir.' " (2/Bakara, 260)

. 2/Bakara, 143

. 105/Fîl, 1

. Kurtubi Tefsiri, 2/Bakara, 143.

. 5/Mâide, 57

. Buhari, Müslim vd.

. İmam Buhari, Ahadis El-Enbiya Bölümü.

. Buhari, Müslim

. Müslim

. Feteva, 3/231.

. Hadi El-Ervah, 269.

. El-Fasl, 3/252.

. 89/Fecr, 16; 21/Enbiya, 87.

. İrşad Es-Sari, 10/439.

. Tenvir El-Hevalik, 1/239.

. 34/Sebe', 24

. İmam Nevevi yorumlar arasında zikretmiştir.

. Şevkani, Fethu'l Kadir; Kurtubi Tefsiri.

. Bu hadisin şerhi, İmam Nevevi.

. Hafız, Fethu'l Bari'de bunu nakleder ve 'en uzak görüş' der.

. İhtiyaret İlmiye, 5/535.

. Feteva, 1/350-351.

. İğase, 221.

. İbni Mace, Hakim

. Müslim

. Nesai, Ahmed.

. Mukmil, 3/103-104.

. Mukmil İkmalu'l İkmel, 3/103.

. Veşyu Ed-Diyba, 1/103.

. Feteva, 11/411-413.

. Ahmed, İbni Mace, İbni Hibban.

. 2/Bakara, 34

. Şerhu'ş Şifa, 2/221.

. İmam Nevevi'den, İ'lam, 19.

. Ahkamu'l Kur'ân Tefsiri, Bakara Suresi 34. ayet tefsiri.

. Önceki konularda geçti.

. Kayıhan yayınları tarafından basılmıştır.

. 6/En'âm, 119

Cehalet Konusunda Yanlış Anlaşılan İlim Adamları

Kuşkusuz bazı âlimlerin sarfettiği sözler, nerede, ne için, kim için olduğuna bakılmadan alınınca yanlış sonuçlar çıkabilir. Veya bir âlimin benzer ve yakın konularda söylediği sözler, ele alınmadan değerlendirilirse kişi sapabilir ve saptırabilir. Bu konuda özellikle istismar edilenlerin başında İbni Teymiyye, İbni Kayyım ve İmam Şevkani *rahimehumullah* gelir. Bu âlimlerin kendi dönemlerinde ortaya çıkan ve bizim dönemimizde yaygın olan şirkler konusunda nasıl yaklaşım sergilediklerini gördük. Bu, bir nakil dahi okuduğumuzda dikkat etmemiz gerektiğini gösterir. İbni Teymiyye, İbni Kayyım ve İmam Şevkani'nin kendi dönemlerindeki kabirperestler için müşrik dediğini gördük. Oysa aynı âlimler, bazı naslarda açıklama olarak *'Cehaletin Özür Oluşu'* sonucuna ulaştıklarını da gördük. Maalesef bu en çok üzerinde saptırma yapılan meselelerdendir. Bununla ilgili nakiller geçtiği için tekrarlamıyorum.

Türkiye'de yanlış tanınan ve cehaleti özür gördüğü düşünülen bazı âlimleri zikredeceğim ki fayda tamamlansın. Bu sayacaklarımızın hepsi bizce makbul insanlar olmayabilirler.

Şeyh Ebû Muhammed El-Makdisi *(r.h)*: Cehaletin büyük şirkte mazeret olmadığı görüşündedir. Risale-i Selasiniyye girişinde, tekfir manilerini açıklarken, *'Cehalet Engeli'* bölümüne bakılabilir. Yine ona göre bugün insanlar cahil değil, Allah'ın *(cc)* kitabından yüz çevirmiştir. Bu konuda *'El-Farku'l Mubin Beyne Özrü bi'l Cehl ve İ'radu Ani'd Din'* isimli risalesi olduğunu söyler. Ben sitesinde bulamadım.

Şeyh Abdulkadir bin Abdulaziz *(r.h)*: El-Cami kitabında cehalet bölümünü açmış ve *'Cehaletin öğrenmeye imkânı olanlarda özür olmadığı, fakat öğrenmeye imkânı olmayanlarda özür olduğu'* sonucuna ulaşmıştır. Yalnız cehalet bölümünün son satırlarında şöyle der: *'Dininde salih olan bir Müslüman, İslam'a müntesip fakat namazın terki, dine sövme, kabir şirki gibi açık küfürleri işleyen biriyle muamelesinde, ona kâfir muamelesi yapar. Velev İslam'a müntesip olup bu küfürleri işleyen kişi bunların küfür olduğunu bilmese de… Çünkü o bunların küfür olduğunu öğrenme imkânına sahiptir, bununla beraber dinini öğrenmekten yüz çevirmiştir.'*

Dikkat edilirse mevcut toplumda yaşayanların, küfür fiili işlerse kâfir muamelesi göreceğini söylemiştir. Demek kitabına her cehalet başlığı atan, cehaleti vakıada mazeret görmüyormuş. İlgililere!

Şeyh İbni Baz (eski Suud müftüsü) Kendisine yöneltilen bir soruda: *'Müslüman Allah'tan başkasına kurban veya adak gibi şirkleri cehlen yapsa özürlü olur mu?'*

Cevap: *'Şirk iki kısımdır; Bir kısımında cehalet özürdür, bir kısımında değildir. Bunları yapan kişi Müslümanların içinde yaşayan bir kişi ise ve Allah'tan başkasına ibadet ederse, bu mazur olmaz. Çünkü sormamıştır, bu kendi taksiridir. Dininde basiret sahibi olmaya çalışmadığı için, Allah'tan başkasına ibadetinde mazur olmaz. Mazur olmayışı i'radından (yüz çevirmesi) ve dininden gafil oluşundan dolayıdır. Allah 'O kâfirler uyarıldıkları şeylerden yüz çevirirler' buyurmuştur. Allah Rasûlü annesine istiğfar etmek istemiş nehyedilmiş, babasının ise ateşte olduğunu haber vermiştir. Çünkü o şirk üzere ve Allah'tan başkasına ibadet üzere ölmüştür.*

Peki, bugün Müslümanlar arasında yaşayıp Bedeviye, Hüseyne, Abdulkadir Geylani'ye, Muhammed'e (sav) veya Ali'ye ibadet edenlerin hali nasıl olacaktır? Çünkü bugünkiler şirki Müslümanların arasında, Kur'ân ellerinde Rasûl'ün Sünnet'i mevcutken yapmışlardır. Fakat onlar bundan yüz çevirenlerdir. İkinci kısım ise; cehaletiyle mazur olanlardır. Dünyanın herhangi bir yerinde İslam'dan uzak yetişenler veya farklı sebeplerden dolayı risaletin ulaşmadığı ehli fetret dönemi insanlarıdır. Bunlar cehaletleriyle ma'zurdurlar. Sahih olan kıyamette imtihan edilirler.' [1]

Ey dünyada İbni Baz'dan başka âlim yokmuş gibi yaşayanlar! İbni Baz bile, elinde Kur'ân ve Sünnet olduğu halde şirk koşanı mazur görmüyor. Kıyası ise Rasûl'den *(sav)* önceki Mekke toplumuyla yapıyor.

Şeyh Abdullah El-Cibrin: Büyük şirkte cehaleti mazeret görmez. Türkçeye de çevrilmiş olan *'İslam Hukukunda Cehalet'* kitabına yazdığı mukaddimeye bakılabilir.

Şeyh Salih el-Fevzan: Kur'ân ve Sünnet'in olduğu yerde, cehaletin mazeret olmadığını savunur. *'Aridu'l Cehl'* kitabına yazdığı mukaddimeye bakılabilir.[2]

Fetva kurumu El-Lecnet Ed-Daime, büyük şirkte özür olmayacağını, şirk koşanın dünyada müşrik diye isimleneceğini ve ahirette ise eğer hüccet ikamesi olmamışsa azaba engel olacağına dair fetva verirler.[3]

Necd uleması Şeyh Muhammed İbni Abdulvahhap *(r.h)* ve torunları, kitabın içinde naklettiğimiz gibi, kendi dönemlerinin şirkine bulaşan insanları Kitab'ın ve Sünnet'in mevcut oluşuna bağlayarak tekfir etmişlerdir.

Bunları hüccet olduğu için veya kabul ettiğimiz için zikretmiş değiliz. Mesela, bizim için İbn Baz ile TC. Diyanet İşleri Başkanı'nın sözleri arasında bir fark yoktur. Amacımız bunlara tabi olduğunu iddia edip, sapan ve saptırılanların

anlaşılmasıdır.

. *Şeyh İbni Baz, Feteva, 2/528-530, Özetle.*

. *Mektebeti Rüşd basmıştır.*

. *Feteva El-Lecne Ed-Daime, 4400. Fetva, İkinci suale verilen cevap.*

Dönüş Risalesi

Konuların genelini içeren 39 sayfalık risaleden sonra, 12 sayfa fikirlerinden dönen bir arkadaşın risalesi mevcuttur. Bu risale nakil yönünden bir önceki risalenin tekrarı olduğu için, aynı şeyleri tekrar etmeyeceğiz. Yalnız mühim gördüğümüz bazı noktalara dikkat çekeceğiz.

Genel Tekfirde Âlimlerin Görüşleri

Bu risalede, Şeyh Abdulkadir bin Abdulaziz'in *(r.h)* El-Cami kitabında, bugün beşeri hükümlerle yönetilen ülkelerde, insanlara nasıl hükmolunacağına dair kısım aktarılmıştır. Şeyh Abdulkadir insanları üç taifeye ayırıyor. Arkadaş ise sadece ikinci taifeyi zikretmiştir. 1 ve 3. taifeden söz etmemiştir. Konu da genel tekfir olunca, kasıtsız da olsa bu, yanlış anlaşılmaya sebebiyet vermiştir.[1] Ayrıca yazar, muayyen tekfirle ilgili risale yazdığından konu iyice yanlış anlaşılmaya müsait hale gelmiştir.

Şeyh Abdulkadir insanları şu şekilde taksim ediyor.

1. Zahiri küfür olan mürted ve asli kâfirler

Bunlar hükmen kâfirdir. Yahudi, Hristiyan, komünist, inkârcı, namazın terki, dine sövme, kabirdekilere dua, istiğase[2], adak, kurban vb. ibadetlerle mürted olanlar veya bunların dışında riddet sebeplerini işleyenler.

2. Zahiri İslam olanlar

Bu da hükmen Müslümandır. Bu Müslim Mesturu'l Hal diye isimlenir. Bu, kendinden İslam alametlerinden biri sadır olup, İslam'ı bozan unsurlardan birini işlemeyenlerdir.[3]

Sonra Şeyh, yazarın risalede aktardığı bölümü anlatır. Mesturu'l hal olanı tekfirde, iki grup hata etmiştir der ve devam eder.

3. Ne İslam ne de küfür izhar etmeyenler

Bunlara Meçhulu'l Hal denir. Bunlara hükmedilmez. Ancak muamele halinde araştırılır. Eğer bir şeye ulaşılmazsa içinde olduğu duruma göre hükmedilir. Bu da muameleye ihtiyaç olduğu yerlerde yapılır.[4]

Şimdi, Şeyh'in bu ayrımını üçlü şekilde ele alınca, yazarın risalede anlattığı çoğu şey çürümüş olur.

a. Riddet sebeplerinden birini (küfür sözü ve fiili) işleyene, Şeyh küfürle hükmeder. Oysa yazara göre muayyene kâfir denilmemelidir. Avam da olsa Şeyh, bu halklardan olup da küfür fiillerini izhar edenlere hükmen kâfir muamelesi yapar. Bunu cehalet bölümünün sonunda görmüştük. Şeyh'in görüşü budur. Oysa yazarın risaledeki tekfir anlayışı buna tamamen muhaliftir.

b. Şeyh'in yaptığı taksimi genel olarak ele alınca bizim vakıamıza nasıl delil olur? Yazarın iddia ettiği gibi mi olur acaba? Yoksa yazarın dediklerini çürütür mü? Halkın riddet sebeplerini yakinen işleyenlerin oranı, üzerinde İslam alameti bulunmayıp günlük muamele ettiğimiz insanlar (yani 1. ve 3. sınıflar) mı çoğunluktadır; yoksa yazarın sadece zikretmekle yetindiği ikinci sınıf mı çoğunluk arzetmektedir?

Özellikle birinci sınıfı düşünün. Bir kere tüm tanıdık insanlara hükmen mürted muamelesi yapacaksınız; oy veren, askere giden… Şeyh'e göre askerde olan zaten muayyen kâfirdir. Namazı terk eden, kabir şirkine bulaşan… Tanıdıklarınızdan bunlara veya birçoğuna düşmeyen insan sayısı kaçtır? Eğer Şeyh'e göreyse, Şeyh bunlara mürted diyor.

Sonra yolda karşılaştığımız ve günlük ilişkide olan insanlar, bunların kaçında İslam alameti vardır. Veya insanların çoğu (tanımadıklarımız) ikinci sınıfa mı girer, üçüncü sınıfa mı girer.

Buraya kadar düşündüğümüz zaman, Şeyh'in sunulan sözü bütünüyle ele alındığında, yazarı değil, çürütmeye çalıştığı fikri destekler.

Not: Risalenin girişinde günümüzde namaz ve Kelime-i Şehadet'in İslam alameti olmadığını, Şeyh Abdulkadir de *(r.h)* dahil bir çok aliminin İslam alametine yaptıkları tanıma uymadığını anlatmıştık.[5]

. Sayfa 9 ve 10'dan bakılabilir.

. İstiğase: Yardım dileme.

. Şeyh'e göre İslam alametleri namaz, Kelime-i Şehadet vs.

. El-Cami, 2/625-632, Özetle.

. Giriş bölümü 1 ve 2. başlığa bakınız.

Muhammed Oğlu Louai Sakka Risalesi

Şeyh Usame *(r.h)* ve Eymen Zevahiri adına konuşan Louai Sakka, başından beri risalede savunduğumuz fikirlerden beri olduklarını söylemiş, bu fikri savunanların el-Kaide değil, harici tekfirci olduğunu ilan etmiştir.

Bu risaleyi okudum, sadece üzüldüm… Birçok noktanın cevabı ilk risaleye

verilen reddiye bölümünde geçti… Bu arkadaşa reddiye değil tavsiyem biraz **ahlak** ve **edep** kitabı okumasıdır. İnsanlara (kâfire) kâfir demeyen kâfirdir diyerek baskı ve şeytanlığa sarılanla (yazarın deyimidir). *'Cihadı öne sürüp bana muhalefet edersen cehennem köpeği olursun'* mantığıyla hareket edip baskı kuran arasında hiç fark yoktur. İkisi de asıl olmayan, batıl olan bir şeyle taraftar bulmaya çalışır… Nasıl ki bilmeyip de konuşana *'Sus bari adam sansınlar'* tabiri kullanılıyorsa bu ülkede, *'Siz de bilmiyorsanız **susun bari mücahid sansınlar**...'* Cihadınızla gördüğünüz saygı ve sevgi, edep dışı üslubunuzla ve mahalle abisi edanızda kaybolmasın!

Buraya kadar yazdıklarım, son zamanda yayılan ve üç risale şeklinde elden ele dolaşan, kardeşlerin cevap talep ettiği risalelere reddiyedir. Bundan sonra yazacaklarım, risaleden ayrı, genel nasihatlerdir. Rabbim önce beni, sonra kardeşlerimi faydalandırsın.

Din Nasihattir: Cihad ve Akide İlişkisi

Cihad İslam'ın zirvesi ve amellerin en faziletlisidir. Mücahid ise hem Allah'ın *(cc)*, hem toplumun, hem de nefsinin hakkını aynı anda müdafa ve gözetmesiyle fazileti ölçülemeyecek bir seviyededir.

Hiç şüphesiz dünyanın dört bir yanından malı, evladı, rahatı terk edip, cihad nidasına lebbeyk diyenler ümmetin baştacı olmaya en evlâ olan insanlardır.

Lakin bu faziletler ile şer'i ölçüler birbirine karıştırılmamalıdır. Cihad hareketi değişen şartlarda ümmete menhec belirleme selahiyyetine sahip olsa da, akide belirleme selahiyyetine sahip değildir. Çünkü şer'i emirler, ümmetin maslahatı esaslı bazı yenilikler (şeriatın muhkem naslarına muhalif olmadıkça) yapabilirler. Fakat akide konusunda böyle bir yetkileri yoktur. Çünkü İslam akidesi Kitap ve Sünnet ile belirlenmiş ölçüsünü de korumuştur.

Bir insanın fazileti ve değeri nereye ulaşırsa ulaşsın, dinde sözünü hüccet kabul edip şer'i ölçülere muhalefet pahasına ona uymak doğru değildir. İşte bugün içine düşülen yanlış da budur. Yaptığı cihattan dolayı fazilet ehli olan insanların, fazileti ile şeriatteki yerleri karıştırılıyor. Onlara muhalefet edip naslara yapışan insanlar da, maalesef en çirkin vasıflarla anılıyor. Bunun anlaşılması için bir örnek vereceğim?

Allah Rasûlü'nün Ashabı:

- 13 yıl boyunca dinleri ve akideleri uğruna her türlü işkenceye maruz kaldılar.

▪ Malı, mülkü, vatanı terk edip hiç bilmedikleri bir yere hicret ettiler.

▪ Hicretten sonra hep cihad halindeydiler. Seriyyelere, gazvelere katıldılar. Ayrıca ibadet, ahlak, tezkiye yönünden bu ümmetin gönül ehli olan abidlerinin de öncüleriydiler.

▪ Bütün ümmetin ittifakıyla onlar sonrakilerden çok daha ilim sahibiydiler.

▪ Onlar Allah'ın *(cc)* tezkiyesine nail olmuşlardı. Hayırlı ümmet oluşları, kalplerinin temizliği, Allah'ın onlardan razı olması bu kabildendir.

▪ Onlardan bazısı dünyadayken cennetle müjdelendiler.

▪ En önemlisi onlar bu dinde her nesil için pratik yaşam örneği olma şerefine nail oldular.

İslam ümmetinde bu faziletlere ulaşabilecek kimse var mıdır acaba? Ümmet onların bu faziletlerine icma etmiştir, âlimler, bu faziletlerini sıralamak için kitaplar yazmıştır. Fakat mühim olan ve anlatmaya çalıştığımız ise şudur. Aynı âlimler *'Sahabe sözü hüccet midir?'* dendiğinde nasıl bir tablo çizmiştir?

Elinizde bulunan basit bir usul kitabına baktığınızda, sahabeyi hüccet kabul eden ve etmeyen diye iki grup bulacaksınız. Kabul edenler de mutlak değil şartlı kabul ederler:

1. Nassa muhalif olmayacak.
2. Kendi gibi başka sahabeye muhalif olmayacak.

İmam Şevkani *(r.h)*, ihtilafı aktardıktan sonra: *'Allah bu ümmete bir nebi bir de kitaptan başka bir şey yollamadı. Bu ikisinden başkası hüccet olmaz. Sahabe de onlardan sonra gelenler de şeriata uyma mükellefiyetinde eşittirler. Bu dinde hüccet olmayanı hüccet ilan edip, insanları ilzam etmek, Allah'ın izin vermediğinde teşridir. Şüphe yok ki sohbet makamı çok büyüktür, dereceleri çok yüksektir, sonrakilerin Uhud Dağı kadar yaptığı infak onların bir müd*[1] *miktarı infakına erişemez. Lakin onların bu faziletiyle, onları nebi derecesine çıkarmak arasında alaka yoktur.'*

Umuyoruz ki anlatılmak istenen anlaşılmıştır. Eğer fazileti bu derece büyük olan sahabenin dinde sözü hüccet değilse, fazilet yönünden onların yanında ismi dahi zikredilmeyecek olan bugünkülerin sözü nasıl olmalıdır?

Bir başka nokta ise şudur: Cihad İslam'da faziletiyle beraber asıl değildir. Zirve ile asıl arasında fark vardır. Aslı Tevhid olarak belirleyen, ölçüye de

Kitap ve Sünnet diyen insanlar, zirve olan cihada giderken veya bu davalarını yayarken tüm davet ve nasihatlerini o asla göre yaparlar. Yapılan cihad da o zaman meşruluk kazanır. Fakat her şeyi cihad olarak alan ve bu asla göre hareket eden insanlar, dinin tüm noktalarını ona göre bina ederler.

Bunun daha iyi anlaşılması için bir hususu daha zikredelim. Yaşadığımız toplumun, cahiliye ve şirk toplumu oluşunu konuştuğum çoğu arkadaş, elindeki delillerin yanlış yorumlandığını anlayınca, bu halk olmadan cihadın olmayacağını, cihad için halk desteğinin çok önemli olduğunu vs. mırıldanmaya başladılar. O zamanlar bu tehlikenin farkına varmıştım: *'Akide, cihada temel olmaktan çıkmaya başlamış, cihad akideye temel oluşturuyor'* dedim.

Bugün Hamas vb. grupların geldiği nokta nedir acaba? Eğer asıl olan cihad etmekse, Hamas'ın, Lübnan Hizbullah'ının ne farkı vardır? Onlar da cihad ediyorlar, fakat meşruluğunu yitirmiş bir cihaddır. Çünkü asılların aslı olan Tevhid'den yoksundur. Cihadı asıl görenlerin bu gruplara da eşit muamele yapması lazımdır.

Bazılarının mırıldandığı *'Bu kadar cihad edip her şeyini feda eden insan akidesini bilmez mi? Sizin kadar araştırmaz mı?'* sözüne gelince…

Bu söz, sahibinin yüzünde kıyamete kadar varolacak bir lekedir. Bunun batıl oluşuna şer'i delil zikretmeye gerek dahi yoktur.

Basit bir vatandaşa veya bir tasavvufcuya din anlatırken, bu sözle karşılaşınca hemen savunmaya geçip: *'Senin şeyhin, abin, üstadın vs.'* seni kurtaramaz. *'Tek kurtuluş Kitap ve Sünnet'tir'* diyenlerin hali nicedir. Hiç utanmazlar mı aynı sözü başkalarına söylemeye. Kendi davet sloganınızın, kendinizde daha belirgin olduğunu görmez misiniz? Onun şeyhi onu kurtarmayacak da senin şeyhin mi seni kurtaracak?

Madem her şeyini feda eden mutlaka itikatta gerekli araştırmayı yapmış ve sağlamdır. Öyleyse Hamas'ı, Lübnan Hizbullah'ını neden eleştirirsiniz? Canını, malını ortaya koyan (sizin bozuk ölçünüze göre) akidesini araştırmaz mı?

Kitab'a ve Sünnet'e dayalı olmayan her söz sahibini baş üstü ters çevirmeye mahkûm eder. Bu tip insanların Allah'tan *(cc)* korkmasını ve şu ayeti düşünmelerini tavsiye ederiz:

"Kitab'ı okuduğunuz hâlde insanlara iyiliği emredip kendinizi unutuyor

musunuz? Akletmez misiniz?" [2]

Yine son dönemlerinde itikadından dönen ve cihad şeyhlerinin böyle düşünmediğini, arada fark olduğunu söyleyenlere nasihatımız şudur:

Siz ne zaman itikad sahibi oldunuz ki şimdi itikadınızı değiştiriyorsunuz. Şartlara göre değişen şeye itikad değil fikir denir. İtikad, kelimenin kökünden de anlaşıldığı gibi sıkı sıkı bağlamak, akdetmektir. İtikad kişinin Rabbi'yle yaptığı akittir. O'ndan *(cc)* gelen her şeyi kabul edeceğinin sözüdür. Siz itikadınızı Allah'a değil de a veya b şahsına bağlamışsınız! İtikadımı değiştirdim diye kelime oyunu yapmayın. Esasen sizin bir itikadınız dahi yoktu. Ancak sizlerin söyleyeceği: *'Savunduğum fikirleri değiştirdim'* demek olabilir.

Fakat deliller üzerine yoğunlaşan ve bu sonuca ulaşanlara bir sözümüz yoktur. Onlara risale içinde cevap verdik. Umuyoruz Allah'tan *(cc)* bir ecir almaya nail olurlar. Ve Allah onları sebebiyet verdikleri hatalarından dolayı affeder.

İtikadını a veya b şahsına endeksleyenler, sizi iman etmeye davet ediyorum. Sizin şeklinize iman eden insanların imanı ile ilgili şunu hatırlatıyorum;

11. asırda, namaz kılan, oruç tutan, hiç de şirke bulaşmayan fakat insanlar Kelime-i Tevhid'i söylüyor diye söyleyen insan hakkında tüm Mağrip uleması ittifakla *'Müslüman değildir'* demiştir. Bu fetvayı risalede Şeyh Süleyman bin Sehman'dan *(r.h)* aktardık. Dünya hükmünde şirkten teberriniz ve tevhidi yaşamanızla hükmi İslam ile hükmolunsanız da, bu şekil imanın hakiki anlamda size faydası olmayacaktır. Unutmayın ki kıyamette siz amel defterinizle (de) hesaba çekileceksiniz. Bugün kendinizi kandırıp oyaladığınız edebi cümleler, o gün sizlere asla fayda vermeyecektir.

Hedefimiz Sapmasın!

Tüm kardeşlere ve kendime nasihatim şudur;

Bir topluluk yanlış yaptığı zaman bu beyan edilir. Kur'ân, bizlere örnek gösterdiği nebi ve Rasûllerin Allah'ın *(cc)* emrine muhalefet ettiği durumları beyan etmiştir:

"Âdem, Rabbine isyan etti, şaşırdı." [3]

"Nuh, Rabbine seslendi: 'Rabbim muhakkak oğlum da benim ailemdendir.

Ve hiç şüphesiz senin vaadin haktır. Ve sen (en doğru ve en sağlam hüküm veren) Ahkemu'l Hâkimîn'sin.' Dedi ki: 'Ey Nuh! Şüphesiz ki o, senin ehlinden değildir. O, salih olmayan bir ameldir. Hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme! Cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum.' " [4]

"Zennûn/Balık sahibini de (an)! Hani kızgınlıkla (kavmini bırakıp) gitmiş ve onu sıkıntıya düşürmeyeceğimizi sanmıştı. (Onu balık karnında hapsetmekle cezalandırınca) karanlıklar içinde seslenmişti: 'Senden başka (ibadeti hak eden) ilah yok! Sen tüm eksikliklerden münezzehsin.' " [5]

"Yüzünü astı ve sırtını döndü. Kendisine kör olan (Abdullah b. Ümmü Mektum) gelince. Ne biliyorsun, belki arınacaktı?" [6]

"Hiçbir peygambere, düşmanlarıyla çarpışıp güç kazanıncaya kadar esir edinmek yakışmaz. Siz geçici bir dünyalık istiyorsunuz. (Oysa) Allah (sizin için ebedî olan) ahiret yurdunu ister. Allah (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) Hakîm'dir." [7]

"Allah seni affetsin! Doğru söyleyenlerin kim oldukları senin için netleşinceye ve kimlerin yalancı olduğunu kesinleştirinceye kadar niye onlara izin verdin ki?" [8]

Bu ayetlerde Rabbimiz kendi nezdinde en değerli insanların hatalarını bize bildirmiştir. Ve bunları okunan Kur'ân kılmıştır. 1400 yılı aşkındır her Müslüman bunları okur. Allah'ın *(cc)* dininde hiç kimse o Rasûllerin seviyesine ulaşamaz. Kim olursa olsun, hata yaparsa beyan edilmelidir.

Yalnız şeytanın bize oynayacağı oyunlardan şiddetle sakınmak gerekir. Bu insanlar (Risale yazarları) hata sahibi olsalar da, bizim hedefimiz değillerdir. Ve olmamalıdırlar da. Yeryüzünde insanları kendine kullaştırmak için bir an gaflete düşmeyen ve elinden gelen her yolu kullanan tağutlar ve onların düzenleri varken, bu kardeşleri hedef yapmak İslam'ın ölçülerine aykırı davranmaktır. Tağutun hoşuna giden, şeytanın da bizleri düşürmek isteyeceği şey budur. Bizler hataları beyan ederiz. Ama hedefimizi asla unutmamalı ve o hedefe doğru yürümeliyiz.

Şahsiyet ve amel olarak her türlü şirkten sakınmış ayrıca bu şirkin kalkması içinde mücadele veren insanlar bizim kardeşlerimizdir.

Ancak kendilerinin şirke düşmesi halinde, şartlar ve engeller gözetilerek müşrik hükmü verilir. Çünkü asıllarında İslam sabit olmuştur.

Bu fikirlerde olan kardeşlerle tartışırken eğer delillere dayanıyorlarsa,

bunlara yine delil ile beyan suretiyle, tartışmaya ve polemiğe girmeden güzelce anlatırız. Bu İslam'ın bize emridir.

Fakat hiçbir delil sunmadan, itikadını a veya b şahıslarına endeksleyenlerle konuşma lüzumu dahi yoktur. Bunlar bu cenahtayken nasıl lüzumsuz ve faydasız insanlarsa, o cenahın da lüzumsuz ve faydasız insanlarıdır. Bu gibi insanlarla konuşmak, ortamı germekten başka bir şeye yaramaz. Dinin temeli olan itikatta şer'i ölçüleri gözetmeyen insanlar sizinle yaptıkları tartışmalarda da şer'i ölçüleri gözetmezler. Bu da tatsızlıklara meydan verir. Örnek olarak; Louai Sakka isimli şahsın risalesini okuyabilirsiniz. Bu usluba sahip bir insanla nasıl diyalog kurulabilir? Mümkün değildir. Veya o üslupla konuşmanın gerginlik oluşturmayacağı düşünülebilir mi?

Hangi tip insanla olursa olsun, konuşma ve tartışma fayda getiriyorsa yapılır. Aksi takdirde daha faydalı şeylere yönelmek gerekir.

Son olarak; bir insanla her ihtilaf tekfirleşmeyi gerektirmez. İçine düşünülen ihtilaf, karşı tarafı şirke düşürüyorsa o zaman ihtilaftan dolayı değil, yaptığı şirk fiilinden dolayı tekfir edilir. Bu insan aslında İslam'ı sabit olmuş bir muvahhid ise ehil olan biri onunla konuştuktan sonra bu işi yapar.

Bizim ihtilaf ettiğimiz kardeşlerin herhangi bir şirk fiilini bilmiyoruz. Ve onları bildiğimiz kadarıyla bundan tenzih ederiz. Ama hatalarını da şer'i ölçüler içerisinde beyan ederiz.

Sözün sonu; âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd ederiz…

Ebu HANZALA

10 Muharrem 1430

07/01/2009

F Tipi Kapalı Cezaevi

Kandıra/KOCAELİ

. 1 müd = 675 gr.

. 2/Bakara, 44

. 20/Tâhâ, 121

. 11/Hûd, 45-46

. 21/Enbiya, 87

. 80/Abese, 1-3

. 8/Enfâl, 67

. *9/Tevbe, 43*

GÜNCEL İTİKAD MESELELERİ

26 Zilhicce 1429 (24 Aralık 2008) tarihinde elime bir risale geçti. Bu risale bazı insanların belli bir fikre karşı kaleme aldığı ve özellikle muayyen tekfir, tekfirin engelleri, kimin tekfire müstehak olduğu; tağuti düzenlerde askerlik, okul ve memurluk gibi günümüzde çok tartışılan meseleler hususunda, muasır âlimlerin görüşlerini beyan etmekteydi.

Yazarın risalede temel vurgusu: Bir grup gencin, muasır ve mücahid âlimlerin kitaplarını ve sözlerini yanlış anladığı yönündedir. Nitekim yazar, bu konular üzerinde durmuş, kendince bunu beyan etmiş ve risalede sözü edilen konulara değinmeye çalışmış ve kapasitesi ölçüsünde nakiller aktarmıştır.

Risaleyi baştan sona okudum, önemli olabilecek yerleri defalarca tekrar tekrar okudum. İlk etapta bu risaleye bir cevap vermeyi düşünmüyordum. Bunun sebebi ise: Risalenin içindeki konuların çoğunu internet ortamında mevcut olan sesli derslerde anlatmış olmamdı.

Fakat risale henüz elime ulaşmadan birçok kardeşin, bu risaleyi okuyup kendilerine bazı noktalarda ayrıntılı bilgi vermemi talep etmesi, herkesin bilgi istediği noktanın farklı oluşu ve ayrı ayrı yazıldığı zaman çok vakit alacağını düşündüğümden baştan sona ve herkesin faydalanacağı bir reddiye yazmayı düşündüm. Rabbimden yardım dileyip, O'na sığınarak bu risaleye başladım.

EBU HANZALA

